

Sisällys

Opetustarjonta oppiaineittain

A

Opetuksen järjestäjät ja opetustarjonta

B

Tärkeää tietoa opiskelusta

C

Tutkintovaatimukset

D

Aakkosellinen oppiaine- ja aihehakemisto s.166

Sisällys

Opetustarjonta oppiaineittain	4	3. Opintososiaaliset edut	38
1. Opiskelua tukevat kurssit	4	4. Opiskelukäytännöt	39
2. Yleisopinnot	5	4.1 Ilmoittautuminen opintoihin	39
3. Kieliopinnot	7	4.2 Opintomaksut	39
4. Teologiset opinnot	8	4.3 Perumisehdot	40
5. Oikeustieteelliset opinnot	8	4.4 Tenttikäytännöt	40
6. Lääketieteelliset opinnot	8	4.5 Suoritusten rekisteröinti ja todistukset	42
7. Humanistiset opinnot	9	5. Opintoneuvonta	43
8. Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot	11	6. Opiskelutaidot ja niiden kehittäminen	44
9. Kasvatustieteelliset opinnot	12	7. Kirjastopalvelut	45
10. Valtiotieteelliset opinnot	14	8. Sana- ja lyhenneesityksiä	46
11. Maatalous-metsätieteelliset opinnot	17	9. Information på svenska	48
12. Monitieteiset opinnot	18	10. Information in English	49
13. Verkko-opinnot	18	Tutkintovaatimukset	50
14. Studier på svenska	19	Yleisopinnot	53
15. Studies in English	19	Kieliopinnot	57
Opetuksen järjestäjät (hakemisto) 20		Teologiset opinnot	59
Opetuksen järjestäjät ja opetus- tarjonta opetuspaikoittain	21	Oikeustieteelliset opinnot	63
1. Helsingin yliopiston avoimen yliopiston toimistot	21	Lääketieteelliset opinnot	67
2. Yhteistyöoppilaitokset	25	Humanistiset opinnot	73
3. Verkko-opinnot	33	Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot	101
Tärkeää tietoa opiskelusta	35	Kasvatustieteelliset opinnot	118
1. Avoin yliopisto-opetus	35	Valtiotieteelliset opinnot	133
2. Helsingin yliopiston avoin yliopisto-opetus	35	Maatalous-metsätieteelliset opinnot	152
2.1 Opetustarjonnasta	35	Monitieteiset opinnot	161
2.2 Opetusmuodot	36	Aakkosellinen oppiaine- ja aihehakemisto	166
2.3 Avoimen yliopiston verkkopalvelut	37		
2.4 Opintojen jatkaminen yliopistossa	37		
2.5 Ikäihmisten yliopisto	38		

Tervetuloa opiskelemaan Helsingin yliopiston avoimeen yliopistoon!

Tästä oppaasta löydät seuraavat tiedot:

• Mitä missäkin voi opiskella

A-osassa luetellaan, **mitä oppiaineita on tarjolla ja missä niitä voi opiskella**. Oppiaineet on ryhmitelty siten, että ensin on lueteltu opiskelua tukevat kurssit sekä yleis- ja kielioopinnot ja sen jälkeen oppiaineet tiedekunnittain. Luetteloon sisältyy sekä yksittäisiä kursseja että laajempia opintokokonaisuuksia. Opintojen laajuus on ilmoitettu opintoviikkoina (ov). Yksi opintoviikko vastaa noin 40 tunnin työpanosta.

B-osassa esitellään **opetus järjestäjien mukaan**. Luettelosta löydät opetusta järjestävien organisaatioiden **yhteystiedot** sekä joidenkin kohdalta myös ilmoittautumisia koskevia ohjeita. Halutessasi lisätietoja, ota yhteys siihen organisaatioon, joka kyseistä opetusta järjestää.

• Tärkeää tietoa opiskelusta

C-osassa kerrotaan Helsingin yliopiston avoimesta yliopistosta yleensä sekä opiskeluun liittyvistä käytännön asioista kuten il-

moittautumisesta, opintomaksuista ja tenttikäytännöistä. C-osassa käsitellään myös opintoneuvontaa, kirjastopalveluja sekä esitellään keskeiset opiskeluun liittyvät termit ja lyhenteet.

• Tutkintovaatimukset

D-osassa on koottuna oppiaineiden tutkintovaatimukset. Tutkintovaatimuksissa kuvataan opintojen sisältöä ja lähiopetuksen suoritustapoja. Monimuoto- ja verkko-opintojen suoritustavat eroavat lähiopetuksesta. Tarkempia tietoja monimuoto-opiskelusta saa avoimen yliopiston Lahden toimistosta tai opetusta järjestävistä opistoista. Verkkokurssien esittelyt ja suoritustavat löytyvät avoimen yliopiston verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi/verkko/verkko.asp

Opetuksen aikataulutiedot ja tarkat ilmoittautumissuhteet ovat **opetusohjelmissa**. Ohjelmia voi noutaa opetusta järjestävistä avoimen yliopiston toimistoista tai opistoista. Ohjelmat ovat myös verkkopalvelussamme www.avoin.helsinki.fi

Opetustarjonta oppiaineittain

A

Tästä osiosta löydät Helsingin yliopiston avoimen yliopiston opetustarjonnan lukuvuodelle 2002-2003. Opetus alkaa pääsääntöisesti syyslukukaudella 2002. Tarkat opetustiedot (aikataulut, kirjallisuus jne.) ovat opetusohjelmissa, joita voi noutaa opetusta järjestävästä avoimen yliopiston toimistosta tai opistosta sekä selata verkkopalvelussamme www.avoin.helsinki.fi.

Opetustietoihin on merkitty opetuspaikkakunta ja opetusta järjestävä yksikkö (joko avoimen yliopiston toimisto tai yhteistyöoppilaitos). Tiedoissa mainitaan erikseen, jos opinnot järjestetään monimuoto- tai verkko-opintoina. Muussa tapauksessa opetus järjestetään lähiopetuksena.

Opetustarjonta esitellään siten, että ensin on lueteltu opiskelua tukevat kurssit sekä yleis- ja kielioinnit ja niiden jälkeen oppiaineet koulutusaloittain. Tarjontaan sisältyy sekä yksittäisiä opintojaksoja että laajempia kokonaisuuksia. Luettelon lopussa on lisäksi kootut tiedot verkko-opinnoista sekä ruotsin- ja englanninkielisestä opetuksesta.

Keväällä 2003 alkavan opetuksen osalta tiedot ovat alustavia, tiedustele keväällä alkavaa opetusta tarkemmin syksyllä 2002.

Käytettyjen merkkien selitykset:

- (k03) = opetus alkaa keväällä 2003
- (s02, k03) = opetus alkaa sekä syksyllä 2002 että keväällä 2003
- (j) = edellisen lukuvuoden opetus jatkuu, kysy osallistumismahdollisuutta
- * = opetus järjestetään monimuoto-opetuksena (muutokset mahdollisia)

1. OPISKELUA TUKEVAT KURSSIT

Helka-kurssi	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto, Helsingin yliopiston opiskelija-kirjasto (s02, k03) 21
Johdatus yliopisto-opintoihin	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto 21
Kirjallisen ilmaisun kurssi	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03) 21
Nettikurssi	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03) 21
Oivaltavan lukemisen kurssi	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03) 21
Tutustuminen opiskelijakirjastoon	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto 21

Ks. myös opiskelutaidot ja niiden kehittäminen, s. 44

2. YLEISOPINNOT

ATK:n johdantokurssi 2 ov	53
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (k03)
Kouvola	Avoin yliopisto/Kouvolan toimisto
Mikkeli	Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto
ATK:n täydennyskurssi 1 ov (SPSS)	53
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (k03)
ATK:n täydennyskurssi 1 ov (taulukkolaskenta)	53
Mikkeli	Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto (k03)
Engelsk textförståelse 2 sv	53
Karis	Öppna Universitetet/byrån i Västra Nyland
Englannin kielen suullinen taito 1 ov	53
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto
Kauniainen	Työväen Akatemia (k03)
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Myymäki (k03)
Englannin kielen suullinen taito 2 ov	53
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (k03)
Imatra	Avoin yliopisto/Imatran toimisto (k03)
Kouvola	Avoin yliopisto/Kouvolan toimisto
Lahti	Lahden työväenopisto
Englannin tekstinymmärtäminen 1 ov	54
Lahti	Lahden kansanopisto
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov	54
Hanko	Hankoniemen kristillinen opisto*
Hartola	Itä-Hämeen opisto (k03)
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)
Hyvinkää	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto/Hyvinkää (k03)
Imatra	Avoin yliopisto/Imatran toimisto*
Karjaa	Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto*
Kauniainen	Työväen Akatemia*
Kouvola	Avoin yliopisto/Kouvolan toimisto
Lahti	Avoin yliopisto/Lahden toimisto (s02, k03)*
	Lahden kansanopisto
	Lahden työväenopisto (k03)
Lohja	Hiiden Opisto/Lohjan osasto*
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*
Nurmes	Nurmeksen evankelinen opisto*
Otava	Otavan opisto*
Vammala	Vammalan opisto*
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Myymäki
Grundkurs i statistik 5 sv	54
Helsingfors	Helsingfors stads svenska arbetarinstitut
Ranskan tekstinymmärtäminen 2 ov	54
Kauniainen	Työväen Akatemia
Saksan tekstinymmärtäminen 2 ov	54
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
Kauniainen	Työväen Akatemia (k03)
Kouvola	Avoin yliopisto/Kouvolan toimisto

Suullinen ilmaisu 1 ov	55
Mikkeli Avoim yliopisto/Mikkelin toimisto (k03)	24
Tieteellinen kirjoittaminen 1 ov	55
Mikkeli Avoim yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Tieteellisen tutkimuksen perusteet 1,5 ov	55
Seinäjoen Avoim yliopisto/Seinäjoen toimisto	24
Tilastollisen päättelyn perusteet 3 ov	55
Seinäjoen Avoim yliopisto/Seinäjoen toimisto	24
Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov	55
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Tilastotieteen perusteet 1 ov	56
Karjaa Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto (k03)*	28
Kauhajoki Kauhajoen evankelinen opisto (k03)*	28
Kittilä Kittilän kansalaisopisto (k03)*	29
Lahti Avoim yliopisto/Lahden toimisto*	23
Lempäälä Lempäälä-opisto (k03)*	30
Nivala Nivalan kansalaisopisto (k03)*	30
Savonlinna Savonlinnan kesäyliopisto (s02, k03)*	32
Seinäjoen Etelä-Pohjanmaan Opisto*	26
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov	56
Hartola Itä-Hämeen opisto	27
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Imatra Avoim yliopisto/Imatran toimisto	22
Järvenpää Järvenpään työväenopisto	28
Kauniainen Työväen Akatemia	32
Kouvola Avoim yliopisto/Kouvolan toimisto	23
Lahti Lahden kansanopisto (s02, k03)	29
Lahti Lahden työväenopisto (k03)	29
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Tikkurila (s02, k03)	33
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 3 ov	56
Hartola Itä-Hämeen opisto	27
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Kauniainen Työväen Akatemia	32
Lahti Lahden kansanopisto (s02, k03)	29
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov	56
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Järvenpää Luther-opisto*	30
Kolari Kolarin kansalaisopisto (k03)*	29
Lahti Lahden työväenopisto	29
Nivala Nivalan kansalaisopisto (k03)*	30
Otava Otavan opisto (k03)*	31
Turku Paasikivi-opisto (s02, k03)	31

3. KIELIOPINNOT

Advanced English Reading and Writing 2 ov	57
Helsinki	21
Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (k03)	21
Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi 1 ov	57
Helsinki	21
Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Lahti	29
Lahden työväenopisto	29
Espanjan peruskurssi 4 ov	57
Kauniainen	32
Työväen Akatemia (s02, k03)	32
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Espanjan jatkokurssi 4 ov	57
Lohja	23
Avoim yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Käytännön espanja I 1 ov	57
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Käytännön espanja II 2 ov	58
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto (k03)	24
Italian peruskurssi 4 ov	58
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Italian jatkokurssi 4 ov	58
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto (k03)	24
Ranskan peruskurssi 4 ov	58
Vantaa	33
Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	33
Ranskan jatkokurssi 4 ov	58
Vantaa	33
Vantaan aikuisopisto/Myyrmäki	33
Ruotsin valmennuskurssi 1 ov	58
Hartola	27
Itä-Hämeen opisto	27
Helsinki	21
Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Saksan peruskurssi 4 ov	58
Vantaa	33
Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	33
Saksan suullisen taidon aktivointi 1–2 2 ov	58
Kouvola	23
Avoim yliopisto/Kouvolan toimisto	23
Saksan sanomalehti- ja uutiskurssi 1 ov	58
Kouvola	23
Avoim yliopisto/Kouvolan toimisto	23
Unkarin peruskurssi 2 ov	58
Vantaa	24
Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Venäjän peruskurssi 4 ov	58
Hartola	27
Itä-Hämeen opisto	27
Kauniainen	32
Työväen Akatemia	32
Venäjän keskustelukurssi 2 ov	58
Hartola	27
Itä-Hämeen opisto (k03)	27
Kouvola	23
Avoim yliopisto/Kouvolan toimisto	23

4. TEOLOGISET OPINNOT

Käytännöllinen teologia 5 ov	59
Vantaa Avoim yliopisto/Vantaan toimisto (k03)	24
Yleinen teologia 15 ov	59
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	33
Ympäristöteologia 5 ov	59
Mikkeli Avoim yliopisto/Mikkelin toimisto	24

5. OIKEUSTIETEELLISET OPINNOT

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov	63
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto	25
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Hyvinkää Avoim yliopisto/Vantaan toimisto/Hyvinkää	25
Lahti Lahden työväenopisto	29
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	33
Eurooppaoikeus 3 ov	64
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Oikeushistoria 3 ov	64
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Oikeustaloustiede 3 ov	65
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Työoikeus 4 ov	65
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto	25
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Hyvinkää Avoim yliopisto/Vantaan toimisto/Hyvinkää	25
Imatra Avoim yliopisto/Imatran toimisto	22
Ympäristöoikeus 4 ov	66
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21

6. LÄÄKETIETEELLISET OPINNOT

Kansanterveystiede 15 ov	67
Lohja Avoim yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Vantaa Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Lääketiede 15 ov	69
Helsinki Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21

7. HUMANISTISET OPINNOT

Aasian ja Afrikan kulttuurit 10 ov	73
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Antiikin kulttuuri 4 ov	74
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Arabian kielen ja islamin tutkimus/Islamin peruskurssi 2 ov	74
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaan toimisto	24
Arkeologian perusopinnot	74
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (2 ov)	26
Imatra Avoin yliopisto/Imatran toimisto (2 ov)	22
Kotka Avoin yliopisto/Kotkan toimisto (3–5 ov)	23
Porvoo Porvoon kansalaisopisto (2 ov)	31
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaan toimisto (10 ov)	24
Elokuva- ja televisiotutkimus 10 ov / 20 ov	76
Helsinki Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Estetiikka 10 ov	78
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Imatra Avoin yliopisto/Imatran toimisto (osia 5 ov, k03)	22
Lahti Lahden työväenopisto (osia 5 ov)	29
Folkloristiikka 20 ov	80
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaan toimisto (j)	24
Historia 20 ov	82
Helsinki Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot (osia)	33
Kognitiotiede 20 ov	83
Helsinki Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Kotimainen kirjallisuus 20 ov	84
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Kulttuuriantropologia 10 ov	86
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaan toimisto	24
Kulttuuriantropologia 20 ov	86
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Logopedi 15 sv	87
Hangö Hangö sommaruniversitet	26
Pohjoismaiden tutkimus/The Nordic Welfare State 2 ov	49
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	33
Psykologia 10 ov	88
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto*	26
Hyvinkää Hyvinkään kansalaisopisto	27
Imatra Avoin yliopisto/Imatran toimisto*	22
Lahti Lahden työväenopisto*	29
Lohja Avoin yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto*	23

A

Mikkeli	Avoim yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Mäntsälä	Mäntsälän kansalaisopisto*	30
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	33
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Psykologia 20 ov		88
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (osia)	33
Puheviestintä		90
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (6 ov)	21
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto(4 ov)	28
Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto (4 ov)	24
Suomen kieli 20 ov		91
Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Taidehistorian puoliarvosana 10 ov		93
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (k03)	26
Hyvinkää	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto/Hyvinkää	25
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto (osia 5 ov)	22
Kotka	Avoim yliopisto/Kotkan toimisto	23
Taidehistorian perusopinnot 20 ov		93
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Kauniainen	Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto (osia 10 ov)	28
Lahti	Lahden työväenopisto (osia 10 ov)	29
Taidehistoria/Suomen taiteen historia 10 ov		
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Taidehistorian aineopinnot 20 ov		94
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Lahti	Lahden työväenopisto	29
Teatteritiede 10 ov		97
Hämeenlinna	Hämeen kesäyliopisto	27
Kauniainen	Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto	28
Uskontotiede/Maailman uskonnot 3 ov		97
Helsinki	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Kouvola	Avoim yliopisto/Kouvolan toimisto	23
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Uskontotiede/Uskonto ja monikulttuurisuus 5 ov		98
Helsinki	Helsingin aikuisopisto	26
Yleinen kirjallisuustiede 10 ov/20 ov		98
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21

8. MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET OPINNOT

Biokemia 16 ov	101
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
Eläintiede 15 ov	102
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (j)
	21
Lohja	Avoin yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto
	23
Eläintiede 35 ov	102
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
Kasvitiede 15 ov	104
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
	Helsingin aikuisopisto (osia 2 ov)
	26
Kemia 15 ov	107
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
Maantiede 11 ov	108
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
Paikkakunnasta	
riippumaton	Verkko-opinnot (osia)
	33
Matematik 4 sv	110
Karis	Västra Nylands Folkhögskola
	33
Perinnöllisyystiede 15 ov	110
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto
	24
Perinnöllisyystiede/Geenitekniikka 2 ov	111
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto (k03)
	25
Perinnöllisyystiede/Geneettinen uhanalaisuus 1 ov	111
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto
	25
Tietojenkäsittelytiede 15 ov	111
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
Paikkakunnasta	
riippumaton	Verkko-opinnot (osia)
	33
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov	114
Helsinki	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto
	26
Hyvinkää	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto/Hyvinkää
	25
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila (k03)
	33
Yleinen mikrobiologia 15 ov	114
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
Yleisbiologia 15 ov	115
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto
	21
	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (j)
	21
Hyvinkää	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto/Hyvinkää
	25
Ympäristöasioiden hallinta 15 ov	116
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto
	24
Ympäristötiede 15 ov	117
Tuusula	Tuusulan kansalaisopisto
	32
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto
	24
Paikkakunnasta	
riippumaton	Verkko-opinnot
	33

9. KASVATUSTIETEELLISET OPINNOT

Aikuiskasvatustiede 15 ov		118
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto	25
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (j, k03)	21
	Helsingin aikuisopisto*	26
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto*	22
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto*	28
Kirkkonummi	Kirkkonummen kansalaisopisto*	29
Lahti	Lahden työväenopisto*	29
Lohja	Avoim yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
	Hiiden Opisto/Nummi-Pusulan osasto*	27
Mynämäki	Mynämäen seudun kansalaisopisto*	30
Otava	Otavan opisto*	31
Salo	Salon kansalaisopisto*	31
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	33
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Aikuiskasvatustiede 35 ov		119
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto	25
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (j)	21
Lahti	Lahden työväenopisto (j)	29
Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto (j)	24
Erityispedagogiikka 15 ov		121
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto	25
Halikko	Halikon kansalaisopisto*	26
Hartola	Itä-Hämeen opisto*	27
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
	Helsingin aikuisopisto*	26
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (j, k03)	26
	Helsingin kristillinen opisto*	27
Huittinen	Huittisten seudun kansalaisopisto*	27
	Länsi-Suomen Opisto*	30
Hyvinkää	Hyvinkään kansalaisopisto	27
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto*	22
Juva	Juvan kansalaisopisto*	28
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto*	28
	Luther-opisto*	30
Kittilä	Kittilän kansalaisopisto*	29
Korpilahti	Alkio-opisto*	25
Kotka	Avoim yliopisto/Kotkan toimisto	23
Kouvola	Kouvolan kansalaisopisto*	29
Lahti	Lahden työväenopisto*	29
Lempäälä	Lempäälä-opisto*	30
Lohja	Avoim yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
	Hiiden Opisto/Lohjan osasto*	27
Loimaa	Loimaan evankelinen kansanopisto*	30
Muhos	Oulujoki-opisto*	31
Parainen	Paraisten kansalaisopisto*	31
Porvoo	Porvoon kansalaisopisto*	31
Salo	Salon kansalaisopisto*	31
Sotkamo	Sotkamon kansalaisopisto*	32
Turku	Paasikivi-opisto*	31
Valkeakoski	Valkeakoski-opisto*	32

Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (osia)	33
Erityispedagogiikka 35 ov		122
Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto	24
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov		124
Alavus	Alavuden, Töysän ja Ähtärin kansalaisopisto*	25
Huittinen	Länsi-Suomen Opisto*	30
Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan Opisto*	26
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto*	22
Juva	Juvan kansalaisopisto*	28
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto*	28
Kannus	Kannuksen kansalaisopisto*	28
Karjaa	Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto*	28
Kinnula	Suomenselän kansalaisopisto*	32
Kittilä	Kittilän kansalaisopisto*	29
Korpilampi	Alkio-opisto*	25
Kouvola	Kouvolan kansalaisopisto*	29
Lahti	Lahden työväenopisto*	29
Lapua	Lapuan kristillinen opisto*	30
Lohja	Avoim yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto*	23
Loviisa	Valkon kansalaisopisto*	32
Mynämäki	Mynämäen seudun kansalaisopisto*	30
Mäntsälä	Mäntsälän kansalaisopisto*	30
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	30
Posio	Posion kansalaisopisto*	31
Pudasjärvi	Pudasjärven kansalaisopisto*	31
Somero	Someron kansalaisopisto*	32
Tampere	Tampereen kesäyliopisto*	32
Kasvatustiede 15 ov		124
Hanko	Hankoniemen kristillinen opisto*	26
Hartola	Itä-Hämeen opisto*	27
Heinola	Heinolan kansalaisopisto*	26
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
	Helsingin aikuisopisto*	26
	Helsingin kristillinen opisto*	27
Hämeenlinna	Hämeen kesäyliopisto*	27
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto*	22
Järvenpää	Luther-opisto*	30
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto*	28
Karkkila	Karkkilan työväenopisto*	28
Kerava	Keravan opisto	28
Kinnula	Suomenselän kansalaisopisto*	32
Kirkkonummi	Kirkkonummen kansalaisopisto*	29
Kittilä	Kittilän kansalaisopisto*	29
Kolari	Kolarin kansalaisopisto*	29
Kuhmo	Kuhmon oppimiskeskus*	29
Lahti	Lahden työväenopisto	29
Lempäälä	Lempäälä-opisto*	30
Nastola	Liikuntainstituutti Pajulahti*	30
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	30
Nummela	Hiiden Opisto/Lohjan osasto*	27
Partaharju	Partaharjun Opisto*	31
Pohja	Avoim yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Porvoo	Porvoon kansalaisopisto*	31

Salo	Salon kansalaisopisto*	31
Savitaipale	Savitaipaleen kansalaisopisto*	32
Sipoo	Sipoon kansalaisopisto*	32
Valkeakoski	Valkeakoski-opisto*	32
Vammala	Vammalan opisto*	33
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto	24
Vierumäki	Suomen Urheiluopisto*	32

Kasvatustiede 35 ov	126	
Alavus	Alavuden, Töysän ja Ähtärin kansalaisopisto*	25
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Hämeenlinna	Hämeen kesäyliopisto*	27
Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan Opisto*	26
Imatra	Avoin yliopisto/Imatran toimisto*	22
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto*	28
Kotka	Avoin yliopisto/Kotkan toimisto	23
Lahti	Lahden työväenopisto*	29
Lohja	Hiiden Opisto/Lohjan osasto*	27
Nastola	Liikuntainstituutti Pajulahti*	30
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	30
Suomussalmi	Kianta-opisto*	29
Vammala	Vammalan opisto*	33
Virrat	Virtain kansalaisopisto*	33
Pedagogik/vuxenpedagogik 15 sv	128	
Helsingfors	Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Pedagogik 35 sv (delar)	130	
Helsingfors	Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Yrittäjyys ja yrittäjyyskasvatus 15 ov	131	
Espoo	Avoin yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23

10. VALTIOTIETEELLISET OPINNOT

Finnish History 2 ov	49	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Introduktion till journalistiken 2 sv	150	
Karis	Öppna universitetet/byrån i Västra Nyland	23
Kehitysmatutkimus 15 ov	133	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Kauniainen	Työväen Akatemia	32
Socialpolitik 4 sv	134	
Helsingfors	Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Sosiaalipolitiikka 15 ov	135	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
	Helsingin aikuisopisto	26
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Kiljava	Kiljavan opisto (k03)	29
Kirkkonummi	Aktiivi-instituutti (osia 4 ov)	25
Lahti	Lahden kansanopisto	29
	Lahden työväenopisto	29

Mikkeli	Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto	24
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Sosiaalipolitiikka 27 ov		136
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Mikkeli	Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Sosiaalityö 15 ov		137
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Kirkkonummi	Kirkkonummen kansalaisopisto	29
Sosiaalipsykologia 15 ov		139
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto	25
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
	Helsingin aikuisopisto	26
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
	Kalliolan kansalaisopisto*	28
Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan Opisto*	26
Kauniainen	Työväen Akatemia*	32
Kittilä	Kittilän kansalaisopisto*	29
Korpilahti	Alkio-opisto*	25
Lahti	Lahden työväenopisto	29
Lempäälä	Lempäälä-opisto*	30
Mikkeli	Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto (s02, k03)	24
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Sosiaalipsykologia 27 ov		140
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Kirkkonummi	Avoin yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Sosiologia 15 ov		141
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
	Helsingin aikuisopisto	26
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Kauniainen	Työväen Akatemia	32
Lahti	Lahden kansanopisto	29
	Lahden työväenopisto	29
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Sosiologia 25/31 ov		142
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Tilastotiede/Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov		144
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03)	21
Valtio-oppi 16 ov		144
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Imatra	Avoin yliopisto/Imatran toimisto	22
Lahti	Lahden työväenopisto (osia) (k03)	29
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaan toimisto	24
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33

Valtio-oppi 28 ov	145
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto 21
Vanhenemisen tutkimus 15 ov	146
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto 21
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (osia) 33
Viestintä 15 ov	148
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto 25
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto (s02, k03) 21
	Helsingin aikuisopisto* 26
	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto 26
	Huittisten seudun kansalaisopisto* 27
Huittinen	Huittisten seudun kansalaisopisto* 27
	Länsi-Suomen Opisto* 30
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto* 22
Järvenpää	Luther-opisto* 30
Kajaani	Kainuun kesäyliopisto* 28
Kouvola	Avoim yliopisto/Kouvolan toimisto 23
Kuopio	Pohjois-Savon opisto* 31
Lahti	Lahden kansanopisto* 29
	Lahden työväenopisto* 29
Lapua	Lapuan kristillinen opisto* 30
Lempäälä	Lempäälä-opisto* 30
Mikkeli	Avoim yliopisto/Mikkelin toimisto 24
Nummela	Hiiden Opisto/Lohjan osasto* 27
Otava	Otavan opisto* 31
Oulu	Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto* 31
Salo	Salon kansalaisopisto* 31
Savonlinna	Savonlinnan kesäyliopisto* 32
Seinäjoki	Avoim yliopisto/Seinäjoen toimisto* 24
Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto 24
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot 33
Viestintä 25 ov	149
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto 21
Vantaa	Avoim yliopisto/Vantaan toimisto 24
Yhteiskuntahistoria 15 ov	150
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto 21
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (osia) 33
Ympäristöpolitiikan johdantokurssi 4 ov	151
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto 21

11. MAATALOUS-METSÄTIEEELLISET OPINNOT

Elintarvike-ekonomia 17 ov	152
Lohja Avoin yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Elintarvike-ekonomia/Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov	153
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaan toimisto (k03)	24
Vantaan aikuisopisto/Myrämäki	33
Elintarvike-ekonomia/Tuotantotalous ja logistiikka 2 ov	153
Mikkeli Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Elintarvike-ekonomia/Yrittäjyys ja talouselämä 3 ov	152
Helsinki Avoin yliopisto/Helsingin toimisto (k03)	21
Hevoskurssi 1,5 ov	154
Kouvola Avoin yliopisto/Kouvolan toimisto	23
Siuntio Avoin yliopisto/Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaan toimisto	24
Kalataloustiede 15 ov	154
Kotka Avoin yliopisto/Kotkan toimisto	23
Kuluttajaekonomia/Kotitalouden juridiikka 3 ov	154
Tuusula Tuusulan kansalaisopisto	32
Loviisa Valkon kansalaisopisto	32
Kuluttajaekonomia/Kulutus ja ympäristö 3 ov	154
Mikkeli Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Kuluttajaekonomia/Kuluttajalainsäädäntö 3 ov	154
Seinäjoen Avoin yliopisto/Seinäjoen toimisto	24
Kuluttajaekonomia/Kulutussosiologia 2 ov	154
Mikkeli Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous 15 ov	155
Mikkeli Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Markkinointi 3 ov	152
Helsinki Avoin yliopisto/Helsingin toimisto	21
Mehiläistalouden peruskurssi 1 ov	156
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto	25
Osuustoiminta 15 ov	156
Mikkeli Avoin yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Puutarhatiede 3–4 ov	158
Järvenpää Järvenpään työväenopisto	28
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Myrämäki (k03)	33
Puutarhatiede/Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle 2 ov	158
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto	25
Porvoo Porvoon kansalaisopisto (k03)	31
Ravitsemustiede 15 ov	159
Helsinki Helsingin aikuisopisto*	26
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto*	26
Kauhajoki Kauhajoen evankelinen opisto*	28

A

Keminmaa	Keminmaan kansalaisopisto*	28
Lahti	Lahden työväenopisto*	29
Mynämäki	Mynämäen seudun kansalaisopisto*	30
Savonlinna	Savonlinnan kesäyliopisto*	32
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	33
Ympäristönsuojelutiede 20 ov		159
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto	21
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto	22
Mikkeli	Avoim yliopisto/Mikkelin toimisto	24
Seinäjoke	Avoim yliopisto/Seinäjoen toimisto (osia 3 ov)	24

12. MONITETEISET OPINNOT

Filosofia 20 ov	161
Helsinki	Avoim yliopisto/Helsingin toimisto 21
	Helsingin aikuisopisto (osia 4 ov, k03) 26
Imatra	Avoim yliopisto/Imatran toimisto (osia 2 ov, k03) 22
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (osia) 33
Filosofian erikoiskursseja/Kriittisen ajattelun ja päättelyn taidot 3 ov	163
Helsinki	Helsingin aikuisopisto 26
Latinalaisen Amerikan tutkimus 10 ov	164
Korpilahti	Alkio-opisto 25

13. VERKKO-OPINNOT

Opintokokonaisuuksia:

Aikuiskasvatustieteen perusopinnot 15 ov
Psykologian vapaa puoliarvosana 10 ov
Ravitsemustiede 15 ov
Sosiaalipolitiikan A-oppimäärä 15 ov
Sosiaalipsykologian perusopinnot 15 ov
Sosiologian perusopinnot 15 ov
Suomen taiteen historia 10 ov
Valtio-opin A-oppimäärä 16 ov
Viestinnän perusopinnot 15 ov
Yleinen teologia 15 ov
Ympäristötiede 15 ov

Yksittäisiä kursseja:

Arjen historia 2 ov (tv-kurssi)
Erityispedagogiikan peruskurssi 3 ov
Historia-aineiden perusteet, kirjallisuus 5 ov
Johdatus filosofiseen ajatteluun 2 ov
Johdatus logiikkaan 3 ov
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Johdatus psykologiaan 1 ov
Johdatus sosiaalipsykologiaan 3 ov
Johdatus viestintään 5 ov
Kehityspsykologia 3 ov

Maailman uskonnot 3 ov
 Monitieteinen vanhenemisen tutkimus – län myötä 1 ov
 Ohjelmoinnin perusteet 3 ov
 Suomen maantiede 2 ov
 The Nordic Welfare State 2 ov, 4 erts
 Tietokantojen perusteet 2 ov
 Tietokone työvälineenä 2 ov
 Valtio-opin johdantokurssi 4 ov
 Virtuaalinen arkkitehtuurikävely 1 ov
 Lisätietoja verkko-opinnoista osoitteesta www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/verkko.asp

A

14. STUDIER PÅ SVENSKA

Engelsk textförståelse 2 sv	53
Karis Öppna universitetet/byrån i Västra Nyland	23
Grundkurs i statistik 5 sv	54
Helsingfors Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Introduktion till journalistiken 2 sv	150
Karis Öppna universitetet/byrån i Västra Nyland	23
Logopedi 15 sv	87
Hangö Hangö sommaruniversitet	26
Matematik 4 sv	110
Karis Västra Nylands Folkhögskola/Karis	33
Pedagogik/vuxenpedagogik 15 sv	128
Helsingfors Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Pedagogik 35 sv (delar)	130
Helsingfors Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Socialpolitik/Introduktion till socialpolitiken 4 sv	134
Helsingfors Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26

15. STUDIES IN ENGLISH

Advanced English Reading and Writing (2 credits)	49
Helsinki Open University/Helsinki (spring 2003)	21
Finnish History (2 credits)	49
Helsinki Open University/Helsinki	21
The Nordic Welfare State (2 credits)	49
Internet course	33

Opetuksen järjestäjät (hakemisto)

B

1. Helsingin yliopiston avoimen yliopiston toimistot

Helsingin toimisto	21
Imatran toimisto	22
Kotkan toimisto	23
Kouvolaan toimisto	23
Lahden toimisto	23
Länsi-Uudenmaan toimisto	23
Mikkelin toimisto	24
Seinäjoen toimisto	24
Vantaan toimisto	24
Vantaan toimisto/Hyvinkää	25

2. Yhteistyöoppilaitokset

Aktiivi-instituutti	25
Alavuden, Töysän ja Ähtärin kansalaisopisto	25
Alkio-opisto	25
Espoon kaupungin työväenopisto	25
Etelä-Pohjanmaan Opisto	26
Halikon kansalaisopisto	26
Hangö sommaruniversitet	26
Hankoniemen kristillinen opisto	26
Heinolan kansalaisopisto	26
Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	26
Helsingin aikuisopisto	26
Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	26
Helsingin kristillinen opisto	27
Hiiden Opisto	27
Huittisten seudun kansalaisopisto	27
Hyvinkään kansalaisopisto	27
Hämeen kesäyliopisto	27
Itä-Hämeen opisto	27
Juvan kansalaisopisto	28
Järvenpään työväenopisto	28
Kainuun kesäyliopisto	28
Kalliolan kansalaisopisto	28
Kankaanpään kansalaisopisto	28
Kannuksen kansalaisopisto	28
Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto	28
Karkkilan työväenopisto	28
Kauhajoen evankelinen opisto	28
Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto	28
Keminmaan kansalaisopisto	28
Keravan opisto	28
Kianta-opisto	29
Kiljavan opisto	29
Kirkkonummen kansalaisopisto	29

Kittilän kansalaisopisto	29
Kolarin kansalaisopisto	29
Kouvolaan kansalaisopisto	29
Kuhmon oppimiskeskus	29
Lahden kansanopisto	29
Lahden työväenopisto	29
Lapuan kristillinen opisto	30
Lempäälä-opisto	30
Liikuntainstituutti Pajulahti	30
Loimaan evankelinen kansanopisto	30
Luther-opisto	30
Länsi-Suomen Opisto	30
Mynämäen seudun kansalaisopisto	30
Mäntsälän kansalaisopisto	30
Nivalan kansalaisopisto	30
Nurmeksen evankelinen opisto	31
Otavan opisto	31
Oulujoki-opisto	31
Paasikivi-opisto	31
Paraisten kansalaisopisto	31
Partaharjun Opisto	31
Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto	31
Pohjois-Savon opisto	31
Porvoon kansalaisopisto	31
Posion kansalaisopisto	31
Pudasjärven kansalaisopisto	31
Salon kansalaisopisto	31
Savitaipaleen kansalaisopisto	32
Savonlinnan kesäyliopisto	32
Sipoon kansalaisopisto	32
Someron kansalaisopisto	32
Sotkamon kansalaisopisto	32
Suomen Urheiluopisto	32
Suomenselän kansalaisopisto	32
Tampereen kesäyliopisto	32
Tuusulan kansalaisopisto	32
Työväen Akatemia	32
Valkeakoski-opisto	32
Valkon kansalaisopisto	32
Vammalan opisto	33
Vantaan aikuisopisto	33
Virtain kansalaisopisto	33
Västra Nylands Folkhögskola	33

3. Verkko-opinnot

Opetuksen järjestäjät ja opetustarjonta opetuspaikoittain

Tästä osiosta löydät avoimen yliopisto-opetuksen järjestäjät ja järjestettävän opetuksen lukuvuonna 2002-2003. Opetus alkaa pääsääntöisesti syyslukukaudella 2002. Tarkat opetustiedot (aikataulut, kirjallisuus jne.) ovat opetusohjelmissa, joita voi noutaa opetusta järjestävästä yksiköstä sekä selata verkkopalvelussamme www.avoin.helsinki.fi

Opinnot järjestetään pääasiassa lähiopetuksena. Tähdellä merkityt opinnot järjestetään monimuoto-opetuksena ja verkko-opetus on listattu erikseen osion loppuun (s. 33).

Keväällä 2003 alkavan opetuksen osalta tiedot ovat alustavia, tiedustele keväällä alkavaa opetusta tarkemmin syksyllä 2002.

Käytettyjen merkkien selitykset:

- (k03) = opetus alkaa keväällä 2003
- (s02, k03) = opetus alkaa sekä syksyllä 2002 että keväällä 2003
- (j) = edellisen lukuvuoden opetus jatkuu, kysy osallistumismahdollisuutta
- * = opetus järjestetään monimuoto-opetuksena (muutokset mahdollisia)

1. HELSINGIN YLIOPISTON AVOIMEN YLIOPISTON TOIMISTOT

**AVOIN YLIOPISTO
HELSINGIN TOIMISTO**
PL 12 (Vuorikatu 20)
00014 Helsingin yliopisto
p. (09) 191 23634, faksi (09) 191 24050
opintoneuvonta ks. s. 43
toimisto.helsinki@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna
26.7.02 saakka: ma klo 10–17 ja ti–pe klo 10–15 (suljettu 8.–12.7.)
29.7.02 alkaen: ma ja ke klo 12–18 ja ti, to ja pe klo 10–15
Poikkeuksia mm. juhlapyhien aatoina.

Ilmoittautuminen syksyllä alkavaan lähiopetukseen pääsääntöisesti seuraavasti:
– Ilmoittautuminen erilliseen palvelunumeroon oppiaineittain porrastetusti:
ti 20.8. – to 22.8.2002
– Maanantaista 26.8. alkaen ilmoittautuminen suoraan toimistoon joko puhelimitse tai paikan päällä.

Tarkat ilmoittautumisohjeet ovat opetusohjelmissa, joita saa toimistosta ja verkkopalvelusta (www.avoin.helsinki.fi). Muutamasä oppiaineessa (esim. kasvatustiede) on poikkeava ilmoittautumiskäytäntö, josta kerrotaan opetusohjelmassa.

Keväällä alkavan opetuksen ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen syksyn aikana.

Infotilaisuudet syksyllä alkavasta opetuksesta: to 15.8. ja ma 19.8. klo 17.00 Vuorikatu 20, luentosali 1. Tilaisuudet ovat samansisältöisiä.

OPETUSTARJONTA

Opiskelua tukevat kurssit

Helka-kurssi (s02, k03)
Johdatus yliopisto-opintoihin
Kirjallisen ilmaisun kurssi (s02, k03)
Nettikurssi (s02, k03)
Oivaltavan lukemisen kurssi (s02, k03)
Tutustuminen opiskelijakirjastoon

Yleisopinnot

ATK:n johdantokurssi 2 ov (k03)
ATK:n täydennyskurssi 1 ov (SPSS) (k03)
Englannin kielen suullinen taito 1 ov
Englannin kielen suullinen taito 2 ov (k03)
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (s02, k03)
Saksan tekstinymmärtäminen 2 ov
Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov (s02, k03)
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov (s02, k03)
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 3 ov (s02, k03)
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov (s02, k03)

B

B

Kieliopinnot

Advanced English Reading and Writing
2 ov (k03)
Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi 1 ov
Ruotsin valmennuskurssi 1 ov

Teologiset opinnot

Yleinen teologia 15 ov

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov (s02, k03)
Eurooppaoikeus 3 ov
Oikeushistoria 3 ov
Oikeustaloustiede 3 ov
Työoikeus 4 ov
Ympäristöoikeus 4 ov

Lääketieteelliset opinnot

Lääketiede 15 ov

Humanistiset opinnot

Elokuva- ja televisiotutkimus 10 ov / 20 ov
Historia 20 ov
Kognitiotiede 20 ov
Psykologia 20 ov (s02, k03)
Puheviestintä (6 ov)
Taidehistorian puoliarvosana 10 ov
Taidehistorian perusopinnot 20 ov
Taidehistorian aineopinnot 20 ov
Teatteritiede 10 ov
Yleinen kirjallisuustiede 10 ov/20 ov

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Biokemia 16 ov
Eläintiede 15 ov (j)
Eläintiede 35 ov
Kasvitiede 15 ov
Kemia 15 ov
Maantiede 11 ov
Tietojenkäsittelytiede 15 ov
Yleinen mikrobiologia 15 ov
Yleisbiologia 15 ov
Yleisbiologia 15 ov (j)

Kasvatustieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Aikuiskasvatustiede 35 ov (j)
Erityispedagogiikka 15 ov
Kasvatustiede 15 ov (s02, k03)
Kasvatustiede 35 ov

Valtiotieteelliset opinnot

Finnish History 2 ov
Kehitysmaatutkimus 15 ov
Sosiaalipolitiikka 15 ov
Sosiaalipolitiikka 27 ov (s02, k03)
Sosiaalityö 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov (s02, k03)

Sosiaalipsykologia 27 ov
Sosiologia 15 ov
Sosiologia 25/31 ov
Tilastotiede/Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov (s02, k03)
Valtio-oppi 16 ov
Valtio-oppi 28 ov
Vanhenemisen tutkimus 15 ov
Viestintä 15 ov (s02, k03)
Viestintä 25 ov
Yhteiskuntahistoria 15 ov
Ympäristöpolitiikan johdantokurssi 4 ov

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

Elintarvike-ekonomia/Yrittäjyys ja talouselämä 3 ov (k03)
Markkinointi 3 ov
Ympäristönsuojelutiede 20 ov

Monitieteiset opinnot

Filosofia 20 ov

AVOIN YLIOPISTO IMATRAN TOIMISTO

Tainionkoskentie 68
55120 IMATRA
p. 02049 66798, faksi (05) 431 8850
imatra@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna ma–pe klo 8–15.45 (toimisto suljettu 4.-14.7.02)

Opetustarjonta

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Arkeologian perusopintoja (2 ov)
Englannin kielen suullinen taito 2 ov (k03)
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Estetiikka 5 ov (k03)
Filosofia 2 ov (k03)
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Psykologia 10 ov*
Taidehistoria 5 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov
Työoikeus 4 ov
Valtio-oppi 16 ov
Viestintä 15 ov*
Ympäristönsuojelutiede 20 ov

**AVOIN YLIOPISTO
KOTKAN TOIMISTO**

Keskuskatu 19
48100 Kotka
p. (05) 234 4868, faksi (05) 234 4275
kotka@avoin.helsinki.fi

Toimisto on avoinna ma–pe klo 8–16

Opetustarjonta

Arkeologian perusopinnot (3–5 ov)
Erityispedagogiikka 15 ov
Kalataloustiede 15 ov
Kasvatustiede 35 ov
Taidehistorian puoliarvosana 10 ov

**AVOIN YLIOPISTO
KOUVOLAN TOIMISTO**

PL 239 (Pääkatu 7)
45101 KOUVOLA
p. (05) 825 2280, faksi (05) 825 2322
kouvola@avoin.helsinki.fi

Toimisto on avoinna ma–pe klo 8–15.45

Opetustarjonta

ATK:n johdantokurssi 2 ov
Englannin kielen suullinen taito 2 ov
Englannin tekstiymmärtäminen 2 ov
Hevoskurssi 1,5 ov
Saksan sanomalehti- ja uutiskurssi 1 ov
Saksan suullisen taidon aktivointi 1–2 2ov
Saksan tekstiymmärtäminen 2 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov
Uskontotiede/Maailman uskonnot 3 ov
Venäjän keskustelukurssi 2 ov
Viestintä 15 ov

**AVOIN YLIOPISTO
LAHDEN TOIMISTO**

Kirkkokatu 16, 2 krs.
15140 LAHTI
p. (03) 892 20271
p. (03) 892 20232 (monimuoto-opetus)
faksi (03) 892 20214
lahti@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna ma–pe klo 8–15.45; ke-sällä ja aattopäivinä poikkeuksia (toimisto suljettu 8.–20.7.02)

Opetustarjonta

Englannin tekstiymmärtäminen 2 ov (s02, k03)*

Tilastotieteen perusteet 1 ov*
Ks. myös Lahden työväenopisto s. 29

Monimuoto-opetus

järjestetään yhteistyönä aikuisoppilaitosten kanssa (monimuoto-opinnot merkitty *-merkinnällä oppilaitoskohtaisessa opetustarjonnassa):

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Englannin tekstiymmärtäminen 2 ov
Erityispedagogiikka 15 ov
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov
Kasvatustiede 15 ov
Kasvatustiede 35 ov
Psykologia 10 ov
Ravitsemustiede 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Tilastotieteen perusteet 1 ov
Viestintä 15 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov

**AVOIN YLIOPISTO
LÄNSI-UUDENMAAN TOIMISTO/
VÄSTRA NYLAND**

Kalevankatu 4, 3. krs
08100 LOHJA
p. (019) 332 31, faksi (019) 332 3200
lansi-uusimaa@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna ma–to klo 9–16, pe klo 9–15 (15.7.–16.8.02 avoinna klo 9–12)

Opetustarjonta

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Elintarvike-ekonomia 17 ov
Eläintiede 15 ov
Erityispedagogiikka 15 ov
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Espanjan jatkokurssi 4 ov
Hevoskurssi 1,5 ov
Kansanterveystiede 15 ov
Kasvatustiede 15 ov
Psykologia 10 ov*
Sosiaalipsykologia 27 ov
Yrittäjyys ja yrittäjyyskasvatus 15 ov

Studier på svenska

Engelsk textförståelse 2 sv
Introduktion till journalistiken 2 sv

B

**AVOIN YLIOPISTO
MIKKELIN TOIMISTO**

Lönnrotinkatu 3-5 (käynti Puistokatu 3)
50100 MIKKELI
p. (015) 20 231, faksi (015) 202 3300
mikkeli@avoin.helsinki.fi

Toimisto on avoinna ma–pe klo 8–15.45

Opetustarjonta

ATK:n johdantokurssi 2 ov
ATK:n täydennyskurssi 1 ov (taulukkolaskenta) (k03)
Elintarvike-ekonomia/Tuotantotalous ja logistiikka 2 ov
Kuluttajaekonomia/Kulutus ja ympäristö 3 ov
Kuluttajaekonomia/Kulutussosiologia 2 ov
Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous 15 ov
Osuustoiminta 15 ov
Psykologia 10 ov
Sosiaalipolitiikka 15 ov
Sosiaalipolitiikka 27 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Suullinen ilmaisu 1 ov (k03)
Tieteellinen kirjoittaminen 1 ov
Viestintä 15 ov
Ympäristönsuojelutiede 20 ov
Ympäristöteologia 5 ov

**AVOIN YLIOPISTO
SEINÄJOEN TOIMISTO**

Keskuskatu 34 (Kampustalo, 3 krs.)
60100 SEINÄJOKI
p. (06) 421 3300, faksi (06) 421 3301
seinajoki@avoin.helsinki.fi

Toimisto on avoinna ma–pe klo 8–15.45

Opetustarjonta

Kuluttajaekonomia/Kuluttajalainsäädäntö 3 ov
Tieteellisen tutkimuksen perusteet 1,5 ov
Tilastollisen päättelyn perusteet 3 ov
Viestintä 15 ov*
Ympäristönsuojelutiede 3 ov

**AVOIN YLIOPISTO
VANTAAN TOIMISTO**

Lummetie 2 A
01300 VANTAA
p. (09) 191 29077, faksi (09) 191 29074
vantaa@avoin.helsinki.fi

Toimisto on avoinna ma–ti klo 12–18, ke–to klo 10–15, pe suljettu (toimisto on suljettu 1.–27.7.02)

Ilmoittautuminen syksyllä alkavaan opetukseen paikan päällä Vantaan toimistossa (os. Lummetie 2 A) seuraavasti:

Ti 27.8. klo 17.00–20.00

- yleis- ja kieliopinnot, matemaattis-luonnontieteelliset opinnot, aikuiskasvatustiede

Ke 28.8. klo 17.00–20.00

- muut opinnot (paitsi kasvatustieteen ja erityispedagogiikan opinnot, joissa alkukuulustelun ilmoittaudutaan 22.8.02 mennessä)

Ilmoittautumispäivänä vapaaksi jääneille paikoille voi ilmoittautua toimistoon ma 2.9. alkaen.

Huom! 27.–28.8. toimisto on päivällä suljettu. Ilmoittautumiset klo 17.00–20.00

Infotilaisuudet: kasvatustieteelliset opinnot ma 19.8. klo 17, muut opinnot ma 26.8. klo 17 os. Lummetie 2 A

Myyrmäessä alkavaan opetukseen infotilaisuus 21.8. klo 17 os. Kilterin koulu, Iskostie 8.

OPETUSTARJONTA
Kieliopinnot

Espanjan peruskurssi 4 ov
Espanjan jatkokurssi 4 ov
Italian peruskurssi 4 ov
Italian jatkokurssi 4 ov (k03)
Käytännön espanja I 1 ov
Käytännön espanja II 2 ov (k03)
Unkarin peruskurssi 2 ov

Teologiset opinnot

Käytännöllinen teologia 5 ov (k03)

Lääketieteelliset opinnot

Kansanterveystiede 15 ov

Humanistiset opinnot

Arabian kielen ja islamin tutkimus/Islamin peruskurssi 2 ov
Arkeologian perusopinnot 10 ov

Folkloristiikka 20 ov (j)
Kulttuuriantropologia 10 ov
Puheviestintä 4 ov
Suomen kieli 20 ov

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Perinnöllisyystiede 15 ov
Ympäristöasioiden hallinta 15 ov
Ympäristötiede 15 ov

Kasvatustieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 35 ov (j)
Erityispedagogiikka 15 ov
Erityispedagogiikka 35 ov
Kasvatustiede 15 ov

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaalipoliittikka 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov #
Sosiaalipsykologia 15 ov (k03)
Valtio-oppi 16 ov
Viestintä 15 ov #
Viestintä 15 ov
Viestintä 25 ov

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

Elintarvike-ekonomia/Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov (k03)
Hevoskurssi 1,5 ov

opetus Myyrmäessä

AVOIN YLIOPISTO VANTAAN TOIMISTO/HYVINKÄÄ

Kehrääjänkatu 2
05800 Hyvinkää
p. (019) 778 2552, faksi (019) 778 2489

Toimisto on avoinna ma–pe klo 8–15.45

Opetustarjonta

Englannin tekstinymmärtäminen (k03)
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Työoikeus 4 ov
Taidehistorian puoliarvosana 10 ov
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov
Yleisbiologia 15 ov

2. YHTEISTYÖOPPILAITOKSET

AKTIIVI-INSTITUUTTI

Opistotie 21
02550 Evtskog
p. (09) 809 3110, faksi (09) 256 3889

Sosiaalipoliittikka 4 ov

ALAVUDEN, TÖYSÄN JA ÄHTÄRIN KANSALAIPOISTO

Järviluomantie 3
63300 Alavus
p. (06) 516 1420, faksi (06) 516 1424

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Kasvatustiede 35 ov*

ALKIO-OPISTO

Tähtiniementie 26
41800 Korpilahti
p. (014) 820 101, faksi (014) 820 1101

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Latinalaisen Amerikan tutkimus 10 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov*

ESPOON KAUPUNGIN TYÖVÄENOPISTO

Vanha maantie 9
02600 Espoo
p. (09) 8165 7851, faksi (09) 8165 7817

Opintoneuvonta ma ja to klo 13–15

Ilmoittautuminen: Opiskelupaikan varaus puhelimitse ma-to 19.-22.8. klo 17-20, p. (09) 8165 7851. Myöhemmin opintoneuvonta-aikoina.

ma 19.8. aikuiskasvatustiede ja erityispedagogiikka

ti 20.8. viestintä ja sosiaalipsykologia

ke 21.8. oikeustieteelliset, matemaattis-luonnontieteelliset ja puutarhakasvitieteen kurssit

to 22.8. kaikki opinnot

Opetustarjonta

Aikuiskasvatustiede 15 ov (j, k03)
Aikuiskasvatustiede 35 ov
Erityispedagogiikka 15 ov
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov

B

Mehiläistalouden peruskurssi 1 ov
 Perinnöllisyystiede/Geeniteknikka 2 ov (k03)
 Perinnöllisyystiede/Geneettinen uhanalaisuus 1 ov
 Puutarhatiede/Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle 2 ov
 Sosiaalipsykologia 15 ov
 Työoikeus 4 ov
 Viestintä 15 ov

ETELÄ-POHJANMAAN OPISTO

Opistontie 111
 60800 Ilmajoki
 p. (06) 425 6000, faksi (06) 425 6150

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
 Kasvatustiede 35 ov*
 Ravitsemustiede 15 ov*
 Sosiaalipsykologia 15 ov*
 Tilastotieteen perusteet 1 ov*

HALIKON KANSALAIPOISTO

Kuruntie 7
 24800 Halikko
 p. (02) 774 3265, faksi (02) 774 3327

Erityispedagogiikka 15 ov*

HANGÖ SOMMARUNIVERSITET

PB 22 (Skolg. 9–11)
 10901 Hangö
 tfn (019) 220 3255, fax (019) 220 3256

Logopedi 15 sv

HANKONIEMEN KRISTILLINEN OPISTO

Santalan kartanontie 177
 10900 Hanko
 p. (019) 244 9400, faksi (019) 244 9361

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*
 Kasvatustiede 15 ov*

HEINOLAN KANSALAIPOISTO

Siltakatu 11
 18100 Heinola
 p. (03) 859 2120, faksi (03) 859 2121

Kasvatustiede 15 ov*

HELSINGFORS STADS SVENSKA ARBETARINSTITUT

Dagmarsgatan 3
 00100 Helsingfors
 tfn (09) 310 49494, fax (09) 310 49499

Grundkurs i statistik 5 sv
 Introduktion till socialpolitiken 4 sv
 Pedagogik/vuxenpedagogik 15 sv
 Pedagogik 35 sv (delar)

HELSINGIN AIKUISOPISTO

Töölöntullinkatu 8
 00250 Helsinki
 p. (09) 41 500 300, faksi (09) 41 500 333
 toimisto@helsinginaikuisopisto.fi

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
 Erityispedagogiikka 15 ov*
 Filosofia 4 ov (k03)
 Filosofian erikoiskursseja/Kriittisen ajattelun ja päättelyn taidot 3 ov
 Kasvatustiede 15 ov*
 Kasvitiede 2 ov
 Ravitsemustiede 15 ov*
 Sosiaalipolitiikka 15 ov
 Sosiaalipsykologia 15 ov
 Sosiologia 15 ov
 Uskontotiede/Uskonto ja monikulttuurisuus 5 ov
 Viestintä 15 ov*

HELSINGIN KAUPUNGIN SUOMEN-KIELINEN TYÖVÄENOPISTO

Opistotalo, Helsinginkatu 26 (käynti Läntisen Alppirinteen puolelta)
 Postiosoite PL 5301, 00099 Helsingin kaupunki
 p. (09) 3108 8600, faksi (09) 3108 8505
 avoin.yliopisto@opisto.hel.fi

Toimisto avoinna opetuskaudella ma ja ti klo 9–12, ke ja to klo 12–16, pe suljettu.

Ilmoittautuminen: Opiskelupaikan varaus p. (09) 310 88600 klo 9-12 ja 13-16 alla olevan aikataulun mukaisesti.

To 15.8. humanistiset opinnot

Ma 19.8. humanistiset opinnot

Ti 20.8. oikeustieteelliset opinnot

Ke 21.8. valtiotieteelliset opinnot

To 22.8. kasvatustieteelliset ja kaikki muut opinnot

Ma-to 26.8.-29.8. ilmoittautuminen kaikkiin opintoihin puhelimitse klo 9-12 ja 13-16.

Ma 2.9. alkaen ilmoittautuminen toimiston aukioloaikoina ma ja ti klo 9-12, ke ja to klo 12-16 joko puhelimitse, toimistossa tai sähköpostin kautta, jolloin ilmoittautumisessa on mainittava nimi, osoite, puhelin, henkilötunnus sekä opintokokonaisuus tai kurssi, johon ilmoittaudutaan.

Keväällä alkavien opintokokonaisuuksien ilmoittautumisajat ovat kevään opetusohjelmassa.

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Eurooppaoikeus 3 ov

Humanistiset opinnot

Aasian ja Afrikan kulttuurit 10 ov
Antiikin kulttuuri 5 ov
Arkeologia 2 ov
Estetiikka 10 ov
Kotimainen kirjallisuus 20 ov
Kulttuuriantropologia 20 ov
Psykologia 10 ov*
Taidehistorian puoliarvosana 10 ov (k03)
Uskontotiede/Maailman uskonnot 3 ov

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov

Kasvatustieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Erityispedagogiikka 15 ov (j, k03)

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaalipolitiikka 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Sosiologia 15 ov
Viestintä 15 ov

HELSINGIN KRISTILLINEN OPISTO

Kuukiventie 6
00840 Helsinki
p. (09) 621 9000, faksi (09) 621 90030

Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Viestintä 15 ov*

HIIDEN OPISTO

• Lohjan osasto
Linnaistenkatu 9
08100 Lohja
p. (019) 369 1498, faksi (019) 369 1494

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*

Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Viestintä 15 ov*

HIIDEN OPISTO

• Nummi-Pusulan osasto
Kirkkotie 11
09810 Nummi
p. (019) 373 319, faksi (019) 373 348

Aikuiskasvatustiede 15 ov*

HUITTISTEN SEUDUN KANSALAISS- OPISTO

Risto Rytinkatu 70
32700 Huittinen
p. (02) 560 4581, faksi (02) 560 4599

Erityispedagogiikka 15 ov*
Viestintä 15 ov*

HYVINKÄÄN KANSALAISSOPISTO

Helenenkatu 21
05800 Hyvinkää
p. (019) 459 2580, faksi (019) 459 2582

Erityispedagogiikka 15 ov
Psykologia 10 ov

HÄMEEN KESÄYLIOPISTO

Sibeliuksenkatu 25 B
13100 Hämeenlinna
p. (03) 647 4070, faksi (03) 647 4077

Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Teatteritiede 10 ov

ITÄ-HÄMEEN OPISTO

Kaikulantie 90
19600 Hartola
p. (03) 874 740, faksi (03) 874 7411

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (ko3)
Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Ruotsin valmennuskurssi 1 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 3 ov
Venäjän keskustelukurssi 2 ov (k03)
Venäjän peruskurssi 4 ov

B

JUVAN KANSALAIPOISTO

PL 28
51901 Juva
p. (015) 755 1260, faksi (015) 755 1555

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
tämishäiriöt 1 ov*

JÄRVENPÄÄN TYÖVÄENOPISTO

Mannilantie 4
04400 Järvenpää
p. (09) 2719 2498, faksi (09) 2719 2762

Englannin kielen suullinen taito 1 ov
Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
tämishäiriöt 1 ov*
Puheviestintä 4 ov
Puutarhatiede 3 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suulli-
nen taito 2 ov

KAINUUN KESÄYLIOPISTO

PL 51 (Seminaarinkatu 2)
87101 Kajaani
p. (08) 613 3058, faksi (08) 613 3050

Viestintä 15 ov*

KALLIOLAN KANSALAIPOISTO

Sturenkatu 11
00510 Helsinki
p. (09) 7701 2310, faksi (09) 7701 2333

Sosiaalipsykologia 15 ov*

KANKAANPÄÄN KANSALAIPOISTO

Jämsentie 2
38700 Kankaanpää
p. (02) 5782 9440, faksi (02) 5782 9300

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*

KANNUKSEN KANSALAIPOISTO

Asematie 1,
69100 Kannus
p./faksi (06) 870 876

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
tämishäiriöt 1 ov*

**KARJAAN SUOMENKIELINEN KAN-
SALAIPOISTO**

Laaksokatu 10
10300 Karjaa
p. (019) 233 700, faksi (019) 278 481

Englannin tekstintyömmärtäminen 2 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
tämishäiriöt 1 ov*
Tilastotieteen perusteet 1 ov (k03)*

KARKKILAN TYÖVÄENOPISTO

PL 50 (Helsingintie 49)
03601 Karkkila
p. (09) 2250 5671, faksi (09) 2250 5208

Kasvatustiede 15 ov*

KAUHAJOEN EVANKELINEN OPISTO

Järvikyläntie 92
61850 Kauhajoki as.
p. (06) 230 9324, faksi (06) 230 9330

Ravitsemustiede 15 ov*
Tilastotieteen perusteet 1 ov (k03)*

KAUNIAISTEN KAUPUNGIN KANSALAIPOISTO

Yhtiöntie 22
02700 Kauniainen
p. (09) 505 6274, faksi (09) 505 6550

Taidehistorian perusopinnot 20 ov (osia 10 ov)
Teatteritiede 10 ov

KEMINMAAN KANSALAIPOISTO

Rovaniementie 31
94400 Keminmaa
p. (016) 227 435, faksi (016) 227 749

Ravitsemustiede 15 ov*

KERAVAN OPISTO

Keskikatu 3 F
04200 Kerava
p. (09) 2949 2438, faksi (09) 294 3210

Kasvatustiede 15 ov

KIANTA-OPISTO

PL 40
89601 Suomussalmi
p. (08) 6176 7100, faksi (08) 6176 2777

Kasvatustiede 35 ov*

KILJAVAN OPISTO

Kotirannantie 49
05250 Kiljava
p. (09) 276 251, faksi (09) 276 2770

Sosiaalipolitiikka 15 ov (k03)

KIRKKONUMMEN KANSALAIPOISTO

Kirkkotallintie 6 A
02400 Kirkkonummi
p. (09) 2967 2464, faksi (09) 2967 2205

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Sosiaalityö 15 ov

KITILÄN KANSALAIPOISTO

Valtatie 15
99100 Kittilä
p. (016) 648 460, faksi (016) 648 466

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Sosiaalipsykologia 15 ov*
Tilastotieteen perusteet 1 ov (k03)*

KOLARIN KANSALAIPOISTO

PL 76 (Isonpalontie 2)
95901 Kolari
p. (016) 519 151, faksi (016) 519 152

Kasvatustiede 15 ov*
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov (k03)*

KOUVOLAN KANSALAIPOISTO

Salpausselänkatu 38
45100 Kouvola
p. (05) 829 6792, faksi (05) 3753592

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*

KUHMON OPPIMISKESKUS

Piilolantie 47
88900 Kuhmo
p. (08) 655 6201, faksi (08) 655 6215

Kasvatustiede 15 ov*

LAHDEN KANSANOPISTO

Harjukatu 46
15100 Lahti
p. (03) 87 810, faksi (03) 878 1234

Englannin tekstinymmärtäminen 1 ov
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (s02, k03)
Sosiaalipolitiikka 15 ov
Sosiologia 15 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suulli-
nen taito 2 ov (s02, k03)
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suulli-
nen taito 3 ov (s02, k03)
Viestintä 15 ov*

LAHDEN TYÖVÄENOPISTO

Kirkkokatu 16
15140 Lahti
p. (03) 814 4735, faksi (03) 814 4732

Ilmoittautuminen syksyllä alkavaan opetuk-
seen alkaa ma 26.8. klo 17-18.

Paikka: Aikuiskoulutuskeskus, Kirkkokatu 16

Yleisopinnot

Englannin kielen suullinen taito 2 ov
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (k03)
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suulli-
nen taito 2 ov (k03)
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov

Kieliopinnot

Englannin tekstinymmärtämisen valmen-
nuskurssi 1 ov

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov

Humanistiset opinnot

Estetiikka 5 ov
Psykologia 10 ov*
Taidehistorian perusopinnot 20 ov (osia 10 ov)
Taidehistorian aineopinnot 20 ov

Kasvatustieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Aikuiskasvatustiede 35 ov (j)
Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*

Kasvatustiede 15 ov
Kasvatustiede 35 ov*

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaalipolitiikka 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Sosiologia 15 ov
Valtio-oppi 4 ov (k03)
Viestintä 15 ov*

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

Ravitsemustiede 15 ov*

LAPUAN KRISTILLINEN OPISTO

Siiriläntie 11–13
62100 Lapua
p. (06) 433 9200, faksi (06) 433 9220

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Viestintä 15 ov*

LEMPÄÄLÄ-OPISTO

Tampereentie 1 C
37500 Lempäälä
p. (03) 3750 599, faksi (03) 3744 419

Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Sosiaalipsykologia 15 ov*
Tilastotieteen perusteet 1 ov (k03)*
Viestintä 15 ov*

LIIKUNTA-INSTITUUTTI PAJULAHTI

Pajulahdentie 167
15560 Nastola
p. (03) 885 5333, faksi (03) 885 5222

Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*

LOIMAAN EVANKELINEN KANSAN- OPISTO

Opistontie 4
32210 Loimaa
p. (02) 7627 217, faksi (02) 7627 014

Erityispedagogiikka 15 ov*

LUTHER-OPISTO

Järvenpääntie 640
04400 Järvenpää
p. (09) 271 961, faksi (09) 271 9930

Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Viestintä 15 ov*
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov*

LÄNSI-SUOMEN OPISTO

Loimijoen tie 280
32700 Huittinen
p. (02) 568 830, faksi (02) 566 409

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Viestintä 15 ov*

MYNÄMÄEN SEUDUN KANSALAIPOISTO

PL 42 (Keskuskatu 19)
23101 Mynämäki
p. (02) 437 6653, faksi (02) 437 6658

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Ravitsemustiede 15 ov*

MÄNTSÄLÄN KANSALAIPOISTO

Vanha Porvoontie 19
04600 Mäntsälä
p. (019) 6890 371, faksi (019) 6890 373

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Psykologia 10 ov*

NIVALAN KANSALAIPOISTO

PL 10 (Kalliontie 10)
85501 Nivala
p. (08) 449 1319, faksi (08) 449 1309

Englannin tekstinyymmärtäminen 2 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Tilastotieteen perusteet 1 ov (k03)*
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov (k03)*

NURMEKSEN EVANKELINEN OPISTO

Opistontie 6
75970 Kohtavaara
p. (013) 430 120, faksi (013) 430 154

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*

OTAVAN OPISTO

Otavantie 2
50670 Otava
p. (015) 194 3552, faksi (015) 194 3550

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*
Viestintä 15 ov*
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov (k03)*

OULUJOKI-OPISTO

Asematie 14
91500 Muhos
p. (08) 533 0367, faksi (08) 533 2433

Erityispedagogiikka 15 ov*

PAASIKIVI-OPISTO

Harjattulantie 80
20960 Turku
p. (02) 276 2000, faksi (02) 276 2001

Erityispedagogiikka 15 ov*
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov (s02, k03)

PARAISTEN KANSALAIPOISTO

Rantatie 28
21600 Parainen
p. (02) 458 5800, faksi (02) 458 5793

Erityispedagogiikka 15 ov*

PARTAHARJUN OPISTO

Partaharjuntie 361
76280 Partaharju
p. (015) 7820 210, faksi (015) 7820 211

Kasvatustiede 15 ov*

**POHJOIS-POHJANMAAN
KESÄYLIOPISTO**

PL 2437
90014 Oulun yliopisto
p. (08) 321 4073, faksi (08) 370 180

Viestintä 15 ov*

POHJOIS-SAVON OPISTO

Kansanopistotie 32
70800 Kuopio
p. (017) 289 2500, faksi (017) 289 2507

Viestintä 15 ov*

PORVOON KANSALAIPOISTO

Mannerheiminkatu 15
06100 Porvoo
p. (019) 520 2576, faksi (019) 520 2588

Arkeologia 2 ov
Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Puutarhatiede/Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle 2 ov (k03)

POSION KANSALAIPOISTO

Kirkkotie 1
97900 Posio
p. (016) 320 5231, faksi (016) 372 2034

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*

PUDASJÄRVEN KANSALAIPOISTO

PL 10 (Kauppatie 12)
93100 Pudasjärvi
p. (08) 820 2303, faksi (08) 820 2302

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*

SALON KANSALAIPOISTO

Uskelankatu 13
24100 Salo
p. (02) 778 4561, faksi (02) 778 4560

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Viestintä 15 ov*

B

SAVITAIPALEEN KANSALAIPOISTO

Käpykuja 7
54800 Savitaipale
p. (05) 614 0244, faksi (05) 614 0245

Kasvatustiede 15 ov*

SAVONLINNAN KESÄYLIOPISTO

Linnankatu 11
57130 Savonlinna
p. (015) 511 7853, faksi (015) 511 7852

Ravitsemustiede 15 ov*
Tilastotieteen perusteet 1 ov (s02, k03)*
Viestintä 15 ov*

SIPOON KANSALAIPOISTO

Koulukeskus
04130 Sipoo
p. (09) 2353 7051, faksi (09) 2353 7049

Kasvatustiede 15 ov*

SOMERON KANSALAIPOISTO

PL 29 (Kiiruuntie 4)
31401 Somero
p. (02) 779 1270, faksi (02) 779 1380

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*

SOTKAMON KANSALAIPOISTO

PL 24
88601 Sotkamo
p. (08) 680 2125, faksi (08) 680 2272

Erityispedagogiikka 15 ov*

SUOMEN URHEILUOPISTO

Urheiluopistontie 373
19120 Vierumäki
p. (03) 8424 1204, faksi (03) 8424 1208

Kasvatustiede 15 ov*

SUOMENSELÄN KANSALAIPOISTO

Keskustie 42
43900 Kinnula
p. (014) 4292 228, faksi (014) 4292 292

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*

Kasvatustiede 15 ov*

TAMPEREEN KESÄYLIOPISTO

Yliopistonkatu 60 A
33100 Tampere
p. (03) 223 8433, faksi (03) 214 8444

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*

TUUSULAN KANSALAIPOISTO

PL 60 (Koskenmäenpolku 4)
04301 Tuusula
p. (09) 8718 3415, faksi (09) 8718 3418

Ympäristötiede 15 ov
Kuluttajaekonomia/Kotitalouden juridiikka 3 ov

TYÖVÄEN AKATEMIA

Vanha Turuntie 14
02700 Kauniainen
p. (09) 540 4240, faksi (09) 5404 2444

Englannin kielen suullinen taito 1 ov (k03)
Englannin tekstinyymmärtäminen 2 ov*
Espanjan peruskurssi 4 ov (s02, k03)
Kehitysmatutkimus 15 ov
Ranskan tekstinyymmärtäminen 2 ov
Saksan tekstinyymmärtäminen 2 ov (k03)
Sosiaalipsykologia 15 ov*
Sosiologia 15 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suulli-
nen taito 2 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suulli-
nen taito 3 ov
Venäjän peruskurssi 4 ov

VALKEAKOSKI-OPISTO

Kauppilankatu 2
37600 Valkeakoski
p. (03) 576 6344, faksi (03) 5766 498

Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*

VALKON KANSALAIPOISTO

Ratakatu 1
07900 Loviisa
p. (019) 555 261, faksi (019) 555 793

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyt-
täytymishäiriöt 1 ov*
Kuluttajaekonomia/Kotitalouden juridiikka 3 ov

VAMMALAN OPISTO

Aarnontie 2 B
38200 Vammala
p. (03) 519 8409, faksi (03) 519 8565

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*

VANTAAN AIKUISOPISTO

Itä-Vantaan palvelupiste:
Unikkotie 5 B
01300 Vantaa
p. (09) 839 24129, faksi (09) 839 24136

Länsi-Vantaan palvelupiste:
Kilterin koulu
Iskostie 8
01600 Vantaa
p. (09) 839 35650, faksi (09) 839 35613

Ilmoittautumiset alkavat ti 27.8. klo 17-20 (kieliopinnot ja aikuiskasvatustiede), muut opinnot ke 28.8. klo 17-20 osoitteessa Lummetie 2 A. Ilmoittautumispäivänä va-paiksi jääneille paikoille voi ilmoittautua 2.9. alkaen aikuisopiston toimipisteisiin.

Infotilaisuudet: kasvatustieteelliset opinnot ma 19.8. klo 17, muut opinnot ma 26.8. klo 17 os. Lummetie 2 A

Myyrmäessä alkavan opetuksen infotilaisuus 21.8. klo 17 os. Kilterin koulu, Iskostie 8.

Tikkurilassa järjestettävä opetus:

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Psykologia 10 ov
Ranskan peruskurssi 4 ov
Saksan peruskurssi 4 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov (s02, k03)
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov (k03)

Myyrmäessä järjestettävä opetus:

Elintarvike-ekonomia/Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov
Englannin kielen suullinen taito 1 ov (k03)
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov
Ranskan jatkokurssi 4 ov
Puutarhatiede 4 ov (k03)

VIRTAIN KANSALAIPOISTO

Virtaintie 26
34800 Virrat
p. (03) 485 1263, faksi (03) 485 1612

Kasvatustiede 35 ov*

VÄSTRA NYLANDS FOLKHÖGSKOLA

Strandpromenaden 1
10300 Karis
tfn (019) 222 600, fax (019) 222 6011

Matematik 4 sv

3. VERKKO-OPINNOT**Opintokokonaisuuksia:**

Aikuiskasvatustieteen perusopinnot 15 ov
Psykologian vapaa puoliarvosana 10 ov
Ravitsemustiede 15 ov
Sosiaalipolitiikan A-oppimäärä 15 ov
Sosiaalipsykologian perusopinnot 15 ov
Sosiologian perusopinnot 15 ov
Suomen taiteen historia 10 ov
Valtio-opin A-oppimäärä 16 ov
Viestinnän perusopinnot 15 ov
Yleinen teologia 15 ov
Ympäristötiede 15 ov

Yksittäisiä kursseja:

Arjen historia 2 ov (tv-kurssi)
Eryityspedagogiikan peruskurssi 3 ov
Historia-aineiden perusteet 5 ov
Johdatus filosofiseen ajatteluun 2 ov
Johdatus logiikkaan 3 ov
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Johdatus psykologiaan 1 ov
Johdatus sosiaalipsykologiaan 3 ov
Johdatus viestintään 5 ov
Kehityspsykologia 3 ov
Maailman uskonnot 3 ov
Monitieteinen vanhenemisen tutkimus – län myötä 1 ov
Ohjelmoinnin perusteet 3 ov
Suomen maantiede 2 ov
The Nordic Welfare State 2 ov, 4 erts
Tietokantojen perusteet 2 ov
Tietokone työvälineenä 2 ov
Valtio-opin johdantokurssi 4 ov
Virtuaalinen arkkitehtuurikävely 1 ov

Lisätietoja verkko-opinnoista osoitteesta
www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/verkko.asp

B

Tärkeää tietoa opiskelusta

1. Avoin yliopisto-opetus	35
2. Helsingin yliopiston avoin yliopisto-opetus	35
2.1 Opetustarjonnasta	35
2.2 Opetusmuodot	36
2.3 Avoimen yliopiston verkkopalvelut	37
2.4 Opintojen jatkaminen yliopistossa	37
3. Opintososiaaliset edut	38
4. Opiskelukäytännöt	39
4.1 Ilmoittautuminen opintoihin	39
4.2 Opintomaksut	39
4.3 Perumisehdot	40
4.4 Tenttikäytännöt	40
4.5 Suoritusten rekisteröinti ja todistukset	42
5. Opintoneuvonta	43
6. Opiskelutaidot ja niiden kehittäminen	44
7. Kirjastopalvelut	45
8. Sana- ja lyhenneselityksiä	46
9. Information på svenska	48
10. Information in English	49

Tärkeää tietoa opiskelusta

1. AVOIN YLIOPISTO-OPETUS

Avoin yliopisto antaa mahdollisuuden tutustua yliopisto-opiskeluun ja yliopistollisiin oppiaineisiin. Opiskelijat ovat eri ikäisiä sekä myös koulutukseltaan ja työhistorialtaan erilaisia ihmisiä – pohjakoulutusvaatimuksia ja ikärajoja ei ole. Avoimessa yliopistossa voi opiskella monista eri syistä, esimerkiksi ammattitaidon täydentämiseksi, yleissivistyksen vuoksi tai yliopisto-opintoihin tähdäten. Opetus vastaa vaatimustasoltaan ja sisällöltään yliopistojen opetusta, vaikka tutkinnon suorittaminen ei pelkästään avoimia yliopisto-opintoja suorittamalla olekaan mahdollista.

Suurimman osan avoimesta yliopisto-opetuksesta yliopistot järjestävät itse. Osa opetuksesta toteutetaan yhteistyössä erilaisten aikuisoppilaitosten kanssa (esim. kansalais- ja työväenopistot). Opetuksen laadusta ja tasosta vastaavat aina yliopistot riippumatta siitä, mikä organisaatio opetuksen käytännössä järjestää.

Lähes kaikki Suomen yliopistot järjestävät avointa yliopisto-opetusta ja sitä on tarjolla lähes koko maassa. Laaja yhteistyöorganisaatioiden verkosto sekä modernit opetusmenetelmät antavat yhä useammalle mahdollisuuden opiskella.

Tietoa kaikesta Suomessa järjestettävästä avoimesta yliopisto-opetuksesta saa valtakunnallisesta verkkopalvelusta, joka sisältää muun muassa koko maan kattavan kurssitietokannan. Palvelu on osoitteessa www.avoinyliopisto.fi

2. HELSINGIN YLIOPISTON AVOIN YLIOPISTO-OPETUS

Helsingin yliopiston avoin yliopisto on osa Helsingin yliopistoa ja se järjestää Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaista opetusta. Helsingin yliopiston avoin yliopisto on yhteistyöverkosto, jolla on yhdeksän toimistoa: Helsingissä, Imatralla, Kotkassa, Kouvolassa, Lahdessa, Lohjalla Länsi-Uuden-

maan toimisto, Mikkelissä, Seinäjoella ja Vantaalla. Toimistot järjestävät opetusta sekä itse että yhteistyössä lukuisten aikuisoppilaitosten kanssa eri puolilla Suomea.

Helsingin yliopiston avointa yliopisto-opetusta järjestävät lisäksi useat kesäyliopistot eri puolilla Suomea. Kesäyliopistoissa järjestettävä opetus ei pääsääntöisesti sisällyt tähän oppaaseen.

2.1 Opetustarjonnasta

Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa voi opiskella kymmeniä oppiaineita. Tarjolla on opintoja kahdeksasta yliopiston tiedekunnasta, eniten kasvatustieteellisiä, humanistisia ja valtiotieteellisiä opintoja. Oppiainevalikoima vaihtelee jonkin verran vuosittain. Opetustarjonta koostuu opintokokonaisuuksista sekä yksittäisistä kursseista eli opintojaksoista. Opetuksen sisällöstä vastaavat yliopiston tiedekunnat ja ainelaitokset.

Opintokokonaisuudet ovat pääasiassa eri oppiaineiden perusopintoja, mutta tarjolla on myös aineopintoja. Varsinaisten yliopiston oppiaineiden lisäksi järjestetään yleis- ja kieliopintoja sekä opiskelua tukevia kursseja. Opintokokonaisuuksien nimet vaihtelevat eri tiedekunnissa. **Perusopinnot** (tai A-oppimäärä tai approbaturopinnot) antavat tieteenalasta perustiedot, joihin aine- ja syventävät opinnot pohjautuvat. **Aineopinnoissa** (tai B-oppimäärä tai cum laude -opinnot) syvennetään perusopintojen tietoja ja taitoja tekemällä mm. laajempia harjoitustöitä. Aineopintoja on tarjolla muutamista oppiaineista.

Myös opintokokonaisuuksien laajuudet vaihtelevat eri tiedekunnissa. Opintokokonaisuus koostuu kuitenkin aina **opintojaksoista**, joiden laajuus ilmoitetaan opintoviikkoina (= ov). **Opintoviikolla** tarkoitetaan opiskelun vaatimaa työpanosta (opetuksen seuraaminen, kirjallisuuden lukeminen, harjoitustöiden tekeminen jne.), johon opiskelijalta kuluu keskimäärin 40 tuntia. Aineopintojen opintoviikkolaajuus ilmoitetaan

C

pääsääntöisesti siten, että siihen sisältyvät perusopinnot. Esimerkiksi kasvatustieteen aineopinnot (35 ov) koostuvat perusopinnoista (15 ov) ja aineopinnoista (20 ov).

Avoimessa yliopistossa ei voi suorittaa tutkintoa, mutta jos opiskelija siirtyy myöhemmin yliopiston varsinaiseksi opiskelijaksi, hän voi liittää opintosuoritukset osaksi tutkintoaan. Sivun alareunassa olevassa kuvassa on kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot esimerkkeinä yliopistotutkinnon rakenteesta.

Valtaosa opetuksesta alkaa syyslukukaudella, yleensä syyskuussa. Jonkin verran opetusta alkaa myös kevätlukukaudella tammikuussa. Lisäksi Helsingissä järjestetään runsaasti kesäopetusta. Opiskelumahdollisuuksia on siis tarjolla läpi vuoden.

Yleiset tiedot lukuvuoden 2002–2003 opetustarjonnasta löytyvät tämän oppaan A- ja B-osista. Tarkemmat tiedot opetuksesta opetusaikoihin ja -paikkoihin saa opetusta järjestävästä yksiköstä (yhteystiedot B-osassa). Kaikki opetustiedot aikatauluineen löytyvät myös verkkopalvelustamme www.avoin.helsinki.fi Opetustarjonta-kohdasta. Verkkopalvelussa on aina ajan tasalla oleva tieto järjestettävästä opetuksesta.

Lukuvuoden 2003–2004 ennakkotiedot il-

mestyvät huhtikuussa ja varmistuneet opetustiedot kesällä. Kädessäsi oleva opinto-opas ilmestyy lukuvuosittain heinä-elokuussa. Helsingissä järjestettävästä kesäopetuksesta julkaistaan erillinen opinto-opas keväällä.

Avoin yliopisto tiedottaa ajankohtaisesta opetustarjonnasta myös Helsingin Sanomien Koulutusta -palstalla aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Nämä ilmoitukset koskevat avoimen yliopiston pääkaupunkiseudulla järjestämää opetusta. Muualla Suomessa järjestettävästä opetuksesta tiedotetaan usein maakunta- ja paikallislehdissä.

2.2 Opetusmuodot

Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa on tarjolla sekä lähi- että etäopetusta. **Lähiopetuksessa** opiskelijat osallistuvat luennoille, tekevät harjoituksia ja käyvät tentteissä. **Etäopetuksessa** opiskelijat suorittavat opintojaan joko **monimuoto-opiskeluna**, jossa tuutorin johdolla tapahtuvalla opintoryhmätyöskentelyllä on tärkeä merkitys, tai **verkko-opintoina** internetin välityksellä.

Seuraavassa on kuvattu lyhyesti eri opetusmuotoja. Avoimen yliopiston verkkopalvelun www.avoin.helsinki.fi Opiskeluoppaasta löydät lisää tietoa eri opiskelumuodoista ja suoritustavoista.

Kasvatustieteen kandidaatin (=KK) ja maisterin (=KM) tutkinnot

KM	väh. 160 ov	Syventävät opinnot 40 ov (sis. pro gradu -tutkielman ja kirjallisen kypsyyskokeen)	Työharjoittelu
KK	väh. 120 ov	Aineopinnot 20 ov (sis. proseminarin tai tutkimusprojektin sekä kandidaatin tutkintoa suorittavalle kirjallisen kypsyyskokeen)	ja vapaasti valittavat opinnot
	8-10 ov	Perusopinnot 15 ov	Väh. 35 ov (maisterin tutkinto) Väh. 15 ov (kandidaatin tutkinto)
Kieli- ja viestintä- opinnot	Pääaine (kasvatustiede, aikuiskasvatustiede)	Sivuaine	Sivuaine väh. 15 ov

Lähiopetus

Lähiopetus on useimmille tutuin tapa opiskella. Siinä yliopiston opettajat luennoivat ja ohjaavat ryhmäharjoituksia paikan päällä. Opetus järjestetään pääsääntöisesti iltaisin. Lähiopetuksen suoritustavoista on kerrottu tämän oppaan oppiaineiden tutkintovaatimusosiossa (D-osa). Jokaisen opintojakson kohdalla on kuvaus opetuksen määrästä ja suoritustavasta (esim. L 24 t + R 12 t + kuulustelu), ja siitä näkyy kuinka paljon luento-opetusta (L) ja ryhmäharjoituksia (R) opintojakso sisältää. Jos suoritustavoissa on vaihtoehtoja, joista opiskelija voi itse valita, siitä kerrotaan opetusohjelmassa. Eri toimistojen ja opistojen järjestämän opetuksen toteutustavoissa ja suoritustumodoissa saattaa olla eroja.

Monimuoto-opetus

Opetus toteutetaan yhteistyössä eri paikkakunnilla sijaitsevien aikuisoppilaitosten kanssa. Monimuoto-opiskelussa keskeisellä sijalla on itsenäinen opiskelu. Opiskeluun ei kuulu perinteisiä luentoja, vaan yliopisto-opettajan antama opetus toteutetaan etäopetuksena, pääsääntöisesti audio- eli puhelinopetuksena. Opinnot suoritetaan oppimistehtävillä ja tenteillä. Keskeisellä sijalla monimuoto-opiskelussa on myös opiskelijoiden muodostama opintoryhmä. Ryhmä koostuu yleensä viikoittain ja sitä ohjaa paikallinen tuutor. Opiskelunsa tueksi monimuoto-opiskelijat saavat oppimateriaalia, esim. kirjoja tai oheislukemistoja.

Monimuoto-opiskelun käytännöt eroavat lähiopetuksen käytännöistä esimerkiksi opintomaksuissa ja kuulusteluun ilmoittautumisessa. Ohjeet näistä käytännöistä opiskelijat saavat monimuoto-opiskelumateriaalista, joka jaetaan ilmoittautumisen jälkeen.

Verkko-opinnot

Yliopisto-opintoja voi opiskella verkossa mistä tahansa – myös ulkomailta. Oppimateriaalina ovat kirjojen lisäksi verkkoaineistot. Verkossa tehdään tehtäviä, kirjoitetaan esseitä, tentitään ja keskustellaan. Kurssit etenevät yleensä aikataulun mukaan, mutta sen puitteissa opiskeluaikansa ja -paikkansa voi valita itse. Verkko-opiskelua ja verkkokursseja esitellään tarkemmin osoitteessa www.avoin.helsinki.fi/opus/verkko.shtml

2.3 Avoimen yliopiston verkkopalvelut

Helsingin yliopiston avoimen yliopiston verkkopalvelu tarjoaa tietoa, tukea ja palveluja. Jatkuvasti päivitettävästä kurssitietokannasta löytyvät ajankohtaiset tiedot kaikista opetuksesta. Sivuilla on opintoneuvontaa ja –ohjausta sekä runsaasti materiaalia opiskelun tueksi. Palvelun kautta voi hoitaa myös monia toimistoasioita. Verkkopalvelun osoite on www.avoin.helsinki.fi

Avoimen yliopiston valtakunnallinen verkkopalvelu on 19 yliopiston yhteinen informaatio- ja neuvontapalvelu, josta löytyvät koko maan kattavat tiedot avoimesta yliopisto-opetuksesta. Palvelun osoite on www.avoinyliopisto.fi

2.4 Opintojen jatkaminen yliopistossa

Avoimia yliopisto-opintoja suorittaneet voivat pyrkiä Helsingin yliopiston opiskelijoiksi paitsi normaalien valintakokeiden kautta myös erityishaun eli ns. avoimen yliopiston väylän kautta. Erityishaku on teologisessa, humanistisessa, matemaattis-luonnontieteellisessä, kasvatustieteellisessä, valtiotieteellisessä ja maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa. Avoimilla yliopisto-opinnoilla tarkoitetaan tällöin yliopiston tutkintovaatimusten mukaisia opintoja, jotka on suoritettu korkeakoulujen järjestämänä avoimena yliopisto-opetuksena, kesäyliopisto-opintoina tai ns. yksityisinä kuulusteluina/erillisinä opintoina.

Tutkinnon suoritusoikeus voidaan myöntää hakemuksen tai taso-/valintakokeen perusteella henkilölle, joka on suorittanut avoimessa yliopistossa vähintään 60 opintoviikon (matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan oppiaineissa 50 opintoviikon) laajuiset opinnot Helsingin yliopiston tai jonkin muun korkeakoulun opetussuunnitelman mukaisesti. Näihin opintoihin pitää sisältyä tietynlaajuisia opintokonaisuuksia, haettavassa oppiaineessa yleensä perus- ja aineopinnot, ja opintojen on muodostettava mielekäs kokonaisuus. Hakuoikeus ei koske niitä henkilöitä, joilla jo on korkeakoulututkinto tai opiskelu-oikeus jossakin korkeakoulussa.

Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta on myöntänyt tois-
taiseksi avoimen yliopiston 15 opintoviikon
väylän seuraaviin oppiaineisiin: *fysiikka*,
kemia, *matematiikka* ja *tietojenkäsittelytie-*
de. Opiskelijalle, joka on suorittanut Hel-
singin yliopiston tutkintovaatimusten mu-
kaisesti jonkin ko. oppiaineen approbatur-
oppimäärää (15 ov) vastaavan opintoko-
konaisuuden vähintään arvosanalla 2/3
(oltava suoritettuna hakuajan päättymi-
seen mennessä), voidaan myöntää hake-
muksesta tutkinnon suoritusoikeus ko. op-
piaineeseen. Tietojenkäsittelytieteeseen
on varattu 20 opiskelijan vuosikiintiö, muut
ainelaitokset päättävät opiskelijamäärästä
harkintansa mukaan. Hakuaika päättyy
vuosittain 30.4. ja 31.10.

Avoimia yliopisto-opintoja voi suorittaa
Helsingin yliopistossa myös ns. erillisten
opintojen suoritusoikeuden perusteella.
Tiedekunnat voivat myöntää hakemuksen
perusteella suoritusoikeuksia lähinnä sel-
laisiin aineopintoihin, joita ei ole tarjolla
avoimessa yliopistossa. Opiskelija osallis-
tuu tällöin samaan opetukseen kuin yli-
opiston perustutkinto-opiskelijat.

Lisätietoja:

- avoimen yliopiston opintoasiainsuunnit-
telijat, p. (09) 191 23615,
opintoneuvonta.helsinki@avoin.helsinki.fi
- tiedekuntien opintotoimistot

2.5 Ikäihmisten yliopisto

Helsingin yliopiston avoimessa yliopistos-
sa toimii myös Ikäihmisten yliopisto, jonka
tavoitteena on välittää ikäihmisille ajan-
kohtaista tutkimustietoa. Samalla tarjotaan
mahdollisuuksia omaehtoiseen yliopistolli-
seen opiskeluun, jossa ei tähdätä muodol-
liisiin suorituksiin. Tarjolla on monitieteisiä
luentosarjoja, seminaareja, atk-kursseja,
kasettiluentosarjoihin pohjautuvaa etäope-
tusta sekä verkko-opetusta.

Tiedustelut: p. (09) 191 23595,
(09) 191 23484, (09) 191 23677
Ikäihmisten yliopisto verkossa:
www.avoin.helsinki.fi/ikis

3. OPINTOSOSIAALISET EDUT

Opintotuki

Avoimessa yliopistossa opiskelu katso-
taan sivutoimiseksi opiskeluksi, joten pel-
kästään avoimessa yliopistossa tapahtu-
vaan opiskeluun ei saa valtion opintotu-
kea. Tarkempaa tietoa opintotuesta saat
mm. Kansaneläkelaitoksen paikallistoimis-
toista. Työsuhteessa olevien opiskelijoiden
kannattaa ottaa selvää mm. ammattikoulu-
tusrahasta ja erorahan aikuiskoulutus-
lisästä. Näistä tukimuodoista, samoin kuin
pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen koulu-
tuksen tukemiseen tarkoitettu koulutus-
vakuutuksesta, saat parhaiten tietoa pai-
kallisista työvoimatoimistoista.

Opiskelijaedut

Avoimen yliopiston opiskelijat eivät voi lii-
tyä jäseniksi Suomen ylioppilaskuntien liit-
toon SYL:iin, koska opiskelua ei katsota
kokopäivätoimiseksi. Tämän vuoksi myös-
kään erilaiset opiskelija-alennukset esim.
VR:n ja Matkahuollon osalta eivät koske
avoimen yliopiston opiskelijoita.

Työttömyysturva

Työttömän opiskelijan oikeus työttömyys-
päivärahaan määräytyy pääsääntöisesti
sen mukaan, katsotaanko opiskelu pää-
vai sivutoimiseksi. Sivutoiminen opiskelu
ei yleensä ole esteenä työttömyyspäivära-
han saannille. Sivutoimiseksi määritellään
työttömyysturvalaissa sellainen opiskelu,
jonka opetussuunnitelman edellyttämä
työmäärä on keskimäärin vähemmän kuin
25 tuntia viikossa tai kolme opintoviikkoa
kuukaudessa. Päivärahan myöntämisen
esteenä voi olla myös osallistuminen päi-
vällä järjestettävään opetukseen. Työttö-
myyspäivärahaa koskevat asiat ratkais-
taan kuitenkin aina paikallisessa työvoi-
matoimistossa ja -toimikunnassa ja ratkai-
sun perustana on työttömän henkilön ko-
konaistilanteen arviointi.

Opintovapaa

Työsuhteessa olevat avoimen yliopiston
opiskelijat voivat joissain tapauksissa saa-
da opintovapaata opintojensa suorittami-
seen. Opintovapaasta saa ajankohtaisia
tietoja paikallisista työvoimatoimistoista.

4. OPISKELUKÄYTÄNNÖT

Opiskeluun avoimessa yliopistossa liittyy paljon erilaisia käytännön kysymyksiä: mistä saa tietoa opinnoista, miten ilmoittaudutaan tenttiin tai mitä opiskelu maksaa? Opiskelu vaatii paljon omatoimisuutta, varsinaisten opintojen lisäksi myös opiskeluun liittyvien käytännön asioiden hoidossa. Avoimen yliopiston käytännöt vaihtelevat toimistoittain, joten yksityiskohdaiset tiedot on syytä tarkistaa aina omasta toimistosta. Avoimen yliopiston yhteistyöoppilaitokset huolehtivat omaan opetukseensa liittyvien asioiden tiedottamisesta.

4.1 Ilmoittautuminen opintoihin

Avoimen yliopiston opinnoista valtaosa alkaa syksyisin, mutta joitakin opintoja voi aloittaa myös kevätlukukaudella. Helsingissä järjestetään runsaasti opetusta myös kesällä.

Ennen ilmoittautumista

Opiskelu avoimessa yliopistossa vaatii pitkäjänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta. On tärkeää, että perehdyt jo ennen opintoihin ilmoittautumista sekä tutkintovaatimuksiin että opetuksen aikatauluihin. Tutkintovaatimuksista näet, millaista kirjallisuutta opintoihin sisältyy ja millaista kielitaitoa kirjallisuuden lukeminen edellyttää. Oman ajankäytön arviointi on tärkeä osa opiskelua, joten mieti, miten järjestät itsellesi aikaa opiskeluun muiden tehtäviesi ohessa. Avoimen yliopiston opinnot on yleensä suunniteltu siten, että 15 opintoviikon opinnot voi suorittaa yhdessä lukuvuodessa. Yksi opintoviikko tarkoittaa keskimäärin 40 tunnin työmäärää. Jos aiot osallistua yhtäaikaaisesti usealle kurssille, tarkista, etteivät opetusajat mene päällekkäin.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautumiskäytännöt vaihtelevat toimistoittain ja opistoittain. Yleistietoa syyslukukauden ilmoittautumisista löytyy oppaan B-osasta, jossa esitellään eri toimistojen ja opistojen opetustarjontaa. Jos ilmoittautumiskäytäntöä ei ole mainittu, voit tiedustella asiaa puhelimitse opetusta järjestävästä yksiköstä. Yksityiskohtaista ja ajantasaista tietoa ilmoittautumisista löydät myös verkkopalvelustamme www.avoin.helsinki.fi.

Kevätlukukaudella alkaviin opintoihin ilmoittautumisesta tiedotetaan myöhemmin syksyllä.

Opiskelijoita valitaan kursseille yleensä tietty määrä **ilmoittautumisjärjestyksessä**. Ilmoittauduttaessa täytetään ilmoittautumislomake ja maksetaan opintomaksu. Joissakin oppiaineissa järjestetään alkukuulustelu eli tentti, jonka perusteella opiskelijamäärää tarvittaessa karsitaan. Helsingin toimiston järjestämään opetukseen ilmoittaudutaan yleensä puhelimitse, tarkat tiedot ovat opetusohjelmissa ja verkkopalvelussa. Verkkokursseille ilmoittaudutaan internetin kautta. Jos opetukseen ei ilmoittautuminen riittävästi opiskelijoita, opetus voidaan perua.

Jos aloittamasi opintokokonaisuus jatkuu seuraavana lukuvuonna, edellytetään useimmissa tilanteissa jatkoilmoittautumista uuden lukuvuoden alkaessa. Jos jatkoilmoittautuminen koskee aloittamiasi opintoja, ilmoittautumisesta on ohje opetusohjelmassa.

4.2 Opintomaksut

Avoimen yliopiston opintomaksut määräytyvät opintojen laajuuden ja opetusmuodon perusteella. Opintomaksu on voimassa sen opetusohjelman ajan, jota opiskelmaan olet ilmoittautunut. Opintomaksun suuruus vaihtelee jonkin verran eri toimistojen ja yhteistyöoppilaitosten järjestämässä opetuksessa.

Lähiopetus

Helsingin, Länsi-Uudenmaan ja Vantaan toimistojen järjestämässä lähiopetuksessa noudatetaan seuraavia maksuja:

Erilliset kirjallisuuskuulustelut	33 €	(196,21 mk)
Yksittäiset kurssit		
Alle 3 ov	55 €	(327,02 mk)
3–5 ov	75 €	(445,93 mk)
yli 5 ov – alle 10 ov	100 €	(594,57 mk)
Perusopinnot/approbatur/A-oppimäärä		
10–15 ov	160 €	(951,32 mk)
16–20 ov	200 €	(1189,15 mk)
Aineopinnot/cum laude	280 e	(1664,80 mk)

Valtiotieteellisen tiedekunnan opintokokonaisuudet, jotka muodostavat osan aineopinnoista:

B-oppimäärä/
aineopintoja **160 €** (951,32 mk)

Opetusmateriaaleista, atk:n käytöstä, opintoretkestä tms. voi aiheutua lisämaksuja. Jos opintokokonaisuus sisältää valinnaisia opintojaksoja, kokonaisuuden maksu kattaa vain ne jaksot, jotka sisältyvät kokonaisuuden minimiopintoviikkomäärään. Yli menevistä jaksoista peritään lisämaksu.

Helsingin yliopiston perustutkinto-opiskelijat saavat opintomaksuista lähiopetuksessa 50 %:n alennuksen (alennus ei koske monimuoto- ja verkko-opintoja eikä opiston järjestämää opetusta).

Opistoissa järjestettävässä lähiopetuksessa hinnat vaihtelevat opistoittain; tarkemmat hintatiedot saat opetusta järjestävästä opistossa.

Monimuoto-opetus

Monimuoto-opetuksessa hinnat vaihtelevat opistoittain; tarkemmat hintatiedot saat opetusta järjestävästä opistosta.

Verkko-opinnot

Yksittäiset kurssit maksavat 60 – 100 euroa (356,74 – 594,57 mk) kurssin laajuudesta riippuen. Opintokokonaisuudet maksavat 300 – 380 euroa (1783,72 – 2259,38 mk). Kurssikohtaiset opintomaksut löytyvät verkkokurssien esittelysivuilta www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/verkko.asp

Opintomaksujen perusteet

Avoimen yliopiston opintomaksut perustuvat opetusministeriön päätökseen (83/1993) avoimesta yliopisto-opetuksesta perittävistä maksuista. Maksuissa noudatetaan valtion maksuperustelakia (150/1992) ja sen muutosta (961/1998; sisältää maksua koskevan muutoksen haun) sekä valtion maksuperusteasetusta (211/1992) ja sen muutoksia (818/1995, 1254/2001). Opintomaksut ovat julkisoikeudellisia saatavina suoraan ulosottokelpoisia ilman erillisiä toimenpiteitä (Laki verojen ja maksujen perimisestä ulosottoon, N:o 367/1961).

4.3 Perumisehdot

Perumiskäytännöt vaihtelevat avoimen yliopiston eri toimistoissa ja opetusta järjestävissä opistoissa. Kysy tarkempia tietoja opetusta järjestävästä toimistosta tai opistosta.

Helsingin ja Vantaan toimistojen lähiopetuksessa noudatetaan seuraavia perumisehtoja:

Jos et voi aloittaa opintoja, ilmoita siitä ensi tilassa avoimen yliopiston toimistoon puhelimitse, faksilla, sähköpostilla tai käymällä paikan päällä. Jos perut opiskelupaikkasi viimeistään 14 vuorokautta ennen opetuksen alkamista, hyvitämme osan opintomaksusta. Opintokokonaisuudessa opetus katsotaan alkavaksi ensimmäisen opintojakson alussa. Perumistapa-uksissa veloitamme käsittelykuluina 20 % opintomaksusta (kuitenkin enintään 32 euroa). Opintomaksun hyvitys maksetaan pankkitilillesi. Jos et pysty aloittamaan opintoja sairauden takia, hyvitämme opintomaksusta kuten perumistapauksessa. Sairastumisesta on ilmoitettava toimistoon niin pian kuin mahdollista, ja opintomaksun hyvitys edellyttää lääkärin tai terveydenhoitajan todistusta.

4.4 Tenttikäytännöt

Yliopistomaailmassa puhutaan kuuluiste-luista ja tenteistä. Niillä tarkoitetaan samaa asiaa, tavallisesti kirjallista ja essee-muotoista tenttiä. Tentin tehtävä on oppi-misen varmistaminen ja tarkistaminen. Tentejä järjestetään luennoista ja kirjalli-suudesta. Joissain tenteissä tentitään yhtä aikaa sekä luento- että kirjallisuusosiot.

Kirjallisuuskuulusteluihin luettavat kirjat selviävät opetusohjelmasta ja tämän op-paan tutkintovaatimusosasta. Kirjat tenti-tään yhdellä kertaa, ellei toisin ole maini-tu. Joissain opintojaksoissa voit valita ten-tittävät kirjat annetuista vaihtoehdoista mielenkiintosi mukaan. Luettavat kirjat tu-lee mainita tenttikuoressa tenttiin ilmoi-tauduttaessa.

Luentotenteissä tentitään luennoilla käsi-teltyt asiat ja mahdollisesti jaettu valmis oppimateriaali.

Sekä luento- että kirjallisuuskulustelusta järjestetään yleensä kaksi uusintamahdollisuutta, joiden ajankohdat ilmoitetaan opetusohjelmissa. Voit vapaasti valita aikatauluusi parhaiten sopivan tenttiajan-kohdan. Sinun kannattaa kuitenkin osallistua ensimmäiseen tai toiseen tenttiin, jotta tarvittaessa voit uusia tentin tai korottaa arvosanaa.

Tentit ovat kirjallisia, ellei opetusohjelmassa toisin mainita. Tentissä opiskelija vastaa itsenäisesti tenttitilaisuudessa annettaviin kysymyksiin. Joskus järjestetään nk. ryhmätenttejä, joissa opiskelijat voivat vastata kysymyksiin yhdessä pohtien ja kirjoittaen. Joissakin tapauksissa tenttitilaisuudessa on lupa käyttää kirjallisuutta tai muuta materiaalia apuna. Tällaisista poikkeusjärjestelyistä ilmoitetaan kuitenkin aina erikseen opetusohjelmassa tai luennoilla. Tentissä voi vastata joko suomen tai ruotsin kielellä. Mikäli haluat tenttikysymykset ruotsin kielellä, siitä on mainittava tenttiin ilmoittautumisen yhteydessä. Mahdollisuutta vastata muilla kielillä voi tiedustella hyvissä ajoin ennen tenttiin ilmoittautumista.

Tenttiin ilmoittautuminen

Tenttiin ilmoittautuminen vaihtelee toimistoittain ja opistoittain. Tenttiin pitää yleensä ilmoittautua etukäteen, jotta opettaja voi laatia oikeat kysymykset ja niitä olisi riittävästi saatavilla.

Helsingin, Länsi-Uudenmaan ja Vantaan toimistojen järjestämässä lähiopetuksessa noudatetaan seuraavaa käytäntöä:

Kirjallisuuskulusteluihin, uusintakulusteluihin tai luentoja korvaaviin kulusteluihin on ilmoittauduttava etukäteen. Vain luentokurssin ensimmäiseen kulusteluun ei tarvitse ilmoittautua.

Tenttiin ilmoittaudutaan palauttamalla tenttiin ilmoittautumislomake tai tenttikuori viimeistään 10 päivää ennen kuulustelua siihen avoimen yliopiston toimistoon, jossa opiskelet (kulustelupäivää ei lasketa mukaan). Voit myös postittaa tai lähettää lomakkeen faksilla. Jos postitat tentti-ilmoittautumisesi, ota huomioon myös postinkulkuun kuluva aika. Täytyä lomake huolel-

lisesti. Siinä on ilmoitettava mm. kuulusteluun sisältyvä kirjallisuus, kuulustelijan nimi ja kuulustelun ajankohta. Muista ilmoittautua ajoissa, myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan. Helsingin ja Vantaan toimiston järjestämiin tentteihin voi ilmoittautua myös verkkopalvelussa (www.avoin.helsinki.fi), jonka pikavalikosta löydät tenttiin ilmoittautumisen.

Monimuoto- ja verkko-opinnoissa tenttikäytännöt vaihtelevat. Löydät tarkemmat tiedot opiskeluohjeista tai -oppaasta, jotka saat opintojen alkaessa. Tarkempia tietoja ilmoittautumiskäytännöistä saat eri toimistoista. Jos opiskelet opistossa, selvitä ilmoittautumiskäytännöt omassa opistossasi.

Tenttitilaisuus

Selvitä opetusta järjestävästä toimistosta tai opistosta ennen tenttipäivää, missä ja mihin kellonaikaan tenttitilaisuus pidetään. Tule ajoissa paikalle, sillä tenttiin ei voi osallistua, jos myöhästyy enemmän kuin 30 minuuttia. **Tenttitilaisuudessa sinulla tulee olla mukana henkilötodistus sekä opintokortti tai opintojen maksukuitti.**

Tentissä omalle paikalle saa ottaa mukaansa vain kirjoitusvälineet ja lompakon. Matkapuhelimet on ehdottomasti suljettava ja ne on jätettävä kassiin tai takin tasakuun. Laskimista, sana- tai lakikirjoista yms. annetaan ohjeet opetusohjelmassa tai luennoilla. Tilaisuuden alussa jaetaan tenttikuoret tai kysymyspaperit. Kysymykset saa katsoa, kun tentinvalvoja antaa siihen luvan. **Muista kirjoittaa nimesi ja henkilötunnuksesi selvästi jokaiseen vastauspaperiin.** Henkilötunnus tarvitaan suoritusten rekisteröintiin, sitä ei laiteta näkyviin julkisiin tenttituloslistoihin. Tentin lopussa kysymys- ja vastauspaperit palautetaan tentin valvojalle. Samassa yhteydessä valvojalle näytetään myös avoimen yliopiston opintokortti tai maksukuitti sekä henkilöllisyystodistus. Tilaisuudesta saa poistua aikaisintaan 30 minuutin kuluttua tentin alkamisesta.

Tutustu myös verkkopalvelumme Opiskeluoppaan suoritustavat -kohtaan, jossa kerrotaan mm. tenttiin vastaamisesta.

Tenttitulokset

Tenttitulokset ovat yleensä nähtävillä 2-4 viikon kuluttua tenttipäivästä. Tenttikysymyspaperissa on useimmiten maininta siitä, milloin tulokset ovat saatavissa. Avoimen yliopiston toimistoilla on tenttitulosten ilmoittamisessa erilaisia käytäntöjä. Niistä saat tietoa toimistoista ja avoimen yliopiston verkkopalvelusta. Helsingin toimiston tenttikäytännöt on selitetty erillisessä Pikahaku-oppaassa, joka lähetetään postitse kotiin yhdessä opintokortin kanssa. Tenttitulokset löytyvät myös verkkopalvelustamme.

Jos opiskelet esim. kansalais- tai työväenopistossa tai kansanopistossa, tiedustele tuloksia omasta opistostasi.

4.5 Suoritusten rekisteröinti ja todistukset

Arvosanan määräytyminen

Eri opintojaksojen arvostelun kriteerit määrittelee opintojakson opettaja. Jaksot arvostellaan joko asteikolla hyväksytty/hylätty tai numeroasteikolla 1-3 (1 = tyydyttävät, 2 = hyvät ja 3 = erinomaiset tiedot). Joillakin kursseilla käytetään asteikkoa a-, a+, a+. Opintokokonaisuuden arvosana lasketaan opintojaksojen perusteella. Laskutapa vaihtelee oppiaineittain. Useimmiten kokonaisarvosana on keskiarvo opintojaksojen arvosanoista opintoviikkomäärän mukaan painotettuna.

Rekisteröinti ja todistukset

Avoimen yliopiston opintosuoritukset kirjataan Helsingin yliopiston opintosuoritusrekisteriin. Tenttitulokset merkitään suoritusrekisteriin mahdollisimman pian tenttitulosten saapumisen jälkeen. Loppuun suori-

ritetut opintokokonaisuudet rekisteröidään samalla, kun niistä kirjoitetaan todistus. Opintosuoritusrekisteristä voit saada otteen, josta ilmenevät suorittamasi opintojaksot ja opintokokonaisuudet. Ote on maksullinen ja voit joko noutaa sen avoimen yliopiston toimistosta (2,52 €, 1.8.02 alkaen 2,50 €) tai tilata puhelinpalvelunumerosta 0600-11577 (1,83€/min + pvm).

Loppuun suoritetusta opintokokonaisuudesta voi pyynnöstä saada erillisen todistuksen. **Todistus pyydetään opintoja järjestävän yksikön toimistosta.** Helsingin toimiston järjestämän opetuksen osalta voi todistuksen pyytää myös verkkopalvelumme Pikavalikon kautta löytyvällä todistuspyyntölomakkeella. Opintokokonaisuustodistus on maksuton ja se postitetaan opiskelijalle kotiin. Toimitusaika voi olla useita viikkoja riippuen siitä, kuinka nopeasti todistukseen saadaan allekirjoitus yliopiston ainelaitokselta.

Aiempien opintojen hyväksilukeminen

Aikaisemmin suoritettujen yliopisto-opintojen perusteella voi hakea korvaavuutta opintojakson opettajalta. Avoimen yliopiston toimistoissa on saatavana erityinen lomake tätä hakumenettelyä varten. Päätös korvaavuudesta postitetaan opiskelijalle kotiin. Korvaavuusanomuslomake löytyy myös verkkopalvelustamme.

Joskus opiskelija on suorittanut aikaisemmissa yliopisto-opinnoissaan saman tai samansisältöisen opintojakson, joka sisältyy myös parhaillaan opiskeltavaan opintokokonaisuuteen. Helsingin yliopiston opinnoissa on käytössä perusperiaate, että samaa opintojaksoa ei voi käyttää kahteen opintokokonaisuuteen. Samaa jaksoa ei kuitenkaan suoriteta sellaisenaan uudelleen, vaan korvaavasta suorituksesta saa

www.avoin.helsinki.fi

Helsingin yliopiston avoimen yliopiston verkkopalvelu:

Verkkokurssit, opetusohjelmat, opintoneuvontaa, toimistopalveluja.

tietoa opetusohjelmista tai toimistosta.

Yliopistossa suoritettujen opintokokonaisuu-
det eivät periaatteessa vanhene. Opinto-
jen jatkaminen ylempään suoritukseen tai
keskeytyneiden opintojen aloittaminen uu-
destaan voi kuitenkin pitkän tauon jälkeen
edellyttää täydennyksiä tai lisäsuorituksia.
Tällaisissa tapauksissa on siis syytä ottaa
selvää ainekohtaisista vanhenemismäärä-
yksistä ja mahdollisesti muuttuneista tut-
kintovaatimuksista. Lisätietoja saa opinto-
asiainsuunnittelijoilta.

5. OPINTONEUVONTA

Avoimen yliopiston opintoneuvontapalvelut
tarjoavat ohjausta ja tukea opintojen eri
vaiheissa käytännön asioissa, opintojen
suunnittelussa ja oppiainekohtaisissa si-
sällöllisissä kysymyksissä. Yleisiä neuvoja
ja ohjeita voi kysellä kaikista Helsingin yli-
opiston avoimen yliopiston toimistoista.
Toimistoissa on tietoa mm. siitä, mitä, mis-
sä ja milloin voit opiskella ja milloin ilmoit-
taudutaan. Ota huomioon, että jotkut jär-
jestelyt vaihtelevat sen mukaan, missä
opiskelet. Helsingin toimistossa opinto-
neuvonnasta vastaavat ensi sijassa opinto-
asiainsuunnittelijat, muissa toimistoissa
suunnittelijat ja toimistohenkilökunta toimi-
vat usein myös opintoneuvojina. Toimisto-
jen yhteystiedot ja aukioloajat löydät tä-
män oppaan alusta sisäkannesta.

Opintoneuvontapalvelut Helsingin toimistossa

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelussa hoidat opiskeluun liitty-
viä käytännön asioita, mm. opintomaksut,
materiaalit sekä ilmoittautumisen opetuk-
seen ja harjoitusryhmiin.

Yhteystiedot: p. (09) 191 23634
toimisto.helsinki@avoin.helsinki.fi

Opintoneuvonta

• Opintoasiainsuunnittelijat

Opintoasiainsuunnittelijoilta saat tietoa
avoimessa yliopistossa opiskelusta, ope-
tustarjonnasta, oppiaineista ja eri opetus-
muodoista. He auttavat mm. opintojen

suunnitteluun, oppiaineen valintaan ja opis-
kelutaitoihin liittyvissä asioissa. Opintoasi-
ainsuunnittelijoilta saat tukea myös opinto-
suunnitelmien laatimiseen sekä opiskelutai-
toja koskevaa neuvontaa. Opintoasiain-
suunnittelijat ovat tavattavissa toimiston au-
kioloaikoina, tarvittaessa voit varata ajan
myös etukäteen.

Yhteystiedot: p. (09) 191 23615,
opintoneuvonta.helsinki@avoin.helsinki.fi

• Tuutoritoiminta

Tuutorit ovat eri oppiaineiden asiantuntijoi-
ta – opintojensa loppuvaiheessa olevia tai
jo valmistuneita. Tuutorit ohjaavat opiskeli-
joita oppiaineiden sisällöllisissä kysymyk-
sissä. Lähiopetuksessa tuutoreita toimii lä-
hinnä Helsingissä. Tuutori perehdyttää op-
piaineen opiskeluun: tuutorilta voit pyytää
esim. palautetta kirjoittamastasi esseestä
tai keskustella tenttikirjan ongelmallisista
kohdista. Monet tuutorit pitävät myös ope-
tusohjelmaan sisältyviä opintopiirejä, jois-
sa perehdytään tenttikirjallisuuteen tai
keskustellaan opintoihin liittyvistä teemois-
ta. Tuutoreiden yhteystiedot löydät kunkin
oppiaineen opetusohjelmasta, toimiston il-
moitustaululta tai verkkopalvelustamme.

Valtakunnallisessa monimuoto-opetukses-
sa jokaisella opintoryhmällä on oma pai-
kallinen tuutori. Eri paikkakunnilla toimivat
opintoryhmät osallistuvat tuutorinsa joh-
dolla audioluentoihin, keskustelevat oppi-
mistehtävistä ja kurssikirjallisuudesta.

• Opettajat

Avoimessa yliopistossa on joissakin oppi-
aineissa päätoimisia lehtoreita, joilla on
viikoittaiset vastaanottoajat. Lehtoreiden
kanssa voit keskustella oppiaineen sisäl-
löllisistä kysymyksistä, tiedustella aikai-
sempien opintojen korvaavuudesta ja ky-
syä esim. tenttivastauksista tai oppimis-
tehtävistä. Lehtoreiden yhteystiedot löyty-
vät ao. oppiaineen opetusohjelmasta ja
verkkopalvelusta.

Tuntiopettajat ovat tavattavissa opetuksen
yhteydessä. He ilmoittavat tuolloin, miten
heidät voi tavoittaa muina aikoina.

• Opintoneuvontaa verkossa

Opintoneuvontaan liittyvistä asioista löydät
paljon tietoa avoimen yliopiston verkkopal-

velusta www.avoin.helsinki.fi. Opiskeluopas-kohdassa kerrotaan opiskelumuodoista, suoritustavoista ja käsitellään mm. opiskelutaitoihin liittyviä kysymyksiä sekä käytännön asioita. Sivulla on myös ajan-kohtaiset tiedot opetuksesta ja palvelun kautta voit kysyä opintoihin liittyvistä asioista.

6. OPISKELUTAIDOT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN

Vaikka avoimessa yliopistossa ei ole muodollisia pohjakoulutusvaatimuksia, vaatii opiskelu sekä yleisiä opiskelutaitoja että eri oppiaineisiin liittyviä erityisiä taitoja, esim. atk:n käyttötaitoa. Useissa oppiaineissa jo perusopinnot edellyttävät sellaista vieraan kielen (useimmiten englannin) taitoa, että opiskelija pystyy lukemaan alan tieteellistä kirjallisuutta.

Opiskelutaidot ovat avain menestykselliseen ja antoisaan opiskeluun. Opiskelutaitoja voi kehittää avoimen yliopiston tarjoamilla yleis- ja kieliopinnoilla sekä erityisillä opiskelua tukevilla kursseilla. Verkkopalvelussamme on opiskelutaitoihin liittyvää materiaalia, esimerkiksi Johtolanka, Oivaltava lukeminen ja Kirjallinen ilmaisu -materiaalit. Myös opintoasiainsuunnittelijat ja tuutorit antavat opiskelutaitoihin liittyvää ohjausta.

Suunnitelmallisuus

Yliopisto-opintojen laajuus ilmoitetaan opintoviikkoina. Opintoviikko on kuitenkin laskennallinen määre. Omat opiskelutaitosi, aiemmat tietosi ja taitosi vaikuttavat siihen, kuinka paljon aikaa opintoihin todellisuudessa kuluu.

Opiskelusuunnitelman tekeminen auttaa saamaan realistisen kuvan siitä, kuinka paljon aikaa tarvitset opiskeluun, ja kuinka opiskelu vaikuttaa esimerkiksi viikottaiseen ajankäyttöösi. Ajankäytön suunnittelussa on otettava huomioon varsinaisen opetuksen lisäksi oppimateriaalin hankkimiseen, siihen tutustumiseen, tenttikirjallisuuden lukemiseen ja erilaisten kirjallisten töiden tekemiseen kuluva aika.

Omatoimisen työskentelyn osuus opinto-

ohjelmasta on usein huomattavan suuri, ja sen määrä on päätettävissä opintoviikkomäärästä. Selkeä opiskelusuunnitelma edistää opiskelun ja muun arjen yhteensovittamista. Opintosuunnitelman tekemiseen saat tarvittaessa apua opintosihteereiltä.

Kirjoittaminen

Avoimissa yliopisto-opinnoissa kirjoitat muistiinpanoja, tenttivastauksia, esseitä, referaatteja, seminaari- ja harjoitustöitä tai oppimispäiväkirjaa. Eri oppiaineissa tenttivastaukset voivat olla vaatimuksiltaan hyvin erilaisia. Tenttitilanteessa kysymyksenasettelu on paras avain suositeltavaan vastaukseen. Esseet ovat pienimuotoisia tieteellisiä kirjoitelmia sovitusta aiheesta ja referaatti on tiivistelmä oppimateriaalista tai kirjallisuudesta. Seminaarityöltä edellytetään kirjallisuuteen perustuvaa pohdintaa jostakin aiheesta sekä omia perusteltuja mielipiteitä. Muistiinpanot ovat luennoilla kuuntelemisen – mutta myös lukemisen – ja oppimisen apuväline. Selkeät, jäsennellyt muistiinpanot auttavat palauttamaan mieleen pitkänkin luentosarjan tärkeimmät kohdat. Oppimispäiväkirja tehdään tietyistä aihepiiristä oman oppimisen tueksi ja muistikirjaksi. Oppimispäiväkirjaan kirjoitetaan aihepiiristä mieleen heränneitä omia kysymyksiä ja pohdintoja, jotka auttavat hahmottamaan asioita omien näkökulmien ja perustelujen kautta.

Opinnoissa tarvittavan kirjoittamistaidon tueksi on Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa kehitetty Kirjallinen ilmaisu -kurssi ja aiheesta löytyy myös opiskelumateriaalia verkkopalvelun Verkkokoaineistot-kohdasta.

Lukeminen

Lukeminen on tärkeä taito opinnoissa: se ei ole vain pelkkää mekaanista taitoa vaan ennen kaikkea taitoa ymmärtää, painaa asioita mieleen sekä hahmottaa asiayhteyksiä ja laajoja kokonaisuuksia. Luettavat teokset vaihtelevat tyyliltään ja laajuudeltaan, joten saatat tarvita erilaisia lukutapoja uusien asioiden ja näkökulmien omaksumiseen. Itselle sopivan lukutyylin etsiminen ja lukemisessa harjaantuminen auttavat sovittamaan lukemisen erilaisiin tilanteisiin. Lukemiseen ei välttämättä jää paljon aikaa muun elämänti-

lanteen vuoksi tai esimerkiksi siksi, että joutuu lukemaan paljon tiiviiseen tahtiin. Tällöin oman lukutyylin löytäminen auttaa: kirjoja ei tarvitse opetella ulkoa, vaan silmäilyn, muistiinpanojen ja vihjesanojen avulla voi rakentaa asioista kokonaisuuksia oppimisen tueksi. Tällöin lukutuokioista saa mukavia oppimiskokemuksia.

Avoimessa yliopistossa lukutaitoaan voi kehittää Oivaltava lukeminen -kurssilla tai perehtymällä vastaavaan opiskelumateriaaliin verkkopalvelussa Verkkoinfo-kohtassa.

Tiedonhaku

Opinnoissa tarvitaan jatkuvasti erilaista kirjallisuutta ja oheismateriaalia. Kirjastoissa on itsepalvelupäätteitä, joilta pääset etsimään tarvitsemaasi aineistoa kirjaston tietokannoista. Tietoverkoissa liikkuessasi tietokannat ja hakupalvelut auttavat löytämään sopivaa aineistoa tiettyyn aihealueeseen. Avoimessa yliopistossa on tarjolla myös kirjastonkäyttöön ja tiedonhakataidon kehittämiseen liittyviä kursseja.

Tietotekniikka

Tietotekniikka on tärkeä osa opiskelua melkein kaikissa oppiaineissa. Erilaiset esseeet sekä seminaari- ja harjoitustyöt on kätevä työstää tietokoneen avulla: tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- sekä jotkin piirrosohjelmat helpottavat opiskelua. Avoimessa yliopistossa on tarjolla erilaisia atk-kursseja, joilla perehdytään tietotekniikan käytännön sovelluksiin. Avoimen yliopiston toimistossa tai muussa opetusta järjestävässä yksikössä voi olla myös erityinen atk-luokka avoimen yliopiston opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä varten.

Kielitaito

Viimeistään aineopintojen yhteydessä joudut perehtymään vieraskieliseen (yleensä englanninkieliseen) kirjallisuuteen. Seminaaritöiden tekemisessä kielitaito on tarpeen, jotta voit käyttää hyödyksi vieraskielisiä artikkeleita, tutkimusraportteja ja muuta materiaalia. Kielitaito auttaa seuraamaan oppiaineen sisällä käytävää tieteellistä keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa. Kielitaitoa voi kehittää avoimen yli-

opiston järjestämällä erilaisilla kielikursseilla. Avoimen yliopiston verkkopalvelussa on englannin ja ruotsin kielitestit, joiden tulokset auttavat sopivan tasoisen kielikurssin valinnassa.

7. KIRJASTOPALVELUT

Tiedonhakutaidot ovat keskeisiä yliopisto-opiskelussa. Tiedon löytymisen keinot on tunnettava hyvin, jotta opinnot sujuvat hyvin. Joskus tenttikirjoja löytyy lähikirjastotakin; tutustu sen kokoelmiin ja aineistoihin. Kirjastosi voi kenties tarjota myös rauhallisia työskentely- ja lukusalipaikkoja sekä atk-laitteita ja tietokantayhteyksiä. Kirjojen lainaus kirjastosta, kirjojen varaus, lukusalit, tiedonhaku ja kaukolainaus ovat kirjastojen yleisimmät palvelut. Kaukolainaus on hyödyllinen palvelu, mikäli haluaisi kirjaa ei löydy oman paikkakuntasi kirjastosta. Kaukolainapalvelu on yleensä maksullista.

Yliopistopaikkakunnilla sijaitsevat yliopistojen ja korkeakoulujen kirjastot ovat myös julkisia, kaikille avoimia kirjastoja. Niiden, kuten muidenkin tieteellisten kirjastojen, ensisijaisena tehtävänä on palvella tieteellisen tutkimuksen, opetuksen ja opiskelun tarpeita. Yliopistokirjastojen kokoelmiin kuuluu mm. yliopiston tutkintovaatimuksiin sisältyvä kurssikirjallisuus. Kaikki Suomen korkeakoulukirjastot kattava LINDA-tietokanta on hyödyllinen varsinkin kaukopalvelua käytettäessä. Suomen tieteelliset kirjastot löytyvät verkosta osoitteesta www.lib.helsinki.fi/tilke. Kirjastoilla on käytössä myös yhteinen verkkopalvelu www.kirjastot.fi

Elektronisen tiedonhallinnan lisääntyessä myös tiedon etsintätavat muuttuvat. Tiedonhaun kannalta internet mahdollistaa helppokäyttöiset yhteydet kirjastojen tietokantoihin. Avoimen yliopiston verkkopalvelun opiskeluoppaan kautta saat tietoa eri kirjastoista ja yhteyden moniin tietokantoihin.

Helsingin yliopiston opiskelijakirjasto

Avoimna 2.9.2002 alkaen ma-pe 9-20, la 10-16; kesällä ma-pe 9-18, la suljettu. Sisäänkäynti: Vuorikatu 7

Palvelupuhelin (09) 191 23920
(ma-pe 10-18; neuvonta ja uusinnat).
www.opiskelijakirjasto.lib.helsinki.fi

Opiskelijakirjasto on avoin kaikille. Sinne hankitaan teologisen, oikeustieteellisen, humanistisen, valtiotieteellisen ja kasvatustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksissa olevat teokset, samoin avoimen yliopiston opintoihin kuuluvat kurssikirjat. Lisäksi kirjastossa on runsaasti muuta tietokirjallisuutta samoilta aloilta sekä kaunokirjallisuutta, hakuteoksia ja sanakirjoja. Ensimmäisen lainajakortin saa maksutta.

Pääosassa Helsingin yliopiston kirjastoja on käytössä atk-kirjastojärjestelmä HELKA, joka kattaa melko suuren osan kirjastojen kokoelmista. Kattavuus vaihtelee kirjastoittain. Myös opiskelijakirjasto kuuluu HELKAan ja kaikki kurssikirjat on luetteloitu siihen. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä HELKA-päätteitä ja HELKAan saa yhteyden myös internetin kautta. Avoimen yliopiston Helsingin toimisto järjestää kirjastonkäytön opetusta, josta saa tietoja toimistosta ja verkkopalvelusta (www.avoin.helsinki.fi). Verkkopalvelusta löytyy yhteys myös virtuaaliseen HELKA-oppaaseen.

Lahden korkeakoulukirjasto
Vapaudenkatu 23
15140 Lahti
p. (03) 812 5420, fax (03) 812 5423
korkeakoulukirjasto@lahti.fi
www.lahti.fi/korkeakoulukirjasto
Avoinna ma, ti, to, pe klo 11-19,
ke klo 13-19, aattopäivisin klo 11-16

Kirjastossa on aineistoa Helsingin yliopiston avoimen yliopiston ja Ympäristöekologian laitoksen, Teknillisen korkeakoulun Lahden keskuksen, Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun Lahden toimipisteen sekä Päijät-Hämeen kesäyliopiston järjestämää koulutusta varten. Kirjallisuutta hankitaan kurssikirjoiksi sekä opetuksen ja tutkimuksen tarpeisiin. Kirjastoon tulee 160 lehtivuosiokertaa. Opiskelijoiden käytössä on viite- ja kokotekstitietokantoja ja asiakastyöasemilla on internetin lisäksi yleisimmät toimisto-ohjelmat. Kirjasto on avoin kaikille.

8. SANA- JA LYHENNESELITYKSIÄ

Aineopinnot: aineopinnoissa syvennetään perusopintojen antamaa sisältötietoa, teorioita ja tutkimusmenetelmiä. Aineopinnot (cum laude) ovat yleensä laajuudeltaan 35-40 ov tiedekunnasta ja oppiaineesta riippuen. Joissain oppiaineissa on tarjolla osia aineopinnoista (esim. B-oppimäärä 25-27 ov). Aineopintojen opintoviikkolaajuus sisältää yleensä perusopintojen opintoviikot.

Approbatur: nimitys perusopintojen opintokokonaisuudelle joissakin oppiaineissa, esim. biokemian approbatur 15 ov.

Cum laude approbatur: nimitys aineopintojen opintokokonaisuudelle joissakin oppiaineissa.

Essee: tietystä aihekokonaisuudesta laadittu tiivis kirjoitelma. Perinteistä tenttivytausta kutsutaan esseevastaukseksi.

HY: Helsingin yliopisto.

Itsenäinen työskentely: opintojakson luonteesta riippuen kyse voi olla esim. kirjallisuuden tai luentomuistiinpanojen lukemisesta, harjoitusten tekemisestä tai esseiden kirjoittamisesta. Kaikkiin opintojaksoihin sisältyy itsenäistä työskentelyä, vaikka sitä ei olisi erikseen mainittu. Itsenäiseen työskentelyyn varattavan ajan voi päätellä opintoviikkomäärän laajuuden ja ohjelmassa mainitun opetustuntimäärän perusteella.

Kuulustelu, luentokuulustelu: (yleensä) kirjallinen tentti, johon opiskelija vastaa luentojen ja/tai harjoitusten pohjalta, joskus myös kirjallisuuden pohjalta. Useimmiten tenttikysymyksiin vaaditaan essee-muotoinen vastaus.

Kirjallisuuskuulustelu: kirjallinen tentti, johon opiskelija vastaa opintojaksoon kuuluvan kirjallisuuden pohjalta. Useimmiten tenttikysymyksiin vaaditaan essee-muotoinen vastaus.

Kollokvio: seminaaria vapaamuotoisempi, johonkin tieteelliseen teemaan liittyvä keskusteluryhmä, jossa voidaan tehdä myös kirjallisia töitä.

L: luennoista yleisesti käytettävä lyhenne, esimerkiksi opetusohjelmissa L 24 t tarkoittaa 24 tunnin luentosarjaa.

Loppukoe: yleensä kirjallinen tentti, johon opiskelija vastaa opetuksen ja/tai kirjallisuuden pohjalta.

Lukuvuosi: lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7.

Lähiopetus: opettaja opettaa ryhmää esimerkiksi luennoiden paikan päällä; lisäksi opintoihin yleensä sisältyy itsenäistä työskentelyä, esimerkiksi kirjallisuuden luki- mista ja kuulusteluja.

Monimuoto-opinnot: opiskelumuoto, jossa opiskelijan itsenäisen työn osuus korostuu, opetus on pääasiassa etäopetusta (audio-opetus, oppimistehtävät, kuulustelut); hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa; myös monimuoto-opetus, monimuoto-opiskelu.

Opintojakso: opintojen suorittamisen perusyksikkö, joka tarkoittaa yhtä asiakokonaisuutta käsittelevää kurssia. Opintojakso voi koostua ryhmätyöskentelystä, luennoista kuulusteluineen tai pelkästään kirjallisuuskuulustelusta. Myös opintojaksojen suoritustavat vaihtelevat. Opintojakson nimi kertoo sen sisällöstä, opintoviikkomäärä kuvaa laajuutta, numero- tai kirjainkoodi voivat kertoa, mihin vaiheeseen opintoja se sijoittuu tai mihin koulutusohjelmaan se kuuluu.

Opintokokonaisuus: opintojaksoista muodostuva kokonaisuus, jonka suorittamisesta annetaan kokonaisarvosana. Opintokokonaisuus voi rakentua yhden tieteenalan opintojaksoista tai useammalta tieteenalalta tietyn aihepiiriin tai ongelma- alueen ympärille (=monitieteinen opintokokonaisuus). Laajuus ilmoitetaan opintoviikkoina (esim. 15 ov).

Opintopiiri, opintoryhmä: opiskelija osallistuu aktiivisesti pienryhmän työskentelyyn, usein tuutorin tai opettajan ohjaamana.

Opintoviikko (ov): ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Yksi opintoviikko vastaa keskimäärin 40 tunnin työpanosta, mutta käytännössä yhden opintoviikon

suorittamisen vaatima työmäärä voi vaihdella paljonkin, esim. opiskelijan valmiuksista riippuen.

Oppimistehtävä: itsenäisesti tehtävä opintosuoritus, yleisimmin esseemuotoinen kirjoitelma.

Ov: opintoviikko

Perusopinnot: Oppiaineen opinnot, joissa keskitytään oppiaineen ja tieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Käytetään myös nimitystä approbatur- tai A-oppimäärä. Perusopinnot ovat yleensä laajuudeltaan 15-20 ov tiedekunnasta ja oppiaineesta riippuen.

Praktikum: opintojakso, jossa opiskelijalta vaaditaan aktiivista osallistumista, esim. esitelmän laatimista, keskusteluun tai vierailukäynneille osallistumista.

Puoliarvosana: joissakin humanistisissa oppiaineissa tarjottava 10 opintoviikon laajuinen perus- tai aineopintokokonaisuuden puolikas.

R: ohjatuista harjoituksista ja seminaareista yleisesti käytettävä lyhenne, esimerkiksi opetusohjelmissa R 10 t tarkoittaa 10 tuntia harjoituksia.

Seminaari: opintojakson työskentelytapa, jossa kukin opetusryhmään kuuluva valmistelee tiettyyn aihepiiriin liittyvän, yleensä kirjallisen työn. Työt käsitellään yhteisissä kokoontumisissa.

Syventävät opinnot: laudatur-opinnot; antavat syvällisen kuvan opiskeltavasta aiheesta ja valmiudet tutkielman tekemiseen. Syventävissä opinnoissa täydennetään aikaisempia opintoja ja opiskelija voi yleensä keskittyä johonkin tieteenalan osa-alueeseen. Päätavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä itsenäisesti etsiä ja soveltaa tieteellistä tietoa ja hankkia näin edellytykset alan jatko-opintoihin.

Tiedekunta: koostuu yhden tai useamman opetus- ja tutkimusalan laitoksista, hallinnollisista yksiköistä sekä laitoksille yhteisistä palveluyksiköistä. Tiedekunnat on nimetty yliopistokohtaisesti, joten eri yliopistojen tiedekuntien nimet eivät täysin

C

vastaa toisiaan. Tiedekunnan nimi viittaa siihen tieteenalaa, minkä tutkimusta ja opetusta tiedekunnan laitoksissa toteutetaan. Laitosten sijoittuminen eri tiedekuntiin on sopimuksenvaraista. Samanniminen laitos saatetaan eri yliopistoissa kuulua eri tiedekuntiin.

Tutkintovaatimukset: opinnot, jotka tutkinnon tai tietyn opintokokonaisuuden suorittamiseksi tarvitaan. Tiedekunnan eri koulutusohjelmien tutkintovaatimukset on koottu tiedekunnan opinto-oppaaseen. Opinto-oppaita voi käydä lukemassa esim. yliopiston opiskelijakirjastossa. Avoimen yliopiston opintojen tutkintovaatimukset löytyvät tämän oppaan D-osasta sekä opetusohjelmista.

Tuutori: oppiaineen asiantuntija, opintojensa loppuvaiheessa oleva tai tutkinnon jo suorittanut henkilö, jonka tehtävänä on auttaa yksittäisiä opiskelijoita ja ryhmiä opinnoissa, esimerkiksi vastaanotoilla ja opintoryhmäkokouksissa.

Verkkokurssi: Opiskelussa käytetään tietoverkkoa, mm. www.sivuja.fi, keskusteluryhmiä ja sähköpostia.

Yleisopinnot: Opinnot jaotellaan useimmissa tiedekunnissa yleis-, perus-, aine- ja syventäviin opintoihin. Yleisopinnot ovat usein koko tiedekunnalle yhteisiä opintoja, jotka ovat joko kaikille pakollisia tai tietyissä koulutusohjelmissä/pääaineissa edellytettäviä opintoja. Yleisopintoihin kuuluu esim. kielipintoja, yleisiä menetelmäopintoja tai filosofisia opintoja, atk-opetusta, äidinkielen ja opiskelutaitoihin liittyviä tai muita yleissivistäviä opintoja.

9. INFORMATION PÅ SVENSKA

Den öppna universitetsundervisningen vid Helsingfors universitet

Den öppna universitetsundervisningen ger vuxna en möjlighet att bedriva akademiska studier oavsett ålder och grundutbildning. Den öppna universitetsundervisningen följer Helsingfors universitets kursfördelar och fakulteterna ansvarar för innehållet i undervisningen.

Vid öppna universitet kan man avlägga studiehelheter och enskilda kurser men inte några examina. Studierna kan senare räknas till godo då man söker in till universitetet. Målet för öppna universitetsstudier kan också vara yrkeskompetens eller allmänbildande vuxenstudier.

Studieämnena vid öppna universitetet är indelade i grund- och ämnesstudier. Främst erbjuds grundstudier, t.ex. studiehelheten 15 studieveckor i pedagogik eller vuxenpedagogik. Kom ihåg att man kan tenta alla öppna universitetets kurser antingen på svenska eller på finska.

En studiehelhet består av studieavsnitt vars längd anges i studieveckor (sv). Med en studievecka avses arbetstiden för studierna (föreläsningar, kurslitteratur, övningsuppgifter) som tar studerandena ca 40 timmar i anspråk. Formen av undervisningen och studierna framgår av kursfördelarna. Undervisningen ges på kvällstid och under veckoslut.

Kursutbud

Under läsåret 2002-2003 ordnas svenskspråkig undervisning vid:

Hangö Sommaruniversitet
– Logopedi 15 sv

Helsingfors stads svenska arbetarinstitut
– Introduktion till socialpolitiken 4 sv
– Grundkurs i statistik 5 sv
– Pedagogik/vuxenpedagogik 15 sv
– Pedagogik 35 sv (delar)

Västra Nylands folkhögskola/Karis
– Matematik 4 sv

Öppna universitetet/byrån i Västra Nyland
– Engelsk textförståelse 2 sv
– Introduktion till journalistiken 2 sv

Anmälan

Till öppna universitetskurser anmäler man sig vid ifrågavarande instituts informationstillfällen eller på förhand angivna anmälningsskeden. Kursavgifterna är olika vid varje institut. I samband med anmälan får studeranden ett infopaket (studiehandbok, information över kurserna). Studerandena skall anmäla sig i början av varje läsår, även om studiehelheten fortsätter från föregående läsår.

Rådgivning

Studerandena kan få vägledning i studieplanering, kunskap i utvecklandet av studiefärdighet och hjälp för ökad förståelse av kunskapsstoffet, tel. (09) 3104 9489/ Johanna Söderholm, johanna.soderholm@arbis.hel.fi (Helsingfors stads svenska arbetarinstitut).

Öppna universitetet på internet

Informationen om alla kurser som arrangeras vid Helsingfors universitets öppna universitet finns också samlad i en databas. Adressen är **www.avoin.helsinki.fi**

All öppen universitetsundervisning i Finland är samlad på en gemensam adress **www.avoinyliopisto.fi**

10. INFORMATION IN ENGLISH

The Finnish open university is not an autonomous university, but a study system. Open university teaching is organised by universities' centres for extension.

The open university is open to all, regardless of age and educational background. Teaching is equivalent to university teaching in quality and standard, but it is not possible to take a degree at the open university.

The open university teaching is taking place in the evenings and weekends. Because it is considered as part-time studying, students do not qualify for student financial aid from state or any students' discounts.

Lectures are mostly in Finnish, some lectures are in Swedish.

Following courses are offered in English in Academic Year 2002–2003:

Advanced English Reading and Writing (2 credits)

More information page 57 and www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/courses_inenglish.shtml or Ms. Marja Huttunen, tel. (09) 191 23497, e-mail marja.huttunen@helsinki.fi

Finnish History (2 credits)

More information www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/courses_inenglish.shtml or Mrs. Jaana Malin, tel. (09) 191 24168, e-mail jaana.malin@helsinki.fi

The Nordic Welfare State (2 credit, ects), internet course

More information www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/courses_inenglish.shtml or Mr. Reko Castrén, tel. (09) 191 24373, e-mail reko.castrén@helsinki.fi

C

TUTKINTOVAATIMUKSET

Tässä osassa ovat avoimessa yliopistossa opetettavien oppiaineiden tutkintovaatimukset. Avoimen yliopiston tutkintovaatimukset vastaavat Helsingin yliopiston tutkintovaatimuksia. Tutkintovaatimuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä opintojen sisältöä; avoimessa yliopistossa opiskelu ei johda yliopistotutkintoon. Tutkintovaatimuksista selviävät opintokokonaisuuksiin kuuluvat opintojaksot, suoritustuodot sekä opintoihin sisältyvä kirjallisuus.

Oppiaineen alla on kuvattu opintojen sisältöjä ja tavoitteita sekä kokonaisuuden rakennetta eli siihen kuuluvia opintojaksoja. Opintojakson nimen yhteydessä on kerrottu, miten opintojakso suoritetaan: esim. luennoilla, harjoituksilla ja/tai kuulustelulla. Kirjallisuus on tärkeä osa yliopisto-opintoja ja opintojakson kohdalla onkin merkitty jakson kirjallisuusluettelo. Teokset luetaan kuulusteluun tai niitä voidaan käyttää myös kirjallisten töiden lähdemateriaalina.

Monimuoto- ja verkko-opintojen suoritustuodot poikkeavat tässä oppaassa esitetyistä tutkintovaatimuksista. Etäopintojen tutkintovaatimukset kerrotaan opiskelijalle annettavassa opintomateriaalissa. Tarkempaa tietoa monimuoto-opiskelusta voi kysyä avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä opistoista. Opetusohjelmiiin voi tutustua myös verkkopalvelussamme. Tarkempaa tietoa verkkokursseistamme, mm. kurssiesittelyt, löytyy verkkopalvelustamme www.avoin.helsinki.fi/tarjonta/verkko.asp

Merkkien selitykset:

L = luento-opetus

R = ryhmätyöskentely

D

YLEISOPINNOT	53
ATK:n johdantokurssi	53
Atk:n täydennyskurssi (Tilasto-ohjelmakurssi SPSS)	53
ATK:n täydennyskurssi (taulukkolaskenta)	53
Engelsk textförståelse	53
Englannin kielen suullinen taito	53
Englannin tekstinymmärtäminen	54
Grundkurs i statistik	54
Ranskan tekstinymmärtäminen	54
Saksan tekstinymmärtäminen	54
Suullinen ilmaisu	55
Tieteellinen kirjoittaminen	55
Tieteellisen tutkimuksen perusteet	55
Tilastollisen päättelyn perusteet	55
Tilastotieteen johdantokurssi	55
Tilastotieteen perusteet	56
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito	56
Äidinkielen kirjallinen käyttö	56

KIELIOPINNOT	57
Advanced English Reading and Writing	57
Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi	57
Espanjan peruskurssi	57
Espanjan jatkokurssi	57
Käytännön espanja I	57
Käytännön espanja II	58
Italian peruskurssi	58
Italian jatkokurssi	58
Ranskan peruskurssi	58
Ranskan jatkokurssi	58
Ruotsin valmennuskurssi	58
Saksan peruskurssi	58
Saksan suullisen taidon aktivointi 1–2	58
Saksan sanomalehti- ja uutiskurssi	58
Unkarin peruskurssi	58
Venäjän keskustelukurssi	58
Venäjän peruskurssi	58
TEOLOGISET OPINNOT	59
Käytännöllinen teologia	59
Teologinen etiikka ynnä uskonnonfilosofia	59
Yleinen teologia	59
OIKEUSTIETEELLISET OPINNOT	63
Johdatus oikeustieteeseen	63
Oikeustieteen kandidaatin tutkinnon aineopintoja	63
LÄÄKETIETEELLISET OPINNOT	67
Kansanterveystiede	67
Lääketiede	69
HUMANISTISET OPINNOT	73
Aasian ja Afrikan kulttuurien sivuaineopintokokonaisuus	73
Antiikin kulttuuri	74
Arabian kielen ja islamin tutkimus	74
Arkeologia	74
Elokuva- ja televisiotutkimus	76
Estetiikka	78
Filosofia	80
Folkloristiikka	80
Historia	82
Kognitiotiede	83
Kotimainen kirjallisuus	84
Kulttuuriantropologia	86
Logopedi	87
Psykologia	88
Puheviestintä	90
Suomen kieli	91
Taidehistoria	93
Teatteritiede	97
Uskontotiede	97
Yleinen kirjallisuustiede	98

MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET OPINNOT	101
Biokemia	101
Eläintiede	102
Kasvitiede	104
Kemia	107
Maantiede	108
Perinnöllisyystiede	110
Tietojenkäsittelytiede	111
Tähtitiede	114
Yleinen mikrobiologia	114
Yleisbiologia	115
Ympäristöasioiden hallinta	116
Ympäristötiede	117
KASVATUSTIETEELLISET OPINNOT	118
Aikuiskasvatustiede	118
Erityispedagogiikka	121
Kasvatustiede	124
Pedagogik och vuxenpedagogik	128
Yrittäjyys ja yrittäjyyskasvatus	131
VALTIOTIETEELLISET OPINNOT	133
Kehitysmaatutkimus	133
Filosofia	134
Socialpolitik	134
Sosiaalipolitiikka	135
Sosiaalityö	137
Sosiaalipsykologia	139
Sosiologia	141
Tilastotiede	144
Valtio-oppi	144
Vanhenemisen tutkimus	146
Viestintä	148
Yhteiskuntahistoria	150
Ympäristöpolitiikka	151
MAATALOUS-METSÄTIETEELLISET OPINNOT	152
Yleisopinnot	152
Elintarvike-ekonomia	152
Kalataloustiede	154
Kotieläintiede	154
Kuluttajaekonomia	154
Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous	155
Mehiläistalous	156
Osuustoiminta	156
Puutarhatiede	158
Ravitsemustiede	159
Ympäristönsuojelutiede	159
MONITIETEISET OPINNOT	161
Filosofia	161
Latinalaisen Amerikan tutkimus	164
AAKKOSELLINEN OPPIAINE- JA AIHEHAKEMISTO	166

YLEISOPINNOT

Kaikkiin yliopistossa suoritettaviin tutkintoihin sisältyy jonkin verran pakollisia yleis- ja kieliopinnot. Yleisopinnot ovat luonteeltaan yleissivistäviä, muita opintoja tukevia opintoja.

ATK:n johdantokurssi (2 ov)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin. Kurssilla keskitytään opiskelussa tarpeellisten tietokonetaitojen opettamiseen. Opiskelijan tulisi kurssin käytyään tuntea tietotekniikan peruskäsitteet, hallita mikrotietokoneen käytön perusteet, osata käyttää tekstinkäsittelyohjelmaa sekä kansainvälisiä tietoverkkoja ja viestinjärjestelmiä, tuntea yliopiston kirjastojen luettelojärjestelmiä sekä osata itsenäisesti opetella uusien ohjelmien ja laitteiden käyttöä.

Suoritustapa: L 10 t + R 20 t + harjoitustyö

Oppimateriaali: ilmoitetaan kurssin alussa.

Atk:n täydennyskurssi (1 ov) (Tilasto-ohjelmakurssi SPSS)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin.

Suoritustapa: L 8 t + R 8 t + harjoituksia

Edeltävät opinnot: Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov) + ATK:n johdantokurssi

ATK:n täydennyskurssi (1 ov) (taulukkolaskenta)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin.

Suoritustapa: L 6 t + R 8 t + harjoitustyö

Edeltävät opinnot: ATK:n johdantokurssi tai vastaavat tiedot

Engelsk textförståelse (2 sv)

Kursen motsvarar den kurs i engelsk textförståelse som ingår i kursfordringarna vid humanistiska och statsvetenskapliga fakulteterna. Kursen strävar efter att ge den studerande färdigheter att läsa den engelskspråkiga litteratur som hör till det egna vetenskapsområdet.

Förkunskaper: gymnasiet's långa kurs i engelska eller motsvarande kunskaper

Föreläsningar 52 t + förhör

Englannin kielen suullinen taito (1 ov)

Kurssi vastaa kasvatustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen suullisen taidon opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen englannin kielen taito, että hän ymmärtää puhuttua yleisluonteista sekä oman alansa kieltä ja kykenee selviytymään keskustelutilanteista.

Edeltävät opinnot: englannin tekstintymmärtämisen opintojakso.

Suoritustapa: R 26 t + kuulustelu

Oheismateriaali jaetaan opetuksen yhteydessä

Englannin kielen suullinen taito (2 ov)

Kurssi vastaa humanistisen tai valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen suullisen taidon opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen englannin kielen taito, että hän ymmärtää puhuttua yleisluonteista

sekä oman alansa kieltä ja selviytyy keskustelutilanteista.

Edeltävät opinnot: englannin tekstinymmärtämisen opintojakso.

Suoritustapa: R 52 t + kuulustelu

Oheismateriaali: jaetaan opetuksen yhteydessä.

Englannin tekstinymmärtäminen (1 ov)

Kurssi vastaa kasvatustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen tekstin ymmärtämisen opintojaksoa. Kurssilla pyritään sellaiseen englanninkielisen tekstin ymmärtämisen taitoon, että opiskelija pystyy lukemaan oman tieteenalansa englanninkielistä kirjallisuutta. Kurssilla käsitellään kasvatustieteellisen tiedekunnan aineisiin liittyviä tekstejä ja pyritään niiden sisältöjen, lauserakenteiden ja sananmuodostuksen ymmärtämiseen.

Edeltävät opinnot: lukion englannin kielen pitkä oppimäärä tai vastaavat taidot.

Suoritustapa: R 26 t + kuulustelu

Oppimateriaali: ilmoitetaan kurssin alussa.

Englannin tekstinymmärtäminen (2 ov)

Kurssi vastaa humanistisen, kasvatustieteellisen ja valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen tekstin ymmärtämisen opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen englanninkielisen tekstin ymmärtämisen taito, että hän pystyy lukemaan oman tieteenalansa englanninkielistä kirjallisuutta. Kurssilla käsitellään humanistisen, kasvatustieteellisen ja valtiotieteellisen tiedekun-

nan aineisiin liittyviä tekstejä ja pyritään niiden sisältöjen, lauserakenteiden ja sananmuodostuksen ymmärtämiseen. Monimuoto-opetuksena järjestettävän opetuksen tutkintovaatimukset saa avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä opistoista.

Edeltävät opinnot: lukion englannin kielen pitkä oppimäärä tai vastaavat taidot.

Suoritustapa: R 52 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Olsonen, P., Monni, S., Tolsa-Mänttari, I. & Lehtonen, T.** Englannin tekstinymmärtäminen. Opiskelijan opas. 3. täydellisesti uudistettu painos.

Grundkurs i statistik (5 sv)

Kursen ger grundkurskaper i statistik.

Föreläsningar 46 t + övning 24 t + förhör

Ranskan tekstinymmärtäminen (2 ov)

Kurssilla pyritään sellaiseen ranskankielisen tekstin ymmärtämiseen, että opiskelija pystyy lukemaan oman tieteenalansa ranskankielistä kirjallisuutta. Kurssi vastaa eri tiedekuntien tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen tekstinymmärtämisen opintojaksoa.

Edeltävät opinnot: vähintään 3-vuotisen koulukurssin hyvä hallinta tai vastaavat tiedot

Suoritustapa: R 52 t

Saksan tekstinymmärtäminen (2 ov)

Kurssi vastaa eri tiedekuntien tutkintovaatimusten vieraan kielen tekstin ymmärtämisen opintojaksoa. Kurssilla pyritään sel-

D

laiseen saksankielisen tekstin ymmärtämisen taitoon, että opiskelija pystyy lukemaan oman tieteenalansa saksankielistä kirjallisuutta. Kurssilla käsitellään eri aiheisia tekstejä ja pyritään niiden sisältöjen, lauserakenteiden ja sananmuodotuksen ymmärtämiseen.

Edeltävät opinnot: vähintään 3-vuotisen koulukurssin hyvä hallinta tai vastaavat taidot.

Suoritustapa: R 52 t

Oppimateriaali: ilmoitetaan kurssin alussa.

Suullinen ilmaisu (1 ov)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan äidinkielen kommunikaatio-opintoihin. Kurssin tarkoituksena on kehittää kummunikointivalmiuksia erilaisia käytännön tilanteita varten sekä kartuttaa esiitymistottumusta ja selkeää asioiden esittämistä.

Suoritustapa: L 3 t + R 20 t

Tieteellinen kirjoittaminen (1 ov)

Opintojakso kuuluu humanistisen tiedekunnan yleisopintoihin. Kurssi valmentaa opinnäytteiden kirjoittamiseen ja antaa tietoa myös muusta tieteellisestä kirjoittamisesta.

Suoritustapa: L 24 t + kurssiin liittyvät harjoitustyöt

Y125 Tieteellisen tutkimuksen perusteet (1,5 ov)

Opintojakso kuuluu maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin. Opinnoissa tarkastellaan tieteellisen ajattelun ja tutkimuksen yleistä luonnetta, tut-

kimus-prosessin eri vaiheita sekä tutkimusraporttien sisältöä. Kurssi suoritetaan harjoitustyöllä, jossa aiheena on tehdä – kurssilla annettavia ohjeita puntaroiden ja soveltaen – kriittinen analyysi jostain opiskelijan itsensä valitsemasta oman alan pro gradu- tutkielmasta. Tavoitteena on perehdyttää opiskelija kriittiseen tieteellisen ajattelun ja lukemisen yleisiin periaatteisiin sekä harjoittaa häntä niiden itsenäisessä soveltamisessa.

Suoritustapa: L 30 t + harjoitustyö.

Kirjallisuus: osoituksen mukaan

Y130 Tilastollisen päättelyn perusteet (3)

Opintojakso kuuluu maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin. Opin-tojen alkuosan tavoitteena on oppia yksinkertaisia havaintoaineiston tiivistämiseen ja esittämiseen käytettyjä menetelmiä. Loppu-osassa perehdytään tilastollisen päättelyn periaatteisiin sekä tutustutaan yksinkertaisimpiin siinä käytettyihin tekniikoihin. Sisältöä: mitta-asteikot, tilastolliset tunnusluvut, graafiset esitykset, todennäköisyyslaskennan alkeet, otanta normaali-jakaumasta, tilastollisen päättelyn perusteet, luottamusvälit, keskiarvotestit, regressio- ja korrelaatiomallit, yhteensopivuus- ja riippumattomuustestit.

Suoritustapa: L 44 t + harjoitukset + kuulustelu.

Kirjallisuus: Osia kirjasta **Ranta, Rita, Kouki**. Biometria. Tilastotiedettä ekologeille, Yliopistopaino 1989-94, 569 s.; muu luennoilla jaettava materiaali.

Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin. Tavoitteena on an-

taa yleiskäsitys tilastollisen tutkimusmenetelmän päämäärästä ja soveltamisen periaatteista.

Suoritustapa: L 52 t + R 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Mellin, I.** Johdatus tilastotieteeseen 1. kirja (moniste); **Friedman, D. & Pisani, R. & Purves, R. & Adhikari, A.** Statistics (2nd ed.)

Tilastotieteen perusteet (1 ov)

Kurssi on kasvatustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimusten mukainen opintojakso. Kurssilla annetaan perustiedot tilastollisesta kuvaamisesta. Opintojakso on monimuoto-opetusta.

Suoritustapa: opintojakso suoritetaan oppimistehtävillä

Oppimateriaali: **Lehtinen, T. & Niskanen, V. A.** Johdatus tilastolliseen kuvaukseen ihmistieteissä. Opiskelijan opas.

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito (2 ov)

Kurssi vastaa humanistisen ja kasvatustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa toisen kotimaisen kielen opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen kielitaito, että hän pystyy ymmärtämään kasvatustieteellisten ja/tai humanististen alojen puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä, keskustelemaan omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä ja laatimaan kirjallisen esityksen ruotsiksi.

Suoritustapa: R 52 t + kuulustelu

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito (3 ov)

Kurssi vastaa valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa toisen kotimaisen kielen opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen kielitaito, että hän pystyy ymmärtämään valtiotieteellisten alojen puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä, keskustelemaan omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä ja laatimaan kirjallisen esityksen ruotsiksi.

Suoritustapa: R 78 t + kuulustelu

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

Äidinkielen kirjallinen käyttö (2 ov)

Kurssi on valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimusten mukainen opintojakso. Kurssin tavoitteena on parantaa opiskelijan asiatyylisen, etenkin tieteellisen kirjallisen ilmaisun valmiuksia. Se antaa perustiedot tavallisimpien opiskeluun liittyvien kirjallisten töiden laadinnasta. Kurssilla perehdytään myös kirjoittamiseen yleensä, kirjoittamisprosessiin ja omiin kirjoittamistapoihin sekä pyritään ratkaisemaan kirjoittamisen esteitä. Monimuoto-opetuksena järjestettävän opetuksen tutkintovaatimukset saa avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä opistoista.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Suoritustapa: L 12 t + R 12 t + kuulustelu ja harjoitustyöt.

Oppimateriaali: **Leino, P.** Taitavan kirjoittajan kielihuolto. Opiskelijan opas; Taitava kirjoittaja. Opiskelijan opas, **I. Lonka & al.**

D

KIELIOPINNOT

PERUSKURSSIT Kielten peruskurssit on tarkoitettu vasta-alkajille, eikä niillä edellytetä kyseessä olevan kielen aiempia opintoja. Peruskursseilla perehdytään kielen perus-sanastoon ja -rakenteisiin. Kunkin kielen kohdalla kurssin sisällöstä saa tarkemman näkemyksen tutustumalla kurssilla käytettävään oppikirjaan.

JATKOKURSSIT Kielten jatkokursseilla edellytetään kielen perusteiden tuntemusta. Pohjaksi opintoihin käyvät peruskurssit tai esim. osa lyhyen kielen lukion kursseista. Jatkokursseilla laajennetaan sanavarastoa ja syvennetään kieliopin tuntemusta. Kunkin kielen kohdalla kurssin sisällöstä saa tarkemman näkemyksen tutustumalla kurssilla käytettävään oppikirjaa

Advanced English Reading and Writing (2 credits)

46 hrs contact teaching, independent work and individual feedback

The aim is to improve the participants' skills of reading and writing academic English. The focus is on writing assignments (shorter tasks and e.g. reaction papers, reports, and essays) based on reading academic or professional texts. Each student is required to write longer paper on a topic of personal interest (e.g. major subject of study, research or a professional project). Group work and discussion will be essential components of the course. Regular attendance required.

A prerequisite for participation is a pass in the English reading comprehension and oral skills courses or equivalent command of English.

Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi (1 ov)

Tasoltaan varsinaista tekstinymmärtämisen kurssia helpompi erilliskurssi, johon ei liity yliopiston kielikoetta. Suositellaan opiskelijoille, joilla ei ole englannin kielestä lukion pitkää oppimäärää tai joiden on tarpeellista täydentää tai kerrata englan-

nin perustaitoja ennen varsinaiselle tekstikurssille osallistumista. Kurssilla luetaan lyhyitä tieteellisiä tekstejä ja kerrataan perussanastoa sekä osia kieliopista.

Suoritustapa: R 26 t + kuulustelu

Oheismateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

Espanjan peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 104 + kuulustelu

Oppimateriaali: Kuokkanen & Kekki & Palmujoki, Espanol Uno

Espanjan jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 104 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Kuokkanen, Kekki, Palmujoki, Espanol Dos

Käytännön espanja I (1 ov)

Kurssin tavoitteena on edistää puhevalmiuksia erilaisissa keskustelu- ja asioimistilanteissa.

Edeltävät opinnot: peruskurssi tai vastaavat tiedot

Suoritustapa: R 30 t

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali

D

Käytännön espanja II (2 ov)

Kurssilla opitaan keskustelukäytäntöjä ja suullisessa ilmaisussa tarvittavaa fraseologiaa. Tavoitteena on, että puheeseen kuuluvat sanonnat ja ilmaisutavat tulevat tutuiksi, ja opiskelijasta tuntuu luontevalta ilmaista mielipiteensä espanjaksi.

Edeltävät opinnot: perus- ja jatkokurssien oppimäärä tai vastaavat tiedot

Suoritustapa: R 52 t

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali

Italian peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 104 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Ennели Poli, Ciao

Italian jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 104 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Ennели Poli, Ciao ancora

Ranskan peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 112 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Nivanka, Chere Marianne 1

Ranskan jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 112 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Nivanka, Chere Marianne 2

Ruotsin valmennuskurssi (1 ov)

Noin 3 vuotta opiskelleille ja lukion oppimäärän heikosti hallitseville opiskelijoille, joiden on aiheellista täydentää ruotsin kielen taitoaan ennen toisen kotimaisen kielen ja suullisen taidon kurssia.

Suoritustapa: R 26 t

Oppimateriaali: Nikander & Jantunen, Övningar ger färdighet.

Saksan peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 112 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Themen Neu 1

Saksan suullisen taidon aktivointi 1–2 (2 ov)

Tutkintovaatimukset saa järjestävästä avoimen yliopiston toimistosta.

Saksan sanomalehti- ja uutiskurssi (1 ov)

Tutkintovaatimukset saa järjestävästä avoimen yliopiston toimistosta.

Unkarin peruskurssi (2 ov)

Suoritustapa: R 52 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Gerevich-Kopteff, Csepregi, Unkaria suomalaisille

Venäjän peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 104 t + kuulustelu

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali

Venäjän keskustelukurssi (2 ov)

Suoritustapa: R 52 t

Kurssin tavoitteena on valmentaa opiskelijaa suullisen taidon kurssille.

D

TEOLOGISET OPINNOT

KÄYTÄNNÖLLINEN TEOLOGIA

KÄYTÄNNÖLLISEN TEOLOGIAN PERUSOPINNOT (5 ov)

Opintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy käytännöllisen teologian peruskysymyksiin. Erityisesti paneudutaan jumalanpalveluselämään, uskontokasvatukseen sekä sielunhoitoon ja diakoniaan. Opiskelija oppii ymmärtämään niiden liittymisen kirkkojen ja uskonnollisten yhdyskuntien oppeihin, kirkolliseen perinteeseen, nyky-yhteiskuntaan, yhteisöön, perheeseen, yksilön eri elämänvaiheisiin ja tilanteisiin sekä kristilliseen ihmiskäsitykseen.

Johdanto-osa (2 ov)

Johdanto-osa antavat perustietoja käytännöllisestä teologiasta ja erityisesti opintojakson kolmesta osa-alueesta (jumalanpalveluselämä, uskontokasvatus ja sielunhoito). Se myös valmistaa kirjatenttiin.

Suoritustapa: L 24 t + havainnointiraportit

Kirjallisuus (3 ov)

Suoritustapa: L 12 t + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Palvelkaa Herraä iloiten!** Jumalanpalveluksen opas, s. 1–216; **P. Lempiäinen**, Pyhät toimitukset, s. 9–21, 50–65, 151–157, 167–186, 193–195; **P. Lempiäinen**, Pyhät ajat (5. p.), s. 7–42, 52–62, 70–81, 131–146, 150–160, 164–170, 178–193, 198–216; M. Pyysiäinen & J. Seppälä (toim.), **Uskonnonopetuksen käsikirja**, s. 9–155, 292–377; **Elämä-usko-rukous**. Rippikoulusuunnitelma 2001; **Elämä-usko-rukous-seurakuntayhteys**. Rippi-

kouluopas; K. Aalto & M. Esko & M.-P. Virtanen (toim.), **Sielunhoidon käsikirja**, s. 14–70, 190–397; M. Heikkilä & J. Karjalainen & M. Malkavaara (toim.), **Kirkonkirjat köyhyydestä**, s. 17–73, 99–146, 149–168, 212–309; K. Salonen & K. Kääriäinen & K. Niemelä (toim.), **Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 1996–1999**, s. 107–127.

TEOLOGINEN ETIIKKA YNNÄ USKONNONFILOSOFIA

TEF240 Ympäristöteologia (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa yleiskuva tämänhetkisistä ympäristöteologian, ympäristöfilosofian ja ympäristöetiikan kysymyksistä.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Oksanen, M., Rauhala-Hayes, M. (toim.) **Ympäristöfilosofia. des Jardins, J., R.** Environmental Ethics. An Introduction to Environmental Philosophy. 2.p. **Vilkka, L.** Ympäristöetiikka. Vastuu luonnosta, eläimistä ja tulevista sukupolvista. **Boff, L.** Ecology & Liberation. A New Paradigm. **Veikkola, J.** Yhdessä luomakunnan kanssa. Ekologinen tietoisuus haasteena kristilliselle jumalakuvalle ja ihmiskäsitykselle. Nurmi, S. (toim.) **Hurja Luonto Aabrahamista Einsteiniiin.**

YLEINEN TEOLOGIA

Yleisen teologian perusopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija Raamatun synnyn ja sen olennaisen sisällön problematiikkaan, kristillisen kirkon vaiheisiin sekä kristillisen uskon ja etiikan peruskysymyksiin. Opinnoissa tarkastellaan myös maailman muita uskontoja –

erityisesti korkeauskontoja ja nykyajan uusia uskontoja – niiden omista lähtökohdista käsin. Tavoitteena on lisäksi kristillisen seurakunnan toiminnan ja jumalanpalveluksen tunteminen sekä kirkon kasvatustoimintaan ja koulun uskontokasvatukseen perehtyminen.

Yleisen teologian perusopinnot opintokokonaisuus koostuu pakollisesta osuudesta ja vapaavalintaisesta osuudesta. Opiskelija suorittaa jokaisesta viidestä oppiaineesta pakollisen osuuden (2 ov), johon sisältyvät luennot sekä luentoihin liittyvä kirjallisuus. Pakollisen osuuden kokonaislaajuus on 10 ov. Vapaavalintaisessa osuudessa opiskelija suorittaa kahdesta oppiaineesta 2,5 ov:n kirjatentin. Vapaavalintaisen osuuden kokonaislaajuus on 5 ov.

YLEISEN TEOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

Vai 1. Eksegeetiikka (2 + 2,5 ov)

Vai 2. Kirkkohistoria (2 + 2,5 ov)

Vai 3. Systemaattinen teologia (2 + 2,5 ov)

Vai 4. Käytännöllinen teologia (2 + 2,5 ov)

Vai 5. Uskontotiede (2 + 2,5 ov)

Vai 1. Eksegeetiikka

1A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla eksegeetiikkaa koskeva artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.) **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, 12–63.

Kirjallisuus

Räisänen H. – Saarinen, E., Raamattutieto (205 s.); Lohse, E. Uuden testamentin synty (197 s.).

1B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus

Soisalon-Soininen, I. Israelin kansan historia (183 s.); Smend, R. Vanhan testamentin synty (186 s.); Uro R. – Lehtipuu O. (toim.) **Nasaretilaisen historia** (251 s.); Myllykoski M. – Järvinen A. (toim.), **Varhaiskristilliset evankeliumit** (356 s.).

Vai 2. Kirkkohistoria

2A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: Luennot 24 t + kuulustelu

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla kirkkohistorian artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.) **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, 65–89.

Kirjallisuus: Heininen S. – Heikkilä M., Suomen kirkkohistoria (266 s.); Westermarck H. – Heino P. (toim.), **Kristinuskko kohti kolmatta vuosituhatta** (202 s.).

2B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Lauha, A., Suomen kirkon ulkomaansuhteet ja ekumeeninen osallistuminen 1917–1922 (442 s.); Heikkilä M. (toim.) **Uskonto ja nykyaika: yksilö ja eurooppalaisen yhteiskunnan murros** (195 s.).

ja yksi seuraavista:

Arffman, K. Mitä oli luterilaisuus? Johdatus kadonneeseen eurooppalaiseen kristinuskon tulkintaan (310 s.); Murtorinne, E. Risti hakaristin varjossa (299 s.); Mustakallio, H. Säätypapista kansalaiseksi (602 s.); Bainton, R. Tässä seison (360 s.); Laasonen, P. Johannes Gezelius vanhempi ja suomalainen täysortodoksia (512 s.).

Vai 3. Systemaattinen teologia

3A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla systemaattista teologiaa koskeva artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, 91–124.

Kirjallisuus

Pihkala, J. Johdatus dogmatiikkaan (248 s.); **Man-
nermaa, T.** Kaksi rakkautta. Johdatus Lutherin us-
konmaailmaan (106 s.); Hallamaa, J. (toim.) **Rahan
teologia ja Euroopan kirkot**, s. 11–138 (127 s.).

3B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Opiskelija valitsee vapaasti 1100 sivun suu-
ruisen lukupaketin seuraavista kirjoista:

Dogmihistoria

Mannermaa, T. Kristillisen opin vaiheet. Dogmihis-
torian peruskurssi (197 s.); **Pihkala, J.** Yksi kah-
dessa. Kristus-uskon historia varhaisen kristikun-
nan aikana (342 s.); **McGrath, A. E.** Kristillisen us-
kon perusteet (600 s.).

Luterilainen teologia

Kärkkäinen, P. (toim.) **Johdatus Lutherin teolo-
giaan** (344 s.); **Kopperi, K.** Renessanssin Luther.
Johdatus reformaation aatehistoriaan (198 s.).

Dogmatiikka

Hägglund, B. Uskon malli. Johdatus dogmatiik-
kaan (190 s.).

Ekumeniikka

Saarin, R. Johdatus ekumeniikkaan (266 s.);
Saarin, R. (toim.) **Ekumeeninen työkirja. Kirk-
kojen tekstejä 1973–1977**. (266 s.).

Uskonnonfilosofia

Hick, J. Uskonnonfilosofia (137 s.).

Teologinen etiikka ja sosiaalietiikka

Laulaja, J. Elämän oikea ja väärä (280 s.); Halla-
maa, J. (toim.) **Rahan teologia ja Euroopan kir-
kot**, ss. 139–225 (86 s.); **Pursiainen, T.** Välttäm-
isen tauti (123 s.); **Veikkola, J.** Yhdessä luomakun-
nan kanssa. Ekologinen tietoisuus haasteena kris-
tilliselle jumalakuvalle ja ihmiskäsitykselle (254 s.).

Moderni teologia

Huovinen, E. Ei on kyllä. Karl Barthin filosofis-teo-
loginen lähtökohta (126 s.); **Vuola, E.** Köyhien Ju-
mala. Johdatus vapautuksen teologiaan (241 s.).

Vai 4. Käytännöllinen teologia

4A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla
käytännöllistä teologiaa koskeva artikkeli
teoksesta Luomanen, P. (toim.) **Teologia.
Johdatus tutkimukseen**, 149–170.

Kirjallisuus

Kotila, H. Liturgian lähteillä s. 5–226 (221 s.); Pyysiäi-
nen, M. –Seppälä J. (toim.) **Uskonnonopetuksen kä-
sikirja** s. 9–155 (146 s.); Aalto, K. – Esko, M. – Virta-
niemi, M. –P. (toim.), **Sielunhoidon käsikirja** s. 14–
104, 186–256 (162 s.).

4B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Knuutila, J. – Koskenvesa, E. – Tamminen, K.
(toim.), **Käytännöllinen teologia ja kirkko**, s. 63–
76, 99–392 (306 s.); Askola, I. & Lampinen, T. &
Lempiäinen, P. (toim.) **Kirkkososiologia**, s. 25–
238 (213 s.); Rissanen, A. (toim.), **Kartalla. Rippi-
koulutyön käsikirja**, s. 15–141 (126 s.).

Lisäksi 1 ov:n verran valinnan mukaan
seuraavista kirjoista:

Inkala, K. (toim.) **Hoivatkaa toinen toistanne. Dia-
konian teologian käsikirja** (208 s.). **Huotari, V.**
Elävä seurakunta. Seurakuntatyön käsikirja (365
s.); Koskenvesa, E. (toim.) **Puheenvuoroja juma-
lanpalveluksesta** (268 s.); **Lampinen, T.** Yhteinen
jumalanpalvelus (184 s.); Pyysiäinen, M. & Seppä-
lä, J. (toim.) **Uskonnonopetuksen käsikirja**, s.
156–466 (310 s.); Rissanen, A. (toim.) **Kartalla.
Rippikoulutyön käsikirja**, s. 193–397 (204 s.);
Ryökäs, E. Diakonianäkemyksemme (93 s.); Varti-
ainen, R. (toim.) **Saarnaa sanaa** (253 s.); Aalto, K.

– M. Esko – Virtaniemi, M.-P. (toim.); **Sielunhoidon käsikirja** s. 105–185, 257–397 (222 s.); **Sihvo, J.** Seurakunta elämän käännekohdissa (283 s.).

Vai 5. Uskontotiede

5A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla uskontotiedettä käsittelevä artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, 126–147.

Kirjallisuus: Hyry, K. – Pentikäinen, J. (toim.) **Uskonnot maailmassa** (489 s.).

5B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus:

Gothóni, R., Uskontojen uustulkintaa (147 s.).

Lisäksi valinnan mukaan 2 ov:n verran kirjallisuutta seuraavista kirjoista:

Palva H. & Pentikäinen, J. (toim.) **Uskonnot maailmanpolitiikassa** (364 s.). **Pyysiäinen I.**, Jumalan selitys (254 s.), **Gothóni R. & M. T. Dönden**, Bodhipuun juurella (236 s.); **J. Hjärpe**, Islam, lära och livsmönster (121 s.); **K.-J. Illman & T. Harviainen**, Juutalaisten historia (171 s.). **M. Kaimio – P. Castren – J. Kaimio**, Antiikin myytit ja uskonnot (182 s.); **Tähtinen, U.** Miksi elät? Intialaisten elämänavot (133 s.).

D

OIKEUSTIETEELLISET OPINNOT

JOHDATUS OIKEUS- TIETEeseen (1 ov)

Johdatus oikeustieteeseen on oikeustieteen opiskeluun orientoiva opintojakso, joka on oltava suoritettuna ilmoittauduttaessa avoimen yliopisto-opetuksen oikeustieteellisiin aineopintojaksoihin. Poikkeukset mainitaan lopussa.

Tavoitteet:

- 1) Yleiskuvan antaminen oikeustieteellisistä opinnoista ja niiden tavoitteista sekä opiskelussa käytettävistä työmuodoista
- 2) Yleiskuvan antaminen oikeustieteen tutkimuskohteista, peruskäsitteistä ja keskeisistä säännöstöistä sekä lainopin ja lainkäytön metodeista.

Johdatus oikeustieteeseen on avoimen yliopiston oma opintojakso, eikä vastavaa suoritusta ole Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksissa.

Opintojakson voi suorittaa joko

- 1) luentokurssina (L 15 t + kuulustelu), 2) kirjallisuuskuulusteluna tai 3) verkkokurssina.

Johdatus oikeustieteeseen -jakson suoritus ei vanhene.

Kirjallisuus:

Timonen Pekka (toim.), **Johdatus Suomen oikeusjärjestelmään 1.** 1999, s. 1–12, 37–67, 105–118, 132–180, 211–241, 403–416, 421–426, 439–449, 471–504, 517–547.

Timonen Pekka (toim.), **Johdatus Suomen oikeusjärjestelmään 2.** 1999, s. 3–12, 38–80, 117–129, 231–233, 431–440.

Johdatus oikeustieteeseen -opintojakson

suoritusta ei edellytetä:

- 1) opintojaksoihin kirjanpito, oikeushistoria ja oikeustaloustiede
- 2) työoikeuden monimuoto-opetuksena toteutettaviin opintojaksoihin
- 3) jos opiskelija on suorittanut opintojakson Johdatus Suomen oikeusjärjestelmään (JSO)
- 4) seuraaviin aineopintojaksoihin, jos JSO:n mainittu osio on suoritettu:
Eurooppaoikeus 3 ov – JSO:n eurooppaoikeus
Rikosoikeus 6 ov – JSO:n rikosoikeus
Valtiosääntöoikeus 3 ov – JSO:n julkisoikeus
Ympäristöoikeus 4 ov – JSO:n yksityisoikeus
- 5) jos opiskelija on suorittanut vähintään 6 ov yliopistollisia oikeustieteellisiä aineopintoja (esim. varanotaarin tutkinnon aineopintoja)
- 6) jos opiskelijalla on muu vastaava suoritus.

OIKEUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINNON AINEOPINTOJA

Lakikirjatentit

Seuraavat avoimen yliopisto-opetuksen ohjelmaan kuuluvat aineopintotentit ovat lakikirjatenttejä: Työoikeus, Ympäristöoikeus.

Lakikirjatenttiin opiskelijat saavat tuoda lakikirjojen lisäksi sellaiset säädöskokoelman irtokappaleet tai niiden valokopioinnokset, jotka ovat ilmestyneet Suomen

Laki I ja II -teoksien tai Finlands Lag I ja II -teoksien ilmestymisen jälkeen ja jotka liittyvät ko. tentissä hallittaviin säädöksiin.

Sallittuja merkintöjä tenttitilaisuuteen tuotavissa lakikirjoissa ja säädöskokoelman irtokappaleissa sekä niiden valojäljennöksissä ovat ainoastaan alleviivaukset, pykäläviittaukset ja säädösten muutoksiin liittyvät säädöskokoelman numerot.

Säädökset

Paitsi kurssikirjallisuuteen opiskelijan on kunkin aineen kirjallisuuskuulustelua varten erityisesti perehdyttävä niihin säädöksiin, jotka ilmoitetaan säädösluettelossa. Säädösluetteloissa on kunkin säädöksen nimen jälkeen mainittu sen antamispäivä, numero Suomen säädöskokoelmassa ja jos laki on Suomen Laki -teoksessa, sen paikka siinä (suluissa on ilmoitettu säädöksen paikka Finlands Lag -teoksessa). Parhaiten säädösten opettelu tapahtuu siten, että oppikirjoja luettaessa tekstissä mainitut lainkohdat jatkuvasti etsitään lakikirjan viimeisestä painoksesta ja painetaan mieleen oppikirjan tekstin yhteydessä.

Tärkeä kirjallisuuskuulusteluja koskeva määräys on, että opiskelijan on niissä tunnettava ne kuulusteluaineeseen kuuluvat lait ja asetukset sekä niiden muutokset, jotka on julkaistu säädöskokoelmassa vähintään kolme kuukautta ennen viimeistä kuulusteluun ilmoittautumispäivää (siis riippumatta siitä, sisältyvätkö ne viimeksi ilmestyneisiin Suomen Laki tai Finlands Lag -teoksiin).

Eurooppaoikeus (3 ov)

Edeltävät opinnot: Johdatus oikeustieteen tai vastaava suoritus

Tavoite: Perustiedon tarjoaminen Euroopan unionin (EU) toimielin-, päätöksente-

ko- ja tuomioistuinjärjestelmästä; oikeusjärjestelmän rakenteesta, oikeuslähteistä ja yleisistä opeista; sekä Euroopan yhteisöjen oikeuden suhteesta kansalliseen oikeuteen.

Suoritustapa: L 25 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuuskuulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

- 1) **Eerola, R. – Mylly, T. – Saarinen, P.**, EU-oikeuden perusteet, toinen uudistettu painos, Tampereen yliopisto, julkisoikeuden laitos 2000 tai 2001, s. 1–328.
- 2) **Shaw, J.**, Law of the European Union. Third edition. Palmgrave Law Masters, 2000, luvut 9-10 ja 12-17.
- 3) **Ojanen, T.**, Ennakkoratkaisumenettely. Lakimiesliiton kustannus. Helsinki 1996, s. 1-203.

Säädökset: Rooman sopimus eli Euroopan yhteisön perustamissopimus; Maastrichtin sopimus eli sopimus Euroopan unionista; Amsterdamin sopimus eli sopimus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta.

Tentissä voi käyttää EU-oikeuden lakikirjaa ja/tai ”Amsterdamin sopimus” -julkaisua. Tentiin tuotavissa sopimusjulkaisuissa ei saa olla muita merkintöjä kuin alleviivauksia, normiviittauksia tai sopimusten muutoksiin liittyviä viittauksia.

Oikeushistoria (3 ov)

Tavoite: Yleiskuvan antaminen oikeudellisten ilmiöiden historiallisesta kehityksestä. Kyse on sekä oikeusnormien, oikeuskäytännön, oikeudellisten instituutioiden että oikeudellisten katsomusten tarkastelusta. Keskeisellä sijalla on oikeuskehityk-

sen kartoittaminen ja havaittujen muutosten selittäminen kytkemällä oikeudelliset muutokset historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin yhteyksiinsä.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuuskulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

1) **Tellegen-Couperus, O.**, A Short History of Roman Law 174 s. (1993) ja **Bellamo, M.**, The Common Legal Past of Europe 1000-1800 (1995).

2) Letto-Vanamo, P. (toim.), **Suomen oikeushistorian pääpiirteet** (1991) lukuunottamatta sivuja 98–110, 168–187 ja 242–257 tai **Inger, G.**, Svensk rättshistoria (1997) s. 1–248.

3) **Pihlajamäki, H. – Pylkkänen, A.**, Luentoja oikeustieteen historiasta 147 s. (1996) tai **Ylikangas, H.**, Valta ja väkivalta keski- ja uuden ajan taitteen Suomessa 197 s. (1988).

Oikeustaloustiede (3 ov)

Tavoite: Opiskelija pyritään perehdyttämään kansantalouden, sen osien sekä yritysten rakenteeseen ja toimintaan siten, että hän pystyy ymmärtämään taloudellisten ilmiöiden vuorovaikutussuhteet ja samalla oikeudellisten normien roolin taloudellista taustaa vasten.

Suoritustapa: L 40 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus:

1) **Pekkarinen J. – Sutela P.**, Kansantaloustiede (2000) tai **Pekkarinen J. – Sutela P.**, Nationalekonomi (1999).

2) **Ylä-Liedenpohja, J.**, Taloustiede tänään (1995), vain s. 15–167.

3) **Kanniainen, V. – Määttä K.** (toim.), **Näkökulmia oikeustaloustieteeseen** (1996) lukuunottamatta sivuja 192–252 ja 289–315 tai **Skogh, G. – Lane, J.-E.**, Åganderätten i Sverige (1993).

4) **Kanniainen, V. – Määttä, K.** (toim.), **Näkökulmia oikeustaloustieteeseen 2** (1998) lukuunottamat-

ta sivuja 81–112 ja 199–220 tai **Werin, L.**, Ekonomi och rättsystem. Särtryck (1990).

Työoikeus (4 ov)

Tavoite: Antaa yleiskuva työstä oikeudellisen sääntelyn kohteena, työoikeuden normijärjestelmästä, yksilöllisen ja kollektiivisen työoikeuden pääpiirteistä sekä työntekijöiden sosiaaliturvasta.

Suoritustapa: Luennot + opintopiirit + opimistehtävät + luentokuulustelu + kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuuskulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

1) **Tiitinen, K.-P. – Kröger, T.**, Työsopimuslaki 2001 (2002) osin. Luettavat sivut ilmoitetaan myöhemmin.

2) **Sarkko, K.**, Työoikeus. Yleinen osa (1980), sivut 150–247, tai **sama**, Arbetsrätt. Allmän del (1981), s. 135–228.

3) **Tiitinen, K.-P. – Ruponen, I.**, Työriitojen sovittelu (1998), s. 1–53.

4) **Tiitinen, K.-P. – Kröger, T. – Lonka, E. – Paanetoja, J.**, Työaikalaki 1996 (1996), paitsi jaksot 1.3–1.6, 3.3, 5.2.2.3, 7.1.2, 7.2.6 sekä 11.1–11.6. Jaksot 10.1 ja 10.5 kursorisesti.

5) **Saloheimo, J.**, Työympäristöoikeus (1996), s. 11–154.

6) Syyslukukauden ensimmäisellä tenttikierroksella: **Hilkamo, P.** (toim.), Toimeentuloturva 2001 s. 13–30, 52–60, 148–164, 186–198 ja 273–287, tai vaihtoehtoisesti **sama**, Vår sociala trygghet 2001, s. 13–30, 54–62, 159–178, 202–216 ja 296–311

Syyslukukauden toiselta tenttikierrokselta alkaen: **Mikkola, M. – Pietiläinen, S. – Valpola, O.**, Suomalainen toimeentuloturva (2002), luvut III, IV, V, VII ja VIII.

Tutkintovaatimuksiin kuuluva säädösten luettelo jaetaan opiskelijoille luennoilla.

Ympäristöoikeus (4 ov)

Edeltävät opinnot: Johdatus oikeustieteen tai vastaava

Tavoite: Yleiskuvan antaminen ympäristöoikeuden periaatteista ja ohjauskeinoista. Kokonaiskuvan antaminen maankäytön suunnittelusta ja kiinteistöjärjestelmästä, luonnonvarojen käytön ohjauksesta ja luonnonsuojelusta.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuuskulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

- 1) **Hollo, E.J.**, Johdatus ympäristöoikeuteen (2002).
- 2) **Ekroos, A. – Majamaa, V.**, Maankäyttö- ja rakennuslain perusteet (2002). Ennen teoksen ilmestymistä luetaan HE 101/1998.
- 3) **Hollo, E.J.**, Ympäristönsuojeluoikeus (2001), s. 170-374, (vain korpusteksti).
- 4) **Majamaa, V., - Markkula, M.**, Kiinteistönmuodostamislaki (2001).

Tutkintovaatimukseen kuuluva säädösten luettelo jaetaan opiskelijoille luennoilla.

D

LÄÄKETIETEELLISET OPINNOT

KANSANTERVEYSTIEDE

Kansanterveyden perusopinnojen opintokokonaisuus antaa perustiedot sairauksien esiintyvyyteen vaikuttavista sosiaalisista ja muista tekijöistä, niiden tutkimisen edellytyksistä ja menetelmistä, tautien ehkäisemisestä ja sairauksien sosiaalisista vaikutuksista. Opintokokonaisuus koostuu kansanterveyden perusosiosta A-C (4,7 ov) sekä kirjatenttiosiesta (10,3 ov)

KANSANTERVEYDEN PERUSOPINNOT (15 ov)

- A. Väestön terveys (2,1 ov)
- B. Avaus tilastotieteellisten tulosten tulkintaan (0,6 ov)
- C. Sairauksien ehkäisy (2,0 ov)
- D. Kirjatenttiosio (10,3 ov)
 - 1. Epidemiologia (yht. 2,7 ov)
 - 2. Työlääketiede (yht. 3 ov)
 - 3. Ympäristölääketiede (yht. 3 ov)
 - 4. Lääketieteellinen sosiologia (yht. 3 ov)
 - 5. Terveys ja terveystieteet (yht. 2,4 ov)

A. Väestön terveys (2,1 ov)

Tavoitteet: Yleiskuvan muodostaminen väestön tavallisimmista sairauksista, niiden ilmenemismuodoista, esiintyvyyttä määräävistä tekijöistä ja vaikutuksista sairaanhoidon eri tasoilla. Perehdyttää opiskelijat terveys sosiologian keskeisiin käsitteisiin, teorioihin ja metodeihin sekä antaa yleiskuva terveyden, sairauden ja terveydenhuollon sosiaalisista kytkennöistä.

Sisältö: Kansanterveyden käsitteellinen sisältö, tieteenalat ja niiden tutkimuskohdet, erityisesti epidemiologian peruskä-

sitteet ja -menetelmät. Väestön kansanterveyden kannalta tärkeimmät sairaudet ja yleisimmät terveysvaarat. Sosiaalinen näkökulma terveyteen, sairauteen ja terveyskäyttäytymiseen, terveydenhuolto sosiaalisena instituutioon, lääkäri-potilas-suhde ja vuorovaikutus terveydenhuollossa, lääkäriprofession.

Opetusmuoto: L 20 t + kirjalliset tehtävät

Suoritustapa: Kuulustelu

Kirjallisuus: Aromaa A, Huttunen J, Koskinen S, Teperi J: Suomalaisen terveys 2000, Kustannus Oy Duodecim, Helsinki 2002; Karisto A, Lahelma E, Rahkonen O (toim.): Terveystieteologia, WSOY, Juva 1992; Rahkonen O, Lahelma E (toim.): Elämänterveys ja terveys, Gaudeamus 1998; Last JM: Public Health and Human Ecology, Appleton & Lange, Connecticut 1991; Kangas I, Karvonen S, Lillrank A (toim.): Terveystieteologian suuntauksia, Gaudeamus, Helsinki 2000

B. Avaus tilastotieteellisten tulosten tulkintaan (0,6 ov)

Tavoitteet: Antaa yleiskäsitys tavallisimmista biometrian ja epidemiologian peruskäsitteistä sekä arviointi-, testaus ja analysointimenetelmistä, jotka artikkeleita kriittisesti lukevan tai tutkimustyötä aloittavan lääkärin tulisi tuntea.

Sisältö: Tieteellisten tutkimusten lähtökohdat, todennäköisyyskäsitteitä, tavallimmat tilastotestit ja -menetelmät, epidemiologian mittaluvut ja tutkimusmenetelmät ja kokeellisen tutkimuksen perusteet.

Suoritustapa: Kirjallinen kuulustelu

Kirjallisuus: Wassertheil-Smoller, S. Biostatistics

D

and Epidemiology. A Primer for Health Professionals. Springer-Verlag. New York 1995.

C. Sairauksien ehkäisy (2,0 ov)

Tavoite: Antaa yleiskäsitys ennaltaehkäisevän lääketieteen merkityksestä ja mahdollisuuksista.

Sisältö: Ennaltaehkäisyn tavoitteet ja tarpeet. Teoreettinen pohja ehkäisystrategialle sekä riskiryhmien ja eri väestöosien valinta eri ohjelmien piiriin sekä yleisten koko väestöön kohdistettujen valtiojohtoisten lainsäädäntö- ym. toimenpiteiden vaikutus väestön terveyteen.

Suoritustapa: Kirjallinen kuulustelu

Kirjallisuus: **Rose, G.** The Strategy of Preventive Medicine. Oxford Medical Publications, London 1992.

D. Kirjatenttiosio (10,3 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu. Kulustelu suoritetaan osa-alueittain 1–3 tenttinä niin, että osion D kokonaislaajuus 10,4 ov täyttyy.

1. Epidemiologia (yht. 2,7 ov)

Hennekens, C. H. & Buring, J. E. Epidemiology in Medicine. Little, Brown and Company, Boston 1987 tai myöhempi painos. (1,9 ov)

Hernberg, S. Epidemiologia ja työterveys. Helsinki 1987. (0,8 ov)

2. Työlääketiede (yht. 3 ov)

Rantanen, J. & Ylikoski, M. Työterveyshuolto. Helsinki 1986. (0,8 ov)

Lindström, K. & Kalimo, R. Työpsykologia. Terveys elämän laatu. Helsinki 1987. (0,6 ov)

Häkkinen, I., Tola, S., Vaaranen, V. ym. Ammattitaudit. Helsinki 1987. (0,5 ov)

Hernberg, S. Epidemiologia ja työterveys. Helsinki 1987. (0,8 ov)

Työterveyshuolto. Lakikokoelma. Helsinki 1989. (0,3 ov)

3. Ympäristölääketiede (yht. 3 ov)

Mussalo–Rauhamaa, H. & Jaakkola, J. J. (toim.) Ympäristöterveyden käsikirja. Duodecim, Helsinki 1993 (osittain). (1,0 ov)

Wahlström, E. Ympäristökäsikirja. Ympäristömmet mitat ja arvot. Helsinki 1990. (0,8 ov)

Aromaa, V., Eklund, J., Huhta, M., Immonen, K., Kantola, M. & Puhakainen, L. (toim.) Ympäristö ja aika. Gummerus, Jyväskylä 1991. Luvut 1–4. (0,2 ov)

Seppänen, H. 1991. Ympäristösuojelutekniikan perusteet. Otatieto 1991. (1,0 ov)

4. Lääketieteellinen sosiologia (yht. 3 ov)

Karisto, A., Lahelma, E. & Rahkonen, O. (toim.) Terveys sosiologia. WSOY, Juva 1992, tai jos suoritettu aikaisemmin **Rahkonen, O. & Lahelma, E. (toim.) Terveys ja elämäntapa.** Gaudeamus 1998. (1,0 ov)

Bury, M. Health and Illness in a Changing Society, Routledge, London 1997. (1,0 ov)

Williams, S. J. & Calnan, M. (toim.) Modern Medicine. Lay Perspectives and Experiences. UCL Press, London 1996. (1,0 ov)

5. Terveys ja terveystalitiikka (yht. 2,4 ov)

Sievers ym. TULES-vuori matalaksi. KELA, Helsinki 1990. (0,2 ov)

Aromaa ym. (toim.) Suomalaisen terveys. Edita, Helsinki 1997. (0,3 ov)

Tuominen (toim.) Kulttuurien kohtaaminen terveydenhuollossa. WSOY, Juva 1998. (0,8 ov)

Lehtinen, ym. Suomalaisen aikuisten mielenterveys ja mielenterveyden häiriöt. Kansaneläkelaitos, Turku 1991. (0,6 ov)

TK-2000 Suomen terveystalitiikan pitkän aikavälin tavoite- ja toimintaohjelma. Valtion painatuskeskus. (0,5 ov)

LÄÄKETIEDE

Lääketieteen perusteet -opintokokonaisuuden tavoitteena on antaa perustietoja lääketieteestä tieteenalana ja oppiaineena. Opintokokonaisuudessa tutustutaan ihmisen elimistön rakenteeseen ja toimintaan sekä tarkastellaan yleisimpien sairauksien ennaltaehkäisyä ja hoitoa.

Opintokokonaisuus soveltuu

- ammatilliseksi täydennyskoulutukseksi henkilöille, jotka tarvitsevat työnsään alan perustietoja,
- kaikille, jotka ovat lääketieteestä ja sen ajankohtaisista kysymyksistä kiinnostuneita sekä
- vapaavalintaiseksi sivuainekokonaisuudeksi korkeakouluopiskelijoille (**Huom!** ei korvaa lääketieteen lisensiaattitutkintoon kuuluvia pakollisia opintoja)

Kaikki opintokokonaisuuteen sisältyvät opintojaksot arvioidaan hyväksytty/hylätty arvioinnilla.

Lääketieteen perusteita -verkkomateriaali osoitteessa www.avoin.helsinki.fi/laaketiede sisältää opintoja koskevia tietoja ja laajan oheismateriaalin.

LÄÄKETIETEEN PERUSTEET (15 OV)

I Prekliiniset opinnot

1. Elimistön rakenne ja toiminta (2 ov)
2. Lääkehoidon perusteet (1 ov)
3. Patofysiologian perusteet (1 ov)

II Kliiniset opinnot, osa I

4. Raskaus ja synnytys sekä naisten taudit (1 ov)
5. Lapsuuden ja nuoruusiän terveysongelmat (1 ov)
6. Aikuisiän krooniset sairaudet (2 ov)
7. Geriatria (1 ov)

III Kliiniset opinnot, osa II

8. Kirurgian perusteet (1 ov)
9. Mielenterveyden häiriöt (1 ov)
10. Syöpätaudit (1 ov)
11. Infektiosairaudet (1 ov)
12. Kansanterveystiede (2 ov)

I PREKLIINISET OPINNOT

Osa-alueen tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään ihmisen elimistön normaalin rakenteen ja toiminnan sekä patofysiologiset muutokset sairauksien yhteydessä ja lääkehoidon perusteet.

1. Elimistön rakenne ja toiminta (2 ov)

Suoritustapa: L 20 t + luento- ja kirjallisuuskulustelu

Sisältö:

- Geenit, solut ja kudokset
- Veri, elimistön puolustus ja iho
- Tuki- ja liikuntaelimistö
- Hengitys- ja verenkiertoelimistö
- Ruuansulatus ja imeytyminen
- Munuaiset, virtsaneritys ja nestetasapaino
- Hermosto
- Aistit
- Aineenvaihdunnan säätely
- Lisääntyminen ja kehitys solusta elimistöksi

Kirjallisuus: W. Nienstedt, O. Hänninen, A. Arstila, Björkqvist (toim.). *Ihmisen fysiologia ja anatomia*. 8. painos tai uudempi, WSOY, Porvoo.

2. Lääkehoidon perusteet (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luento- ja kirjallisuuskulustelu

Sisältö:

- Miten lääkeaineet vaikuttavat?
- Ihmiskunnan suuret lääkekeksinnöt
- Koululääketiede, luontaisvalmisteet ja

D

- homeopatia
- Itsehoidon lääkkeet
- Lääkkeiden haittavaikutukset: hallittu riski
- Uuden vuosituhannen uudet lääkkeet

Kirjallisuus: Koulu – Tuomisto (toim.), **Farmakologia ja toksikologia**. 6. painos, Medicina Kuopio, 2001

3. Patofysiologian perusteet (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luentokuulustelu

Sisältö:

- Soluvaurio, solukuolema ja solujen mukautuminen
- Kudosvaurio ja paraneminen
- Verenkiertojärjestelmä ja sen yleiset häiriöt
- Syöpä
- Infektiotautien patologia ja immunopatologia

Lisäkirjallisuus: **Kumar, Cotran & Robbins**. Basic Pathology (yleinen patologian osa). 5. tai 6. painos, Saunders.

D

II KLIINISET OPINNOT, OSA I

Osa-alueen tavoitteena on käsitellä keskeiset terveysongelmat ja sairaudet elämänsäkaaren eri vaiheissa sikiökaudesta vanhuuteen.

4. Raskaus ja synnytys sekä naistentaudit (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luento- ja kirjallisuuskuulustelu

Sisältö:

- Gynekologinen anatomia ja terminologia
- Yleisimmät infektiotaudit

- Kuukautiskierron tapahtumat
- Raskauden ehkäisy; vaihdevuosisien hormoonikorvaushoito
- Tavallisimmat hyvänlaatuiset kasvaimet
- Gynekologinen syöpäsairaus: oireet ja diagnostiikka, hoito ja seuranta
- Raskauden seuranta
- Yleisimmät ongelmat raskauden aikana
- Synnytyksen kulku ja seuranta
- Puerperium

Kirjallisuus: O. Ylikorkala ja A. Kauppila (toim.). **Naistentaudit ja synnytykset**. 1. tai 2. painos, Duodecim.

5. Lapsuuden ja nuoruusiän terveysongelmat (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luentokuulustelu

Sisältö:

- Lapsen kasvu ja kehitys
- Nuoren kypsyminen
- Psyykkinen kasvu
- Psyykkisen kasvun edellytykset ja uhat
- Lasten infektiosairaudet ja (antibiootti)hoito
- Rokotukset
- Vauvaiän ravitsemuksen erityispiirteitä
- Ripuli ja ummetus
- Suolistosairauksien kirurgiset hoitomahdollisuudet
- Lasten ja nuorten tavalliset kirurgiset pulmat

6. Aikuisiän krooniset sairaudet (2 ov)

Suoritustapa: L 20 t + luentokuulustelu

Sisältö:

- Sydän- ja verisuonitaudit
- Diabetes

- Reumataudit
- Umpieritysjärjestelmän sairaudet
- Keuhkosairaudet
- Ruoansulatuskanavan sairaudet
- Munuaistaudit
- Veritaudit
- Hermoston sairaudet

Lisäkirjallisuus: S. Heistaro ja K. Liimatainen (toim.). **Therapia Fennica**. 7. tai 8. painos, Kandidaattikustannus Oy; I. Kunnamo ym. (toim.). **Lääkärin käsikirja**. 4. tai 5. painos, Duodecim. (olemassa myös CD-rom); J. Heikkilä, H. Huikuri, K. Luomanmäki, M.S. Nieminen ja K. Peuhkurinen (toim.). **Kardiologia**. Duodecim, 2000; P. Ilanne-Parikka, T. Kangas, E.A. Kaprio ja T. Rönnemaa (toim.). **Diabetes**. Duodecim, 1999; H. Isomäki, M. Leirisalo-Repo, M.H. Hämäläinen (toim.). **Reumataudit**. 2. painos, Duodecim; M. Välimäki, T. Sane, L. Dunkel (toim.). **Endokrinologia**. Duodecim, 2000; V. Kinnula, P. Tukiainen ja L.A. Laitinen (toim.). **Keuhkosairaudet**. Duodecim, 2000; K. Höckerstedt, M. Färkkilä, E. Kivilaakso, P. Pikkarainen (toim.). **Gastroenterologia**. Duodecim, 1998; T. Ruutu, A. Rajamäki ja T. Krusius (toim.). **Veritaudit**. Duodecim, 1996 tai uudempi; S. Soinila, M. Kaste, J. Launes ja H. Somer (toim.). **Neurologia**. Duodecim, 2000; T.E. Andreoli, J.C. Bennet, C.C.J. Carpenter, F. Plum (toim.). **Cecil Essentials of Medicine**, 4 th ed. 1997, Saunders.

7. Geriatria (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luentokuulustelu

Sisältö (luennot 2 t /teema):

- Mikä on vanhuutta ja mikä on sairautta?
- Sairauksien ilmenemismuotojen erityispiirteet vanhuksilla
- Vanhusten sairauksien hoidon erityispiirteet
- Ikääntyneiden lääkehoidon ongelmat
- Kuntoutus ja ennaltaehkäisy

Lisäkirjallisuus: R. Tilvis ja L. Sourander (toim.). **Geriatria**. Duodecim, 1993 tai uudempi.

III KLIINiset OPINNOT, OSA II

Osa-alueen tavoitteena on käsitellä lääketieteen keskeisiä alueita, jotka eivät sisällyneet edelliseen.

8. Kirurgian perusteet (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luentokuulustelu

Sisältö:

- Kirurgian perusteet, kehitys, kirurgisen hoidon periaatteet ja tulevaisuuden haasteet
- Vatsaelin-, virtsaelin- ja endokriininen kirurgia
- Sydän- ja verisuonikirurgia
- Tuki- ja liikuntaelimestön kirurgiset sairaudet ja vammat
- Plastiikkakirurgia

Lisäkirjallisuus: S. Heistaro, K. Liimatainen (toim.). **Therapia Fennica**. Kandidaattikustannus Oy, 8. painos 1997; I. Kunnamo ym. (toim.). **Lääkärin käsikirja**. Duodecim, 4. tai 5. painos. (olemassa myös CD-rom); P. Rokkanen ym. (toim.). **Traumatologia; vammojen patofysiologian ja hoidon perusteet**. Kandidaattikustannus Oy, 6. painos 1995; K. Höckerstedt, M. Färkkilä, E. Kivilaakso ja P. Pikkarainen (toim.). **Gastroenterologia**. Duodecim, 1998; S. Rannikko, O. Lukkarinen, M. Ruutu, K. Taari & T. Tammela (toim.). **Urologia**. Duodecim, 1995; S. Mattila. Thorax- ja verisuonikirurgia. 1. tai 2. painos, Lääketehdas Orion.

9. Mielenterveyden häiriöt (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luento- ja kirjallisuuskoulustelu

Sisältö:

- Skitsofrenia ja muut psykoottiset häiriöt
- Mielialahäiriöt
- Ahdistuneisuushäiriöt
- Lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöt

- Pääteisiin liittyvät häiriöt

Kirjallisuus: U. Lepola, H. Koponen, E. Leinonen ym. (toim.). **Psykiatria**. WSOY. Juva 1998.

10. Syöpätaudit (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luentokuulustelu

Sisältö:

- Syöpäongelma, syövän hoidon perusteet
- Rintasyöpä
- Keuhkasyöpä
- Eturauhassyöpä
- Uudet hoitomuodot, seuranta ja kuntoutus

Lisäkirjallisuus: H. Joensuu, P.J. Roberts, L. Teppo (toim.). **Syöpätaudit**, Duodecim 1999; I. Kunnamo ym. (toim.). **Lääkärin käsikirja**. Duodecim, 4. tai 5. painos. (olemassa myös CD-rom); S. Heistaro, K. Liimatainen (toim.). **Therapia Fennica**. Kandidaattikustannus Oy, 8. painos 1997.

11. Infektiosairaudet (1 ov)

Suoritustapa: L 10 t + luento- ja kirjallisuuskulustelu

Sisältö:

- Johdanto infektiosairauksien epidemiologiaan, diagnostiikkaan, preventioon ja hoitoon
- Tärkeimmät lasten infektiot

- Hengitystieinfektiot
- Vakavat septiset infektiot
- Virtsateiden ja sukuelinten infektiot
- Matkailijan infektiot
- Sairaala-infektiot
- HIV-infektio
- Mikrobilääkkeet
- Infektioihin liittyvät jälkitaudit

Kirjallisuus: J. Eskola, P. Huovinen & V. Valtonen (toim.). **Infektiosairaudet**, 1. tai 2. painos, Duodecim.

12. Kansanterveystiede (2 ov)

Suoritustapa: L 20 t + luento- ja kirjallisuuskulustelu

Sisältö:

- Perusterveydenhuolto
- Terveystieteiden hallinto
- Terveystila ja terveyden vaarat
- Ympäristöterveystiede
- Epidemiologia
- Terveystaloustiede

Kirjallisuus: **S. Hernberg**. Epidemiologia ja työterveys. Työterveyslaitos, Helsinki 1987 tai uudempi; O. Rahkonen & E. Lahelma (toim.). **Elämänterveys ja terveys**. Gaudeamus, Tampere 1998. (osittain)

Lisäkirjallisuus: V. Taipale (toim.). **Sosiaali- ja terveydenhuollon perusteet**. SHKS, Otava Keuruu, 1995; H. Mussalo-Rauhamaa, J. Jaakkola (toim.). **Ympäristöterveydenhuollon käsikirja**. Duodecim, Helsinki 1993. (osittain)

D

HUMANISTISET OPINNOT

AASIAN JA AFRIKAN KULTTUURIEN SIVUAINEOPINTO- KOKONAISUUS

Viime vuosina monikulttuurisen tietämyksen tarve on kasvanut, koska mm. tiedotusvälineissä ja kehitysyhteistyössä tarvitaan yhä enemmän yleistä kulttuuritaitoa ja tuntemusta. Sivuainekokonaisuus tarjoaa mahdollisuuden tutustua monipuolisesti Aasian ja Afrikan kulttuureihin.

PERUSOPINNOT PUOLIARVOSANA (10 OV)

Kaf150 Johdatus afrikkalaiseen ajatteluun (2 ov)

Kij142 Katsaus Japanin kulttuurihistoriaan (2 ov)

Kit133 Itä-Aasian nykytilanne (2 ov)

Ket130 Etelä-Aasian kulttuurihistoria (2 ov)

Ksh132 Lähi-idän kulttuurit (2 ov)

Kaf150 Johdatus afrikkalaiseen ajatteluun (2 ov)

Kurssi perehdyttää osanottajat mustan Afrikan kulttuureiden keskeisiin yhteisiin ajattelumalleihin ja arvoihin. Aiheina ovat mm. hierarkinen ja dynaaminen maailmankuva, syklinen aikakäsitys, yhteisö elävien ja kuolleiden kokonaisuutena, holistinen ihmiskäsitys, suhde luontoon, mies ja nainen, tyttöjen sukupuolinen silpominen sekä vanhan ja uuden kohtaaminen terveydenhuollossa.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: luentosarjan lisäksi yksi kirja esim. seuraavista Wright (toim.), **African philosophy**; Mbiti, *African religions and philosophy*; Karp-Bird (toim.) **Explorations in African systems of thought** ja Tempels, *Bantu philosophy*.

Kij142 Katsaus Japanin kulttuurihistoriaan (2 ov)

Perustiedot Japanin kulttuurihistoriasta, samoin Japanin eri alueiden kulttuurisista erikoisuuksista, muiden kulttuurien vaikutuksista ym.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kit133 Itä-Aasian nykytilanne (2 ov)

Opintojaksossa käsitellään Kiinan kansantasavallan syntyä toisen maailmansodan jälkeen ja sen eri vaiheita nykypäiviin asti.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Ket130 Etelä-Aasian kulttuurihistoria (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Ksh132 Lähi-idän kulttuurit (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Smend, *Vanhan testamentin synty* (suom. toim. Martti Nissinen), Ilman-Harviainen, *Judisk historia* (7. uppl.) / *Juutalaisten historia* (2. p. + s. 11-72 em. ruots. teoksesta) ja Navè Levinson, *Mitä on juutalainen usko? tai näiden sijasta Harviainen-Ilman, Juutalainen kulttuuri*.

D

ANTIIKIN KULTTUURI

Opintojaksot perehdyttävät antiikin Kreikan ja Rooman kulttuurin eri puoliin ja valaisevat eurooppalaisen kulttuurin taustaa. Apuneuvoksi terminologiaan ja nimitykseen suositellaan teosta **Castrén, P.–Pietilä-Castrén, L.**, Antiikin käsikirja.

Ay111 Antiikin historia (2 ov)
Ay113 Antiikin mytologia (1 ov)
Ay122 Antiikin taide (1 ov)

Ay111 Antiikin historia (2 ov)

Suoritustapa: L 24 + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Freeman, C.**, Egypt, Greece and Rome: Civilizations of the Ancient Mediterranean (opettajan ilmoittamin osin).

Ay113 Antiikin mytologia (1 ov)

Suoritustapa: L 24 + luentokuulustelu

Luentoja tukeva oheiskirjallisuus: **Henrikson, A.**, Antiikin tarinoita osa 1: Kreikkalais-roomalainen mytologia tai **Lindskog, C.**, Kreikkalaisia jumalaitaruja ja satuja.

Ay122 Antiikin taide (1 ov)

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu

Luentoja tukeva oheiskirjallisuus: **Honour, H. – Fleming, J.**, Maailman taiteen historia (s. 45–68, 104–191, 258–286).

ARABIAN KIELEN JA ISLAMIN TUTKIMUS

Islamin peruskurssi (2 ov)

Kurssilla tavoitteena on islamin syntyhistorian, opinkappaleiden sekä päälähteiden tuntemus. Kurssilla annetaan laaja kokonaiskuva islamista, sen menneisyydestä ja nykyisyydestä. Aihepiireinä on mm. islamilainen teologia, Jeesus ja kristinusko islamissa ja shari'a eli islamin uskonnollinen laki. Opintojaksossa käsitellään runsaasti myös ajankohtaisia asioita islamista, kuten naisten asemaa, islamin todellisia ja kuviteltuja kieltoja sekä islamilaisuutta Suomessa.

Suoritustapa: L 51 t + kuulustelu

ARKEOLOGIA

Arkeologia on ihmisen historiaa tutkiva tiede, joka käyttää lähteenään rakennusten, hautojen ja erilaisten esineiden jäännöksiä. Pääpaino arkeologisessa tutkimuksessa on esihistoriallisessa ja varhaishistoriallisessa ajassa, joilta ei ole olemassa kirjallista lähdeaineistoa tai sitä on hyvin niukalti. Arkeologian perusopinnot antavat valmiuksia ymmärtää arkeologista termistöä ja arkeologiassa käytettäviä tutkimusmenetelmiä ja muinaisjäänköshallintoa. Opinnoissa perehdytään erityisesti Suomen esihistoriaan (kivi-, pronssi- ja rautakausi) ja keskeisiin muinaisjäänköksiin, mutta myös Euroopan ja muiden maanosien esihistorialliseen arkeologiaan.

ARKEOLOGIAN PERUSOPINNOT, PUOLIARVOSANA (10 OV)

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Har110 Arkeologian perusteet

Har111 Johdatus arkeologiaan (1 ov)

Har112 Kiinteät muinaisjäännökset (1 ov)

Har114 Muinaisjäännöshallinto (1 ov)

Har115 Maailman esihistorian pääpiirteet (1 ov)

Har120 Suomen arkeologia

Har121 Yleiskatsaus Suomen esihistoriaan (1 ov)

Har122 Suomen kivi- ja pronssikausi (2 ov)

Har123 Suomen rautakausi (2 ov)

Har124 Suomen arkeologian erikoiskurs-
si (1 ov)

Har110 Arkeologian perusteet

Jakson tavoitteena on antaa yleiskuva arkeologisesta terminologiasta, metodiikasta, teoreettisesta perustasta ja muinaisjäännöshallinnosta.

Har111 Johdatus arkeologiaan (1 ov)

Opintojaksossa tutustutaan arkeologian historiaan, teoriaan ja käsitteistöön.

Suoritustapa: L 34 t + kuulustelu

Kirjallisuus: (Luennoitsijan ilmoittamin osin): **Renfrew, C – Bahn, P.**, Archaeology. Theories, Methods and Practice (2. painos); **Nordman, C.A.**, Archaeology in Finland before 1920; **Salminen, T.**, Suomalaisuuden asialla. Muinaistieteen opetuksen syntyvaiheet n. 1877-1923; Burenhult (toim.) **Ihmi-
sen suku, osat 1-4.**

Har112 Kiinteät muinaisjäännökset (1 ov)

Suoritustapa: L 24 t + päivän mittainen
retki + kuulustelu

Har114 Muinaisjäännöshallinto (1 ov)

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Kurssiin voi liittyä oheismateriaalia,
joka ilmoitetaan luennolla.

Har115 Maailman esihistorian pääpiirteet (1 ov)

Opintojaksossa keskitytään Euroopan ja
Pohjoismaiden esihistoriaan.

Suoritustapa: luentokurssi + kuulustelu

Kirjallisuus: (Luennoitsijan ilmoittamin osin): Buren-
hult (toim.) **Ihmi-
sen suku, osat 1-4.**

Har120 Suomen arkeologia

Jakson tavoitteena on perehdyttää Suo-
men arkeologiseen aineistoon ja kulttuu-
riin.

Har121 Yleiskatsaus Suomen esihistoriaan (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Edgren, T.**, Den förhistoriska tiden.
Finlands historia I.

Har122 Suomen kivi- ja pronssikausi (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Artikkelikokoelma Suomen kivi- ja
pronssikaudesta.

D

Har123 Suomen rautakausi (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Artikkelikokoelma Suomen rautakaudesta sekä **Edgren, T., Salo, U., Lehtosalo-Hilander, P.-L.** Suomen historia I (esiroomalaisesta rautakaudesta kirjan loppuun s.185-403)

Har124 Suomen arkeologian erikoiskurssi (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: suoritetaan yksi seuraavista osioista:

a) Historiallisen ajan arkeologia:

Historiallisen ajan arkeologian menetelmät, seminaari 1998, toim. Marianne Niukkanen

b) Vedenalainen arkeologia:

Östersjöns skatter, det dolda kulturlandskapet, red. Ulrika Djerw och Johan Rönby

c) Ympäristöarkeologia, maisema-arkeologia (molemmat seuraavat kirjat):

Maiseman arkeologiaa, toim. Juha-Matti Vuorinen
Kalmistojen kertomaa, rautakautinen Mikkelin seutu idän ja lännen välissä, toim. Leena Lehtinen ja Pentti Nousiainen

d) Kalliotaide:

Ristad och målad, aspekter på nordisk bergkonst, föredrag presenterade vid ett nordiskt seminarium om bergkonst i Suomussalmi 8.-11.9.1998, red. Torsten Edgren och Helena Taskinen

Arkeologian perusopinnot

Har133 Keski- ja Länsi-Eurooppa (1 ov) sekä Har134 Itä-Eurooppa (1 ov), kysytutkintovaatimuksista järjestävän yksikön toimistosta.

ELOKUVA- JA TELEVISIOTUTKIMUS

Elokuva- ja televisiotutkimuksen oppiaine tarjoaa käsitteellistä välineistöä ja historiallisen perspektiivin elokuvan ja television ymmärtämiselle ennen kaikkea audiovisuaalisen kerronnan muotoina. Kokonaisuus tarjoaa perustan näiden medioiden ilmaisuvoiman ja yhteiskunnallisen roolin ymmärtämiselle.

Aluksi perehdytään elokuva- ja televisiotutkimuksen perusteisiin sekä tärkeimpiin elokuvateorioihin. Tämän kanssa voi opiskella rinnan elokuvan ja television historiaa. Audiovisuaalisen kerrontaan sen sijaan kannattaa perehtyä vasta, kun perusteet ovat tulleet tutuiksi. Vaihtoehtoiset erikoistumisopinnot tarjoavat mahdollisuuden syventyä elokuva- ja televisiotutkimuksen tärkeimpiin erikoisaloihin, elokuva- ja televisiotutkimuksen klassikoihin ja viimeisimpiin suuntauksiin.

Järjestettävälle luennoille kannattaa ehdottomasti osallistua. Varsinkin historia- ja audiovisuaalinen kerronta -kursseilla on tarjolla katkelmia harvinaisista elokuvista, joiden kautta saa varmasti huomattavasti omakohtaisemman ja elämyksellisemmän tuntuman näihin aiheisiin kuin pelkästään kirjoja lukemalla. Luonnollisesti myös itsenäinen perehtyminen elokuvan ja television ilmaisulliseen rikkauteen ja historiallisen perspektiivin kautta avautuvaan moninaisuuteen esimerkiksi Suomen elokuva-arkiston näytantösarjoja seuraamalla on välttämätöntä, jotta kokonaisuuden suorittaminen muodostuisi mielekkääksi.

D

TET100 PERUSOPINNOT (20 OV)

Tet110 Elokuva- ja televisiotutkimuksen perusteet (5ov)

Tet111 Johdatus elokuva- ja televisiotutkimukseen (3 ov)

Tet112 Elokuvateoria (2 ov)

Tet120 Elokuvan ja television historia (5 ov)

Tet121 Yleinen elokuvan historia (2 ov)

Tet122 Jonkin genren tai jonkin maan elokuvan historia (2 ov)

Tet123 Television historia (1 ov)

Tet130 Audiovisuaalinen kerronta ja kulttuuri (5 ov)

Tet131 Audiovisuaalisen kerronnan teoria (1 ov)

Tet132 Elokuva-analyysi (2 ov)

Tet133 Audiovisuaalinen kulttuuri (2 ov)

Tet140 Vaihtoehtoisia erikoistumiskohteita (5 ov)

Tet141 Elokuvateorian klassikkoja (2,5 ov)

Tet142 Tuotanto ja kulutus (2,5 ov)

Tet143 Elokuvan semiotiikka (2,5 ov)

Tet144 Elokuva ja psykoanalyysi (2,5 ov)

Tet145 Feministinen elokuva- ja televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet146 Populaarikulttuuri ja kulttuurintutkimus (2,5 ov)

Tet147 Dokumentti- ja antropologinen elokuva (2,5 ov)

Tet148 Suomalainen elokuva uusimman tutkimuksen valossa (2,5 ov)

Tet149 Televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet150 Omaalintainen erikoistumiskohde (2,5 ov)

Tet 101 Perusopintojen puoliarvosana (10 ov)

Puoliarvosana koostuu opintojaksosta Tet110 ja Tet120.

Tet 110 Elokuva- ja televisiotutkimuksen perusteet (5ov)

Suoritustapa: luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti.

Tet111 Johdatus elokuva- ja televisiotutkimukseen (3 ov)

Kirjallisuus: **Hill, J. & Church Gibson, P.**: The Oxford Guide to Film Studies tai **Nemes, J.** (toim.): An Introduction to Film Studies.

Tet112 Elokuvateoria (2 ov)

Oheiskirjallisuus kurssin mukaan. Pelkkä kirjallisuus: **Stam, R.**: Film Theory – an introduction tai **Casetti, F.**: Theories of Cinema 1945–1995 sekä **Fuery, P.**: New Developments in Film Theory tai **Aumont, J.**: Elokuvan estetiikka.

Tet120 Elokuvan ja television historia (5ov)

Suoritustapa: luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti. Erityisesti kahden ensimmäisen osion kohdalla luentosarjat pyritään integroimaan Suomen Elokuva-Arkiston näytössarjojen mukaan (videoesityksillä täydennettynä).

Tet121 Yleinen elokuvan historia (2 ov)

Kirjallisuus: **Wyver, J.**: The Moving Image tai **Thompson, K.-Bordwell, D.**: Film History – An Introduction.

Tet122 Jonkin genren tai jonkin maan elokuvan historia (2 ov)

Kirjallisuus: sovitaan tentaattorin kanssa.

Tet123 Television historia (1 ov)

Kirjallisuus: **Smith, A.**: Television – an international history.

Tet130 Audiovisuaalinen kerronta ja kulttuuri (5ov)

Suoritustapa: Kohdassa Tet131 luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti (ensimmäistä vaihtoehtoa suositellaan); kohdassa Tet132 harjoituskurssi ja oheiskirjallisuus; kohdassa Tet133 luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti.

Tet131 Audiovisuaalisen kerronnan teoria (1 ov)

Kirjallisuus: **Bacon, H.**: Audiovisuaalisen kerronnan teoria.

Tet132 Elokuva-analyysi (2 ov)

Kirjallisuus: **Monaco, J.**: How to Read a Film..

Tet133 Audiovisuaalinen kulttuuri (2 ov)

Kirjallisuus: **Kellner, D.**: Media Culture; **Nichols, B.**: Blurred Boundaries.

Tet140 Vaihtoehtoisia erikoistumiskohteita (5ov)

Suoritustapa: Luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti tai essee. Suoritetaan **kaksi** seuraavista kokonaisuuksista.

Tet141 Elokvateorian klassikkoja (2,5 ov)

Tet142 Tuotanto ja kulutus (2,5 ov)

Tet143 Elokuvan semiotiikka (2,5 ov)

Tet144 Elokuva ja psykoanalyysi (2,5 ov)

Tet145 Feministinen elokuva- ja televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet146 Populaarikulttuuri ja kulttuurintutkimus (2,5 ov)

Tet147 Dokumentti- ja antropologinen elokuva (2,5 ov)

Tet148 Suomalainen elokuva uusimman tutkimuksen valossa (2,5 ov)

Tet149 Televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet150 Omavalintainen erikoistumiskohde (2,5 ov)

Suoritustapa ja kirjallisuus sovitaan erikseen kokonaisuudesta vastaavan henkilön kanssa.

ESTETIIKKA

Estetiikassa käsitellään taiteeseen, kritiikkiin (tulkinta, arvottaminen) sekä kulttuurin ja ympäristön esteettisiin arvoihin liittyviä filosofisia kysymyksiä ja niitä koskevia teorioita. Ongelmia tarkastellaan kriittisesti eri näkökulmista ja perehdytään sekä niiden historiallisiin että nykyisiin muotoiluihin.

Opintojen kulkua edistäviä seikkoja ovat kiinnostus filosofiseen pohdiskeluun, taide-elämän seuraaminen ja uteliaisuus ihmillisen elämän eri muotoihin. Estetiikka palkitsee harrastajansa lisäämällä kriittistä arviointikykyä, sivistystä, itseytymärrystä ja hyvää makua.

Perusopinnoissa opiskelija perehtyy nykyestetiikan keskeisiin kysymyksenasetteluihin: taidetta, kauneutta ja kritiikin filosofiaa koskevan ajattelun perusteisiin sekä estetiikan historiallisiin ja nykyisiin pääsuuntauksiin.

Vapaa puoliarvosana

Estetiikassa voi vapaana puoliarvosana suorittaa opintojakson Tes110 lisäksi kaksi muuta valinnaista perusopintojen 2,5 ov suoritusta.

ESTETIIKAN PERUSOPINTOJA

Tes110 Estetiikan ja taidefilosofian perusteet (5 ov)

Tes120 Estetiikan historia (5 ov)

Tes130 Estetiikan nykysuuntauksia (5 ov)

Tes110 Estetiikan ja taidefilosofian perusteet (5 ov)

Koostuu osista Tes111 (2,5 ov), Tes112 (2,5 ov)

Alan peruskäsitteet ja tutkimusalue. Opintojakson suorittaminen antaa yleiskuvan estetiikasta filosofisena tieteenalana.

Suoritustapa: luentokurssit/esseet/kirjatentit.

Kirjallisuus: **J. Vuorinen**, Estetiikan klassikoita tai kuulustelijan kanssa sovitavia artikkeleita estetiikan historiasta; **A. Haapala–M. Lammenranta** (toim.), Kauneudesta kauhuun; **Y. Sepänmaa** (toim.), Alligaattorin hymy; **M.M. Eaton**, Estetiikan ydinkysymyksiä; **C. Lyas**, Aesthetics.

Tes120 Estetiikan historia (5 ov)

Koostuu osista Tes121 (2,5 ov), Tes122 (2,5 ov)

Länsimaisen estetiikan historia Platonista

nykyaikaan. Opintojakson suorittaminen antaa perustiedot esteettisen ajattelun kehityksestä, sen merkittävimmistä vaikuttajista ja heidän taidetta, kauneutta ja kritiikin periaatteita koskevista käsityksistään.

Suoritustapa: luentokurssit/esseet/kirjatentit.

Kirjallisuus: **M.C. Beardsley**, Aesthetics. From Classical Greece to the Present tai **H. Bredin–L. Santoro-Brienza**, Philosophies of Art and Beauty; **P. Kivy** (ed.), Essays on the History of Aesthetics (osat I ja III) tai **J. Taminiaux**, Poetics, Speculation, and Judgement (1–126); **U. Eco**, Art and Beauty in the Middle Ages; **M. Calinescu**, Five Faces of Modernity; **O. Naukarinen–O. Immonen** (toim.), Art and Beyond (s. 8–43); **D. Cooper** (ed.), Aesthetics. The Classic Readings (s.1–207).

Tes130 Estetiikan nykysuuntauksia (5 ov)

Koostuu osista Tes131 (2,5 ov), Tes132 (2,5 ov)

Tärkeimmät estetiikan nykysuuntauksut esiteltynä niiden omista historiallisista lähtökohdista.

Suoritustapa: luentokurssit/esseet/kirjatentit.

Kirjallisuus: **C. Korsmeyer** (ed.) Aesthetics. The Big Questions tai **B. Gaut–D. Lopes** (eds.), Routledge Companion to Aesthetics (s. 167–568) sekä joko **O. Hanfling** (ed.), Philosophical Aesthetics (osin) tai **Clive Cazeaux** (ed.), The Continental Aesthetics Reader (osin).

Lisäksi opiskelija perehtyy lähemmin kahden valintansa mukaiseen suuntaukseen. Kirjallisuudesta sovitaan kuulustelijan kanssa.

Analyttinen estetiikka ja wittgensteinilainen perinne: **N. Carroll** (ed.), Theories of Art Today; **A. Danto**, The Transfiguration of the Commonplace; **N. Goodman**, Languages of Art (kaksi laitosta, mai-

nittava kumpi); **J. Margolis**, What, After All, Is a Work of Art?; **B. Tilghman**, But Is It Art?

Feministinen estetiikka: **P. Brand–C. Korsmeyer** (eds.), Feminism and Tradition in Aesthetics; **H. Hein – C. Korsmeyer** (eds.), Aesthetics in Feminist Perspective.

Fenomenologia: **M. Dufrenne**, In the Presense of the Sensuous (ranskaksi eri teoksissa). **A. Haapala–M. Lehtinen** (toim.), Elämys, taide, totuus; **M. Heidegger**, Der Ursprung des Kunstwerkes (teoksessa Holzwege, on myös engl. ja suom.) sekä **A. Haapala** (toim.), Heidegger – ristiriitojen filosofi; **M. Merleau-Ponty**, The Merleau-Ponty Aesthetics Reader (ranskaksi eri teoksissa.).

Hermeneutiikka: **H-G Gadamer**, The Relevance of the Beautiful and Other Essays (saksaksi eri teoksissa); **P. Ricoeur**, Interpretation Theory – Discourse and the Surplus of Meaning (on suom.).

Marxilainen perinne ja kriittinen teoria: **W. Benjamin**, Messiaanisen sirpaleita; **T. Eagleton**, The Ideology of the Aesthetic; **F. Jameson**, Marxism and Form; **E. Lunn**, Marxism and Modernism.

Psykoanalyttinen teoria: **S. Freud**, Uni ja isänmurha; **S. Kofman**, L'enfance de l'art. (on engl. ja saks.); **J. Kristeva**, Puhuva subjekti.

Ranskalainen nykyajattelu: **G. Bataille**, Noidan oppipoika; **R. Barthes**, Tekijän kuolema, tekstin syntymä; **J. Baudrillard**, Ekstaasi ja rivirus; **D. Carroll**, Paraesthetics.– Foucault, Lyotard, Derrida.

Pragmatistinen estetiikka: **J. Dewey**, Art as Experience; **R. Shusterman**, Pragmatist Aesthetics; **R. Shusterman**, Performing Live.

Sosiologinen estetiikka: **P. Bourdieu**, Les règles de l'art (on engl.).

FILOSOFIA

Ks. monitieteiset opinnot

FOLKLORISTIIKKA

Folkloristiikan opintojen tarkoituksena on perehdyttää opiskelija erityisesti Suomen mutta myös muiden maiden henkiseen kansankulttuuriin, suullisen perinteen lajeihin ja osa-alueisiin sekä perinteen tutkimuksen keskeisiin näkökulmiin ja menetelmiin.

KKR100 FOLKLORISTIIKAN PERUSOPINNOT 20 OV

Kkr110 Folkloristiikan perusteet ja suomalainen kansankulttuuri (5 ov)

Kkr111 Peruskurssi (2 ov)

Kkr113 Suomalainen kansankulttuuri (3 ov)

Kkr120 Kalevala, kansanrunous ja -usko (5 ov)

Kkr123 Kalevala ja kansanrunous (3 ov)

Kkr124 Kansanusko ja maailmankuva (2 ov)

Kkr130 Folkloristiikan tutkimussuuntaukset (5 ov)

Kkr132 Folkloristiikan tutkimushistoria (2 ov)

Kkr133 Tutkimussuuntauksia ja näkökulmia (3 ov)

Kkr140 Folkloristiikan erityisaloja (5 ov)

Kkr110 Folkloristiikan perusteet ja suomalainen kansankulttuuri (5 ov)

Osio perehdyttää folkloristiikkaan tieteenalana sekä antaa yleiskuvan suomalaisesta kansankulttuurista.

D

Kkr111 Peruskurssi (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Oheislukemistona tentitään **Perinteentutkimuksen terminologia** (moniste, jota voi ostaa ainelaitoksen toimistosta).

Kkr113 Suomalainen kansankulttuuri (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **L. Virtanen**, Suomalainen kansanperinne, **I. Talve**, Suomen kansankulttuuri, s. 14–121, 195–251, 323–415 (3. tark. ja täyd. p.), **M. Sarmela**, Suomen Perinneatlas, s. 1–88.

Kkr120 Kalevala, kansanrunous ja -usko (5 ov)

Osio antaa kuvan kansanrunouden ja kansanuskon keskeisistä piirteistä sekä Kalevalasta kansalliseepoksena.

Kkr123 Kalevala ja kansanrunous (3 ov)

Suoritustapa: L 22 t + kuulustelu

Kirjallisuus: luentojen lisäksi tentittävä oheiskirjallisuus ilmoitetaan luennoilla.

Kkr124 Kansanusko ja maailmankuva (2 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **A.-L. Siikala**, Suomalainen šamanismi. **A.-L. Siikala**, Kansanusko (eripainos: Suomen historia 3, s. 303–368).

Kkr130 Folkloristiikan tutkimussuuntaukset (5 ov)

Tavoitteena on tutustuttaa opiskelija folkloristiikan tutkimushistoriaan ja -suuntauksiin.

Kkr132 Folkloristiikan tutkimushistoria (2 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **S. Apo**: Ihmesadun rakenne, s. 5 – 71, 194 – 288, **J. Hautala**, Suomalainen kansanrunoutentutkimus, s. 174 – 203, 213 – 277, **L. Honko**, Folkloreprosessi. Sananjalka 32, 1990, s. 93 – 121, **J. Pentikäinen**, Yksilö perinteentutkimuksen kohteena (Perinteen tutkimuksen perusteita, toim. O. Lehtipuro), s. 185 – 248

Kkr133 Tutkimussuuntauksia ja näkökulmia (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **S. Apo**, Naisen väki, **A. Dundes**, Defining Identity through Folklore (A. Dundes, Folklore Matters), s. 1–39, **A.-L. Siikala**, Tarina ja tulkinta.

Kkr140 Folkloristiikan erityisaloja (5 ov)

Osio luo kuvan folkloristisen tutkimuksen muutamista osa-alueista sekä perehdyttää nykyperinteeseen. Opintojakso suositellaan suoritettavaksi yhtenä kirjatenttinä.

a) Perinnejaljen tutkimus: **L. Honko**, Perinnejalajiteoria (Sananjalka 30, 1988), s. 99–123, I.-R. Järvinen & S. Knuuttila (toim.), **Kertomusperinne**.

b) Naistutkimus: **A. Nenola**, Miessydäminen nainen, s. 91–193, A. Nenola & S. Timonen (toim.), **Louhen sanat**, s. 11–65, 117–138, 189–208, 214–259.

D

c) Suullinen historia ja työväenkulttuuri: **U.-M. Peltonen**, Punakapinan muistot, s. 5–287.

d) Lastenperinne ja nuorisokulttuuri: **M. Kalliala**, Enkeliprinsessa ja itsari liukumäessä.

e) Nykyperinne: E.-L. Kinnunen et al. (toim.), **Vit-sistä videoon** tai J. Krekola & K. Salmi-Niklander & J. Valenius (toim.), **Naurava työläinen, naurettava työläinen**.

HISTORIA

Suomen historialla ja yleisellä historialla on yhteiset perusopinnot. Tavoitteena on tutustua historian keskeisiin tutkimustuloksiin, saada kokonaiskuva Suomen historian ja maailmanhistorian keskeisistä ongelmakohdista, oppia tuntemaan käsitteistö sekä saada käsitys historiantutkimuksen luonteesta ja kehityksestä.

HHS100 HISTORIAN PERUSOPINNOT (20 ov)

Hhs110 Historia-aineiden perusteet (8 ov)

Hhs111 Kirjallisuus (5 ov)

Hhs112 Historiantutkimuksen johdantokurssi (3 ov)

Hhs120 Historian jatkokurssi (12 ov)

Hhs121 Aate- ja kulttuurihistoria (4 ov)

Hhs122 Talous- ja sosiaalhistoria (4 ov)

Hhs123 Kansainväliset suhteet ja poliittinen historia (4 ov)

Hhs110 Historia-aineiden perusteet

Hhs111 Kirjallisuus (5 ov)

Opintojakso suoritetaan opintoryhmässä, jossa opiskellaan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa kirjallisuutta. Opintoryhmätyös-

kentelyn ohessa kirjoitetaan essee. Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ryhmän kokoontumisiin.

Suoritustapa: opintoryhmätyöskentely 36 t + essee

Kirjallisuus: Zetterberg, S. (toim.), **Suomen historian pikkujättiläinen**; Zetterberg, S. (toim.), **Maailmanhistorian pikkujättiläinen**; Jutikkala, E., Suomen historian kartasto; **Westermanns Atlas zur Weltgeschichte** (painettu 1965 tai sen jälkeen).

Hhs112 Historiantutkimuksen johdantokurssi (3 ov)

Kurssilla selvitetään historiantutkimuksen luonnetta, sen käyttämää lähdeainesta ja keskeisiä metodeja sekä luodaan katsaus historiantutkimuksen historiaan ja ajankohtaisiin tutkimussuuntauksiin. Kurssiin liittyy kirjallisia töitä (esseitä, lähde tehtäviä, referaatteja tutkimuskirjallisuudesta).

Suoritustapa: L 48 t (sis. kirjasto- ja arkistokäynnit) + kirjallisia töitä + luentokuulustelu

Hhs120 Historian jatkokurssi

Jos seuraavista opintojaksoista ei järjestetä luento-opetusta, jaksot suoritetaan kirjallisuuskuulusteluina.

Hhs121 Aate- ja kulttuurihistoria (4 ov)

Suoritustapa: joko a) L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin yhteydessä luennoitsijan ilmoittamin osin

1. **Southern, R.W.**, The Making of the Middle Ages

2. **Baumer, F.L.**, Modern European Thought
3. joko **Manninen, J.**, Valistus ja kansallinen identiteetti tai **Burke, P.**, Varieties of Cultural History.

Jos koko jakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1–3.

Hhs122 Talous- ja sosiaalhistoria (4 ov)

Suoritustapa: a) L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin yhteydessä luennoitsijan ilmoittamin osin

1. **Cameron, R.**, Maailman taloushistoria
2. **Livi-Bacci, M.**, A Concise History of World Population (2. painos)
3. joko **Suomen taloushistoria II** tai **Kuisma, M.**, Metsäteollisuuden maa.

Jos koko jakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1–3.

Hhs123 Kansainväliset suhteet ja poliittinen historia (4 ov)

Suoritustapa: a) L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin yhteydessä luennoitsijan ilmoittamin osin

1. joko **Kennedy, P.**, The Rise and Fall of the Great Powers (s. 1–444) tai **Hobsbawm, E.**, Äärimmäisyysien aika. 1900-luvun lyhyt historia
2. **Schulze, H.**, States, Nations and Nationalism: from the Middle Ages to the Present
3. **Jussila, O. – Hentilä, S. – Nevakivi, J.**, Suomen poliittinen historia 1809–1995.

Jos koko jakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1–3.

KOGNITOTIEDE

Kognitiotiede tutkii laaja-alaisesti tiedonkäsittelyn eri muotoja: niin ihmisen tiedonkäsittelyä, tekoälyä kuin tiedon luonnetta organisaatioissakin. Keskeisiä kysymyksiä ovat tiedon olemus, tiedon jäsentymisen erilaisissa systeemeissä, tiedonkäsittely ja sen tutkiminen ja parantaminen. Kognitiotiede on siten monitieteinen ja soveltava tieteenala, joka kytkeytyy läheisesti psykologiaan, filosofiaan, tietojenkäsittelytieteeseen ja kielitieteeseen. Kognitiotiedettä voidaan soveltaa esim. käyttöliittymien suunnittelussa, informaatioteknologiassa ja organisaatioiden tiedonkäsittelyn ymmärtämisessä.

KOGNITOTIETEEN PERUSOPINNOT (20 OV)

Ckt111 Johdatus kognitiotieteeseen (2 ov)

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov) (ks. monitieteiset opinnot, filosofia)

Ckt113 Käyttöliittymät, käytettävyys ja kognitiivinen ergonomia (2 ov)

Ckt114 Johdatus kognitiiviseen ja konstruktivistiseen psykologiaan (2 ov)

Ckt115 Johdatus psykologivistiikkaan (2 ov)

Ckt143 Haastattelu, observointi ja kysely (2 ov)

Ckt144 Kognitiivinen suunnittelu (3 ov)

Pps141 Psykologisen tutkimuksen harjoituskurssi (2 ov)

Fte160 Johdatus logiikkaan (3 ov) (ks. monitieteiset opinnot, filosofia)

Ckt111 Johdatus kognitiotieteeseen (2 ov)

Opintojaksossa tutustutaan kognitiotieteeseen tieteenalana, joka tarkastelee ihmistä informaatiota prosessoivana järjestelmänä. Jaksossa käsitellään kognitiotie-

teen historiallisia, filosofisia ja tieteellisiä perusteita: kybernetiikkaa, tietokoneiden syntyä, kieltä, merkitystä ja ajattelua, nykyaikaisen tekoälytutkimuksella ongelmia sekä hermoverkkoja.

Suoritustapa: L 24 t + tehtävät + luento-kuulustelu

Ckt113 Käyttöliittymät, käytettävyys ja kognitiivinen ergonomia (2 ov)

Opintojaksolla opitaan tuntemaan alan perusongelmat ja menetelmät.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Norman D.**, Miten avata mahdollisuuksia? ja **Keinonen, T.**, Kuinka käytettävyys muotoillaan.

Ckt114 Johdatus kognitiiviseen ja konstruktivistiseen psykologiaan (2 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Anderson, J.** Cognitive psychology.

Ckt115 Johdatus psykolingvistiikkaan (2 ov)

Suoritustapa: alkukuulustelu 2 t + L 16 t + opintopäiväkirja

Kirjallisuus: alkukuulustelussa tentitään **Karlsson, F.**, Yleinen kielitiede (1998, luvut 1-8).

Ckt143 Haastattelu, observointi ja kysely (2 ov)

Opintojaksolla tutustutaan haastattelumenetelmiin ja vuorovaikutusprosesseihin

sekä kyselytutkimuksen ja observoinnin perusteisiin.

Suoritustapa: L 8 t + n. 4-5 t ohjattua ryhmätöitä/ryhmä + itsenäistä ryhmätöitä ja yksin työskentelyä 50-60 tuntia.

Kirjallisuus: Opettajan tekemä monistekooste.

Ckt144 Kognitiivinen suunnittelu (3 ov)

Opiskelija tutustuu opintojaksolla suunnitteluteorioihin, niiden peruskäsitteisiin ja sovellutuksiin.

Suoritustapa: L 16 t + R 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Lehti, E. & Ristola, K.** Suunnittelu luovaa työtä sekä kurssilla jaettava luentomoniste.

Pps141 Psykologisen tutkimuksen harjoituskurssi (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: **Coolican, H.**, Research methods and statistics in psychology (2. painos).

KOTIMAINEN KIRJALLISUUS

Aineen opiskelija perehtyy kirjallisuuden tutkimukseen, sen eri suuntiin ja menetelmiin sekä erityisesti kotimaiseen kaunokirjallisuuteen ja sen historiaan.

Perusopintojen tavoitteena on tutustuminen oppiaineen käsitteistöön, sisältöihin, teorioihin, menetelmiin niin, että opiskelija saa sekä käsityksen tieteenalan luonteesta että perustan, josta jatkaa oppiaineen opintoja.

TKO100 KOTIMAISEN KIRJALLISUUDEN PERUSOPINNOT 20 OV

Tko110 Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus (5 ov)

Tko111 Johdatus Suomen kirjallisuuden historiaan (1 ov)

Tko112 Klassikot (4 ov)

Tko120 Kirjallisuudentutkimuksen perusteet (5 ov)

Tko121 Peruskurssi (4 ov)

Tko122 Johdatus kirjallisuuden tutkimukseen (1 ov)

Tko130 Nykykirjallisuutta ja tutkimuksen nykysuuntia (5 ov)

Tko131 Nykykirjallisuus (2,5 ov)

Tko132 Tutkimuksen nykysuuntia (2,5 ov)

Tko140 Kulttuurisen perinteen tuntemus (5 ov)

Tko141 Antiikin myytit ja mimesis (2,5 ov)

Tko142 Raamattu ja maailmankirjallisuuden klassikot (2,5 ov)

Kotimaisen kirjallisuuden puoliarvosana (10 ov)

Puoliarvosanaan kuuluvat opintojaksot Tko110 Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus (5 ov) sekä Tko130 Nykykirjallisuutta ja tutkimuksen nykysuuntia (5 ov).

Tko110 Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus (5 ov)

Tavoitteena on yleiskuva Suomen kirjallisuuden historian vaiheista ja keskeisistä klassikoista. Jakson voi suorittaa kahdessa osassa.

Tko111 Johdatus Suomen kirjallisuuden historiaan (1 ov)

Luentosarja tai **Laitinen**, Suomen kirjallisuuden historia.

Tko112 Klassikot (4 ov)

Suoritustavat: Luentokurssi tai kirjallinen kuulustelu.

Jaksossa suoritetaan **Kalevala**, **Kanteletar**, **Runeberg**: Elgskytterne (Hirvenhiihtäjät), **Runeberg**: Fänrik Ståls sägner (Vänrikki Stoolin tarinat); **Kivi**: Nummisuutarit, Seitsemän veljestä; **Canth**: Työmiehen vaimo, Hanna; **Pakkala**: Vaaralla; **Aho**: Papin rouva; **Järnefelt**: Isänmaa; **Kilpi**: Batsheba; **Leino**: Helkavirsiä I; **Manninen**: Säkeitä I; **Jotuni**: Kun on tunteet; **Södergran**: Dikter (Runoja); **Lehtonen**: Putkinotko; **Sillanpää**: Hurskas kurjuus; **Kallas**: Sudenmorsian; **Hellaakoski**: Jääpeili; **Diktonius**: Janne Kubik (Janne Kuutio); **Waltari**: Sinuhe egyptiläinen; **Linna**: Tuntematon sotilas; **Haanpää**: Noitaympyrä; **Manner**: Tämä matka; **Meri**: Manillaköysi; **Haavikko**: Talvilapset; **Salama**: Juhannustanssit; **Mukka**: Maa on syntinen laulu; **Vartio**: Hänen olivat linnut; **Jansson**: Sent i november (Muumilaakson marraskuu); **Saarikoski**: Hämärän tanssit.

Tko120 Kirjallisuuden tutkimuksen perusteet (5 ov)

Tutustutaan kirjallisuudentutkimuksen perusteisiin ja tutkimuksen lähtökohtiin. Hankitaan perusvalmiuksia kirjallisuuden analyysiin.

Tko121 Peruskurssi (4ov)

Kurssilla opitaan kirjallisuuden analyysin peruskäsitteitä ja harjoitellaan kirjallisuuden analyysin tekoa. Kurssilla kirjoitetaan harjoitustyö sekä proosan että lyriikan alueelta.

Kurssilla suoritetaan **Kantokorpi-Lyytikäinen-Viikari**, Runousopin perusteet, Tuula Hökän artikkeli Lyyrinen minä teoksessa Lyytikäinen (toim.), **Subjekti.Minä.Itse.**, artikkelit Lyytikäinen, Palimpsestit ja kynnystekstit ja Tammi, Tekstistä, subtekstistä ja intertekstuaalisista kytkennöistä teoksessa **Intertekstuaalisuus** (toim. Viikari) ja **Alanko – Käkelä-Puumala**, Kirjallisuudentutkimuksen peruskäsitteitä (osin).

D

Tko122 Johdatus kirjallisuuden tutkimukseen (1 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Koskela – Rojola, Lukijan ABC-kirja.

TKO 130 Nykykirjallisuutta ja tutkimuksen nykysuuntia (5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskuulustelu

Tko131 Nykykirjallisuus (2,5 ov)

Kirjalliseen kuulusteluun luetaan 16 teosta seuraavilta kirjailijoilta (esim.): Agneta Enckell, Fagerholm, Forström, Hassinen, Hotakainen, Idström, Jalonen, Joensuu, Leena Krohn, Rosa Liksom, Lundberg, Pulkkinen, Saisio, Seppälä, Tiitonen, Sirkka Turkkia, Tuuri, Verronen, Westö. Tutkimuskirjallisuutena suositetaan Kantokorpi (toim.), **Muodotonta menoa**.

Tko132 Tutkimuksen nykysuuntia (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Kantokorpi (toim.), **Kuin avointa kirjaa**, **Karkama**, Kirjallisuus ja nykyaika, **Morris**, Kirjallisuus ja feminismi.

Tko140 Kulttuurisen perinteen tuntemus (5 ov)

Tko141 Antiikin myytit ja mimesis (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Aristoteles**, Runousoppi, **Platon**, Faid-

ros, Valtio-dialogista sen X kirja, **Homeros**, Ilias tai Odysseia, **Aiskhylos**, Oresteia, **Sofokles**, Antigone, **Euripides**, Medeia ja Hippolytos tai Bakkhantit

Tko142 Raamattu ja maailmankirjallisuuden klassikot (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Raamattu osin (VT osin, UT kokonaan) sekä **Augustinos**, Tunnustukset, **Dante**, Jumalainen näytelmä, **Shakespeare**, Hamlet, **Dostojevski**, Rikos ja rangaistus, **Baudelaire**, Pahan kukkia, **Kafka**, Oikeusjuttu, **T.S. Eliot**, Murha katedraalissa, **Camus**, Sivullinen, **Hemingway**, Vanhus ja meri, **Singer**, Orja.

KULTTUURIANTROPOLOGIA

Antropologian tavoitteena on tuntee niin monta inhimillisen elämän muotoa kuin mahdollista. Kulttuuristen tekijöiden antropologinen tarkastelu ei rajoitu yhden maantieteellisen alueen tai yhteisön tutkimukseen vaan edellyttää laaja-alaista etnografista vertailua. Kulttuuriantropologian opetuksen tavoitteena on kyky tarkastella niin mikrotason sosiaalista elämää kuin globaalin järjestelmän ilmiöitä vertailevasta yhteiskuntatieteellisestä näkökulmasta.

KKA100 KULTTUURIANTROPOLOGIAN PERUSOPINNOT (20 OV)

Kka110 Johdatusta kulttuuriantropologiaan (5 ov):

- Kka111 Kulttuuriantropologian johdantokurssi (3 ov)
- Kka112 Kulttuuriantropologian johdantoseminaari (2 ov)

Kka120 Etnografiaseminaari I (5 ov)

Kka130 Oppihistoria (5 ov)

Kka140 Keskeiset suuntaukset (5 ov)

Avoimen yliopiston kulttuuriantropologian perusopinnot puoliarvosana (10 ov) koostuu opintojaksoista Kka111 (3 ov), Kka120 (5 ov) ja Kka112 (2 ov).

Kka111 Kulttuuriantropologian johdantokurssi (3 ov)

Kulttuuriantropologian peruskäsitteet ja antropologinen näkökulma inhimilliseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Eriksen T.:** Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology

Kka112 Kulttuuriantropologian johdantoseminaari (2 ov)

Johdantokurssia täydentävä seminaari, jossa antropologian perusoppikirjoja käydään läpi opettajan johdolla. Seminaariin osallistuminen edellyttää aktiivista läsnäoloa ja harjoitusten tekemistä.

Suoritustapa: seminaari 24 t + kirjallisia töitä

Kka120 Etnografiaseminaari I (5 ov)

Vertaillaan eri aikaan ja paikkaan sijoittuvia ilmiöitä ja tapahtumia, jotka kulttuuria ja yhteiskuntaa koskevan teoretisoinnin valossa edustavat samaa tutkimuskohdetta. Seminaariin osallistuminen edellyttää aktiivista läsnäoloa ja harjoitusten tekemistä.

Suoritustapa: seminaarit 2 x 12 t + harjoitustyöt + yksi laaja essee / kaksi suppeampaa esseetä).

Kka130 Oppihistoria (5 ov)

Oppihistoria käsittelee antropologian eriytymistä filosofiasta ja yhteiskuntateoriasta omaksi tieteenalukseksi. Tavoitteena on ymmärtää antropologian tutkimien kysymysten yhteys valistusajattelun ja romantiikan ilmentämään yhteiskunnalliseen muutokseen ja 1800-luvun uuteen maailmankuvaan.

Suoritustapa: L 24 t + kaksi lyhyttä (2-3 s.) esseetehtävää + yksi pitempi (n. 5 s.) esseetehtävä + analyysitehtävä (n. 6 s.)

Kirjallisuus: Opettaja ilmoittaa kirjallisuudesta ym. materiaalista luennolla.

Kka140 Keskeiset suuntaukset (5 ov)

Tavoitteena on tarjota yleinen viitekehys, jonka avulla opiskelija voi mieltää myöhempien opintojaksojen käsittelemät tutkimusalat ja teoriat osaksi antropologiaa.

Suoritustapa: teema- tai luentoseminaari. Tarkempi suoritustapa selviää myöhemmin.

Kirjallisuus: Opintojaksoon voi liittyä oheiskirjallisuutta, joka ilmoitetaan seminaarissa.

LOGOPEDI

Fråga om mer information vid den ansvariga byron

D

PSYKOLOGIA

PSYKOLOGIAN PUOLIARVOSANA (10 OV)

Yleissivistävä, avoimen yliopiston 20 ov:n opintokokonaisuudesta erillinen sivuaine-kokonaisuus.

Johdatus psykologiaan (1 ov)
Oppimisen ja ajattelun psykologiaa (2 ov)
Ihmisen kehitys, persoonallisuus ja hyvinvointi (3 ov)
Havainto- ja neuropsykologiaa (2 ov)
Työ- ja organisaatiopsykologia (2 ov)

Johdatus psykologiaan (1 ov)

Yleiskatsaus psykologian tieteellisiin suuntauksiin ja peruskysymyksiin.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin oheislukemistona lukion psykologian kurssit 1, 3 ja 5, esim. **Vuorinen-Tuunala-Mikkonen**, Psykologian perusteet. Psyke – mielen maailma; **Näätänen-Niemi-Laakso**, Psykologia 3; **Ihanus-Fredriksson**, Lukion psykologia 5, sekä Sarkkinen (toim.); **Psykologian johdantokurssi** soveltuvin osin.

Oppimisen ja ajattelun psykologiaa (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Saariluoma**, Taitavan ajattelun psykologiaa.

Ihmisen kehitys, persoonallisuus ja hyvinvointi (3 ov)

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Lyytinen, P. - Korkiakangas, M. - Lyytinen, H. (toim.), **Näkökulmia kehityopsykologiaan: kehitys kontekstissaan**; Lagerpetz, Naisten aggressio; Räikkönen - Nurmi (toim.), **Persoonallisuus, terveys ja hyvinvointi** (kappaleet 5-8).

Havainto- ja neuropsykologiaa (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Kalat, J.W.**, Biological psychology (7. painos) soveltuvin osin.

Työ- ja organisaatio-psykologia (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Lindström, K. (toim.) **Terve työyhteisö: kehittämisen malleja ja menetelmiä**. Työterveyslaitos, Helsinki 1994.

PSYKOLOGIAN 20 OV:N OPINTOKOKONAISUUS

Psykologian 20 ov:n opintokokonaisuus koostuu Helsingin yliopiston psykologian tutkintovaatimusten perus- ja aineopinnoista. Kokonaisuuden tavoitteena on antaa monipuolinen käsitys psykologiatieteen eri osa-alueista.

Johdatus psykologiaan (1 ov)
Neuropsykologian perusopinnot (3 ov)
Kehityopsykologia (3 ov)
Persoonallisuus ja toiminta (3 ov)
Psykologisen tutkimuksen harjoituskurssi (2 ov)
Havaintopsykologia (3 ov)
Kognitiivinen psykologia (2 ov)
Kliininen psykologia (3 ov)

D

Johdatus psykologiaan (1 ov)

Yleiskatsaus psykologian tieteellisiin suuntauksiin ja peruskysymyksiin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu.

Kirjallisuus: Luentokurssin oheislukemistona lukion psykologian kurssit 1, 3 ja 5, esim. **Vuorinen-Tuunala-Mikkonen**, Psykologian perusteet. Psyke – mielen maailma; **Näätänen-Niemi-Laakso**, Psykologia 3; **Ihanus-Fredriksson**, Lukion psykologia 5, sekä Sarkkinen (toim.); **Psykologian johdantokurssi** soveltuvin osin.

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään **Gleitman**, Psychology (4. painos, luvut 2-4, 7-8, 15-17) tai **Gleitman, H., Fridlund, A. J., Reisberg, D.**, Psychology (5. painos, luvut 2-4, 7-8 ja 15-17).

Kognitiivinen psykologia (2 ov)

Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää ihmisen tiedonkäsittelyprosesseihin ja kognitiivisiin taitoihin (mm. muistiin, oppimiseen, kieleen, ajatteluun ja ongelmanratkaisuun).

Suoritustapa: joko a) L 24 t + essee + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Anderson, J. R.**, Cognitive Psychology and Its Implications (4. tai uudempi painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Neuropsykologian perusopinnot (3 ov)

Kurssin tarkoituksena on tutustuttaa opiskelijat hermoston kehitykseen, hermosolun ja hermoverkon toimintaperiaatteisiin

ja keskushermoston rakenteisiin sekä käyttäytymisen hermostollisiin perusmekanismeihin. Keskeisiä sisältöjä ovat lisäksi havainto- ja liiketoimintojen, oppimisen ja muistin mekanismit sekä hermojärjestelmien dynaamiset muutokset.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Kalat, J. W.**, Biological Psychology (7. painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Kehityspsykologia (3 ov)

Opintojaksossa opiskelijat perehtyvät ihmisen psyykkiseen ja sosiaaliseen kehitykseen lapsuudesta vanhuuteen sekä tämän kehityksen yleisperiaatteisiin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Berger, K.S.**, The Developing Person: Through the Life Span (4. tai uudempi painos) ja teoksesta **Bee, H.** (1997) The Developing Child, osat 1 ja 6.

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään **Berger, K.S.**, The Developing Person: Through the Life Span (4. painos) kokonaan ja **Bee, H.** (1997), The Developing Child, osat 1 ja 6.

Persoonallisuus ja toiminta (3 ov)

Opintojaksossa tutustutaan persoonallisuuden ja toiminnan psykologian peruskysymyksiin, tutkimusmenetelmiin sekä erilaisiin teorioihin ja niiden tapaan selittää tavoitteellista toimintaa.

D

Suoritustapa: joko) L 24 t + kuulustelu, b) L 24 t + kirjallinen työ tai c) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Mischel, W.**, Introduction to Personality (6. painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään **Mischel, W.**, Introduction to Personality (6. painos) ja **Brody & Ehrlichman**, Personality psychology, The science of individuality.

Havaintopsykologia (3 ov)

Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää havaitsemisen peruskysymyksiin.

Suoritustapa: joko a) L 30 t + kokeellinen harjoitustyö (R6 t) + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Goldstein, E.B.**, Sensation and Perception (4. tai uudempi painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Psykologisen tutkimuksen harjoituskurssi (2 ov)

Kurssin tarkoituksena on luentojen ja erityisesti harjoitusten avulla opettaa psykologisen tutkimuksen peruskäsitteitä.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin oheislukemistona on **Coolican, H.**, Research Methods and Statistics in Psychology (2. painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Kliininen psykologia (3 ov)

Kurssi perehdyttää mielenterveyden määritelmiin, mielenterveyshäiriöiden taustoihin ja diagnostiikan perusteisiin. Se antaa lähtökohdat psyykkisten häiriöiden psyko-diagnostiseen tarkasteluun ja etiologisten kysymysten arviointiin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Davison, C.G. – Neale, J.M.**, Abnormal Psychology (6. tai uudempi painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

PUHEVIESTINTÄ

Vfp 114 Puhe- ja vuorovaikutustaidot (2 ov)

Vfp 113 Puheilmaisun ja lausunnan perusteet (1 ov)

Vfp 117 Puheilmaisun ja lausunnan perusteet, harjoitukset (1 ov)

Vfp 115 Ryhmäviestintä (2 ov)

Vfp 114 Puhe- ja vuorovaikutustaidot (2 ov)

Tutustutaan puhe- ja viestintäkäyttäytymistä selittäviin teorioihin ja malleihin ja harjaannutaan havainnoimaan, tunnistamaan ja analysoimaan omaa ja toisten puheviestintää esiintymisen yhteydessä sekä kehittämään tarkoituksenmukaista vuorovaikutustaidokkuutta.

Suoritustapa: L 15 t + R 9 t + kirjallisuus sovitulla tavalla

Kirjallisuus: **Beebe, S.- Beebe, S.**, Public Speaking: An Audience Centered Approach; **Griffin, E.**, A. First look at Communication theory erikseen sovitava artikkelikoelma ja oheiskirjana Hargie, O.D. (toim.), **The Handbook of Communication Skills**.

Vfp 117 Puheilmaisun ja lausunnan perusteet, harjoitukset

Vfp 113 Puheilmaisun ja lausunnan perusteet (1 ov + 1 ov)

Tavoitteena on tekstin tulkinnan teorian soveltaminen käytännön harjoituksissa. Sekä tekstin tulkitsemisen ja sen kehityksen, ilmaisu- ja tyylilajien sekä puheilmaisujen keinojen tuntemus.

Suoritustapa: L 24 t + R 12 t + kirjallisuus sovitulla tavalla

Kirjallisuus: **Ahonen-Mäkelä, R.**, Ilo puhua; **Kantorpi, M.- Lyytikäinen, P. – Viikari, A.** Runousoppi; **Koskinen, M. – K.**, Puheilmaisun ja lausunnan perusteet (Fonetikan laitoksen opetusmoniste n:o 22).

Vfp 115 Ryhmäviestintä (2 ov)

Suoritustapa: L 16 t + R 10 t + kirjallinen työ

Kirjallisuus: **Brillhart-Galanes**, Effective Group Discussion (8.painos); **Keyton**, Group Communication: Process and Analysis sekä oheiskirjana **Niemistö, R.**, Ryhmän luovuus ja sen kehitysehdot.

SUOMEN KIELI

Suomen kielen perusopinnoissa tutustutaan kielentutkimuksen käsitteistöön ja menetelmiin, nykysuomen rakenteen kuvauksiin sekä sanojen ja lauseiden merkityksen analyysiin. Kielellistä vuorovaikutusta ja sen osuutta ilmausten ymmärtämisessä ja tulkinnassa tarkastellaan eri näkökulmista. Samaten perehdytään suomen kielen – myös kirjakielen – historiaan ja suomen kielen asemaan omassa kielikunnassaan ja maailman kielten joukossa. Opinnoissa käsitellään myös puhutun ja kirjoitetun kielen eroja ja nykykielessä esiintyvää monenlaista alueellista, sosiaalista, tilanteista ym. variaatiota.

SSU100 SUOMEN KIELEN PERUSOPINNOT (20 OV)

Ssu101 Orientoivat opinnot (5 ov):

Ssu102 Johdatusta suomen kielen opintoihin (1 ov)

Ssu103 Kielitieteen periaatteet (3 ov)

Ssu104 Perusopintojen lopputyö (1 ov)

Ssu105 Suomen kielen rakenne (5 ov)

Ssu106 Merkitys ja teksti (5 ov)

Ssu107 Suomen kielen kehitys ja vaihtelu (5 ov)

Ssu101 Orientoivat opinnot (5 ov):

Ssu102 Johdatusta suomen kielen opintoihin (1 ov)

Kurssilla tutustutaan suomen kielen tutkimusaloihin.

Suoritustapa: luennot + luentopäiväkirja + tutustumiskäynnit + orientoiva kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Aalto–Hakulinen–Laalo–Leino–Lieko (toim.): **Kielestä kiinni**.

D

Ssu103 Kielitieteen periaatteet (3 ov)

Luento- ja harjoituskurssi, joka perehdyttää kielitieteen keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin ja antaa yleiskuvan fonetiikasta.

Suoritustapa: luennot + harjoitukset + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Karlsson, F.** Yleinen kielitiede; **Ivic, M.** Kielitiede ennen ja nyt; **Wiik, K.** Fonetikan perusteet; **Iivonen, A. – Sovijärvi, A. – Aulanko, R.** Foneettisen kirjoituksen kehitys ja nykytila. Helsingin yliopiston fonetiikan laitoksen monisteita n:o 16, (foneettisen kirjoituksen yleisiä periaatteita ja suomalais-ugrilaisista transkriptiosta koskevat osat).

Ssu104 Perusopinintojen loppupöytä (1 ov)

Perusopinintojen päätösvaiheessa kirjoitettava loppupöytä, joka käsittelee siihen mennessä opittua.

Ssu105 Suomen kielen rakenne (5 ov)

Luento- ja harjoituskurssit, jotka antavat yleiskuvan suomen kieliopin eri osa-alueista (äänneoppi, muotooppi ja lauseoppi) ja niiden tarkastelussa tarpeellisesti käsitteistöä. **Äänne- ja muotoopin** osuus antaa opiskelijalle käsityksen suomen kielen äännejärjestelmästä sekä sanojen taivuttamisesta ja sananmuodotuksesta. **Lauseopissa** käydään läpi periaatteet, joiden mukaan lauseet rakentuvat. Opiskelijan on opintojakson suoritettuaan kyettävä analysoimaan suomen kieltä äänne- ja muoto- ja lauseopin kannalta.

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Laaksonen, K. – Lieko, A.** Suomen kielen äänne- ja muotooppi; **Lepämaa, A. – Lieko, A. – Siilfverberg, L.** Miten sanoja johdetaan; **Karlsson, F.** Suomen peruskielioppi; **Vilkuna, M.** Suomen lauseopin perusteet.

Ssu106 Merkitys ja teksti (5 ov)

Luento- ja harjoituskurssit, jotka käsittelevät kielellistä merkitystä ja sen analysoimista (**semantiikka**), lausetta laajempia tekstikokonaisuuksia (**tekstianalyysi**), kielenkäyttöä ja kielellisten ilmausten tulkintaa ja suhdetta kontekstiin (**pragmatiikka**) sekä käytännön kielenhuollon periaatteita (**kielenhuolto**).

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Semantiikka ja pragmatiikka:** **Saeed, J. I.** Semantics (paitsi luvut 3, 4, 9 ja 10) **Kangasniemi, H., Sana, merkitys, maailma; Leino, M. & Luukka, M. – R. & Nikula, T.;** Pragmatiikan ja retoriikan perusteita. **Tekstianalyysi:** **Hakulinen, A. & Karlsson, F.** Nykysuomen lauseoppi (luku 13, s. 297–330); **Brown, G. & Yule, G.** Discourse Analysis (luvut 1, 6 ja 7, s. 17–26 ja 190–271); lisäksi artikkeleita (esim. tekstilajit, tekstityypit) ja osia teoksista Kalliokoski, J. (toim.), **Teksti ja ideologia (Kieli 9)** ja **Tiittula, L.,** Puhuva kieli. Kielenhuolto: **Itkonen, T.,** Uusi kielioppi (s. 9–93); **Itkonen, T.,** Näillä näkymin (s. 11–53) **Milroy, J., & Milroy, Authority in Language** (s. 1–28); **Sananjalka 34** (1992) s. 47–64; **Sananjalka 40** (1998) s. 47–64; **Virttäjä 1996** (s. 489–587). Kirjatenttiin valitaan lisäksi kuulustelijan kanssa sovittavia ajankohtaisia artikkeleita opintojakson alueelta.

Ssu107 Suomen kielen kehitys ja vaihtelu (5 ov)

Luento- ja harjoituskurssit, jotka käsittelevät suomen kielen historiallista taustaa ja kehitystä, sen suhdetta suomenkieliseen sekä nyky-suomen alueellista ja sosiaalista vaihtelua.

telua. Kokonaisuus koostuu kolmesta osiosta: **suomen kielen tausta, alueellinen ja sosiaalinen variaatio, kirjasuomen kehitys.**

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Chambers, J. K. – Trudgill, P.** Dialectology; **Häkkinen, K.** Suomalaisten esihistoria kielitieteen valossa; **Uralilaiset kansat**, Laakso, J. (toim.) (s. 20–122); **Lehikoinen, L.** Suomea ennen ja nyt (s. 11–176); **Lehikoinen, L. – Kiuru, S.** Kirjasuomen kehitys.

TAIDEHISTORIA

Taidehistorian tutkimuskohteita ovat arkkitehtuuri, kuvataiteen eri lajit, taidekäsityö, taideteollisuus ja muut visuaalisen taiteen alueet sekä taideteoriat ja taiteen instituutiot. Suomen taidehistorialla on keskeinen asema opetuksessa.

Ajallisten, paikallisten ja taidelajeihin liittyvien rajoitusten puuttuessa taidehistorian tutkimusalue on laaja. Taidetta tarkastellaan paitsi historiallisesta, myös esimerkiksi psykologisesta, sosiologisesta tai semioottisesta näkökulmasta. Lisäksi taidemuodot kehittyvät jatkuvasti ja eri taidelajien väliset rajat häviävät, mikä asettaa uusia haasteita tutkimukselle.

Opiskelu painottuu harjoituskurssimuotoiseen työskentelyyn, jossa pyritään kytkeämään tiedon hankkiminen ja tuottaminen kiinteästi toisiinsa. Opintoretkillä on merkittävä osuus opetuksessa.

Perusopinnot koostuvat yleisen taidehistorian ja Suomen taidehistorian peruskursseista, joilla hankitaan jäsenNELTY, visuaalisesti mahdollisimman kattava kokonaiskuva taidehistorian keskeisistä ilmiöistä. Peruskursseilla saatua tietoa sy-

vennetään harjoituskursseilla, joilla opitaan myös tieteellisen kirjoittamisen alkeita. Suomen harjoituskurssilla opiskellaan kirjastojen ja arkistojen käyttöä sekä tutustutaan tärkeimpiin suomalaisiin museokokoelmiin ja arkkitehtuurikohteisiin.

Aineopinnoissa tutustutaan taidehistorian historiaan ja tutkimuskirjallisuuteen. Luettaessa tulee seurata ja eritellä, miten ongelmia on asetettu ja ratkaistu eli miten taidehistoriallista tietoa on muodostettu. Tarkoituksena ei ole antaa kattavaa kuvaa taiteen kehityksestä, vaan perehdyttää taidehistorian tutkimuksen luonteeseen ja nykysuuntauksiin vapaasti valittavien kokonaisuuksien puitteissa. Proseminaarissa opiskellaan taidehistorian lähteiden käyttöä, taidehistoriallisen tiedon kokoamista, taideteosten analysointia sekä tieteellisten esitysten laatimista ja arviointia.

TTA100 TAIDEHISTORIAN PERUSOPINNOT (20 OV)

Tta110 Yleisen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tta120 Yleisen taidehistorian praktikum (5ov)

Tta130 Suomen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tta140 Suomen taidehistorian praktikum (5 ov)

TTA101 PUOLIARVOSANA (10 OV)

Puoliarvosana koostuu opintojaksoista Tta110 ja Tta130

Tta110 Yleisen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tavoitteena on yleisen taidehistorian jäsenNELTY kokonaiskuva, keskeisten teosten ja tyylihistorian perusteiden tuntemus. Opintojakso on lukukauden mittainen kurssi.

Loppukuulustelun yhteydessä suoritetaan kuva-

D

tentti ja kirjallisuus **H. Honour–J. Fleming**, Maailman taiteen historia (engl. 1991 tai uudempi painos, saatavana myös ruotsiksi) ja **J. Summerson**, The Classical Language of Architecture (saatavana myös ruotsiksi).

Tta120 Yleisen taidehistorian praktikum (5ov)

Opintojakso on lukukauden mittainen harjoituskurssi, jossa syvennyttään joihinkin teemoihin peruskurssia tarkemmin. Harjoituskurssilla tutustutaan taidehistorian teorioihin ja sovelletaan niitä harjoitustöiden teossa. Opiskelijat käyvät itsenäisesti ohjaajien suositteluissa ajankohteisissa näyttelyissä, joiden teokset liittyvät kurssin sisältöön.

Praktikumin kirjallisuuteen sisältyvät **A. Elovirta–V. Lukkarinen** (toim.), Katseen rajat: taidehistorian metodologiaa ja **J. Vakkari**, Lähde ja silmä: kuvataiteen tuntemuksen historiaa ja perusteita.

Tta130 Suomen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tavoitteena on Suomen taidehistorian jäsentynyt kokonaiskuva, keskeisten teosten ja tyylihistorian perusteiden tuntemus. Opintojakso on lukukauden mittainen kurssi. Loppukuulustelun yhteydessä suoritetaan kuvatentti ja kirjallisuus **ARS Suomen taide 1–6**.

Tta140 Suomen taidehistorian praktikum (5 ov)

Opintojakso on lukukauden mittainen harjoituskurssi, jossa syvennyttään joihinkin teemoihin peruskurssia tarkemmin. Harjoituskurssiin liittyy museo-, arkisto- ja kirjastokäyntejä sekä tutustumista arkkitehtuurikohteisiin. Praktikumin kirjallisuuteen sisältyy **A. Elovirta–V. Lukkarinen**

(toim.), Katseen rajat: taidehistorian metodologiaa.

TTA200 TAIDEHISTORIAN AINEOPINNOT (20 OV)

Tta210 Yleisen taidehistorian tutkimuksia (5 ov)

Vaihtoehdot:

Tta212 Keskiajan kulttuuri (2,5 ov)

Tta214 Italian renessanssi (2,5 ov)

Tta215 Italian manierismi (2,5 ov)

Tta216 Italian barokki (2,5 ov)

Tta223 Pohjois-Amerikan taide (2,5 ov)

Tta224 Prekolumbiaaninen taide ja latinalainen Amerikka (2,5 ov)

Tta225 Klassinen Islam (2,5 ov)

Tta226 Kiinan ja Japanin taide (2,5 ov)

Tta227 Oseania (2,5 ov)

Tta228 Saharan eteläpuoleinen Afrikka (2,5 ov)

Tta240 Taidehistorian tutkimuksia (5 ov)

Tta250 Valinnaisia opintoja (5 ov)

Tta260 Proseminaari (5 ov)

Vaihtoehtoista kirjallisuuskokonaisuudesta suoritetaan kaksi. Opiskelijan tulee kiinnittää huomiota suuriin asiakokonaisuuksiin ja teoreettisiin kysymyksenasetteluihin. Kirjallisuuden voi suorittaa esseenä, tenttinä tai harjoituskurssina, joita pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan. Koska osioissa on vaihtoehtoista kirjallisuutta, on suorituksesta aina sovittava henkilökohtaisesti vastuuhenkilön kanssa.

Vaihtoehdot:

Tta212 Keskiajan kulttuuri (2,5 ov)

A. Grabar, Christian Iconography: A Study of Its Origins (s.5–54), **E. Panofsky**, Renaissance and Renascences (s.1–161), **Siena**, Florence and Padua. Art, Society and Religion 1280–1400, D. Norman (ed.), (s. 48–95), **E. Mâle**, Religious Art in

D

France (v:n 1985 painos, s.1–26, 98–201), **M. Camille**, The Gothic Idol (s. XXV–128), **V.I. Atroshenko–J. Collins**, The Origins of the Romanesque: Near Eastern Influences on European Art 4th–12th Centuries (s. 9–37, 89–166), **A. Petzold**, Romanesque Art, **Erlande-Brandenburg**, The Cathedral Builders of the Middle Ages.

Tta214 Italian renessanssi (2,5 ov)

L.B. Alberti, Maalaustaiteesta, **G.Vasari**, Taiteilijaelämäkertoja (s. 9–24, 28–46, 85–188), **E. Welch**, Art and Society in Italy 1350–1500, **P. Hills**, The Light of Early Italian Painting (s. 1–28, 41–63, 95–114), **R. Goffen**, Masaccio's Trinity (s.1–32, 90–107), **R.A. Goldwaite**, The Florentine Palace as Domestic Architecture (s. 977–1012), The American Historical Review, VOL LXXVII, (1972), **R. Wittkower**, Architectural Principles in the Age of Humanism (s. 1–56), **C. Dempsey**, The Portrayal of Love (s. 3–49), **Looking** at Italian Renaissance Sculpture, S.B. McHam (ed.) (s. 149–188, 189–202, 223–245), **D. Rosand**, The Meaning of the Mark: Leonardo and Titian, **J. Shearman**, Leonardo's Colour and Chiaroscuro (s. 13–47), Zeitschrift für Kunstgeschichte, Band 25, 1962, **M.B. Hall**, (ed), Raphael's School of Athens (1–47, 64–113), **D. Rosand**, Painting in Cinquecento Venice: Titian, Veronese, Tintoretto (s. 1–46).

Tta215 Italian manierismi (2,5 ov)

R. Wittkower, Idea and Image: Studies in the Italian Renaissance (s.11–67), **M. Tafuri**, "Giulio Romano: language, mentality, patrons", teoksessa Giulio Romano (s. 11–55), **J.S. Ackerman**, Palladio, **C.H. Smyth**, Mannerism and Maniera, with Introduction by Elizabeth Cropper, **M.B. Hall**, After Raphael: painting in central Italy in the sixteenth century (s. 1–256), **D. Rosand**, Painting in Cinquecento Venice: Titian, Veronese, Tintoretto (s. 182–220).

Tta216 Italian barokki (2,5 ov)

R. Krautheimer, The Rome of Alexander VII 1655–1667, **P. Waddy**, Seventeenth Century Roman Palaces: use and the art of the plan (s. 3–69), **A. Blunt**, Borromini (s. 13–84), **J. Montagu**, Roman Baroque Sculpture, The Industry of Art (s. 1–125, 151–172), **M.B. Hall**, After Raphael: painting in central Italy in the sixteenth century (s. 257–291), **J.C. Bell**, "Some Seventeenth-Century Appraisals of Caravaggio's Coloring" (s. 103–129), Artibus et historiae no. 27, **J.C. Bell**, "Light and Color in Caravaggio's Supper in Emmaus" (s. 139–170). Artibus et historiae no. 31, **R. Wittkower**, Studies in the Italian Baroque (s. 61–102, 235–258).

Tta223 Pohjois-Amerikan taide (2,5 ov)

Reading American Art, Doezenia – Milroy (ed.), **D. Upton**, Architecture in United States, **Modernism** in Dispute: Art since the Forties tai **Native** North American Art, J.C. Berlo–R.B. Phillips (toim.)

Tta224 Prekolumbiaaninen taide ja latinalainen Amerikka (2,5 ov)

J.F. Scott, Latin American Art, **M.D. Coe**, The Maya (6. painos), **D. Ades**, Jord och frihet. Latinalaamerikansk konst 1830–1970, **Sulkakäärme** ja jaguaarijumala, J.K. Talvitie – A. Ilmonen (toim.) (s.74–249).

Tta225 Klassinen islam (2,5 ov)

O. Grabar, The Formation of Islamic Art, **A.Schimmel**, Calligraphy and Islamic Culture(1–33), **T. Allen**, Five Essays on Islamic Art;Content and Context of Visual Arts in the Islamic World (s. 13–23, 51–65, 255–277), **Kultaa**, mirhamia, J. Ervamaa (toim.) (s. 55–81). Muqarnas 17, (s. 37–202), Muqarnas XVI, (s. 125–154).

Tta226 Kiinan ja Japanin taide (2,5 ov)

L. Ledderose, Ten Thousand Things: Module and Mass Production in Chinese Art (s. 9–23, 187–228, 103–137), W. Fong, Riverbank: From Connoisseurship to Art History (s. 259–291, teoksessa *Issues of Authenticity*), M. Törmä, Looking at Chinese Landscape painting (s. 119–135, teoksessa *Looking at Other Cultures*), D. Jenkins, The Floating World Revisited (s. 3–23, 25–45, 63–83, 121–163, 219–243), E. Swinton, Hiroshige and His Pictures of the Famous Places (Asian Art, Spring 1992) (s. 57–79), M. Watanabe, Narrative Framing in the Tale of Genji scroll: Interior Space in the Compartmentalized Emaki, *Artibus Asiae* vol. LVIII, 1/2 (s. 115–145), M. Inoue, Space in Japanese Architecture, K. Okakura, Kirja teestä, Guo Xi, Metsien ja virtojen ylevä viesti.

Tta227 Oseania (2,5 ov)

N. Thomas, Oceanic Art, *Dreamings: the Art of Aboriginal Australia*, P. Sutton (ed.), *Rethinking Visual Anthropology*, M. Banks–H. Morphy (eds.) (s. 256–275), B. Smith, European Vision and the South Pacific (s. 317–332), *Art in Small-Scale Societies*, R.L. Andersson, K.L. Field (ed.), (s. 33–52, 187–202), J. Clifford, Routes. Travels and Routes in the Late Twentieth Century (s. 17–91), A. Gell, Vogel's Net. *Journal of Material Culture* 1/1996 (s. 15–38), *Art and Identity in Oceania*, A. Hanson, L. Hanson (eds.), (s. 164–183), *Exploring the Visual Art of Oceania*, S. M. Mead (ed.) (s. 278–286).

Tta228 Saharan eteläpuolinen Afrikka (2,5 ov)

J. Vansina, Art History in Africa, S.P. Blier, Royal Arts of Africa, *Memory*. Luba Art and the Making of History M.N. Roberts, A.F. Roberts (eds.) (s. 17–59), L. Prussin African Nomadic Architecture (s. 186–205), *Museums and History in West Africa*, C. D. Ardouin, E. Arinze (eds.) (s. 22–28, 40–45, 78–86, 93–104, 123–126, 127–131, 155–163), *Art in Society*, M. Grenhalg–V. Megan (eds.), *Journal of the History of Collections*, Vol 2 Nr 2 1990, (s. 105–

120, 207–223), E. Bassani–L. Tedeschi, The Image of Hottentot in the Seventeenth and Eighteenth Centuries (s.157–186), *Journal of the History of Collections*, 1990, Nr 2, A.E. Coombes, Reinventing Africa (s. 7–28), H. Kalha, Skin-Deep Beauties: Race, Gender and Aesthetics (s. 149–166, teoksessa *Looking at Other Cultures*).

Tta229 Muu kuulustelijan kanssa sovittava kokonaisuus (2,5 ov)

Tta240 Taidehistorian tutkimuksia (5 ov)

Tta240.1
Tta240.2

Opintojakso koostuu kahdesta 2,5 opinto-
viikon osiosta, joista **Tta240.1 Suomen taidehistorian tutkimuksia** osassa opiskelija perehtyy oman valintansa pohjalta johonkin suomalaisen taidehistoriankirjituksen aluekokonaisuuteen. Alueen voi määritellä kronologisesti, temaattisesti tai metodisesti: joko tutkimuskohteen tai taidehistoriankirjituksen näkökulmasta. Esseemuotoisena (n.10–15 liuskan) suoritus on tarkoitettu tukemaan pro-seminaarisesitelmän tekoa ja/tai pro gradu -työn alkuvaiheita. Kirjallisuudesta sovitaan kuulustelijan kanssa.

Tta240.2 Pohjoismaiden, Baltian ja Venäjän taidehistoria.

Kirjallisuudesta sovitaan kuulustelijan kanssa. Esseemuotoinen (n.10–15 liuskan) suoritus voi tukea proseminariaa, joten opiskelija voi halutessaan esittää oman kirjallisuusehdotuksensa.

Tta250 Valinnaisia opintoja (5 ov)

Opintojakson voi suorittaa luentoina, ekskursioina, muiden korkeakoulujen kurs-

seina tai työskentelynä projekteissa. Suoritus voi olla myös kaksi kokonaisuutta kohdasta Tta212–229. Suoritustavasta sovitaan henkilökohtaisesti.

Tta260 Proseminaari (5 ov)

Perusopinnot on suoritettava ennen proseminaaria. Suositellaan, että opintojakso Tta212–229 on suoritettu ennen proseminaaria tai suoritetaan samanaikaisesti sen kanssa. Proseminaarin kirjallisuus: **J. Kalela**, Historian tutkimus ja historia.

TEATTERITIEDE

Teatteritiede tarkastelee esittävää teatteria ja näytelmäkirjallisuutta sekä teatteria osana yhteiskuntaa. Opinnoissa perehdytään teatterin eri osatekijöiden, mm. kirjallisuuden, ohjauksen, näyttelijäntyön ja lavastuksen ominaispiirteisiin ja historiaan sekä teoriaan ja tutkimusmenetelmiin. Painopiste Helsingin yliopistossa on näyttämötaiteissa, joihin teatterin lisäksi kuuluvat tanssi ja ooppera.

Perusopinnoissa keskitytään draama-analyysiin ja draaman ja teatterin historiaan sekä teatterin, sen lähitaiteiden ja eri osatekijöiden edustaviin tutkimussuuntauksiin ja kritiikkiin.

TTE500 VAPAA PUOLIARVOSANA (10 ov)

Tte111 Peruskurssi (2,5 ov)

Tte510 Johdatus draaman tutkimukseen (2,5 ov)

Vapaata luento-opetusta (5 ov)

Tte111 Peruskurssi (2,5 ov)

Tavoitteena on antaa yleiskuva teatteritieteen sisällöstä ja teatterin kehityksestä. Suoritetaan luentokurssina.

Kirjallisuus: **Brecht, B.** Kirjoituksia teatterista (erillisessä monisteessa ilmoitettuihin osiin); **Jauss, H.R.**, Kirjallisuushistoria kirjallisuustieteen haasteena teoksessa Kirjallisuuden tutkimuksen menetelmiä, toim. M.-L. Nevala; **Fortier**, Theory/Theatre: An introduction sekä neljä kuulustelijan kanssa erikseen sovittavaa näytelmää.

Tte510 Johdatus draaman tutkimukseen (2,5 ov)

Suoritus luentopraktikumina, jonka yhteydessä kirjoitetaan analyysijä näytelmistä.

Kirjallisuus: sovitaan luennoitsijan kanssa

Vapaata luento-opetusta (5 ov)

Erillisiä teatteritieteen luentosuorituksia 5 ov:n laajuisesti. Luento-opetustarjonta on nähtävissä teatteritieteen ohjelmamomis- teesta.

USKONTOTIEDE

USKONTOTIETEEN PERUSOPINTOJA

Kut112 Maailman uskonnot (3 ov)

Tavoitteena on maailman erilaisten uskon- toperinteiden perustuntemus. Kurssilla tutustutaan sekä varhaiskantaisiin uskontoihin että suuriin maailmanuskontoihin.

Suoritustapa: L 36 t + luento- ja kirjalli- suuskuulustelu

Kirjallisuus: Hyry & Pentikäinen (toim.), **Uskonnot maailmassa** (v. 1999 painos)

Opintojakson suorituksen voi käyttää myös teologisen tiedekunnan uskontotie- teen opintoihin kohtaan Usk120.

D

USKONTOTIETEEN AINEOPINTOJA

Kut248 Uskonto ja monikulttuurisuus (5 ov)

Opintojaksossa perehdytään monikulttuurisuuteen ja vieraisiin uskontoihin liittyviin ilmiöihin, monikulttuurisuuden tutkimukseen sekä ajankohtaisiin monikulttuurisuuden kysymyksiin erityisesti Suomessa.

Kut284 Uskonto ja monikulttuurisuus (5 ov) -opintojakso koostuu:

- Johdatus monikulttuurisuustutkimukseen (1 ov) -luentosarjasta
- Monikulttuurinen Suomi ja uskonnot (1 ov) -luentosarjasta
- kirjallisuuskuulustelusta (3 ov)

Suoritustapa: L 48 t + luentopäiväkirjat tai luentokuulustelut + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Kirjallisuuskuulustelussa (3 ov) tentitään kohdat 1-4:

1. joko **G. Baumann**, *The Multicultural Riddle: Rethinking National, Ethnic and Religious Identities* (158 s.) tai **O. Lepola**, *Ulkomaalaisesta suomenmaalaiseksi* (385 s.)
2. **M. Jaakkola**, *Maahanmuutto ja etniset asenteet* (224 s.)
3. K. Liebkind (toim.), *Monikulttuurinen Suomi* (182 s.)
4. H. Palva & J. Pentikäinen (toim.), *Uskonnot maailmanpolitiikassa* (350 s.)

Opintojakson suorituksen voi käyttää myös teologisen tiedekunnan uskontotieteen opintoihin kohtaan Usk245.

YLEINEN KIRJALLISUUSTIEDE

Yleinen kirjallisuustiede on teoreettisesti ja metodisesti perusteltua kirjallisuuden tutkimusta. Oppiaineessa keskitytään kirjallisuuden sekä sen tutkimuksen ja kritiikin filosofisiin perusteisiin, teorioihin ja metodeihin. Käsiteltävää kirjallisuutta ei rajata historiallisesti, alueellisesti, kielellisesti tai lajiperustein. Perinteisesti yleisen kirjallisuustieteen pääkohde on ollut suurten länsimaisten kielialueiden kirjallisuus.

TYÖ 100 YLEISEN KIRJALLISUUSTIETEEN PERUSOPINNOT (20 OV)

Tyy110 Kirjallisuudentutkimuksen peruskurssi (5 ov)

Tyy111 Peruskurssi I (2,5 ov)

Tyy112 Peruskurssi II (2,5 ov)

Tyy120 Kirjallisuuden historia juutalais-kristillisestä ja antiikin perinteestä valistukseen (5 ov)

Tyy121 Antiikin kirjallisuus ja Raamattu (2,5 ov)

Tyy122 Keskiaika, renessanssi ja klassismi (2,5 ov)

Tyy130 Kirjallisuuden historia valistuksesta nykyaikaan (5 ov)

Tyy131 Valistus, romantiikka ja 1800-luku (2,5 ov)

Tyy132 1900-luvun kirjallisuus (2,5 ov)

Tyy140 Tekstianalyysi (5 ov)

Tyy141 Proosa (2,5 ov)

Tyy142 Lyriikka (2,5 ov)

Tyy143 Draama (2,5 ov)

Perusopintojen puoliarvosana (10 ov) koostuu: Tyy111 (2,5 ov) sekä yhteensä kolme 2,5 ov:n laajuista jaksoa (yht. 7,5 ov) vapaavalintaisesti kohdista Tyy112–144.

Tyy 110 Kirjallisuuden- tutkimuksen peruskurssi (5 ov)

Voidaan suorittaa kahdessa osassa tai koko jakson voi suorittaa kirjallisuuskoulusteluna:

Tyy111 Peruskurssi I (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kuulustelu

Jakso suoritetaan luentokurssilla, jonka yhteydessä suoritetaan oheislukemista.

Tyy112 Peruskurssi II (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Aristoteles**, Runousoppi (suom. P. Hohti); **Perkins, D.**, Is literary history possible?; **Saariluoma, L.**, Eksaktius, tiedonintressi ja kirjallisuudentutkimuksen käsitteet (Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja 44); A. Viikari (toim.), **Intertekstuaalisuus** tai L. Saariluoma–M-L. Hakkarainen (toim.), **Interteksti ja konteksti**.

Tyy 120 Kirjallisuudenhistoria juutalais-kristillisestä ja antiikin perinteestä valistukseen (5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kirjallisuuskoulustelu tai kirjallisuuskoulustelu

Tyy121 Antiikin kirjallisuus ja Raamattu (2,5 ov)

Kirjallisuus (luennoitsijan määräämin osin): **Kaimio, M. – Oksala, T. – Riikonen, H.**, Antiikin kirjallisuus ja sen perintö; **Räisänen, H. – Saarinen E.**, Raamattutieto; **Raamattu** (1. Mooseksen kirja, Saarnaajan kirja, Laulujen laulu, Psalmi 1–41, Johanneksen evankeliumi); **Homeros**, Odysseia; **Aiskhylos**, Agamemnon (Oresteia-trilogiasta); **Pindaros**, Olympia I (Parnasso 1/74); **Sofokles**, Kuningas Oidipus; **Platon**, Pidot tai Faidros (Teokset 3); **Catullus**, Kaikki runous tai **Vergilius**, Aeneis (I–IV); **Ovidius**, Metamorfoosit (I, VI–XI, XV); **Apuleius**, Kultainen aasi tai **Petronius**, Trimalkion pidot.

Tyy122 Keskiaika, renessanssi ja klassismi (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kirjallisuuskoulustelu tai kirjallisuuskoulustelu.

Heiskanen, S. – Mäkelä, Euroopan kirjallisuuden valtavirtauksia, s. 11–197 (tai vastaavat tiedot); **Tynni, A.** Tuhat laulujen vuotta (Swiftin asti); **von Eschenbach, Wolfram**, Parsifal (kirjat I–VI); **Dante**, Jumalainen näytelmä (Helvetti); **Boccaccio**, Decamerone (kehyskertomus ja IX päivä); **Chaucer**, Canterburyn tarinoita (prologi ja 1. tarina); **Erasmus Rotterdamlainen**, Tyhmyyden ylistys tai **More**, Utopia; **Rabelais**, Pantagruel tai Suuren Gargantuan hirmuinen elämä; **Montaigne**, Esseitä (1:9, 1:20, 2:2, 2:10, 3:3, 3:12); **Shakespeare**, Hamlet ja Kesäyön unelma; **Cervantes**, Don Quijote (luvut I–XXIII); **Milton**, Kadotettu paratiisi (kirjat I–II); **Racine**, Faidra.

Tyy130 Kirjallisuudenhistoria valistuksesta nykyaikaan (5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kirjallisuuskoulustelu. Jos luento-opetusta ei järjestetä, tentitään mainitut teokset.

Tyy131 Valistus, romantiikka ja 1800-luku (2,5 ov)

Kirjallisuus: **Heiskanen–Mäkelä, S.**, Euroopan kirjallisuuden valtavirtauksia, s. 198–278 (tai vastaavat tiedot) ja **G. Hägg**, Världens litteraturhistoria (luvut VII–VIII); **Tynni, A.**, Tuhat laulujen vuotta (s. 229–508); **Swift**, Gulliverin retket (1. ja 4. osa); **Voltaire**, Candide; **Diderot**, Jaakko Fatalisti ja hänen isäntänsä tai **Sterne**, Tristram Shandy; **Fielding**, Tom Jones (v. 1994 käännös) tai **Austen**, Ylpeys ja ennakkoluulo; **Rousseau**, Tunnustuksia tai **Goethe**, Nuoren Wertherin kärsimykset; **Goethe**, Faust I; **Schiller**, Rosvot tai **Byron**, Don Juan (cantot I–IV); **Brontë**, Humiseva harju; **Gogol**, Päällysviitta; **Flaubert**, Madame Bovary; **Tolstoi**, Anna Karenina tai **Dostojevski**, Rikos ja rangaistus; **Baudelaire**, Pahan kukkia; **Strindberg**, Uninäytelmä tai **Tšehov**, Lokki.

D

Tyy132 1900-luvun kirjallisuus (2,5 ov)

G. Hägg, Världens litteraturhistoria (luku IX); **Saari-luoma, L.** Postindividualistinen romaani (johdanto); ; **Tynni, A.**, Tuhat laulujen vuotta (s. 509–); T. Hökkä (toim.), **Oi runous** (s. 29–50, 57–82, 97–102, 127–168, 185–188, 213–240, 257–276, 285–342); **Proust**, Kadonnutta aikaa etsimässä 1 (Combray) tai **Joyce**, Odysseus; **Kafka**, Oikeusjuttu; **Pessoa**, Hetkien vaellus tai **Ahmatova**, Runoja; **Woolf**, Majakka tai Aallot ; **Rilke**, Duinon elegiat tai **Eliot, T. S.**, Autio maa; ; **Brecht**, Äiti Peloton ja hänen lapsensa tai Setsuanin hyvä ihminen; **Beckett**, Leikin loppu tai **Ionesco**, Sarvikuonot; **Sartre**, Inho tai **Camus**, Sivullinen; **Sarraute**, Kulaiset hedelmät tai **Robbe-Grillet**, Labyrintissa; **Borges**, Haarautuvien polkujen puutarha tai **Calvino**, Jos talviyönä matkamies; **Carpentier**, Barokkikonsertto tai **Duras**, Lol V. Steinin elämä; **Morrison**, Minun kansani, minun rakkaani tai **DeLillo**, Mao II.

Tyy140 Tekstianalyysi (5 ov)

Tavoitteena on opettaa opiskelijalle tekstin lähilukemista tukevia tekniikoita. Opiskelija valitsee kaksi lajia kolmesta.

Suoritustapa: praktikum

D

Tyy141 Proosa (2,5 ov)

Kirjallisuus: **Rimmon-Kenan, S.**, Kertomuksen poetiikka tai **M. Bal**, Narratology; **Martin, W.**, Recent Theories of Narrative.

Lisäksi luetaan kaksi teosta seuraavista: **Laclos**, Vaarallisia suhteita; **Dickens, C.** Suuria odotuksia; **Doctorow, E.L.** Ragtime; **Woolf, V.** Orlando; **Salinger**, Sieppari ruispellossa; **Joyce**, Dublinilaisia.

Tyy142 Lyriikka (2,5 ov)

Kirjallisuus: **Kantokorpi, M.**–**Lyytikäinen, P.**–**Vii-kari, A.**, Runousopin perusteet (Viikarin osuus) tai **Hobsbaum, P.** Metre, Rhythm and Verse Form; **Nowotny, W.**, The Language Poets Use.

Lisäksi luetaan kaksi teosta seuraavista: **Heaney, S.** Ojanpiennarten kuningas; **Paz, O.** Aurinkokivi; **Villon, F.** Testamentti; **Dickinson, E.** Valitsee sielu seuransa; **Thomas, D.** Rakkaus on viimeinen valo jota puhutaan.

Tyy143 Draama (2,5 ov)

Kirjallisuus: **T. Heinonen**–**H. Reitala**, Dramaturgioita; **A. Kinnunen**, Draaman maailma.

Lisäksi luetaan kaksi teosta seuraavista: **Aristofanes**, Sammakot; **Brecht, B.**, Galilein elämä; **Les-sing, G.E.**, Viisas Natan; **Molière**, Ihmisvihaaja; **Shakespeare, W.** Myrsky.

MATEMAATTIS- LUONNONTIETEELLISET OPINNOT

BIOKEMIA

Biokemiallinen tutkimus pyrkii selvittämään elollisen luonnon rakenteita ja toimintoja molekyyli-, jopa atomitasolla. Biokemian keskeisiä tutkimuskohteita ovat nukleiinihapot, proteiinit ja solujen kalvorakenteet sekä näiden keskinäiset vuorovaikutukset ja toimintojen säätely. Biokemia käyttää hyväkseen varsinkin kemiallisia ja fysikaalisia menetelmiä, mutta myös genetiikan, immunologian, fysiologian ja solubiologian metodeja.

BIOKEMIAN APPROBATUR- OPPIMÄÄRÄ (16 OV)

Sisältyvät pakolliset opintojaksot (10 ov):
Biotieteiden perusteet I (4 ov)

6 ov:a seuraavista kursseista:

Biomolekyylit (2 ov)

Entsyymit (2 ov)

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Aineenvaihdunta (2 ov)

Sisältyvät vapaaehtoiset opintojaksot (6 ov):

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Jokin seuraavista biokemian kursseista, jota ei ole valinnut pakolliseksi:

Biomolekyylit (2 ov)

Entsyymit (2 ov)

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Aineenvaihdunta (2 ov)

Geenitekniikka (2 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biokemia ja solubiologia, molekyyligeneetiikka ja mikrobiologia.

Suoritustapa: L 81 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. &**

Mitchell, L.G. 1999. Biology. 5. p. 1175 s. Addison-Wesley.

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Opintojaksolla käsitellään mm. kehitysbiologiaa, kasvi- ja eläinfysiologiaa ja perinnöllisyystieteen perusteita.

Suoritustapa: L 78 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** 1999. Biology. 5. p. 1175 s. Addison-Wesley.

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Nukleiinihappojen rakenne. Nukleotidit, DNA ja RNA. Replikaatio, transkriptio ja translaatio. Transkriptiofaktorit ja geeniekspression säätely eukaryooteilla ja prokaryooteilla. Genomi ja proteomi. Kalvoproteiinien ja eristettävien proteiinien biosynteesi. Solunsisäinen kalvoliikenne. Proteiinien translaation jälkeinen muokkaus. Proteiinin hajotus. Solujen välinen viestintä ja tärkeimmät signaalitransduktiomekanismit.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Biomolekyylit (2 ov)

Vesi. Molekyylien väliset vuorovaikutukset. Aminohapot, peptidit ja proteiinit. Proteiinin rakenne. Proteiinien laskostuminen. Lipidit ja hiilihydraatit. Biologisten kalvojen rakenne ja kalvoproteiinit. Tärkeimmät biokemialliset tutkimusmenetelmät.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

D

Entsyymit (2 ov)

Katalyyysi ja siirtymätilateoria. Entsyymikinetiikka. Entsyymikatalyyysin mekanismit. Entsyymien aktiivisuuden ei-kovalenttinen ja kovalenttinen säätely. Allosteria. Entsyymien inhibitiio. Entsyymien rakennetta ja toimintaa esimerkkien valossa.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Aineenvaihdunta (2 ov)

Bioenergetiikka. Anaboliinen ja kataboliinen aineenvaihdunta. Glykolyysi, sitruunahappokierto, pentoosifosfaattireitti. Elektroninsiirtoketju ja oksidatiivinen fosforylaatio. Glykokeenin biosynteesi ja hajotus. Glukoneogeneesi. Aminohappojen, nukleotidien ja lipidien biosynteesi ja hajotus. Aineenvaihdunnan säätely ja integraatio.

Suoritustapa: L 24 t + ryhmätyö + kuulustelu

Geenitekniikka (2 ov)

Opintojakso antaa yleiskuvan yleisimmistä geeniteknisistä menetelmistä. Luennoilla käsitellään mm. seuraavia teema-alueita: entsyymit geenitekniikan työvälineinä, vektorit, geenien kloonauksen ja subkloonaustekniikat, geenien identifiointi ja eristys, kloonattujen geenien ekspressioanalyysi, DNA:n sekvensointi, PCR, geeninsiirrot pro- ja eukaryooteihin, ohjattu mutageneesi, geenitekniikan sovellutukset tutkimuksessa ja teollisuudessa sekä geenietiikka.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

ELÄINTIEDE

ELÄINTIEDE 15 OV

Tutkintovaatimukset saat järjestävän avoimen yliopiston toimistosta

ELÄINTIEDE CUM LAUDE APPROBATUR -OPPIMÄÄRÄ 35 OV (MORFOLOGIS-EKOLOGINEN)

Edeltävät opinnot: Eläintieteen approbatur -oppimäärä (15 ov). Eläintieteen approbatur -oppimäärään vaadittavat suoritukset löytyvät avoimen yliopiston toimistosta. Tarkista, että jo suorittamasi approbatur-oppimäärä sisältää kaikki vaadittavat kurssit. Joissakin tapauksissa jo suoritettua approbatur -oppimäärää voi joutua täydentämään tietyiltä osin.

Opintokokonaisuuteen kuuluvat seuraavat opintojaksot:

Evoluutio ja systematiikka 2 ov
Ekosysteemiekologia 1 ov
Biotoopit 1 ov
Proseminaari ja kirjoitusharjoitukset 2 ov
Ekologian kenttäkurssin biotooppijakso 3 ov
Saariston ekologian kenttäkurssi 1 ov
Kirjatentit 8 ov
Valinnaiset opintojaksot 2 ov

Evoluutio ja systematiikka 2 ov

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle yleiskäsitys maapallon eliökunnasta ja sen evoluutiosta sekä evolutiikan ja systematiikan perusteista. Tavoitteena on pikemminkin opiskelijan ymmärryksen kuin tiedon määrän kasvattaminen. Onnistuneesti suoritettuna luentosarja tukee voimakkaasti kasvien ja eläinten rakenteen sekä tuntemuksen kursseja. Kytken-

D

tä ekologiaan kiteytyy sanonnassa “Evoluutionäytelmä näytellään ekologisessa teatterissa”.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Oheislukemisto: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L. G.** 1999. *Biology*. 5. p. Benjamin/Cummings.

Ekosysteemiekologia 1 ov

Energiavirta ja aineiden kierto ekosysteemissä. Ekosysteemin perustuotanto, trofiatasot sekä orgaanisen aineksen hajoitus maaperässä. Ekosysteemin ilmastolliset tekijät ja vesitalous. Ihmisen toiminnan vaikutus ekosysteemien toimintaan. Hiilen globaali kierto, kasvihuoneilmiö sekä sen mahdollisuudet sen hidastamiseksi. Opintojaksolla esitellään alan peruskäsitteet ja –teoriat (alan substanssi) sekä annetaan lyhyt johdatus alan tutkimuksen tieteenfilosofisiin perusteisiin ja matemaattisen mallinnuksen käyttöön tutkimuksessa (alan metodologia).

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: ilmoitetaan myöhemmin

Biotoopit 1 ov

Luennoilla käsitellään Suomen luontotyyppejä, niiden luokittelua ja luonnehtijalajistoa sekä suojelu- ja bioversiteettikysymyksiä. Retkeilyillä tutustutaan pääkaupunkiseudun metsien, soiden ja rannikon kasvillisuustyyppien ja indikaattorilajien ekologiaan ja tunnistamiseen.

Suoritustapa: L 18 t + R 8 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Oheislukemisto: osia kirjasta **Suomen luonnon monimuotoisuus**. Lappalainen, I. (toim.). 1998.

Proseminaari ja kirjoitusharjoitukset

Tavoitteena on harjoittaa opiskelijat tiedon etsimiseen, käsittelyyn ja kirjalliseen sekä suulliseen esittämiseen. Opetusmuotoja ovat luennot, tutustuminen kirjaston tiedonhakujärjestelmiin ja opiskelijoiden omat kirjoitus- ja esitelmöntiharjoitukset.

Suoritustapa: L 8 t + R 20 t

Kirjallisuus: ilmoitetaan myöhemmin

Ekologian kenttäkurssin biotooppijakso 3 ov

Tutustutaan Helsingin ympäristön sekä Lammin maa- ja vesiekosysteemeihin ja niiden lajistoon.

Suoritustapa: Pakollinen läsnäolo koko kenttäkurssin ajan

Saariston ekologian kenttäkurssi 1 ov

Tutustutaan Tvärminnessä saariston ekologiaan. Opintojaksolla perehdytään ekologisiin ilmiöihin Itämeressä ja sen saaristossa. Kurssi koostuu demonstraatioista ja ryhmissä tehtävistä tutkimuksista.

Suoritustapa: Pakollinen läsnäolo koko kenttäkurssin ajan

Kirjatentit 8 ov

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu + vapaaehtoinen opintopiiri

Morfologia: Hickman, C. P. & Roberts, L. S. 1995. *Animal diversity*. 392 s. Wm C. Brown Publishers.

Ekologia: Begon, M., Harper, J.L. & Townsend,

C.L. 1996. Ecology: Individuals, populations and communities. 3. p. 1068 s. Blackwell.

Evolutiikka: Stearns, S. C. & Hoekstra, R. F. 2000. Evolution. 381 s. Oxford Univ. Press.

Valinnaiset opintojaksot 2 ov

Opintojaksot ja tutkintovaatimukset ilmoitetaan myöhemmin.

KASVITIEDE

Systemaattis-ekologiseen kasvitieteen sisältyy mm. kasvien ja sienten systematiikkaa, evolutiikkaa, ekologiaa ja kasvimaantiedettä sekä luonnonsuojelua. Systematiikka tutkii eliöiden luokittelua ja nimeämistä sekä niiden kehityshistoriaa ja keskinäisiä sukulaisuussuhteita. Näitä aihepiirejä tarkastelevia tieteenhaaroja ovat mm. taksonomia, nimistötutkimus ja evolutiikka. Kasvimaantiede tutkii kasvien levinneisyyttä ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Kasviekologia tutkii kasvilajien, -populaatioiden ja -yhdyskuntien sekä koko biosfäärin toimintaa ja rakennetta. Sen osat alueita ovat mm. fysiologinen ekologia, yhteisö- ja populaatioekologia, kasvisosiologia, ekosysteemiekologia ja paleontologia. Ihmisen toiminnan vaikutus kasvilajiin ja kasvillisuuteen on tärkeä tutkimuskohde sekä systematiikassa, kasvimaantieteessä että ekologiassa.

Systemaattis-ekologinen kasvitiede hyödyntää lukuisia luonnontieteen aloja kuten morfologiaa, anatomiaa, fysiologiaa, eläin- ja mikrobiekologiaa, genetiikkaa, biokemian, kemian, paleontologiaa, geologiaa, maantiedettä, tilastotiedettä, matematiikkaa, fysiikkaa ja tietojenkäsittelytiedettä. Toisaalta monet näistä käyttävät hyödykseen systemaattis-ekologisen kasvitieteen tutkimuskohteita.

KASVITIEEN (SYSTEMAATTIS-EKOLOGINEN) APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Pakolliset opintojaksot (12 ov):

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (1 ov)
Kasvi- ja jäkälätuntemus (2 ov)
Biotoopit (1 ov)
Fennoskandian kasvimaantiedettä (1 ov)
Ekologian perusteet (2 ov)
Ympäristöbiologia (1 ov)
Kasvien ja sienten systematiikka ja evolutiikka (2 ov)
Maapallon kasvisto ja kasvillisuus (1 ov)
Sienituntemus (1 ov)
Valinnaiset opintojaksot (3 ov):
Avomaan hyöty-, yrtti- ja rohdoskasveja (2 ov)
Subtrooppisia ja trooppisia hyötykasveja (kasvihuonetuntemus) (2 ov)
Kasvitieteen historia – kirjallisuuskäytännön tutkimus (2 ov)
Elämää auringosta. Mitä kasvit tekevät – kirjallisuuskäytännön tutkimus (1 ov)
Lehtisammaltuntemus (1 ov)

Pakolliset opintojaksot (12 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (1 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen, lisääntyminen, kasvimorfologia, kasvianatomia, systematiikka, taksonomia

Suoritustapa: Luennot 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Luentomateriaalit ja Anna Backholm, Kristo Kulju, Katariina Vainio-Mattila, Johannes Enroth, Marja Härkönen, Leo Junikka, Timo Saarinen, Aulikki Salmia, Tarja Ukkola (1999): Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen, Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 5. uus. p., Helsingin yliopisto, Ekologian ja systematiikan laitos, 72 s.

Kasvi- ja jäkälätuntemus (2 ov)

Tavoitteena on oppia tunnistamaan noin 300 kasvilajia (250 putkilokasvia, 50 le-vää, sammalta ja jäkälää). Opetus tapah-tuu demonstraatioina ja itsenäisenä opis-keluna kuivista näytteistä.

Suoritustapa: L 40 t + Retkeily 4 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Vänskä, H. & Haeggström, C. A. Kasvien ja jäkäläsienten lajintuntemus. 5. tai 6. painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 104/173; Vänskä H. & Haeggström, C. A. Kasvien ja jäkäläsienten tieteellisten nimien merkityksistä. 2. uudistet-tu painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monistei-ta 112; Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). **Retkeilykasvio**. 4. painos.

Biotoopit (1 ov)

Luennoilla käsitellään Suomen luonto-tyyppejä, niiden luokittelua ja luonnehtija-lajistoa sekä suojelu- ja biodiversiteettiky-symyksiä. Retkeilyillä tutustutaan pääkau-punkiseudun metsien, soiden ja rannikon kasvillisuustyyppien ja indikaattorilajien ekologiaan ja tunnistamiseen.

Suoritustapa: L 18 t + Retkeily 8 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: osia kirjasta **Suomen luonnon monimuotoisuus**. Lappalainen, I. (toim.). 1998.

Fennoskandian kasvimaantiedettä (1 ov)

Opintojakso käsittelee Fennoskandian kasvistoa ja kasvillisuusvyöhykkeitä sekä erilaisten biotooppien (suot, metsät, tun-turit, kulttuuribiotoopit jne.) ympäristön ti-laa, uhkatekijöitä ja suojelua.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Ekologian perusteet (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään kasvien sopeu-tumista fysikaaliseen ympäristöön sekä populaatio-, yhteisö- ja ekosysteemieko-logian perusteita.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Ympäristöbiologia (1 ov)

Johdantoluentosarja ympäristökysymyk-siin ja ongelmien taustalla vaikuttaviin tekijöihin. Mm. ilmastonmuutos, ympäristö-myrkyt, happamoituminen, rehevöitymi-nen, eroosio, biodiversiteetin katoaminen.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuutta: **Maailmanlaajuiset ympäristö-ongelmat**. 1999. Jaana Gustafsson (toim.). Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskus; **Wahlström, Reinikainen ja Hallanaro**. 1992. Ympäristön tila Suomessa. Gaudeamus.

Kasvien ja sienten systematiikka ja evolutiikka (2 ov)

Evolutiikan perusteet, kasvien ja sienten tärkeimmät ryhmät, niiden keskeiset piir-teet sekä kasvi- ja sienikunnan evolutiikan pääpiirteet.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Ridley, M.** Evolution. Kappaleet: Part 1: Chapter 1, Part 3: Chapter 12, Chapters 14-16, Part 5: Chapter 19, Chapter 23, 2. painos. Blackwell Science.

Maapallon kasvisto ja kasvillisuus (1 ov)

Maapallon kasvistoalueiden ja kasvillisuusvyöhykkeiden pääpiirteet.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Sienituntemus (1 ov)

Opintojaksolla syvennytään lähinnä suur-
sienten laji- ja sukutason tuntemukseen.
Pääpaino on helttasienissä ja tateissa.

Suoritustapa: L 9 t + R 18 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Marja Härkönen, Aulikki Salmia, Ilkka Kytövuori** (1999): *Sienituntemus*. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita

Valinnaiset opintojaksot (3 ov)

Avomaan hyöty-, yrtti- ja rohdoskasveja (2 ov)

Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää opiskelijat maassamme avomaalla menestyvien hyöty-, yrtti- ja rohdoskasvien biologiaan ja tunnistamiseen.

Suoritustapa: L 3 t + kuulustelu. Opiskelijat opiskelevat kasveja itsenäisesti Kumpulän kasvitieteellisessä puutarhassa johdantoluennon jälkeen.

Kirjallisuus: **Koponen, T. & Koponen, A.** Kumpula ja Kaisaniemi; ulkopuutarhatentit. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 176; **Koponen, T. & Jalas, J.** *Ekonominen kasvitiede*. 2. painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 166: 1-3.

Oheiskirjallisuus: **Koponen, A. & Tolonen, M.** *Avomaan hyöty- ja koristekasveja*. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 147.

Subtrooppisia ja trooppisia hyöty- ja koristekasveja sekä niiden biologiaa (2 ov)

Omatoiminen opintojakso, jossa opiskellaan kasvitieteellisen puutarhan kasvihuoneiden keskeistä lajistoa ja niiden biologiaa.

Suoritustapa: L 3 t + suullinen kasvihuonekuulustelu

Kirjallisuus: **Junikka, L.** 1998. *Subtrooppisia ja trooppisia hyöty- ja koristekasveja sekä niiden biologiaa*. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 165.

Oheiskirjallisuus: **Koponen, T. & Jalas, J.** 1999. *Ekonominen kasvitiede* (2. uudistettu painos). Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 166; **Mabberley, D.J.** 1997. *The Plantbook*. 2. painos. Cambridge Univ. Press. 858 s.

Kasvitieteen historia (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Morton, A. G.** (1999). *Kasvitieteen historia: kuvaus kasvitieteen vaiheista muinaisajoista nykypäivään*. Helsinki. Gaudeamus 479 s. (s. 393-472: *Kasvitiede Suomessa* / Johannes Enroth & Ilkka Kukkonen)

Elämää auringosta – mitä kasvit tekevät – kirjallisuuskulustelu (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **King, J.** 2001. *Elämää auringosta – mitä kasvit tekevät*. Gaudeamus.

Lehtisammaltuntemus (1 ov)

Kurssin jälkeen opiskelija tuntee noin sata Suomen tärkeintä lehtisammallajaa.

Suoritustapa: L 6 t + R 24 t + kuulustelu (lajintuntemustentti). Kurssi koostuu de-

D

monstraatioista, mikroskooppityöskentelystä ja maastoretkestä.

Kirjallisuus: **Koponen, T.** 2000. Lehtisammalten määritysopas. Neljäs uusittu painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 175.

KEMIA

Kemia on luonnontiede, joka tutkii maailmamme perusrakennneosia, molekyyliä. Kemian tutkimus perustuu molekyylien rakenteiden, reaktioiden, ominaisuuksien ja toimintamekanismien selvittämiseen. Kemian vaikutus ulottuu laajalle muihin luonnontieteisiin, lääketieteeseen, ympäristöön ja koko yhteiskuntaan. Kemian approbaturopinnoissa opiskellaan perustiedot epäorgaanisesta, orgaanisesta ja fysikaalisesta kemiasta sekä saadaan yleiskuva ympäristökemiasta. Luentojen ohella on vastapainoksi Epäorgaanisen kemian perusteiden harjoitustyöt (2 ov), joissa opitaan käytännön kemian taitoja laboratorioympäristössä. Ennen harjoitustöiden aloittamista suoritetaan Turvallinen työskentely laboratoriossa (1 ov), jolla varmistetaan laboratoriossa työskentelyn perusasioiden hallitseminen.

KEMIAN APPROBATUR- OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Yleinen kemia (4 ov)

Fysikaalisen kemian perusteet (2 ov)

Turvallinen työskentely laboratoriossa (1 ov)

Epäorgaaninen kemia (2 ov)

Epäorgaanisen kemian perusteet, harjoitustyöt (2 ov)

Orgaanisen kemian perusteet (2 ov)

Ympäristökemia (2 ov)

Yleinen kemia (4 ov)

Opintojakso antaa välttämättömät perustiedot, joita tarvitaan kemian myöhemmissä

opinnoissa. Opintojaksoon kuuluu luentojen lisäksi laskuharjoituksia. Käsitellään perusasioita mm. seuraavista aiheista: stoikiometria, kaasut, lämpökemia, atomin rakenne, kemiallinen sidos, reaktionopeus, kemiallinen tasapaino, hapot ja emäkset, liukoisuustasapaino sekä termodynamiikka.

Suoritustapa: L 48 t + R 12 t + kaksi välikuulustelua

Kirjallisuus: **Zumdahl**, Chemistry. 4. tai 5. painos, luvut 1–9, 12–16.

Fysikaalisen kemian perusteet (2 ov)

Aluksi selvitetään miten atomien ja molekyylien rakennetta tarkastellaan kvanttimekaniikan keinoin ja esitellään spektroskopian peruskäsitteitä. Termodynamiikasta otetaan esille ensimmäinen ja toinen pääsääntö sekä sovelletaan niitä puhtaiden aineiden faasitasapainoihin ja seosten ominaisuuksiin. Luodaan lyhyt katsaus myös sähkökemian ja lopuksi tarkastellaan kemiallisten reaktioiden nopeuksia.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opetusmoniste **Fysikaalisen kemian perusteet** (ostettavissa luennoijalta).

Turvallinen työskentely laboratoriossa (1 ov)

Opintojakso antaa työsuojelulain edellyttämät perustiedot laboratoriotyöhön liittyvistä määräyksistä, ohjaa hyvin työtapoihin ja kertaa ensiavun alkeita. Opintojakso käsitellään mm. otteita lainsäädännöstä, esitellään esimerkkejä terveydelle vaarallisista aineista ja niiden käyttöturvallisuustiedotteista, saadaan ohjeita kemikaalien, lasitavaran ja laitteiden käytöstä sekä ensiavusta.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opetusmoniste **Turvallinen työskentely laboratoriossa** (ostettavissa luennoijalta).

Epäorgaaninen kemia (2 ov)

Opintojaksolla syvennetään Yleisen kemian 4 ov opintojakson tietoja mm. atomin rakenteesta, pysymättömistä atomeista ja radioaktiivisuudesta, kemiallisista sidoksista, kaasusta, termodynamiikasta, kemiallisesta tasapainosta, happo-emäs- ja liukoisuustasapainosta, hapettumis-pelkistymisreaktioista, sähkökemiasta, jaksollisesta järjestelmästä ja alkuaineiden kemiasta.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Zumdahl**, Chemistry 4. tai 5. painos, luvut 17–19, 20–21 (osittain).

Epäorgaanisen kemian perusteet, harjoitustyöt (2 ov)

Kurssi aloitetaan yleisen kemian harjoituksilla (8 työtä), joista tehdään työselostukset. Kurssiin sisältyvät sakkareaktioiden tunnistamistehtävät ja reaktioyhtälöt tentitään kurssin aikana. Kurssilla tehdään 3 kvalitatiivista ja 4 kvantitatiivista analyysia.

Suoritustapa: laboratorioharjoitukset 72 t/ryhmä + työselostukset

Kirjallisuus: oppikirja **Epäorgaanisen kemian perustyöt IA** ja **Epäorgaanisen kemian harjoitustyöt** (monisteet).

Orgaanisen kemian perusteet (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija orgaanisten yhdisteiden rakenneperiaatteisiin, nimeämiseen, kemiallisiin ominaisuuksiin ja käyttöön.

108

Suoritustapa: L 24 t + R 10 t

Edeltävät opinnot: Epäorgaanisen kemian perusteet 3 ov tai Yleinen kemia 4 ov opintojaksoja vastaavat tiedot suositeltavia.

Kirjallisuus: **McMurry, J.**, Fundamentals of Organic Chemistry, Brooks /Cole.

Ympäristökemia (2 ov)

Tavoitteena on antaa kuva ihmisen toiminnan aiheuttamasta ympäristön kemikalisoitumisesta. Luennoilla selvitetään erilaisten päästöjen syntymistä, leviämistä ja kerääntymistä sekä ympäristökemian yleistä teoriaa.

Suoritustapa: L 28 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **luentomoniste**

MAANTIETIEDE

Maantieteen tehtävänä on tunnistaa luonnon ja ihmisen toiminnan alueellisia järjestelmiä sekä selittää niiden toimintaa. Maantieteessä tutkitaan myös ihmisen ja luonnon välisestä vuorovaikutuksesta aiheutuvia häiriöitä, etsitään ratkaisuja tästä johtuviin ongelmiin ja sovelletaan tutkimustuloksia ja hankittuja taitoja ympäristön suunnitteluun. Maantiede on näin ollen välittävässä asemassa luonnon- ja ihmistieteiden välillä.

MAANTIETIEDE 11 OV

Täydennyskuulustelu

Maantieteen perusteet (6 ov)

Aluemaantiede (5 ov)

Maantieteen 11 ov:n oppimäärä jakaantuu

kahteen opintojaksoon, joista kumpikin jakautuu erillisiin luento- ja kirjallisuuskulustelujaksoihin. Opiskelija saa merkinnän kummastakin kahdesta opintojaksosta vasta, kun siihen liittyvät osakuulustelut ja muut vaadittavat suoritukset on hyväksytty.

Täydennyskuulustelu

Täydennyskuulustelu edellytetään ilman valinta- tai tasokoetta maantiedettä opiskelemaan valittavilta. Täydennyskuulustelun opintomenestyksen perusteella valitaan opiskelijat jatkamaan osaa Maantieteen approbatur-oppimäärästä eli 11 ov.

Kirjallisuus: **Lukion maantieteen kurssit 1 ja 2**

Maantieteen perusteet (6 ov)

Yleismaantieteessä on tehtävänä analysoida ja tulkita luonnon ja ihmisen aikaansaamien yksittäisten alueellisten järjestelmien syntyä ja kehittämistä. Yleismaantieteessä voidaan erottaa luonnonmaantiede ja kulttuurimaantiede. Suunnittelumaantiede on yleis- ja aluemaantieteen sovellus.

Maantiede tieteenä ja käytännön ammattitaitona, luennot ja kirjallisuus

Maantieteen tieteelliset perusteet, eri tutkimusalueet ja soveltamisalueet.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Livingstone, D., N.:** The geographical tradition (Blackwell publ., 1992) sekä **Häkli, J.:** Meta hodos: johdatus ihmismaantieteeseen (Vastapaino, 1999).

Maantieteen perusteet: luonnonmaantiede, luennot

Luennot luonnonmaantieteen alueelta. Luonnonmaantieteen tehtävänä on tutkia ympäristömme elottoman ja elollisen luonnon rakenteita, toimintoja ja muutoksia. Ensisijaisena pyrkimyksenä on selvittää alueellisten luonnonjärjestelmien olemusta. Tähän kuuluu myös ihmisen vaikutus näihin järjestelmiin.

Suoritustapa: L 26 t + luentokuulustelu

Maantieteen perusteet: kulttuurimaantiede, luennot

Luennot kulttuurimaantieteen alueelta.

Suoritustapa: L 26 t + luentokuulustelu

Kehitysumaantiede, luennot ja kirjallisuus

Teos ja teemaluennot kehitysumaantieteen alueelta. Kehitysumaantieteen tarkoituksena on kehitysmaita koskevan tiedon tuottaminen.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Dickenson, J., B. Gould, C. Clarke, S. Mather, M. Prothero, D. Siddle, C. Smith & E. Thomas-Hope:** Geography of the Third World. (Routledge, 2 ed., 1996).

Suunnittelumaantiede, luennot ja kirjallisuus

Teos ja teemaluennot suunnittelumaantieteen alueelta. Suunnittelumaantieteessä tutkitaan, millaisia suunnitelmia eri alueiden/paikkojen ihmisillä ja yhteisöillä on ollut aiemmin ja on nyt tulevaisuutensa varalle. Alue- ja yhdyskuntasuunnittelun teh-

tävänä on tarvittavien teorioiden ja mallien luominen sekä tiedon tuottaminen.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Kosonen, M., Schulman, H., Valtakari, M. & Viitala P.**: Suunnittelualueena Suomi. (Yliopistopaino 1999).

Aluemaantiede (5 ov)

Aluemaantieteessä tarkastellaan eri järjestelmien vuorovaikutussuhteita ja keskinäistä integroitumista sekä niiden aikaansaamaa alueiden erilaisuutta. Opintojaksossa perehdytään traditionaalsiin ja uudempiin aluemaantieteen kysymyksiin sekä globaalissa että paikallisissa yhteyksissä.

Ulkomaiden aluemaantieteen kirjallisuus

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Bradshaw, M. A.**, World Regional Geography – the New Global Order, **Brown & Benchmark**, 1997 JA **Maailman Kartasto 1998**. WSOY tai Koulun kartasto. Otava. 2001.

D

Suomen maantiede

Opintojaksolla saadaan perustieto Suomen maantieteestä ja sen ominaispiirteistä.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Westerholm, J. & Raento, P. (toim.) 1999. **Suomen kartasto**, 6. laitos. Suomen maantieteellinen seura ja WSOY 1999.

MATEMATIK

Repetition och fördjupning av gymnasiematematiken (4 sv)

Kursinnehåll: Skolgeometri samt olikheter och ekvationer i den omfattning som det krävs för resten av kursen, funktioner och deras egenskaper, differential- och integralkalkyl, metoder för lösning av ekvationen $f(x)=0$.

Omfattning: 80 lektioner

PERINNÖLLISYYSTIEDE

Perinnöllisyystiede eli genetiikka tutkii perinnöllisyysilmiöitä sekä yksilötasolla että eläin-, kasvi- ja ihmis yhteisöjen piirissä. Perinnöllisyystiede selvittää periytymispahtuman pohjana olevien solu- ja molekyyli rakenteiden luonnetta ja toimintaa. Tieteenalalla on kiinteitä yhteyksiä eläin- ja kasvifysiologiaan, biokemiaan, mikrobiologiaan, geeniteknologian sovellusalueisiin sekä myös biologiseen kenttätutkimukseen.

PERINNÖLLISYYSTIETEEN APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Geeniteknikka (2 ov)

Geneettinen bioinformatiikka (2 ov)

Approbatur -kirjatentti (3 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden I osassa käsitellään mm. biologian selittämisen erilaisia suuntauksia ja biologian tutkimusmalleja, solun komponentteja ja metaboliaa, informaation säilymistä ja siirtymistä solussa, solu- ja molekyyli genetiikkaa sekä bakteerisolua.

Suoritustapa: L 84 t + 2 välikulustelua

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Opintojaksolla käsitellään mm. kehitysbiologiaa, kasvi- ja eläinfysiologiaa ja perinnöllisyystieteen perusteita.

Suoritustapa: L 78 t + 2 välikuulustelua

Geenitekniikka (2 ov)

Opintojakso antaa yleiskuvan yleisimmistä geeniteknisistä menetelmistä. Luennoilla käsitellään mm. seuraavia teema-alueita: entsyymit geenitekniikan työvälineinä, vektorit, geenien kloonauksen ja subkloonaustekniikat, geenien identifiointi ja eristys, kloonattujen geenien ekspressioanalyysi, DNA:n sekvensointi, PCR, geeninsiirrot pro- ja eukaryooteihin, ohjattu mutageeni, geenitekniikan sovellutukset tutkimuksessa ja teollisuudessa sekä geeniteknologia.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Geneettinen bioinformatiikka (2 ov)

Kurssilla käsitellään sekvenssianalyysiin liittyviä menetelmiä; tietokannat, kahden ja useamman rinnastuksen teoriaa, tietokantahakualgoritmit (Fasta ja BLAST), fylogeneettinen analyysi. Teorian lisäksi opiskelijat tekevät omatoimisia kotiharjoituksia.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Approbatur-kirjatentti (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Tamarin, R.H.** Principles of Genetics, uusien painos. Wm.C. Brown Publishers, n. 700 sivua.

Geneettinen uhanalaisuus (1 ov)

Opintojaksolla käsitellään pienten populaatioiden genetiikan teoriaa, esimerkkita-pauksia ja suojelutoimenpiteitä.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

TIETOJENKÄSITTELYTIEDE

Tietojenkäsittelytiede ei ole pelkästään koelma tietokoneen sovelluksia eri ongelmien ratkaisemiseen vaan aineen keskeisin osa on matematiikan tavoin sovelluksista riippumaton ja melko abstrakti. Matematiikka on tärkeä tukiaine tietojenkäsittelytieteelle. Tietokoneen käyttö on lisännyt matematiikan sovellusmahdollisuuksia, monet tietokonesovellukset perustuvat matemaattisiin malleihin ja myös tietojenkäsittelytieteen tutkimustyössä matemaattisilla menetelmillä on keskeinen sija.

Tietojenkäsittelytieteen approbatur-opin määrän tarkoituksena on antaa yleiskuva automaattisesta tietojenkäsittelystä. Approbatur-opintoja voi käyttää monien oppiaineiden ns. yleisopinoina, joiden tavoitteena on "tietotekninen lukutaito" eli perustiedot tietokoneista, niiden toimintaperiaatteista ja sovellustavoista. Approbatur-opin määrän laajuiset opinnot ovat tarpeen, jos käyttää paljon atk:ta työssään tai osallistuu atk-sovellusten suunnitteluun. Opintoihin sisältyy mm. ohjelmointia, laitetekniikkaa ja atk-suunnittelua.

TIETOJENKÄSITTELYTIEDEEN APPROBATUR OPPIMÄÄRÄ 15 OV

Tietokone työvälineenä (2 ov)

Ohjelmoinnin perusteet (3 ov)

Java-ohjelmointi (2 ov)

Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov)

Tietokantojen perusteet (2 ov)

Tietokoneen toiminta (2 ov)

Ohjelmoinnin harjoitustyö (Java) (2 ov)

Tietokone työvälineenä (2 ov) -opintojakso on suoritettava ennen muita approbatur-opintoja, ellei aihepiiri ole ennalta tuttu.

Luento-opintojaksot suoritetaan harjoituksilla ja loppukokeella. Ohjelmoinnin harjoitustyössä (2 ov) syvennetään ja havainnol-

listetaan luennoilla opittuja tietoja toteuttamalla konkreettinen ohjelmointi- ja suunnittelutyö. Opintojaksoista annettava arvostana määräytyy opintojaksokohtaisesti eri osatekijöistä saatujen pistemäärien perusteella.

Tietokone työvälineenä (2 ov)

Opintojaksolla harjoitellaan työvälineohjelmien käyttöä tulevia opintojaksoja ja harjoitustöitä varten mm. seuraavilta osa-alueilta: Windowsin käytön perusteet, WWW, sähköposti, uutisryhmät, tekstin- ja kuvankäsittely sekä taulukkolaskenta. Luennoilla käsitellään näiden ohjelmistojen toimintaperiaatteita ja esitetään demoja.

Aiemmin suoritettu Tietotekniikan alkeet 2 ov tai Unix-perusteet 1 ov (yksittäin tai yhdessä suoritettuna) korvaavat Tietokone työvälineenä 2 ov opintojakson. Tällöin Tietokone työvälineenä 2 ov EI voi sisältää opintokokonaisuuteen.

Suoritustapa: L 16 t + R 20 t (mikroharjoitukset) + kuulustelu

Oheiskirjallisuutta: **Paananen, J.** Tietotekniikan peruskirja. Eri painoksia. Teknolit.; **Capron, H—L.** Computers. Tools for an Information Age. 5th edition, Addison-Wesley Longman, 1998.; **Beekman, G.** Computer Confluence. 2nd edition, Addison-Wesley Longman, 1997.

Ohjelmoinnin perusteet (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään ohjelmoinnin keskeisiin periaatteisiin ja ajattelutapoihin. Opintojakson sisältönä ovat mm. tietokone ja ohjelma, algoritmi ja sen tila, Java, sijoitus ja lausekkeet, tulostus ja syöttö, luokat ja oliot abstraktin tietotyypin toteuttamisessa, string-olioita ja char-arvoja sekä taulukko-olioita, hakemista ja järjestämistä. Opintojakso ei edellytä aiempaa

ohjelmointitaitoa, mutta Tietokone työvälineenä (2 ov) (tai Tietotekniikan alkeet 2 ov) opintojaksoa vastaavat tiedot ovat suositeltavia.

Aiemmin suoritettu Johdatus ohjelmointiin (4 ov) opintojakso korvaa Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) ja Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 32 t + R 14 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Wikla, A.** Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, OtaDATA 2001 (luvut 1 ja 2); **Savitch.** An Introduction to Computer Science & Programming. Prentice Hall 1999.

Java-ohjelmointi (2 ov)

Opintojaksolla perehdytään Java-ohjelmointikieleen. Tavoitteena on, että opintojakson hyvin suorittanut opiskelija osaa omatoimisesti ja itsenäisesti käyttää kielien alkuperäisdokumentaatiota. Osallistumisen edellytys on ohjelmointitaito (esim. opintojakson Ohjelmoinnin perusteet 3 ov suoritus) sekä Tietokone työvälineenä 2 ov opintojaksoa vastaavat tiedot. Jos ohjelmointitaidon on hankkinut kielellä, jossa ei ole luokkia ja olioita, oppikirjan Wikla. A. Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, OtaDATA 1999. luvut 2.6.–2.8 on syytä opiskella ennen Java-ohjelmointi -opintojakson aloittamista.

Aiemmin suoritettu Johdatus ohjelmointiin (4 ov) opintojakso korvaa Ohjelmoinnin perusteet (3ov) ja Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 20 t + R 10 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Wikla, A.** Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, OtaDATA 2001. (luvut 3–6); **Savitch.** An Introduction to Computer Science & Programmign. Prentice Hall 1999.

Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään oliokeskeistä ohjelmiston kehittämistä ja siinä tarvittavia kuvaustekniikoita ja menetelmiä sekä niiden määrittelyä, suunnittelun toteutusta ja tes-tausta. Opintojakson toisena aiheena on johdatus käyttöliittymiin ja niiden suunnitteluun. Opintojaksolla edellytetään oliokäsitteistön tuntemista ohjelmoinnin kannalta opintojakson Ohjelmoinnin perusteet 3 ov laajuudessa. Edeltävinä opintoina vaaditaan Tietokone työvälineenä 2 ov opintojakso tai vastaavat tiedot.

Aiemmin suoritettu Informaatiojärjestelmät (4 ov) opintojakso korvaa Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov) ja Tietokantojen perusteet (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 24 t + R 10 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Laine, H.** Johdatus sovellussuunnitteluun. Helsingin yliopisto, Tietojenkäsittelytieteen laitos. 2000. Opintomoniste osat 1 ja 2.

Tietokantojen perusteet (2 ov)

Opintojaksolla opitaan perustiedot relaatiotietokannoista: mitä ne ovat ja miten niitä käytetään suoraan ja toisaalta ohjelmointikielen kautta. Opintojaksoon sisältyy johdatus relaatiotietokannan suunnitteluun. Opintojaksolla edellytetään ohjelmointitaitoa opintojakson Ohjelmoinnin perusteet 3 ov (tai Johdatus ohjelmointiin 4 ov) laajuudessa sekä Tietokone työvälineenä 2 ov (tai Tietotekniikan alkeet 2 ov) opintojaksoa vastaavat tiedot.

Aiemmin suoritettu Informaatiojärjestelmät (4 ov) opintojakso korvaa Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov) ja Tietokantojen perusteet (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 24 t + R 12 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuutta: **Laine, H.** Tietokantojen perusteet. Helsingin yliopisto. Tietojenkäsittelytieteen laitos. 2000.

Tietokoneen toiminta (2 ov)

Opintojaksolla tutustutaan tietokoneen ja sen oheislaitteiden rakenteeseen ja niiden toiminnan pääperiaatteisiin. Opintojaksolla käsitellään perusteita mm. keskusyksikön rakenneosista, lausekielen rakenteista symbolisella konekielellä, muistinhallinnasta sekä siirräntäjärjestelmästä.

Esitietoina edellytetään Tietokone työvälineenä 2 ov ja Ohjelmoinnin perusteet 3 ov opintojakson asiat tai perustiedot ohjelmoinnista.

Aiemmin suoritettu Tietokoneen toiminta (3 ov) korvaa tämän opintojakson.

Suoritustapa: L 24 t + R 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Häkkinen, A.** Tietokoneen Toiminta -luentomoniste. Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen laitos, 1998.

Ohjelmoinnin harjoitustyö (2 ov)

Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) ja Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksoihin liittyvä laboratoriotyö. Harjoitustyössä laaditaan itsenäisesti pienimuotoinen tietokoneohjelmisto Java kielellä. Työhön liittyy kirjallisen raportin laatiminen valmistetusta ja testatusta ohjelmistosta. Lähdeohjelmistauksen sekä työselvityksen pituudet ovat tyypillisesti parikymmentä sivua. Tarkeimmat ohjeet työn tekemiseen saadaan työryhmän ensimmäisellä kokoontumiskerralla. Edeltävinä opintoina vaaditaan Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) sekä Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksojen hyväksytty suoritus (tai Johdatus ohjelmointiin 4 ov opintojakson suoritus).

D

Suoritustapa: R 40 t + ohjelmointityön tekeminen

Kirjallisuus: Wikla, A. Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, OtaDATA 2001.; Ohjelmoinnin perusteet- ja Java-ohjelmointi -opintojaksojen oheismateriaali ja luentomuistiinpanot.

TÄHTITIEDE

Maailmankaikkeus nyt (2 ov)

Kurssilla käsitellään erilaisia tähtitieteen aiheita maapallolta avaruuden rajoille: aurinkokunnan uudet maailmat, tähtien synty ja kuolema, mustat aukot, maailmankaikkeuden rakenne ja kohtalo, havaintolaitteet ja galaksit.

Suoritustapa: L 28 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Oja, Heikki: **Maailmankaikkeus 2003.**

YLEINEN MIKROBIOLOGIA

Yleinen mikrobiologia tutkii bakteerien, virusten, sienten, levien ja alkueläinten elintoimintoja, rakennetta sekä niiden hyödyntämistä biotekniikassa. Mikrobiologian saavutukset vaikuttavat jokapäiväiseen elämäämme esimerkiksi elintarvike- ja lääketeollisuuden, biotekniikan sekä ympäristötutkimuksen kautta. Elintoimintojen säätelyä ja vaikutusmekanismeja molekyyllitasolla selvittävä tutkimus perustuu suurelta osin mikrobeilla suoritettuihin kokeisiin. Mikrobit toimivat luonnossa välttämättöminä hajottajaorganismeina, ja niiden käyttö jätteiden ja myrkkyjen hajottamisessa on mikrobiologisen tutkimuksen ansiosta jatkuvasti lisääntymässä. Bioteknisissä tuotantoprosesseissa mikrobin asema on keskeinen. Lääketieteellinen mikrobiologia tutkii sairauksia aiheuttavia mikrobeja ja etsii keinoja, joilla estää niiden leviäminen. Molekyylibiologisil-

la menetelmillä on nykyisin keskeinen asema kaikilla mikrobiologian osa-alueilla. Mikrobiologia on laboratoriotiede, joten myös opiskelu on varsinkin loppuvaiheessa hyvin laboratoriopainotteista.

YLEISEN MIKROBIOLOGIAN APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Mikrobiologia (2 ov)

Mikrofysiologia ja biotekniikka (3 ov)

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Ks. tutkintovaatimukset biokemian kohdalta.

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Ks. tutkintovaatimukset biokemian kohdalta.

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Ks. tutkintovaatimukset biokemian kohdalta.

Mikrobiologia (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Mikrobifysiologia ja biotekniikka (3 ov)

Bakteerien kasvun peruskäsitteet. Ravinteiden assimilaatio. Hengitysketjun rakenne ja toiminta. Heterotrofinen elämäntapa: aerobia, fakultatiivisuus, anaerobinen hengitys. Kemolitotrofia. Metanogeneesi, asetogeneesi. Käymisreaktiot. Hiivasolun rakenne ja fysiologia. Maitohappobakteerit: biologiset ominaisuudet ja käymisreaktiot. Hapatetut maitohappotuotteet ja juustot. Probiootit. Homeiden ja hiivojen biotekninen hyödyntäminen. Proteiinien erityis hiivalla. Esherichia coli tuotantoisäntänä. Molekulaariset displaymenetelmät, biosensorit. Bakteeri-

D

diagnostiikka: monoklonaliset vasta-aineet ja DNA-pohjaiset menetelmät.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **White.**, The Physiology and biochemistry of prokaryotes; **Glazer, Nikaido.** Microbial Biotechnology.

YLEISBIOLOGIA

Yleisbiologian approbatur-opinnot antavat perustiedot biologian eri osa-alueista, esim. molekyyli- ja solubiologiasta, perinnöllisyystieteestä, anatomiasta ja fysiologiasta, evoluutiobiologiasta sekä ekologiasta. Approbatur-opinnot antavat yleiskuvan mm. eliökunnan järjestelmästä, eliöiden rakenteesta ja toiminnasta, sekä tavallisimpien eläinten ja kasvien fysiologian ja anatomian perusteista.

Huom! Mikäli opiskelija aikoo suorittaa useita biologian alan opintokokonaisuuksia avoimena yliopisto-opetuksena (esim. kasvi- ja eläintiedettä) tai jos opiskelijalla on jo biologian alan yliopisto-opintoja takanaan, on huomioitava, että biologiassa eri oppiaineiden tutkintovaatimuksissa on päällekkäisyyttä. Samaa opintojaksoa ei voi käyttää sellaisenaan moneen opintokokonaisuuteen, vaan päällekkäisyydet on korvattava muilla, vajaan jättäneeseen oppimäärään soveltuvilla opintojaksoilla.

Ota yhteyttä opintoja järjestävän yksikön toimistoon opintosuunnitelmasi tarkentamiseksi.

YLEISBIOLOGIAN APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Ympäristöbiologia (1 ov)

Biotoopit (1 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (1 ov)

Johdatus eläintieteeseen (2 ov)

Ekologian perusteet (2 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Ks. tutkintovaatimukset biokemian kohdalta.

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Ks. tutkintovaatimukset biokemian kohdalta.

Ympäristöbiologia (1 ov)

Ks. tutkintovaatimukset kasvitieteen kohdalta.

Biotoopit (1 ov)

Ks. tutkintovaatimukset kasvitieteen kohdalta.

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (1 ov)

Ks. tutkintovaatimukset kasvitieteen kohdalta.

Johdatus eläintieteeseen (2 ov)

Tutustuminen eläinkunnan järjestelmään, tiettyjen pääryhmien edustajien rakenteeseen ja evoluution yleispiirteisiin sekä tutustuminen preparointityöskentelyyn. Kursikerran alkuun sijoittuvilla luennoilla selostetaan morfologian teorian perusteita, kurssilla käsiteltävään eläinmateriaaliin liittyvää toiminnallista morfologiaa sekä eläinkunnan evoluutioon liittyviä kysymyksiä. Anatomian työt tehdään 2-3 hengen ryhmissä assistentin johdolla. Opintojaksolla pakollinen läsnäolo!

Suoritustapa: L 42 t + R 18 t + kuulustelu (teoriakoe + suulliset välikokeet)

Kirjallisuus: Opintomoniste (ostettavissa Eläinmu-seolta)

D

Ekologian perusteet (2 ov)

Peruskäsitteitä, fyysikaalinen ympäristö, maapallon suurekosysteemit, evoluutio ja ekologia, populaatioekologia, yhteisö- ja systeemiekologia, soveltava ekologia

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

YMPÄRISTÖASIOIDEN HALLINTA

Ympäristöasioiden hallinta -opinnot perehdyttää opiskelijan ympäristökysymyksiin erityisesti niiden hallinnollis-taloudelliselta kannalta, opintokokonaisuudessa käsitellään mm ympäristölainsäädäntöä, ympäristöasioiden arviointi (YVA) -menettelyä, ympäristötalouden perusteita sekä tuotteiden/palveluiden elinkaarianalyysiä ja jätehuoltoa.

YMPÄRISTÖASIOIDEN HALLINTA APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Ympäristötieteen perusteet 2 ov
Ympäristötalouden perusteet 2 ov
Ympäristölainsäädäntö ja -hallinto 2 ov
Ympäristövaikutusten arviointi YVA 2 ov
Elinkaarianalyysi ja jätehuolto 2 ov
Kirjallisuuskulustelu 5 ov

Ympäristötieteen perusteet (2 ov)

Ihmisen aiheuttamat ympäristöongelmat sekä näiden ongelmien ratkaisumahdollisuudet. Näkökulma ongelmiin sekä globaalinen että monitieteinen.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: Gustafsson, J. (toim.) *Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat*. Uhkakuvista yhteistyöhön.

Ympäristötalouden perusteet (2 ov)

Kurssi perehdyttää opiskelijat ympäristökysymysten taloudelliseen ongelmakenttään ja ympäristöarvoihin yhteiskunnan hyvinvoinnin osatekijänä.

Suoritustapa: L 24 t + esseet

Ympäristölainsäädäntö ja -hallinto (2 ov)

Opintojaksolla saadaan yleiskuva ympäristönsuojeluun liittyvästä lainsäädännöstä ja hallinnosta.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Hollo, E. J. 2001.** Ympäristönsuojeluolakeus 2000.

Ympäristövaikutusten arviointi YVA (2 ov)

Kurssi antaa perustiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA) ja sen taustalla olevasta lainsäädännöstä ja sisältää arviointiohjelmien, arviointiselostusten ja osallistumisjärjestelyjen suunnittelun. Kurssilla käydään läpi jo toteutuneita YVA-hankkeita ja tehdään itsenäisiä harjoitustehtäviä.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu, harjoitustehtävät

Elinkaarianalyysi ja jätehuolto (2 ov)

Antaa perustiedot tuotteen/palvelun elinkaaren aikana, raaka-ainehankinnoista aina tuotteen hävittämiseen asti, syntyvistä ympäristöhaitoista. Lisäksi käydään läpi jätehuollon peruskysymyksiä. Luentojen ohella kurssi koostuu läpikäytävistä case-tapauksista sekä itsenäisesti suoritettavista harjoitustehtävistä.

Suoritustapa: L 24 t + ennakkotehtävä ja oppimistehtävä

Kirjallisuuskuulustelu (5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Haila, Yrjö & Jokinen, Pekka** 2000. Ympäristöpolitiikka: mikä ympäristö, kenen politiikka. 310 s. Vastapaino; **Määttä, Kalle**. 1999. Taloudellinen ohjaus ympäristönsuojelussa. 289 s. Yliopistopaino; **Wahlström, Erik**. 1994. Ympäristöris-
kit. Kokonaiskuvaa etsimässä. 253 s. Schildts; **Hempel, Lamont C**. 1996. Environmental Governance. The Global Challenge. Island Press. 291 s.

YMPÄRISTÖTIEDE

Ympäristötieteen opinnoissa käsitellään ihmisen ja luonnon välistä suhdetta sekä tämän vuorovaikutuksen luonnetta, ongelmia ja vaihtoehtoja. Ympäristötiede on luonteeltaan – ekologian keskeisestä asemasta huolimatta – monitieteinen kokonaisuus. Ympäristötieteen luennoilla ja seminaareissa ovat esillä ajankohtaiset ja merkittävät ympäristönsuojeluun ja luonnon monipuolisuuden säilyttämiseen kohdistuvat kysymykset, ympäristönsuojelun hallinto ja lainsäädäntö sekä uudistuvien luonnonvarojen käyttöön liittyvä problematiikka. **Ympäristötieteen approbatur-oppimäärän kokonaisuudessa on vaihtelua riippuen opintoja järjestävästä yksiköstä.**

YMPÄRISTÖTIEDEEN APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Pakolliset opintojaksot (6 ov):

Ympäristötieteen luennot (1 ov)

Ympäristönsuojelun hallinto ja lainsäädäntö, luennot (1 ov)

Ympäristötieteen seminaari esitelmineen (2 ov)

Loppukuulustelu (2 ov)

Valinnaiset opintojaksot (9 ov):

Ympäristönsuojelua käsittelevää kirjallisuutta, luentoja tai seminaareja

Pakolliset opintojaksot (6 ov):

Ympäristötieteen luennot (1 ov)

Ympäristötieteen tai ympäristönsuojelun alueen erikoisluento.

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Ympäristönsuojelun hallinto ja lainsäädäntö, luennot (1 ov)

Perehtyminen ympäristöalan lainsäädäntöön ja hallintoon.

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Ympäristötieteen seminaari esitelmineen (2 ov)

Suoritustapa: osallistuminen seminaari-työskentelyyn sekä itsenäinen perehtyminen ja esitelmän teko jostain ympäristönsuojelun osa-alueesta.

Loppukuulustelu (2–4 ov)

Kirjallisuus: **Wahlström, E., Hallanaro E-L., Manninen, S.** 1996. Suomen ympäristön tulevaisuus. (2 ov) Lappalainen, I. (toim.) 1998. Suomen luonnon monimuotoisuus (2 ov).

Valinnaiset opintojaksot (9 ov):

Ympäristönsuojelua käsittelevää kirjallisuutta, luentoja tai seminaareja opintoja järjestävän yksikön Ympäristötieteen opetusohjelman mukaisesti.

D

KASVATUSTIETEELLISET OPINNOT

Kasvatustieteellisten aineiden opintokokonaisuuksista annetaan kaikkien opintojaksojen tultua suoritetuiksi arvosana tyydyttävät, hyvät tai erinomaiset tiedot. Arvostelussa otetaan huomioon opintojaksojen laajuus ja opintojaksoista annettu arvosana.

AIKUISKASVATUSTIEDE

Aikuiskasvatustiede tutkii kaikkea aikuisiin suuntautuvaa tavoitteellista vaikuttamistoimintaa, kuten ammatillista peruskoulutusta, henkilöstökoulutusta, yleissivistävää ja harrastetavoitteista koulutusta.

AIKUISKASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT (15 OV)

- PA 1. Johdatus aikuiskasvatustieteeseen (3 ov)
- PA 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)
- PA 3. Aikuiskoulutuksen toimintakentät (2 ov)
- PA 4. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)
- PA 5. Aikuisdidaktiikan perusteet (2 ov)
- PA 6. Työ ja oppiminen (2 ov)
- PA 7. Kohti tutkivaa työtapaa (3 ov)

Eri paikoissa järjestettävässä opetuksessa saattaa olla pieniä eroja opintojaksojen suoritustavoissa.

PA 1. Johdatus aikuiskasvatustieteeseen (2 ov)

Opiskelija tutustuu aikuiskasvatustieteen peruskäsitteistöön, tutkimuskohteisiin ja ajankohtaiseen tutkimukseen.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu + oppimistehtävät

Kirjallisuus: **Tuomisto, J.** Aikuiskasvatuksen perusaineksia.

Oheiskirjallisuus: **Aikuiskasvatus:** aikuiskasvatustieteellinen aikakauslehti. Aikuiskasvatuksen tutkimusseura. Edellisen vuoden vuosikerta; **Kasvava aikuinen**, TV-kurssin videotallenne ja kurssiin liittyvä teos **Kasvava aikuinen**, toim. R. Grönstrand; erikseen ilmoitettavat koulutuspoliittiset asiakirjat.

PA 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)

Opiskelija tutustuu Suomen koulutusjärjestelmän kehitykseen ja koulutuspolitiikkaan.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa suoritetaan myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Antikainen, A.** Kasvatus, elämäntietä ja yhteiskunta; ja **Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L.** Kasvatussosiologia.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Lampinen, O.** Suomen koulutusjärjestelmän kehitys.

PA 3. Aikuiskoulutuksen toimintakentät (2 ov)

Opiskelija saa yleiskuvan aikuiskoulutuksen toimintakentistä sekä tutustuu valitsemaansa aikuiskoulutuksen kenttään ja sitä koskevaan tutkimukseen.

Suoritustapa: L 12 + essee

Kirjallisuus: sovitaan opetuksen yhteydessä.

PA 4. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu oppimisen ja persoonallisuuden kehityksen lainalaisuuksiin elinikäisen kehityksen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Näkökulmia kehityspsykologiaan.** Kehitys kontekstissaan, toim. P. Lyytinen, M. Korkiakangas & H. Lyytinen. (Teoksesta luetaan soveltuvien osien 150-200 s.); ja **Rauste-von Wright, M. & von Wright, J.** Oppiminen ja koulutus.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Säljö, R.** Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv. (Teos on ilmestynyt myös suomeksi.)

PA 5. Aikuisdidaktiikan perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu didaktiikan peruskäsitteisiin sekä oppii arvioimaan erilaisia opetuksellisia ratkaisuja ja niiden perusteita.

Suoritustapa: L 12 + kuulustelu + harjoitustehtävät + työskentelyä verkkoympäristössä

Kirjallisuus: **Engeström, Y.** Perustietoa opetuksesta.

Oheiskirjallisuus: **Aikuiskoulutus verkossa:** verkopohjaisten oppimisympäristöjen teoriaa ja käytäntöä, toim. J. Matikainen & J. Manninen: luennot ja ilmoitettavat artikkelit.

PA 6. Työ ja oppiminen (2 ov)

Opiskelija tutustuu työhön liittyvän koulutuksen ja oppimisen historialliseen kehitykseen ja ajankohtaisiin haasteisiin.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai essee tai b) kirjallisuuskuulustelu, jos-

sa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Järvinen, A., Koivisto, T. & Poikela, E.** Oppiminen työssä ja työyhteisössä.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Sarala, U. & Sarala, A.** Oppiva organisaatio – oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen.

PA 7. Kohhti tutkivaa työtapaa (3 ov)

Opintojakson aikana opiskelijat tutustuvat aikuiskasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin.

Suoritustapa: L 12 + oppimistehtävä

Kirjallisuus: **Argumentti ja kritiikki:** lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot, toim. M.-L. Kakkuri-Knuuttila (luvut 1–3 ja 8–11). Muusta kirjallisuudesta sovitaan opintojakson alussa.

AIKUISKASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT (35 OV)

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on hyvin tiedoin suoritettu aikuiskasvatustieteen 15 ov:n opintokokonaisuus.

Opintojen tavoitteena on aikuiskasvatustieteen sisällön tuntemus, valmius alan kehityksen seuraamiseen, tieteellisen tutkimuksen perusteiden tuntemus ja valmiudet syventävien opintojen aloittamiseen.

AA 1. Aikuisen oppimisen teoreettiset perusteet (2 ov)

AA 3. Valinnaiset aineopinnot 6 ov:

AA 3.1. Osaamisen kehittäminen organisaatiossa (2 ov)

AA 3.2. Aikuiskoulutuksen yhteiskunnalliset ja filosofiset perusteet (2 ov)

AA 3.3. Kehittävä työntutkimus (2 ov)

AA 4. Tutkimusmenetelmät 6 ov:

AA 4.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

AA 4.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

AA 5. Proseminaari (6 ov)

Eri paikoissa järjestettävässä opetuksessa saattaa olla pieniä eroja opintojaksojen suoritustavoissa.

AA 1. Aikuisen oppimisen teoreettiset perusteet (2 ov)

Opiskelija perehtyy elinikäistä oppimista, ammatillisen pätevyyden luonnetta ja muutosta sekä aikuisten oppimista koskeviin teorioihin.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: oppimateriaalina käytetään tieteellisten aikakauslehtien artikkeleita.

AA 3.1. Osaamisen kehittämisen organisaatiossa (2 ov)

Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin organisaatioiden kehittämistä ja oppimista koskeviin teorioihin, käytännön sovelluksiin sekä niitä koskeviin tutkimuksiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Nonaka, I. & Takeuchi, H.** The knowledge-creating company: how Japanese companies create the dynamics of innovation; **Toikka, K. & Kuivanen, R.** Häiriöt kehitysmahdollisuutena: tekniikan, organisaation ja työtavan kehitys joustavassa valmistusjärjestelmässä; ja **Yritysverkostot:** kilpailu tiedolla, nopeudella ja joustavuudella, toim. M. Ollus, J. Ranta & P. Ylä-Anttila.

AA 3.2. Aikuiskoulutuksen yhteiskunnalliset ja filosofiset perusteet (2 ov)

Opiskelija perehtyy aikuiskoulutuksen sosiologisen ja filosofisen analyysin keskeisiin traditioihin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Kasvatus ja sivistys**, toim. P. Siljan-der. Gaudeamus; ja **Kasvatussosiologian teoreettikoita**. Uudesta kasvatussosiologiasta oppimisen kriittiseen tarkasteluun, toim. T. Aittola.

AA 3.3. Kehittävä työntutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kehittävän työntutkimuksen taustateoriaan, tutkimusasetelmaan, metodologiaan ja ajankohtaisiin sovelluksiin.

Suoritustapa: L 12 t + yhden tutkimuksen tutkijan haastatteluun ja raportteihin perustuva erittely ryhmätyönä sekä essee-tehtävä.

Kirjallisuus: **Engeström, Y.** Kehittävä työntutkimus. Perusteita, tuloksia ja haasteita.

AA 4.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan kasvatustieteiden kannalta tärkeimmistä kvalitatiivisen tutkimuksen metodologioista sekä perehdyttää kvalitatiivisen aineiston hankinnan, erittelyn ja tulkinnan perusteisiin ja keskeisiin toteuttamistapoihin.

Suoritustapa: joko a) orientoiva teoskuulustelu + L 18 t + R 14 t + kuulustelu + harjoitustyö tai b) orientoiva teoskuulustelu + L 18 t + kirjallisuuskuulustelu

D

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.** Johdatus laadulliseen tutkimukseen.

Harjoitukset korvaava kirjallisuus: **Strauss, A. L. & Corbin, J.** Basics of qualitative research: grounded theory procedures and techniques.

AA 4.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

Opiskelija perehtyy kvantitatiivisen tutkimuksen teon periaatteisiin ja soveltaa niitä käytäntöön. Opiskelija perehtyy kasvatustieteen kannalta keskeisiin tilastollisiin aineiston analyysimenetelmiin ja niiden tutkimukselliseen soveltamiseen.

Suoritustapa: Suoritus koostuu kahdesta luentotyypisistä jaksosta (18 t + 18 t) sekä näiden sisältöjä integroivista harjoituksista (30 t).

Oheiskirjallisuus: **Heikkilä, T.** Tilastollinen tutkimus. 2. uud. p.; **Karma, K. & Komulainen, E.** Käyttäytymistieteiden tilastomenetelmien jatkokurssi. <http://www.edu.helsinki.fi/oppimateriaalit/>; **Munro, B. H.** Statistical methods for health care research. 4th ed.; **Yli-Luoma, P. V. J.** Johdatus kvantitatiivisiin analyysimenetelmiin SPSS for Windows -ohjelman avulla. 6. p.

Harjoitukset korvaava kirjallisuus: **Munro, B. H.** Statistical methods for health care research. 4th ed. (luvut 1–10)

AA 5. Proseminaari (6 ov)

Opiskelijat tekevät ohjatun tutkimuksen. Tavoitteena on lisäksi oppia käyttämään itsenäisesti kirjastoa ja muita tiedonlähteitä tutkimustyön välineinä sekä harjoitella osallistumista tieteelliseen keskusteluun.

Suoritustapa: R 60 t. Osallistuminen seminaariin ja tutkimussuunnitelman ja tutkimusraportin esittäminen seminaarissa.

Oheiskirjallisuus: **Hirsjärvi S. & Remes P. & Saja-vaara P.** Tutki ja kirjoita.

ERITYISPEDAGOGIIKKA

Erityispedagogiikka on kasvatustieteellinen oppiaine, jonka tavoitteena on tukea lähinnä pedagogisin keinoin erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä.

Erityispedagogiikan perusopintokokonaisuus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tarvitsevat erityispedagogisia tietoja ja taitoja työssään (mm. opettajat ja lastentarhanopettajat) tai jotka ovat kiinnostuneet poikkeavia opetusjärjestelyjä, -menetelmiä ja välineitä tarvitsevien erityisryhmien kasvatuksesta, opetuksesta ja kuntoutuksesta.

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT (15 OV)

EP 1. Erityispedagogiikan peruskurssi (3 ov)
EP 2.1. Kasvatustieteellinen tutkimus – kohti tutkivaa työtapaa (3 ov)
EP 3. Erityispedagogiikan kirjallisuus (9 ov)

EP 1. Erityispedagogiikan peruskurssi (3 ov)

Tavoitteena on antaa opiskelijalle yleiskuvaa erityispedagogiikasta tieteenalana ja käytännön toimintana sekä perehdyttää opiskelija erityiskasvatuksen ja -huollon osa-alueisiin opintokäyntien sekä opetus- ja oppimateriaalin avulla.

Suoritustapa: L 30 t + R 20 t, joihin sisältyy vierailukäyntejä + kuulustelu

Kirjallisuus: **Hautamäki, J. & al.** Erityispedagogiikan perusteet; **Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa**, toim. M. Jahnukainen. Lastensuojelun

D

keskusliitto; **Sosiaali- ja terveydenhuoltolainsäädäntö 2000**, toim. E. Onikki & H. Ranta.

EP 2.1. Kasvatustieteellinen tutkimus – kohti tutkivaa työtapaa (3 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin.

Suoritustapa: L 12 t + oppimistehtävä

Kirjallisuus: **Argumentti ja kritiikki**: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot, toim. M.-L. Kakkuri-Knuuttila (Luvut 1–3 ja 8–11). Muusta kirjallisuudesta sovitaan opetuksen yhteydessä.

EP 3. Erityispedagogiikan kirjallisuus (9 ov)

Suoritustapa: teokset suoritetaan kirjallisuuskuluusteluissa ryhmittäin. Teoksia ei voi tenttiä yksitellen.

EP 3.1 Kirjallisuus I (3 ov) :

Saloviita T. Kaikille avoimeen kouluun. Erilaiset oppilaat tavallisella luokalla. Atena: Jyväskylä;
Ahvenainen O. & Holopainen E. Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet: teoreettista taustaa ja opetuksen perusteita. Special data oma: Jyväskylä; **Lasten- ja nuorisopsykiatria**, toim. E. Räsänen & al. Duodecim. Jyväskylä; **Salmivalli, C.** Koulukiusaaminen ryhmäilmionä.

EP 3.2 Kirjallisuus II (3 ov) :

Erityispedagogiikka ja aikuisuus, toim. T. Ladonlahti & R. Pirttimaa; **Laine, M.** Johdatus kriminologiaan ja poikkeavuuden sosiologiaan; **Uusikylä, K.** Lahjakkaiden kasvatus; **Ziehe, T.** Uusi nuoriso. Epätavanomaisen oppimisen puolustus.

EP 3.3 Kirjallisuus III (3 ov) :

Määttä, P. Perhe asiantuntijana. Erityiskasvatuksen ja kuntoutuksen käytännöt; **Kommunikoinnin häiriöt**. Syitä, ilmenemismuotoja ja kuntoutuksen perus-

teita, toim. K. Launonen & A.-M. Korpjaakko-Huuhka; **Sairaan ja vammaisen lapsen hyvä elämä**, toim. E. Saarinen; **Kuikka, P. & Pulliainen, V.** Hänninen, R. Neuropsykologian perusteet.

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINNOT (35 OV)

Opintojen tavoitteena on laajentaa erityispedagogiikan tuntemusta perehdyttämällä opiskelija erityispedagogiikan keskeiseen teoreettiseen ja metodologiseen sisältöön. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa valmiudet soveltaa ja arvioida tietoa ja saa omakohtaista kokemusta erityispedagogiikan alan tutkimustyöstä. Opintokokonaisuus koostuu erityispedagogiikan perusopintojen (15 ov) lisäksi seuraavista opinnoista:

Alkukuulustelu (sisältyy opintojaksoon EA 1)

EA 1 Orientoivat opinnot (2 ov)

EA 2 Perehtyminen erityispedagogiikan käytäntöihin I (2 ov)

EA 3 Tutkimusmenetelmät (5 ov)

EA 3.1. Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

EA 3.2. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 ov)

EA 4 Proseminaari (5 ov)

EA 5 Valinnaiset erityisopinnot (6 ov)

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on erityispedagogiikan perusopintojen (15 ov) suoritus vähintään hyvin tiedoin.

Erityispedagogiikan aineopintojen alkukuulustelu (sisältyy opintojaksoon EA 1)

Suoritustapa: kirjallisuuskuluustelu (toimii tarvittaessa karsivana)

Kirjallisuus: **Mittler, P.** Working Towards Inclusive Education. Social context. David Fulton Publishers;

ja **Oppimisvaikeudet**. Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena, toim. T. Ahonen & T. Aro. Atena.

EA 1 Orientoivat opinnot 2 ov

Tavoitteena on jäsentää ja täsmentää erityispedagogiikan tieteenalan määrittystä, selvittää sen teorianmuodostuksen metodisia perusteita ja historiallista kehitystä sekä antaa kuva nykyisestä käsitteellisämisestä.

Suoritustapa: L 16 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Kirk, S. A. & Gallagher, J. J. & Anastasiow, N. J. *Educating Exceptional Children*. 8th or 9th ed. Houghton Mifflin.

EA 2 Perehtyminen erityispedagogiikan käytäntöihin I (2 ov)

Opiskelija perehtyy jonkin erityisryhmän kasvatukseen ja kuntoutukseen sekä toiminnan yleisiin perusteisiin, järjestelyihin ja tehtäviin.

Suoritustapa:

- 1) Vähintään kahden kuukauden harjoittelu tai työskentely jossakin erityispedagogiikan alueen laitoksessa tai koulussa tai
- 2) Perehtyminen johonkin erityispedagogiikan osa-alueeseen kirjallisuuden avulla (n. 600 s.) ja kaksi raportoitavaa opintokäyntiä.

Opintosuoritukset ja arviointi:

- 1) Suoritettu harjoittelu ja hyväksytty harjoittelukertomus.
- 2) Hyväksytyt kirjalliset raportit.

EA 3 Tutkimusmenetelmät (5 ov)

Tavoitteena on täsmentää ja varmentaa tieteellisen menetelmän perusteet, tieteellisen analyysin ja päättelyn ehdot ja keinot sekä harjoitella tilastomenetelmien

tai laadullisen tutkimusmenetelmän käyttöä. Sisällöllisesti on perehdyttävä kvantitatiivisiin ja kvalitatiivisiin menetelmiin. Kukin jakso eriytyy kolmeen osaan: metodien oma esittely, tuloksien yhteenvedo sekä menetelmiin perehtyminen harjoituksin.

EA 3.1 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

Suoritustapa: L 18 t + 18 t + R 30 t + harjoitustyö + molempien luento-osien kuulustelu

Kirjallisuus: Karma, K. & Komulainen, E. *Käyttätymistieteiden tilastomenetelmien jatkokurssi*. Gaudeamus; Yliopistopaino.

EA 3.2 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + R 10 t + harjoitustehtävät + kuulustelu

Kirjallisuus: Syrjälä, L. & al. *Laadullisen tutkimuksen työtapoja*. Kirjayhtymä.

EA 4 Proseminaari (5 ov)

Proseminaarin tavoitteena on harjaannuttaa opiskelija käyttämään itsenäisesti kirjastoja tiedonhankintalähteitä tutkimuksen apuvälineinä. Opiskelija oppii tekemään erityispedagogista ongelmakeskeistä tutkimustyötä aikaisemmissa opintojaksoissa oppimaansa integroiden ja syventäen. Hän harjaantuu osallistumaan tieteelliseen keskusteluun ja laatimaan tutkimusraportin.

Proseminaarin sisältö tutustuttaa opiskelijan systemaattisen tiedonhaun perusteisiin ja menetelmiin sekä proseminaarityön vaatiman kirjallisen aineiston kokoamiseen ja tiedoston laatimiseen. Opiskeli-

ja laatii suppeahkon erityispedagogisen tutkielman ja raportoi sen joko yksin tai ryhmätyönä.

Suoritustapa: R 52 t sekä osallistuminen seminaarityöskentelyyn, tehtävien suorittaminen ja tutkielman tekeminen.

Kirjallisuus: **Tutki ja kirjoita**, toim. S. Hirsjärvi & al. Kirjayhtymä

EA 5 Valinnaiset erityisopinnot (6 ov)

Opiskelija valitsee kolme aluetta, joista jokaisesta hän suorittaa kolme vapaavalintaista teosta. Teokset voi suorittaa osallistumalla kirjallisiin kuulusteluihin tai essee-kirjoituksina. Samaa teosta ei voi suorittaa kahdessa kokonaisuudessa.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelut tai esseeet kolmelta valinnaiselta osa-alueelta:

EA 5.1 Poikkeavuus, yhteiskunta ja koulutus I (2 ov)

EA 5.2 Kommunikaation kehitys ja häiriöt (2 ov)

EA 5.3 Matematiikan oppimisvaikeudet (2 ov)

EA 5.4 Aistivammaisuus (2 ov)

EA 5.5 Kehitysvammaisuus I (2 ov)

EA 5.6 Oppimisvaikeudet, diagnostiikka ja interventio I (2 ov)

EA 5.7 Neuropsykologia I (2 ov)

EA 5.8 Lahjakkaiden lasten opetus I (2 ov)

EA 5.9 Varhaisvuosien erityiskasvatus (2 ov)

EA 5.10 Erityispedagogiikan klassikkoja (2 ov)

Luettelo valinnaisesta kirjallisuudesta on saatavissa opintokokonaisuuden järjestävästä toimistosta.

ERITYISPEDAGOGIIKKA/ LASTEN JA NUORTEN KÄYTTÄYTYMISHÄIRIÖT.

Johdantokurssi ongelmallisen käyttäytymisen tulkintaan (1 ov)

Opintojakso toteutetaan monimuoto-opetuksena. Tutkintovaatimukset saa avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä opistoista.

KASVATUSTIEDE

Kasvatustiede antaa systemaattisen kokonaiskuvan ihmisen oppimisen ja kasvun ohjaamisesta ja siihen eri perustieteiden näkökulmista kohdistuvasta tutkimuksesta kasvatuksen koko kentällä lapsuudesta vanhuuteen.

KASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT (15 OV)

Kasvatustieteen perusopinnot tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kasvatustieteen keskeisiin kysymyksiin ja teorianmuodostukseen, yhteiskunnan koulutusjärjestelmän kehittämiseen yksilön ja yhteisön näkökulmasta sekä saa aineksia oman kasvatustieteellisen asiantuntijuuden kehittymiselle.

PK 1. Kasvatusfilosofian perusteet (2 ov)

PK 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)

PK 3. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)

PK 4. Didaktiikan perusteet (2 ov)

PK 5. Kohti tutkivaa työtapaa (3 ov)

PK 6. Kasvatus elämänkulussa (4 ov)

PK 1. Kasvatusfilosofian perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatuksen ilmiöiden filosofiseen käsitteellistämiseen.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Puolimatka, T.** Opetusta vai indoktrinaatiota.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Nurmi, K. E.** Johdatus kasvatuksen filosofisiin ja historiallisiin perusteisiin. 7. tai uud. painos.

PK 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)

Opiskelija perehtyy Suomen koulujärjestelmän kehitykseen ja koulutuspolitiikkaan.

Suoritustapa: joko a) L 12 t ja kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L.** Kasvatussosilogia; ja **Kuikka, M. T.** Suomalaisen koulutuksen vaiheet.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Lampinen, O.** Suomen koulutusjärjestelmän kehitys.

PK 3. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu oppimisen ja persoonallisuuden kehityksen lainalaisuuksiin elinikäisen kehityksen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Näkökulmia kehityspsykologiaan.** Kehitys kontekstissaan, toim. P. Lyytinen & M. Korkiakangas & H. Lyytinen (teoksesta luetaan soveltuvin osin 150–200 s.); ja **Rauste-von Wright, M. & von Wright, J.** Oppiminen ja koulutus.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Saarinen, P., Ruoppila, I. & Korkiakangas, M.** Kasvatuspsykologian kysymyksiä. 2. uud. p. tai uud. p.

PK 4. Didaktiikan perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu didaktiikan peruskäsitteistöön ja opetuksen suunnittelun vaiheisiin opetuksen kehittämisen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 12 + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lipponen, L.** Tutkiva oppiminen: älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Uusikylä, K. & Atjonen, P.** Didaktiikan perusteet.

PK 5. Kohti tutkivaa työtapaa (3 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin.

Suoritustapa: L 20 t + oppimistehtävät

Kirjallisuus: **Argumentti ja kritiikki:** lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot, toim. M.-L. Kakkuri-Knuuttila (luvut 1–3 ja 8–11). Muusta kirjallisuudesta sovitaan opintojakson alussa.

PK 6. Kasvatus elämäntulussa (4 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatukseen ja koulutukseen ihmisen elämäntulun eri vaiheissa sekä formaalisissa että informaalisissa oppimisympäristöissä.

D

Suoritustapa: oppimistehtävä

Kirjallisuus: opiskelija valitsee oheisesta kirjallisuudesta kolme teosta, joiden tulee olla eri osa-alueilta. Tehtävissä edellytetään myös ko. teemaan liittyvien muiden perusopintoihin kuuluvien opintojaksojen tietojen hyödyntämistä.

Perhe:

Koti kasvattajana, elämä opettajana. Kasvatus- ja oppimiskulttuurit tutkimuskohteina, toim. L. Lauri-nen.

Ydinperheestä yksilöllistyyiin perheisiin, toim. J. Virkki.

Varhaiskasvatus:

Strandell, H. Päiväkotien lasten kohtaamispaikkana: tutkimus päiväkodista sosiaalisten suhteiden kenttänä. Gaudeamus.

Koulu:

Opettaja modernin murroksessa, toim. H. Niemi.
Suomalainen koulu ja kulttuuri, toim. T. Tolonen.

Nuorisotutkimus:

Puuronen, V. Johdatus nuorisotutkimukseen.

Aikuiset:

Living in a learning society: life-histories, identities and education, A. Antikainen et al.
Oppiminen ja elämänhistoria, toim. A. Antikainen & H. Huotelin. Aikuiskasvatuksen 37. vuosikirja.

Työelämä:

Ruohotie, P. Ammatillinen kasvu työelämässä. 2. uud. p. Ammattikasvatussarja 8/1995.

Vanhuus:

Oppiminen ja ikääntyminen, toim. P. Sallila. Aikuiskasvatuksen 41. vuosikirja.

Avoimet oppimisympäristöt:

Verkkoopedagogiikka, toim. E. Lehtinen.

KASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT (35 OV)

Kasvatustieteen aineopintojen tavoitteena on laajentaa kasvatustieteellistä asiantun-tijuutta perehdyttämällä kasvatustieteen keskeiseen teoreettiseen ja metodologi-seen sisältöön sekä tärkeimpiin tutkimus-tuloksiin. Tavoitteena on, että opiskelija saa valmiudet soveltaa ja arvioida kasva-tustieteellistä tietoa erilaisissa kasvatusta ja koulutusta koskevista kysymyksistä ja saa omakohtaista kokemusta kasvatustie-teellisestä tutkimustyöstä.

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on hyvin tiedoin suoritettu kasvatustieteen 15 ov:n opintokokonaisuus.

AK 1. Valinnaiset aineopinnot 8 ov:

AK 1.1. Kasvatusfilosofinen tutkimus (2 ov)

AK 1.2. Kasvatuspsykologinen tutkimus (2 ov)

AK 1.3. Kasvatussosiologinen tutkimus (2 ov)

AK 1.6. Osaamisen kehittäminen orga-nisaatiossa (2 ov)

AK 2. Tutkimusmenetelmät 6 ov:

AK 2.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetel-mät (3 ov)

AK 2.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

AK 3. Proseminaari (6 ov)

AK 1.1. Kasvatusfilosofinen tutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kasvatusfilosofiseen tutkimukseen ja sen menetelmiin. Tarkoi-tuksena on antaa opiskelijalle käsitys kes-keisistä ontologisista, tietoteoreettisista ja arvofilosofisista näkökulmista, jotka vai-kuttavat kasvatuksen teoriaan ja käytän-töön sekä kehittää valmiuksia itsenäiseen filosofiseen argumentaatioon.

Suoritustapa: joko a) L 14 t ja kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa suoritetaan myös opetuksen korvaava kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Puolimatka, T.** Kasvatuksen mahdollisuudet ja rajat.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Platonista transmodernismiin.** Juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen, toim. R. Huhmarniemi, S. Skinnari & J. Tähtinen.

AK 1.2. Kasvatuspsykologinen tutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kasvatuspsykologian teoreettisiin ja empiirisiin lähtökohtiin sekä tutustuu alan tutkimukseen ja sen menetelmiin. Aiheina aivot, ajattelu ja kehitys; muisti ja oppiminen; koulutettavien persoonallisuus; koulutettavien valmiuksien ja saavutusten arviointi sekä kasvu yksilön, ympäristön ja yhteisön vuorovaikutuksessa.

Suoritustapa: joko a) L 14 t ja kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa suoritetaan opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Gage, N. L. & Berliner, D. C.** Educational psychology. 5th or later ed.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Hilgard's introduction to psychology**, R. L. Atkinson & al. 12th ed. (osat 2, 4, 5 ja 6).

AK 1.3. Kasvatussosiologinen tutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kasvatussosiologian teoreettisiin ja empiirisiin lähtökohtiin sekä alan tutkimukseen ja sen menetelmiin. Näkökulmana ovat koulutuksen ja kasvatuksen rakenteelliset ja kulttuuriset tekijät, sisältöinä mm. sukupuolen, sosiaalisen

taustan ja etnisyyden merkitykset koulutuksessa sekä tiedon ja opetussuunnitelman sosiologinen analyysi.

Suoritustapa: joko a) L 14 t + oppimistehdävä tai b) L 14 t + essee tai c) L 14 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Education: culture, economy and society**, ed. by A. H. Halsey et al. Osa Introduction sekä sopimuksen mukaan yhteensä 10 artikkelia osista Part one ja Part five tai sopimuksen mukaan muita artikkeleita ko. teoksesta tai esim. jostain seuraavista tieteellisistä aikakauskirjoista: British Journal of Sociology of Education, Discourse, Gender and Education tai International Studies of Sociology of Education.

AK 1.6. Osaamisen kehittäminen organisaatiossa (2 ov)

Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin organisaatioiden kehittämistä ja oppimista koskeviin teorioihin, käytännön sovelluksiin sekä niitä koskeviin tutkimuksiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Nonaka, I. & Takeuchi, H.** The knowledge-creating company: how Japanese companies create the dynamics of innovation; **Toikka, K. & Kuivanen, R.** Häiriöt kehitysmahdollisuutena: tekniikan, organisaation ja työtavan kehitys joustavassa valmistusjärjestelmässä; ja **Yritysverkostot:** kilpailu tiedolla, nopeudella ja joustavuudella, toim. M. Ollus, J. Ranta & P. Ylä-Anttila.

AK 2.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan kasvatustieteiden kannalta tärkeimmistä kvalitatiivisen tutkimuksen metodologioista sekä perehdyttää kvalitatiivisen aineiston hankinnan, erittelyn ja tulkinnan perusteisiin ja keskeisiin toteuttamistapoihin.

Suoritustapa: orientoiva teoskuulustelu + L 18 t + R 14 t + harjoitustyö + luentokuulustelu

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.** Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 2. p.

Harjoitukset korvaava kirjallisuus: **Strauss, A.L. & Corbin, J.** Basics of qualitative research: grounded theory procedures and techniques.

AK 2.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

Opiskelija perehtyy kvantitatiivisen tutkimuksen teon periaatteisiin ja soveltaa niitä käytäntöön. Opiskelija perehtyy kasvatustieteen kannalta keskeisiin tilastollisiin aineiston analyysimenetelmiin ja niiden tutkimukselliseen soveltamiseen.

Suoritustapa: Kaksi luentojaksoa (L 18 t + L 18 t) + luentojen sisältöjä integroivat harjoitukset (R 30 t) + luentoihin ja harjoituksiin liittyvä kirjallinen kuulustelu + harjoitustyö

Oheiskirjallisuus: **Heikkilä, T.** Tilastollinen tutkimus. 2. uud. p.; **Karma, K. & Komulainen, E.** Käytännönmittien tilastomenetelmien jatkokurssi. <http://www.edu.helsinki.fi/oppimateriaalit/>; **Munro, B. H.** Statistical methods for health care research. 4th ed.; **Yli-Luoma, P. V. J.** Johdatus kvantitatiivisiin analyysimenetelmiin SPSS for Windows -ohjelman avulla. 6. p.

AK 3. Proseminaari (6 ov)

Opiskelija saa kokonaiskuvan tutkimusprosessista perehtymällä tehtyihin kasvatustieteellisiin tutkimuksiin, suorittamalla itse tutkimusta ja kirjoittamalla tutkimusraportin. Tavoitteena on, että opiskelija integroi ja syventää aikaisemmin opittua tutkimustyöhönsä sekä harjoittelee osallistumista tieteelliseen keskusteluun. Proseminaarityö on pääaineopiskelijoilla myös kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon sisältyvä kandidaatintyö.

Suoritustapa: R 50 t. Seminaarityön suunnittelu, toteuttaminen sekä raportointi yksilö- tai parityönä, työn eri vaiheiden esittäminen seminaariryhmässä sekä aktiivinen osallistuminen seminaarin työskentelyyn. Kirjastonkäytön opetus sisältyy proseminarin opetukseen.

Oheiskirjallisuus: **Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Saja-vaara, P.** Tutki ja kirjoita.

PEDAGOGIK OCH VUXENPEDAGOGIK

Grundstudierna syftar till att den studerande

- når en mångsidig överblick av den pedagogiska vetenskapen och dess resultat
- förstår utbildningens, undervisningens och bildningens tvärvetenskapliga karaktär
- känner till olika synsätt och teorier om undervisning, utbildning och inlärning
- inser hur pedagogisk teori och praktik hänger samman
- utvecklar sin förståelse av pedagogikens roll i samhället
- förstår vilka filosofiska, psykologiska, sociologiska frågor och problem som är relevanta för pedagogiken
- genom självständiga studier blir medveten om sitt eget pedagogiska tänkande och förhållningssätt.

GRUNDSTUDIER I PEDAGOGIK ELLER VUXENPEDAGOGIK (15 SV)

A 1 Filosofiska perspektiv på pedagogik I (2 sv)

A 2 Psykologiska perspektiv på pedagogik I (3 sv)

A 3 Sociologiska perspektiv på pedagogik (3 sv)

A 4 Didaktik (3 sv)

A 5 Vuxenpedagogikens grunder (2 sv)

A 6 Litteraturtentamen i pedagogik/vuxenpedagogik (2 sv)

Studeranden väljer genom sluttentamen (A6) huruvida pedagogik eller vuxenpedagogik blir huvudämnet i examen.

A 1. Filosofiska perspektiv på pedagogik I (2 sv)

Kursen avser att ge en allmän överblick av pedagogikens ontologiska, epistemologiska och axiologiska frågor. Studiehelteten syftar till att utveckla en grundläggande kännedom i den pedagogiska filosofins olika frågeställningar men också utmana den studerande till personligt tänkande och ställningstagande i pedagogisk-filosofiska frågor.

Arbetsformer: F 14 t, diskussioner, textanalys

Litteratur: **Stensmo C.** 1998. Pedagogisk filosofi – en introduktion; **Nurmi K.** 1995. Johdatus kasvatuksen filosofiaan ja historiallisiin perusteisiin; **Tännsjö T.** 2000. Grundbok i normativ etik. Thales; Ett urval artiklar.

A 2. Psykologiska perspektiv på pedagogik I (3 sv)

Kursen behandlar den gren av psykologin som är relevant för undervisning och fostran. Centrala frågeställningar är inlärning och utveckling och hur teorier om de här processerna kan tillämpas i undervisningen.

Arbetsformer: F 20 t, övningar och gruppdiskussioner samt tentamen

Litteratur: **Imsen G.** 2000. Elevens värld. Introduktion i pedagogisk psykologi; **Miller P. H.** Theories of developmental psychology; **Säljö R.** 2000. Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv.

A 3. Sociologiska perspektiv på pedagogik I (3 sv)

Kursen ger en överblick av den pedagogiska sociologins centrala teoretiska utgångspunkter.

Kursen behandlar samverkan mellan individ, utbildning och samhälle.

Arbetsformer: Kursen avläggs genom att delta i undervisning (20 t), övningar och skriftlig tentamen.

Litteratur: **Liljequist K.** Skola och samhällsutveckling; **Antikainen A. et al.** Kasvatussosiologia; Tidsskriftsartiklar.

A 4. Didaktik (3 sv)

Kursen ger en överblick av didaktiken som ett av pedagogikens delområden. Särskilt belyses hur didaktiken hanterar undervisning och läroplansfrågor på ett enhetligt sätt. Särskild uppmärksamhet fås även vid förhållandet mellan undervisningens teori och praktik.

Arbetsformer: Föreläsningar (20 t) samt planering, genomförande och inbandning av undervisningssituation.

Litteratur: **Imsen G.** 1999. Lärarens värld. Introduktion till allmän didaktik; **Uljens M.** 1997. Didaktik – teori, reflektion och praktik; **Uusikylä K. & Atjonen S.** 2000. Didaktiikan perusteet.

A 5. Vuxenpedagogikens grunder (2 sv)

Målsättningen med kursen är att studerande känner till vuxenutbildningens historia och värdegrund. Under kursen bekantar man sig med vuxenutbildningens uppgift, betydelse och utveckling.

Arbetsformer: F 14 t, diskussioner

Litteratur: **Antikainen A.** m.fl. (1996). Living in a Learning Society; **Elinikäinen oppiminen.** (1994) . Vapaan sivistystyön 35. vuosikirja. Kansanvalistusseura, Aikuiskasvatuksen tutkimusseura; **Merriam S. B. & Caffarella R. S.** (1999) . Learning in Adulthood. A comprehensive guide. 2nd ed. (valda delar)

A 6. Litteraturstudier i pedagogik eller vuxenpedagogik (2 sv)

Förkunskaper: Den studerande i pedagogik / vuxenpedagogik rekommenderas att gå upp i litteraturtentamen först när de övriga grundstudierna är avklarade.

Arbetsform: Självständiga litteraturstudier som examineras genom skriftlig tentamen.

Litteratur:

Pedagogik:

Rinne R., Kivirauma J. & Lehtinen. E. 2000. Johdatus kasvatustieteisiin; **Kuikka M.** A history of Finnish education; **v. Wright G. H.** Myten om framsteget. Schildts eller Bonniers.

Vuxenpedagogik:

Usher R., Bryant I., Johnston R. Adult education and the postmodern challenge; **Lehtisalo L. & Raitola R.** Koulutus ja koulutuspolitiikka 2000-luvulle.

ÄMNESSTUDIER I PEDAGOGIK (delar, 4 sv)

Ämnesstudierna omfattar 20 studieveckor. Ämnesstudierna är delvis differentierade enligt den inriktning som studeranden valt (pedagogik eller vuxenpedagogik) .

Följande studiehelheter anordnas i ämnesstudierna i pedagogik:

B 2.1. Bildning i ett internationellt perspektiv (2 sv)

B 2.2. Läroplansteori och utvecklingsarbete (2 sv)

B 2.1. Bildning i ett internationellt perspektiv (2 sv)

Kursen syftar till att ge studerandena kunskaper om utbildningens mål, innehåll och utformning i olika samhällen samt insikt i frågor gällande internationell fostran. Kursen belyser pedagogiska frågor som kan aktualiseras i samhälleliga förändringsskeden.

Förkunskaper: Grundstudier i pedagogik eller vuxenpedagogik med goda insikter.

Arbetsformer: F + G 14 t, grupparbeten, textanalys och ett skriftligt arbete.

Litteratur: Valda delar: **Fägerlind, I. & Saha, L. J.** 1989. Education and national development. A comparative perspective; **Husén, T.** 1985. Utbildning i internationellt perspektiv. En inledning till den jämförande pedagogiken; **Ovando, C. J. & Collier, V. P.** 1998. Bilingual and ESL classrooms. Teaching in multicultural contexts; Tidskriftsartiklar och rapporter.

B 2.2. Läroplansteori och utvecklingsarbete (2 sv)

Kursen ger en introduktion till utvecklingsarbete och läroplansteori främst inom skolan men även på andra utbildningsstadiet. Under kursen behandlas utveckling, planering och förändring av såväl det teoretiska som praktiska pedagogiska arbetet. Olika pedagogiska arbetsformer som samarbetsinläring, problembaserat lärande och åldersintegrerad undervisning presenteras också.

Förkunskaper: Grundstudier i pedagogik eller vuxenpedagogik med goda insikter.

Arbetsformer: F + G 14 t, gruppövningar, studiebesök och tentamen.

Litteratur: Artiklar från **Journal of curriculum studies**; **Sahlberg, P. & Leppilampi, A.** 1998. Samarbetsinläring; Aktuella artiklar.

YRITTÄJYYS JA YRITTÄJYYSKASVATUS

Opintokokonaisuus antaa kasvatustieteen opiskelijoille sekä eri aineiden opettajaksi opiskeleville tai opettajana jo toimiville perustietoa yrittäjyyden muodoista ja tehtävistä yhteiskunnassa, tukee yrittäjyyskasvatuksen aihekokonaisuuksien suunnittelua oppilaitoksissa sekä esittelee yrittäjyyskasvatuksen työtapoja. Opintokokonaisuus soveltuu sivuaineeksi eri alojen opettajaksi opiskeleville ja opettajina toimiville sekä kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen opiskelijoille. Se antaa yrittäjyyteen liittyvän tietoperustan myös muiden tiedekuntien opiskelijoille.

Opintokokonaisuuden suoritus edellyttää aktiivista osallistumista luentoihin, pienryhmätyöskentelyyn ja opintokäynteihin sekä portfolion, case-harjoitusten ja loppuprojektin tekemistä.

Arviointi: opintokokonaisuuden loppuarvosana muodostuu opintojaksoista annettujen arvosanojen opintoviikkomääräpainotetun keskiarvon perusteella.

YRITTÄJYYS JA YRITTÄJYYSKASVATUS (15 OV)

1. Yrittäjyyskasvatuksen lähtökohdat (1 ov)
2. Työ, elämänodotukset ja yrittäjyyden sosiaalipsykologiset edellytykset (4 ov)
3. Yrittäjä ja yritystoiminta yhteiskunnassa (4 ov)
4. Yrittäjyyskasvatus koulussa (3 ov)
5. Yrittäjyyskasvatuksen projekti (3 ov)

Yrittäjyyskasvatuksen lähtökohdat (1 ov)

- Yrittäjyyskasvatuksen institutionaaliset ja opetussuunnitelmalliset puitteet
- Yrittäjyyskasvatuksen päämäärät ja tavoitteenasettelut.

- Yrittäjyyskasvatuksen opetus- ja oppimisteoreettinen sekä kasvatustieteellinen perusta

Opintosuoritukset: L 12 t + harjoitustyö

Kirjallisuus: Sahlberg, P., Meisalo, V., Lavonen, J. & Kolari, M. (toim.) , **Luova ongelmanratkaisu koulussa**. Valtion painatuskeskus. 1993; sekä **Koulu ja yritys yhdessä** -kansio.

2. Työ, elämänodotukset ja yrittäjyyden sosiaalipsykologiset edellytykset (4 ov)

- Työ, hyvinvointi ja elämänhallinta ihmisten, erityisesti nuorten, käsityksissä ja arvostuksissa
- Omaan elämään orientoitumisen eri tyylit
- Yrittäjyyden sosiaalipsykologiset ulottuvuudet
- Organisaatioiden toiminta- ja päätöksentekokulttuurit

Opintosuoritukset: L 20 t + R 40 tuntia + essee

Kirjallisuus: **Helve, H. et al**, Nuorten elämänpolku ja Lama-Suomessa. Nuorisotutkimusseura. 1997; **Leskinen, P.-L.**, ”Yrittäjällä on koko elämä kiinni yrityksessä.” Opiskelijoiden yrittäjyyskäsitteet ja niiden muutokset yritysprojektin aikana. Acta Wa-saensia 71. Vaasan yliopisto. 1999.

3. Yrittäjä ja yritystoiminta yhteiskunnassa (4 ov)

- Yritystalouden perusteet ja sen suhde kansantalouteen
- Yrittäjät elinkeinoryhmänä
- Yritystoimintaa koskeva oikeudellinen säätely
- Yrityksen suunnittelu, perustaminen ja johtaminen
- Yrittäjyys yhteiskuntaeettisenä kysymyksenä

Opintosuoritukset: L 24 t + R 40 t + essee

Kirjallisuus: **Storbacka, K. & Lehtinen, J.**, Asiakkuuden ehdoilla: johdatus uuteen asiakkuusajatte-

D

luun. Aspectum. 1998; sekä Nuori yrittäjyys -aineisto.

4. Yrittäjyyskasvatus koulussa (3 ov)

- Kouluissa toteutetun yrittäjyyskasvatuksen kokemuksia
- Yrittäjyyskasvatuksen painopisteet eri kouluasteilla
- Yrittäjyyskasvatuksen työtavat ja arviointimenetelmät
- Yhteyksien luominen koulun ja elinkeinonelämän välillä

Opintosuoritukset: L 14 t + R 36 t + essee

5. Yrittäjyyskasvatuksen projekti (3 ov)

Projektissa sovelletaan edeltävissä opintojaksoissa saavutettuja tietoja ja taitoja ja se raportoidaan seminaareissa.

Opintosuoritukset: H 20 t + projektityö

Kirjallisuus: Kyrö, P., Nurmi, K. & Tikkanen, T. (toim.), **Yrittäjyyden askeleita yhteiskunnassa**. HUP. 1999.

VALTIOTIETEELLISET OPINNOT

KEHITYSMAATUTKIMUS

KEHITYSMAATUTKIMUKSEN PERUSOPINNOT (A-OPPIMÄÄRÄ) 15 OV

Perusopinnot tutustuttaa opiskelijan kansainväliseen kehityskeskusteluun ja käytäntöön sekä kehityksen tutkimuksessa tarvittaviin käsitteisiin ja teoreettisiin työvälineisiin. Kokonaisuus koostuu kolmesta viiden opintoviikon laajuisesta osiosta: johdantojaksosta (A1), tutkimus- ja teoriajaksosta (A2) ja valinnaisista opinnoista (A3).

A1 Johdatus kehityskysymyksiin (5 ov):

- A1.1 Johdantokurssi (2 ov)
- A1.2 Kirjallisuuskuulustelu (3 ov)

A2 Johdatus kehitysmaiden tutkimukseen (5 ov):

- A2.1 Kehitysmatutkimuksen yhteiskuntatieteelliset perusteet (3 ov)
- A2.2 Kehityksen taloustieteen perusteet (2 ov)

A3 Valinnaiset opinnot (5 ov); viisi opintoviikkoa seuraavista:

- A3.1 Ympäristö ja kehitys (2 ov)
- A3.2 Sukupuoli ja kehitys (2 ov)
- A3.3 Globalisaatio, kehitys ja kansainväliset järjestöt (2 ov)
- A3.4 Globaalihistoria ja kehitys (3 ov)
- A3.5 Alueellinen tai temaattinen erityiskurssi (1–3 ov)
- A3.6 Alueellinen tai temaattinen kirjallisuuskulustelu (1–3 ov)
- A3.7 Johdantoseminaari (2 ov)

Huom! Valinnaisten opintojen opetustarjontaa vaihtelee järjestäjästä riippuen.

A1.1 Johdantokurssi (2 ov)

Johdantokurssilla paneudutaan kehitysmatutkimuksen peruskäsitteisiin ja esitellään kehitysongelmien selitys- ja ratkaisumalleja. Kurssilla selvitetään kehitykseen, kehityksen, alikehityksen, köyhyyden ja globalisaation käsitteet. Talous- ja yhteiskuntakehityksen tematiikkaa käsitellään sekä yleisesti että seuraaviin teemoihin pureutuen: väestö, sukupuoli (gender), ruoka ja nälkä, kaupungistuminen, maaseutukehitys, ympäristöongelmat sekä etniset ja uskonnolliset konfliktit. Kehitysyhteistyötä käsitellään myös Suomen kehitysavun näkökulmasta.

Suoritustapa: L 32 t + luentopäiväkirja

A1.2 Kirjallisuuskulustelu (3 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu. Mahdollisesti myös opintopiiri.

Kirjallisuus:

1. Kantola A. (toim.): **Maailman tila ja Suomi**
2. Allen T. & Thomas A. (eds.): **Poverty and Development into the 21st Century**. Luvut 1-9, 16-24.

A2.1 Kehitysmatutkimuksen yhteiskuntatieteelliset perusteet (3 ov)

Kurssilla käsitellään yhteiskunta- ja kulttuuritutkimuksen sekä politiikan tutkimuksen peruskäsitteitä ja ideoita. Siinä esitellään sekä klassisia että uudempiä yhteiskunta- ja valtioteorioita ja selvitetään, miten eri tutkimusotteet näkevät yhteiskunnan, kulttuurin ja valtion muodostuvan ja miten niiden väliset suhteet ymmärretään.

Suoritustapa: opintopiiri + kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: ilmoitetaan myöhemmin

A2.2 Kehityksen taloustieteen perusteet (2 ov)

Kurssilla selvitetään kansantaloustieteen ja poliittisen taloustieteen eri tutkimusotteita erityisesti kehitysmaatutkimuksen kannalta. Kurssi antaa johdatuksen kansantaloustieteen uusklassisen ja institutionalistien haarojen sekä poliittisen taloustieteen eri otteiden peruskäsitteisiin ja selvittää niiden näkemyksiä taloudellisten kasvun ja kehityksen luonteesta, markkinoiden ja valtion roolista sekä kansainvälisen kaupan, pääomaliikkeiden ja muuttoliikkeen merkityksestä.

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: ilmoitetaan myöhemmin

A3.1 Ympäristö ja kehitys (2 ov)

Tarkoituksena on johdattaa opiskelijaa hahmottamaan ja jäsentämään monimutkaisia ja laaja-alaisia kansainvälisiä ympäristö- ja kehityskysymyksiä lähinnä yhteiskuntatieteellisen ympäristö- ja kehitystutkimuksen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus (kukin 1 ov):

1. **Adams, W.**: Green Development (2. painos)
2. **Bhaskar, V. & Glyn, A.**: The North, the South and the Environment
3. **Bryant, R. & Bailey S.**: Third World Political Ecology
4. **Thomas, C.**: The Environment in International Relations

A3.6 Alueellinen tai temaattinen kirjallisuuskulustelu (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus (kukin 1 ov):

1. **Chabal, P. & Daloz, J.-P.**: Africa Works sekä **Toimiiko Afrikka-keskustelu**, kehitysmaatutkimukseen laitoksen kirjastosta (Unioninkatu 38, Topelia) oleva moniste.
2. **Dreze, J. & Sen, A.**: India. Economic Development and Social Opportunity
3. **Franco, P.**: The Puzzle of Latin American Economic Development
4. **Kortteinen, T.**: Urban Peasants and Rural Workers
5. Gwynne, R. & Kay, C. (ed.): **Latin America Transformed**
6. Bhagavan, M. (ed.): **New Generic Technologies in Developing countries**
7. Rodan, G. (ed.): **Political Oppositions in Industrializing Asia**
8. Jomo, K. (ed.): **Tigers in Trouble**

FILOSOFIA

Ks. Monitieteiset opinnot

SOCIALPOLITIK

1. Introduktion till socialpolitiken (4 sv)

Kursen ger en introduktion till det socialpolitiska tänkandets historia, teoretiska traditioner och kritik, socialpolitiska system, samhällseliga värderingar, samtida diskussioner och livspolitik.

Examinationsformer: Föreläsningar 20 t + litteraturstudier

Kurslitteratur: **Karisto A & Takala P & Haapola I**: Matkalla nykyaikaan; **Anttonen A & Sipilä J**: Suo-

malaista sosiaalipolitiikkaa; Nurminen E (toim.):
Sosiaalipolitiikan lukemisto.

SOSIAALIPOLITIikka

Sosiaalipolitiikka on kiinnostunut mm. sel-
laisista kysymyksiä kuin mitä hyvinvointi
on ja miten resurssit sen takaamiseksi
turvataan? Kenen tehtävä on huolehtia
ihmisten hyvinvoinnista ja miten riskejä ja
uhkia torjutaan? Millainen on oikeuden-
mukainen yhteiskunta ja millaista eriarvoi-
suutta tai syrjäytymistä ilmenee? Mil-
laisia haasteita globalisaatio asettaa hy-
vinvointivaltiolle ja laajemmin yhteiskun-
nalle? Miten sosiaalipolitiikka toimii nyky-
ajan markkinavetoisessa yhteiskunnas-
sa?

Sosiaalipolitiikka tarkastelee yhteiskuntaa
monilla tasoilla kohteenaan globaalit jär-
jestelmät, kansallisvaltiot, yhteisöt, per-
heet ja ihmisten yksilöllinen elämä. Sosi-
aalipolitiikassa tutkitaan hyvinvointivaltion
nykyisyyttä ja tulevaisuutta, kansalaisyhteis-
kuntaa sekä erilaisia elämänpoliittisia
kysymyksiä. Sillä on teoreettisia ja mene-
telmällisiä yhtymäkohtia monien muiden
yhteiskuntatieteiden kanssa. Sosiaalipo-
liittinen ajattelutapa nojaa yhteiskunnalli-
sia ilmiöitä, sosiaalisia ongelmia sekä hy-
vinvointia koskeviin teorioihin ja tulkintoi-
hin. Tutkiva ja kriittinen tarkastelutapa pyr-
kii arkikäsitysten kyseenalaistamiseen,
piilevien ongelmien esille nostamiseen
sekä uusien vaihtoehtojen pohtimiseen.
Sosiaalipoliittista näkökulmaa tarvitaan
tieteellisen tutkimuksen ja yhteiskunnalli-
sen keskustelun ohella poliittisessa pää-
töksenteossa ja suunnittelussa.

Sosiaalipolitiikan opetuksen ja tutkimuk-
sen nykyisiä painopisteitä ovat mm. hyvin-
vointivaltion tutkimus, kolmas sektori, yh-
teisöllisyys, työelämä, yhteiskuntateoria,
globalisaatio sekä Eurooppa, terveystutki-
mus ja elämäkertatutkimus.

SOSIAALIPOLITIikan A-OPPI- MÄÄRÄ: PERUSOPINNOT (15 OV)

1. Sosiaalipolitiikan johdantokurssi (4 ov)
2. Yksi seuraavista johdantokursseista:
 - 2A. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)
 - 2B. Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)
 - 2D. Vanhenemisen tutkimuksen johdan-
tokurssi (4 ov)
3. Konkreettinen sosiaalitutkimus (7 ov):
 - 3A. Suomalainen yhteiskunta (3 ov)
 - 3B. Hyvinvointipolitiikka (4 ov)

1. Sosiaalipolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Kurssilla tutustutaan sosiaalipolitiikan his-
toriaan, teorioihin, järjestelmiin ja nyky-
keskusteluihin.

Suoritustapa: L 20 + kuulustelu, jossa
suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Karisto A & Takala P & Haapola I:**
Matkalla nykyaikaan; **Anttonen A & Sipilä J:** Suo-
malaista sosiaalipolitiikkaa; Nurminen E (toim.):
Sosiaalipolitiikan lukemisto.

2A. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)

Luennolla tutustutaan sosiaalityöhön kä-
sitteenä, yhtenä sosiaalitieteellisen tutki-
muksen alana sekä ammattina ja sosiaa-
lisen asiantuntijuuden alueena. Luennolla
käsitellään sosiaalityön historiaa, arvoja,
amatillista etiikkaa, tietoperustaa sekä
toiminnan yhteiskunnallis-diskursiivista
ympäristöä.

Suoritustapa: L 20 t + oppimispäiväkirja +
kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Smale G & Tuson G & Statham D:** Social
Work and Social Problems; **Helne T:** Syrjäytymisen
yhteiskunta (yhteenvertoluku s. 1-69 ja paradoksi-ar-
tikkeli s. 73-110); **Sipilä J:** Sosiaalityön jäljillä.

2B. Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla saadaan yleisnäkemyks ympäristöongelmien yhteiskunnallisesta luonteesta, tutustaan ympäristöpolitiikan määrittelyyn ja tulkintoihin, historialliseen kehitykseen, aikalaiskeskustelun keskeisiin teemoihin, globalisaatioon ja tulevaisuuden näkymiin.

Suoritustapa: Pakollinen luentosarja (2 ov) ja kirjallisuustentti (2 ov) joko luentosarjan loppukuulustelun yhteydessä tai erillisinä tenttipäivinä.

Kirjallisuus: Haila Y & Jokinen P (toim.): **Ympäristöpolitiikka**; Sairinen R ym.: Ympäristöpolitiikan tulevaisuuskuvat.

2D. Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla lähestytään vanhenemista ja vanhuutta yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja yksilöllisenä kysymyksenä sekä tutustutaan vanhuspolitiikkaan ja vanhustyöhön. Tavoitteena on oppia hahmottamaan vanhennevan ihmisen elinoloja ja elämäntilanteita sekä luoda käsitys vanhuudesta ikä- ja elämänvaiheena ja sukupolvikysymyksenä.

Suoritustapa: L 20 + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: Heikkinen E & Tuomi J (toim.): **Suomalainen elämäntutkimus**; Koskinen S ym.: Vanhustyö.

3. Konkreettinen sosiaalitutkimus (7 ov)

Tavoitteena on saada yleiskuva suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen sosiaalipolitiikasta sekä tutustua sosiaalitutkimukseen myös vertailevasta näkökulmasta.

3A. Suomalainen yhteiskunta (3 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Alapuro R ym.: **Suomalaisen sosiologian historia** (sivut: 77-199); Roos JP: Suomalainen elämä; Jokinen K & Saaristo K: Suomalainen yhteiskunta; Kortteinen M & Tuomikoski H: Työtön.

3B. Hyvinvointipolitiikka (4 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Blakemore K: Social Policy. An introduction; Piirainen T & Saari J (toim.) **Yhteiskunnalliset jaot - 1990-luvun perintö** (sivut: 9-139 ja 241-315); Bonoli G & George V & Taylor-Gooby P: European Welfare Futures. Towards a Theory of Retrenchment; Saastamoinen K: Eurooppalainen liberalismismi: Etiikka, talous, politiikka.

SOSIAALIPOLITIIKAN B-OPPI-MÄÄRÄ: AINEOPINNOT (27 OV):

Kokonaisuus koostuu 15 opintoviikon A-opinimäärän lisäksi seuraavista opintojaksoista:

4. Yhteiskuntapolitiikan keskeiset ajattelusuuntaukset (4 ov)
6. Sosiaalipolitiikan peruskysymykset (4 ov)
7. Elämänpolitiikka (4 ov)

4. Yhteiskuntapolitiikan keskeiset ajattelusuuntaukset (4 ov)

Opintojaksossa perehdytään yhteiskunnallisiin muutoksiin, aikalaisdiagnooseihin ja sosiaalipolitiikan ajankohtaisiin periaatekysymyksiin.

Suoritustapa: Joko a) luento- ja seminaarikurssi sekä kirjallisuuskuulustelu tai b) pelkkä kirjallisuuskuulustelu

Luento- ja seminaarikurssi korvaa kirjallisuudesta yhden teoksen.

Kirjallisuus: Askonas P & Stewart A (ed.): **Social Inclusion** (s. 1-119); Eräsaari R & Rahkonen K (toim.): **Hyvinvointivaltion tragedia**; Helne T: Syrjäytymisen yhteiskunta; Rahkonen K (toim.): **Sosiologisen teorian uusimmat virtaukset**.

6. Sosiaalipolitiikan peruskysymykset (4 ov)

Opintojaksossa tutustutaan sosiaalipolitiikan keskeisiin teorioihin ja ajattelutapoihin.

Suoritustapa: Joko a) luento- ja seminaarikurssi sekä kirjallisuuskäytöstelu **tai** b) pelkkä kirjallisuuskäytöstelu

Luento- ja seminaarikurssi korvaa kirjallisuudesta yhden teoksen.

Kirjallisuus: **Pierson C**: Beyond the Welfare State (2. painos); **Lister R**: Citizenship. Feminist Perspectives

Julkunen R: Suunnanmuutos; **O'Brien M & Penna S**: Theorising Welfare. Enlightenment and Modern Society.

7. Elämänpolitiikka (4 ov)

Opintojaksossa perehdytään elämänpolitiikan teemoihin ja keskusteluihin, kuten myös modernisaatiota ja globalisaatiota koskevaan nykykeskusteluun.

Suoritustapa: Joko a) luento- ja seminaarikurssi sekä kirjallisuuskäytöstelu **tai** b) pelkkä kirjallisuuskäytöstelu

Luento- ja seminaarikurssi korvaa kirjallisuudesta yhden teoksen.

Kirjallisuus: Roos JP & Hoikkala T (toim.): **Elämänpolitiikka**; Beck U & Giddens A & Lash S: Nykyaikojen jäljillä: Refleksiivinen modernisaatio (s. 7-152); Hutton W & Giddens A (toim.): **On the Edge: Living with Global Capitalism**; Bourdieu P: Käytännöllinen järki.

SOSIAALITYÖ

Sosiaalityössä tutkitaan ihmisten toiminnan ja jokapäiväisen selviytymisen edellytyksiä, arkielämän jatkuvuuksia ja katkoksia, sosiaalialan ammatteja ja instituutioita sekä alan monimuotoista vapaaehtoistointia. Tavallisia analyysin kohteita ovat esimerkiksi yhteisöt, perheet, ihmisen erikävaiheet ja niihin liittyvät arjen kysymykset, yksilöiden muuttuvat identiteetit, sosiaalialan historia ja koulutus sekä sosiaalipalvelujen ja -työn arviointi.

Sosiaalityö on niin sanottu soveltava tutkimusala, jolla sovellettavat ajattelutavat nojaavat yhteiskunnallisia ilmiöitä, sosiaalisia ongelmia ja ihmisten hyvinvointia sekä myöskin kestäväää kehitystä koskeviin teorioihin, käsityksiin ja tulkintoihin. Sosiaalityön tiedepohja on näin ollen monialainen ja se rakentuu pääasiassa yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellisten teorioiden perustalle. Sosiaalityön yhteiskunnallinen tehtävä on määritelty esimerkiksi 'puutteellisten sosiaalisten olojen ja vaikeiden elämäntilanteiden parantamiseksi sekä vähävoimaisten yksilöiden ja ryhmien toimintaedellytysten, osallisuuden ja elämänotteen vahvistamiseksi'. Tämä tehtävä on usein se kehys, jonka kautta sosiaalityön tutkimusintressit tavalla tai toisella suodattuvat poiketen siten 'emotieteiden' tehtävänasettelusta. Mitään täsmällisiä rajoituksia eri tieteenalojen tutkimusotteiden välillä ei käytännössä nykyään ole, eikä niitä myöskään ole tarkoituksenmukaista pyrkiä keinotekoisesti laatimaan. On tavallista, että sosiaalityön tutkijoiden yhteistyökumppaneihin kuuluu monien erilaisten tieteenalojen edustajia.

Viime aikoina sosiaalityön tutkimuksessa erilaiset laadulliset lähestymistavat ovat olleet suosittuja. Niitä on sovellettu esimerkiksi ihmisten välisen kommunikaation, tekstien välittämien merkitysten, refleksiivisen ammatillisen toiminnan sekä syrjäyty-

misen ja marginalisoitumisen kysymyksiin. Laadullisten otteiden lisäksi sosiaalityön tutkimuksessa ja ammattikäytännöissä tarvitaan kvantitatiivisten tutkimusotteiden perusteiden hyvää hallintaa.

SOSIAALITYÖN A-OPPIMÄÄRÄ: PERUSOPINNOT (15 OV)

- S1. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)
S2. Sosiaalipolitiikan johdantokurssi (4 ov)
S3. Näkökulmia yhteiskuntaan ja sosiaalityöhön (yht. 7 ov)
- S3A Käytäntö I (1 ov)
 - S3B. Palvelujärjestelmät (2 ov)
 - S3C. Sosiaalityön ydinkysymyksiä (4 ov)

S1. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)

Luennolla tutustutaan sosiaalityöhön käsitteenä, yhtenä sosiaalitieteellisen tutkimuksen alana sekä ammattina ja sosiaalisen asiantuntijuuden alueena. Luennolla käsitellään sosiaalityön historiaa, arvoja, ammatillista etiikkaa, tietoperustaa sekä toiminnan yhteiskunnallis-diskursiivista ympäristöä.

Suoritustapa: L 20 t + oppimispäiväkirja + kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Smale G & Tuson G & Statham D:** Social Work and Social Problems; **Helne T:** Syrjäytymisen yhteiskunta (yhteenvetoluku s. 1-69 ja paradoksi-artikkeli s. 73-110); **Sipilä J:** Sosiaalityön jäljillä.

S2. Sosiaalipolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Kurssilla tutustutaan sosiaalipolitiikan historiaan, teorioihin, järjestelmiin ja nykykeskusteluihin.

Suoritustapa: L 20 + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Karisto A & Takala P & Haapola I:** Matkalla nykyaikaan; **Anttonen A & Sipilä J:** Suomalaista sosiaalipolitiikkaa; **Nurminen E (toim.):** Sosiaalipolitiikan lukemisto.

S3. Näkökulmia yhteiskuntaan ja sosiaalityöhön (yht. 7 ov)

Opintojaksolla tutustutaan sosiaaliin ilmiöihin ja ongelmiin sekä tapoihin, joilla niitä käsitellään palvelujärjestelmissä ja sosiaalityössä. Lisäksi perehdytään sosiaalityön tieteelliseen tutkimukseen. Opintojaksolla tarjotaan myös mahdollisuus tutustua kaudonkirjallisuuden tapaan tuottaa tietoa ihmisestä ja sosiaalisesta todellisuudesta.

S3A Käytäntö I (1 ov)

Tutustutaan johonkin sosiaaliseen ilmiöön ihmisten arjen näkökulmasta.

Suoritustapa: L 6 t + seminaarityö

Kirjallisuus: **Juhila K & Forsberg H & Roivainen I (toim.):** **Marginaalit ja sosiaalityö.**

S3B. Palvelujärjestelmät (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuustentti

Kirjallisuus: **Jaakkola J ym:** Armeliaisuus, yhteisö-apu, sosiaaliturva (Satkan ja Urposen kirjoittamat luvut); **Lehto J ym.:** Sosiaali- ja terveydenhuolto; **Helander V:** Kolmas sektori. Käsitteistöä, ulottuvuuksista ja tulkinnoista.

S3C. Sosiaalityön ydinkysymyksiä (4 ov)

Suoritustapa: Luento- ja seminaarikurssi
12 t + 2 esseetä

Kirjallisuus: kaikki suorittavat seuraavan teoksen: **Mutka U:** Sosiaalityön neljäs käänne.

Lisäksi opiskelijat valitsevat seuraavista neljä teosta: **Granfelt R:** Kertomuksia naisten kodittomuudesta; **Huotari K:** Positiivista elämää; **Huttunen L:** Kotona, maanpaossa, matkalla; **Hyväri S:** Vallattomuudesta vastuuseen: kokemuksen politiikan sankaritarinoita; **Kortteinen M & Tuomikoski H:** Työtön; **Molander G:** Askel lyhenee, maa kutsuu: yli 80-vuotiaiden kuolema eletyn elämän valossa; **Törrönen M:** Lasten arki laitoksessa; **Mäkelä H:** Äiti (romaani); **Mörö M:** Kiltin yön lahjat (romaani); **Sahlberg A:** Eksyneet (romaani).

SOSIAALIPSYKOLOGIA

Ihminen elää jatkuvassa kanssakäymisessä toisten ihmisten kanssa ja jäsenenä ryhmissä, organisaatioissa, yhteiskunnassa ja kulttuuriyhteisössään. Sosiaalipsykologiassa tutkitaan, miten tämä sosiaalinen maailma ja yksittäiset ihmiset vaikuttavat toisiinsa ja muovaavat toisiaan. Kiinnostuksen kohteena ovat myös ihmismielen - ajattelun, tunteiden ja persoonallisuuden - sosiaalinen muotoutuminen sekä ryhmien väliset suhteet.

Sosiaalipsykologian opinnoissa perehdytään edellä mainittuja asioita koskeviin teorioihin, empiiriseen tutkimustietoon ja tiedon tuottamisen metodiikkaan ja teorioiden sovellusalueisiin. Sosiaalipsykologian menetelmät ovat osin yhteisiä muiden yhteiskuntatieteiden menetelmien kanssa, joskin sosiaalipsykologiassa tehdään enemmän kokeellista tutkimusta kuin muissa sosiaalitieteissä. Opetuksessa painotetaan muun muassa työelämän, terveyden ja etnisten suhteiden tutkimusta.

Opintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot sosiaalipsykologisen tutkimuksen laajasta kentästä, valmiudet hyödyntää tutkimuskirjallisuutta ja itse tehdä empiiristä tutkimusta sekä soveltaa sosiaalipsykologisia teorioita ja tietoutta käytäntöön.

Sosiaalipsykologista tietoa voi soveltaa laajasti ihmisten ja erilaisten ryhmien suhteiden parantamiseen ja ristiriitojen käsittelyyn. Asenteet ja niihin vaikuttaminen ovat perinteisiä sosiaalipsykologisen tiedon sovelluskohteita. Ala tarjoaa tärkeän näkökulman myös moniin kasvatus- ja koulutuskysymyksiin.

SOSIAALIPSYKOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV):

- 101. Johdatus sosiaalipsykologiaan (3 ov)
- 102. Johdatus psykologiaan (1 ov)
- 103. Sosiaalipsykologian tutkimuskohteita (6 ov)
- 104. Sosiaalipsykologian klassikoita (5 ov)

101. Johdatus sosiaalipsykologiaan (3 ov)

Tutustutaan sosiaalipsykologian peruskäsitteisiin, ongelmanasetteluihin ja menetelmiin. Opiskelija saa yleiskuvan sosiaalisen kognition, motivaation sekä arvojen ja asenteiden tutkimuksesta, vuorovaikutuksesta ja ryhmäprosesseista sekä persoonallisuuden ja identiteetin sosiaalisista kehitysehdoista.

Suoritustapa: L 24 t + loppukuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Helkama, K., Myllyniemi, R., Liebkind, K.** Johdatus sosiaalipsykologiaan. (ruots. Socialpsykologi - en introduction).

102. Johdatus psykologiaan (1 ov)

Annetaan yleiskuva psykologiasta tieteenä esittelemällä psykologian peruskäsitteet, keskeisiä teorioita, menetelmiä ja lähestymistapoja.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu tai kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Gleitman, H.** Psychology, 5. painos, luvut 2-4, 7-9 ja 15. (Vain niille jotka eivät osallistu luennoille). Ne, jotka ovat suorittaneet sisällöltään ja laajuudeltaan vastaavan kurssin osana muita yliopistollisia opintoja, suorittavat teoksen: **Marsh, P., Rosser, E. & Harré, R.** Rules of disorder.

103. Sosiaalipsykologian tutkimuskohteita (6 ov)

Syvennetään johdantokurssilla muodostettua käsitystä sosiaalipsykologian tutkimuskohteista. Seminaarissa perehdytään lisäksi sosiaalipsykologian erilaisiin suuntauksiin.

Suoritustapa: a) kirjallisuuskulustelu (6ov) tai b) luentosarja 24 t (1-2 ov) + kirjallisuuskulustelu (3-4 ov) tai c) seminaari 24 t (2 ov) + kirjallisuuskulustelu (4 ov)

Kirjallisuus: Suoritetaan seuraavat teokset, kukin 1 ov: **Kytömäki, J.** Täytyy katsoa jos saa katsoa.; **Lagerspetz, K.** Naisten aggressio; Lahikainen, A.-R. & Pirttilä-Backman, A.-M. (toim.) **Sosiaalinen vuorovaikutus**; 4. **Liebkind, K.** Me ja muukalaiset; **Salmivalli, C.** Koulukiusaaminen ryhmämiönä; **Vesala, K.** Yrittäjyys ja individualismi.

104. Sosiaalipsykologian klassikoita (5 ov)

Tutustutaan muutamiin sosiaalipsykologian teorianmuodostuksen kannalta merkityksellisiin teoksiin. Luentokurssilla opastetaan tutkimaan klassikoita historiallista taustaansa vasten.

Suoritustapa: joko a) L 21 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: 5 teosta seuraavista, kukin 1 ov: **Allport, G.** The nature of prejudice; **Darwin, C.** The

expression of the emotions in man and animals; **Festinger, L.** A theory of cognitive dissonance; **Freud, S.** Johdatus psykoanalyysiin I (s.1 - 406); ruots. Orientering i psykoanalys, engl. Introductory lectures on psychoanalysis; **Fromm, E.** Pako vapaudesta (tai Vaarallinen vapaus; ruots. Flykten från friheten, engl. Escape from freedom); **Goffman, E.** Arkielämän roolit (ruots. Jaget och maskerna, engl. The presentation of self in everyday life); **Kaila, E.** Persoonallisuus (ruots. Personlighetens psykologi); **Marrow, A. J.** The practical theorist: The life and work of Kurt Lewin; **Milgram, S.** Obedience to authority.

SOSIAALIPSYKOLOGIAN AINEOPINTOJA (27 OV)

Kokonaisuus koostuu 15 opintoviikon lisäksi seuraavista opintojaksoista:

201. Sosiaalipsykologian teoreettis-metodologisia perusteita (2 ov)

202. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 1: Persoonallisuus, identiteetti ja yksilön sosiaalinen kehitys (5 ov)

203. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 2: Ajattelu, tunteet ja ryhmäprosessit (5 ov)

201. Sosiaalipsykologian teoreettis-metodologisia perusteita (2 ov)

Perehdytään sosiaalipsykologiseen kysymyksenasetteluun ja päättelyyn, selittämisen ja ymmärtämisen lähtökohtiin.

Suoritustapa: Joko a) L 9 t + R 15 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuutta tai b) kirjallisuuskulustelu.

Opetus korvaa kirjallisuudesta **Alkula T, Pöntinen S & Ylöstalo P**, Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät -teoksen.

Kirjallisuus: **Alasuutari, P.** Laadullinen tutkimus (3. uu-

D

distettu painos); Alkula, T., Pöntinen, S. & Ylöstalo, P. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät.

Opiskelijat, jotka ovat suorittaneet sisällöltään ja laajuudeltaan vastaavat metodiopinnot osana muita yliopistollisia opintoja, suorittavat seuraavan teoksen: Breakwell, G. M. et al (toim.) **Research methods in psychology**.

203. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 2: Ajattelu, tunteet ja ryhmäprosessit (5 ov)

Perehdytään sosiaalista havaitsemista ja ajattelua koskeviin tutkimuksiin ja teorioihin sekä ryhmien rakennepiirteiden ja prosessien peruskäsitteisiin ja tutkimustuloksiin.

Suoritustapa: Joko a) seminaari 24 t (3 ov) + kirjallisuuskäytöstelu (2 ov) tai b) kirjallisuuskäytöstelu (5ov)

Kirjallisuus: Augoustinos, M. & Walker, I. Social cognition; Brown, R. Group processes (2. painos); Brown, R. Prejudice; Hewstone, M. et al. (toim.) **Introduction to social psychology**; (2. painos, Huom! luvut 8-10, 13 ja 14).

202. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 1: Persoonallisuus, identiteetti ja yksilön sosiaalinen kehitys (5 ov)

Perehdytään sosiaalisen identiteetin ja persoonallisuustutkimuksen perussuuntauksiin sekä yksilön sosiaalista kehitystä koskeviin tutkimuksiin ja teorioihin.

Suoritustapa: Joko a) seminaari 24 t (3 ov) + kirjallisuuskäytöstelu (2 ov) tai b) kirjallisuuskäytöstelu (5ov)

Kirjallisuus: Breakwell G, Coping with threatened identities; Loevinger J, Paradigms of personality; Ross L & Nisbett R E, The person and the situation; Schaffer H R, Social development.

SOSIOLOGIA

Sosiologia on yleinen yhteiskuntatiede, jonka tarkastelukohteet vaihtelevat globalisaatiosta ja kokonaisista yhteiskunnista inttiimeihin sosiaalisiin suhteisiin. Tutkittavana on yhteiskunnan rakenne ja sen muutos: instituutio, organisaatiot ja yhteisöt, sosiaalinen toiminta ja sosiaaliset verkostot, ihmisten arvot, asenteet ja puhuvat. Myös väestötieteen ja sosiaaliantropologian opinnot sisältyvät sosiologian piiriin.

Sosiologinen ajattelutapa tekee mahdolliseksi jokapäiväisten käsitysten kyseenalaistamisen, tietoisien etäännyttämisen arki-järjestä, tutun muuttumisen vieraaksi. Koska sosiologian näkökulmat ja tutkimustulokset menevät totunnaisia käsityksiä syvemmälle, paljastavat piileviä ongelmia ja avaavat näkyviin uusia vaihtoehtoja, sosiologiassa on vahva kriittinen potentiaali. Mutta osaksi samoista syistä se on käyttökelpoinen myös pätevää tietoa vaativassa päätöksenteossa ja suunnittelussa.

SOSIOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

- 110. Sosiologian johdantokurssi (3 ov)
- 111. Väestötieteen johdantokurssi (3 ov)
- 101. Sosiaaliantropologian johdantokurssi (3 ov)
- 105. Sosiologisia näkökulmia ja tutkimuksia (6 ov)

110. Sosiologian johdantokurssi (3 ov)

Jakso antaa yleiskatsauksen sosiologiaan tieteenalana sekä tutustuttaa sosiologiseen ajattelutapaan ja sen perustavanlaatuisiin käsitteisiin.

Suoritustapa: L 24 ja kuulustelu, jossa suoritetaan luennot ja kirjallisuus.

Kirjallisuus: Bauman, Sosiologinen ajattelu.

111. Väestötieteen johdantokurssi (3 ov)

Tavoitteena on muodostaa yleiskuva väestön rakenne- ja muutostekijöistä sekä niiden yhteiskunnallisesta merkityksestä, väestöilmiöiden mittaamisesta, keskeisistä väestöteorioista, Suomen väestöstä, kehitysmaiden väestökysymyksistä ja väestötieteen suhteesta muihin yhteiskuntatieteisiin.

Suoritustapa: L24 ja niihin liittyvä moniste kuulusteluineen sekä väestötieteen harjoitustehtävä.

Kirjallisuus: Artikkeleita väestötutkimuksesta. Sosiologian laitoksen monisteita (2002)

101. Sosiaaliantropologian johdantokurssi (3 ov)

Kurssin tavoitteena on johdattaa sosiaaliantropologian keskeisiin käsitteisiin, tieteenhaaran paikkaan ja menetelmiin muiden yhteiskuntatieteiden rinnalla sekä yhteiskuntien tarkasteluun kulttuurisesta näkökulmasta.

Suoritustapa: L24 ja kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: Eriksen, Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology.

105. Sosiologisia näkökulmia ja tutkimuksia (6 ov)

Jaksossa tutustutaan sosiologiseen käsitteistöön ja sosiologisiin tapoihin tutkia nyky-yhteiskuntaa.

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu kahdessa osassa

Kirjallisuus: I osa: Giddens, Sociology (4. painos) (2 ov).

II osa: Neljä vapaasti valittavaa teosta seuraavista (4 ov):

1. Jokinen & Saaristo, Suomalainen yhteiskunta.
2. Koskinen ym. (toim.), Suomen väestö.
3. Beck, Mitä globalisaatio on?
4. Ilmonen & Siisiäinen (toim.), Uudet ja vanhat liikkeet.
5. Jallinoja, Moderni säädylisyys.
6. Falk & Mäenpää, Lottomiljonäärit.

SOSIOLOGIAN AINEOPINTOJA, (25/31 OV)

Kokonaisuus koostuu 15 ov:n perusopintokokonaisuuden lisäksi seuraavista jaksoista:
129. Sosiologian klassinen perinne (2 ov)
130. Nyky-yhteiskunnan tutkimus (4 ov)
Empiirisen sosiaalitutkimuksen menetelmät (4/10 ov)

Edeltävät opinnot: Sosiologian perusopinnot (15 ov)

129. Sosiologian klassinen perinne (2 ov)

Opintojaksossa perehdytään klassisiin sosiologian kohteen ja peruskäsitteiden määrittelyihin.

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Gronow, Noro & Töttö, Sosiologian klassikot.

130. Nyky-yhteiskunnan tutkimus (4 ov)

Opintojaksossa tutustutaan kehittyneiden yhteiskuntien rakennetta ja keskeisiä yhteiskunnallisia ongelmia käsittelevään tutkimukseen ja sitä ohjaaviin teorioihin.

Edeltävät opinnot: Sosiologian perusopinnot ja opintojakso 129.

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus, josta valitaan neljä kohtaa:

1. **Smith**, Norbert Elias and Modern Social theory.
2. **Hochschild**, The Time Bind: When Work Becomes Home and Home Becomes Work.
3. **Ledeneva**, Russia's Economy of Favours. Blat, Networking and informal Change.
4. **Albrow**, The Global Age
5. **Esping-Andersen**, Social Foundations of Post-industrial Economies.
6. **Kortteinen**, Kunnian kentät ja Sulkunen et al., Broken Spirits. Power and Ideas in Nordic Alcohol Cultur.
7. **Hobbsbawn**, Nationalismi ja **Anderson**, Imagined Communities (revised edition) ja **Gellner**, Nationalism (vastaa kahta kohtaa).

Empiirisen sosiaalitutkimuksen menetelmät (4/10 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa valmius arvioida kriittisesti ja hyödyntää tavanomaisia menetelmiä käyttävää sosiaalitutkimusta. Harjoituskurssien tavoitteena on antaa lisäksi valmius tehdä selvitystutkimuksia valmiiden tai itse kerättyjen aineistojen pohjalta.

Suoritustapa: Menetelmäopinnot suoritetaan avoimessa yliopistossa joko *pääaineopiskelijoiden* tutkintovaatimusten mukaisesti (10 ov) suorittamalla kvantitatiivisten menetelmien kurssi 5 ov ja *kvalitatiivisten menetelmien* kurssi 5 ov tai *sivuaaineopiskelijoiden* tutkintovaatimusten mukaisesti suorittamalla kirjallisuuskoulustelu 4 ov.

Ks. opintojaksokohtaiset tiedot alta.

122. Empiirisen sosiaalitutkimuksen menetelmät (4 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Alkula, T. ym.**, Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät (paitsi sivut 220–232 ja 263–266); **Valkonen, T., ym.** (toim.), **Rekisteriaineistot yhteiskunta- ja terveystutkimuksessa** s. 1–40, 80–110, 169–181; **Eskola, J. & Suoranta, J.**, Johdatus laadulliseen tutkimukseen; **Jokinen, A. ym.**, Diskurssianalyysi liikkeessä, luvut 1–3, 6 ja 8.

135. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät (5 ov)

Edeltävät opinnot:

- 1) sosiologian perusopinnot
- 2) tilastotieteen johdantokurssi tai sosiologian laitoksen järjestämä sosiologian tilastotieteellisten perusteiden kurssi
- 3) SPSS-kurssi, joka on suoritettava viimeistään samanaikaisesti menetelmäkurssin kanssa.

Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot, joilla pystyy lukemaan ja arvioimaan kriittisesti kvantitatiivista tutkimusta sekä tekemään yksinkertaisia tilastollisia selvityksiä. Kurssi käsittelee kvantitatiivisen tutkimuksen käyttötapoja, tutkimusprosessin vaiheita, eri aineistotyyppisiä, analyysia ja johtopäätösten tekemistä. Pääosa kurssia käsittelee haastattelu- ja kyselytutkimuksen aineiston keräämistä ja analyysiä, joista tehdään useita harjoituksia. Kurssiin sisältyy perehtyminen taulukkolaskentaohjelmaan sekä tilastollisen SPSS-ohjelman käyttöön.

Suoritustapa: Luentoja 24 t, harjoituksia atk-luokassa ja harjoitustehtäviä. Kurssin loppukoulustelussa suoritetaan sekä luennot että kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Alkula, ym.**, Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät (paitsi sivut 220–232 ja 263–

266); Valkonen, ym., (toim.), **Rekisteriaineistot yhteiskunta- ja terveystutkimuksessa**, ss. 1–40, 80–110, 169–181.

136. Sosiaalitutkimuksen kvalitatiiviset menetelmät (5 ov)

Edeltävät opinnot: Perusopinnot, mutta suositellaan myös opintojaksoa 130.

Kurssin tavoitteena on perehtyminen keskeisiin kvalitatiivisiin menetelmiin ja harjoitella niiden käyttöä.

Suoritustapa: Luennot 24 t + harjoituksia ryhmissä. Aktiivinen osallistuminen luennoille, harjoitustyöt, joihin kuuluu aineiston keruu, tekstiaineiston käsittely ja analyysi sekä raportin kirjoittaminen. Kursiin kuuluu loppukuulustelu (luennot ja kirjallisuus).

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.**, Johdatus laadulliseen tutkimukseen; **Jokinen, A. ym.**, Diskurssianalyysi liikkeessä, luvut 1–3, 6 ja 8.

D

TILASTOTIEDE

Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov)

Tavoitteena on antaa yleiskäsitys tilastotieteellisestä tutkimusmenetelmästä ja sen soveltamisen periaatteista.

Suoritustapa: L 52 t + harjoituksia pienryhmässä 24 t. Kurssi suoritetaan joko välikokeilla tai loppukokeella.

Kirjallisuus: **Mellin, I.**, Johdatus tilastotieteeseen 1. kirja (moniste); **Friedman, D. & Pisani, R. & Purves, R. & Adhikari, A.** Statistics (2nd ed.).

VALTIO-OPPI

Valtio-opin opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille teoreettisesti jäsentynyt ja empiiriseen tutkimukseen perustuva kuva poliittisista ja hallinnollisista rakenteista ja prosesseista. Opetuksessa korostetaan laajan nykypoliittikkaa käsittelevän tietopohjan hallintaa, kykyä kriittiseen ajatteluun sekä kykyä tuottaa uutta tietoa.

A-oppimäärän opinnoissa perehdytään Suomen poliittisen järjestelmän perusteisiin sekä kiinnitetään huomiota Länsi-Euroopan poliittisen elämän ja poliittisen kulttuurin viimeaikaisiin kehityspiirteisiin vertailevasta näkökulmasta.

B-oppimäärässä perehdytään poliittiseen ajatteluun aatehistorian kautta, politiikan tutkimukseen ja sen keskeiseen sisältöön. Lisäksi perehdytään modernin länsimaisen demokratian ja poliittisen kulttuurin viimeaikaisiin kehityspiirteisiin, ongelmiin ja ongelmia koskeviin ratkaisuihin kansallisesta, kansainvälisestä ja globaalista perspektiivistä.

VALTIO-OPIN A-OPPIMÄÄRÄ (16 OV):

P1Asa. Valtio-opin johdantokurssi (4 ov)
P1Bsa. Suomen poliittinen järjestelmä (4 ov)
PV1. Euroopan poliittiset järjestelmät (4 ov)
PV3. Suomen kansainväliset suhteet ja maailmanpolitiikka (4 ov)

P1Asa. Valtio-opin johdantokurssi (4 ov)

Tavoitteena on perehtyä politiikan, hallinnon ja kansainvälisen politiikan tutkimuksessa käytettäviin käsitteisiin sekä antaa yleiskuva politiikan tutkimuksen eri tutkimussuuntauk-

sista ja tutkimuskohteista. Käsitteitä, tutkimussuuntauksia ja tutkimuskohteita valaistaan liittämällä ne Suomen poliittisen järjestelmän ja Euroopan unionin rakenteen ja toiminnan tarkasteluun.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Kaksi teosta seuraavista: Berndtson E., **Politiikka tieteenä** (on ruots.); Salminen A., **Hallintotiede. Organisaatioiden hallinnolliset perusteet**; Brown C. **Understanding International Relations**.

P1Bsa. Suomen poliittinen järjestelmä (4 ov)

Tavoitteena on täydentää johdantokurssilla saatua näkemystä Suomen poliittis-hallinnollisesta järjestelmästä. Opintojakso käsittelee keskeisten päätöksentekotasojen eli vaalien, eduskunnan, hallituksen ja presidentti-instituution kehitystä ja toimintaperiaatteita. Samalla perehdytään Suomen valtionhallinnon toimintaan sekä ulkoasiain hoitoon ja ulkopoliittiseen päätöksentekoon.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus + harjoitustyö

Kirjallisuus: **Nousiainen J.**, Suomen poliittinen järjestelmä (10. painos) (korvautuu luentosarjalla); **Suomen perustuslaki** (korvautuu luentosarjalla); **Kemppinen P.**, Suomi Euroopan Unionissa. Toinen seuraavista: **Väyrynen R.**, Globalisaatio ja Suomi; tai **Temmes M.**, Eurooppalaiset esikuvamme.

PV1. Euroopan poliittiset järjestelmät (4 ov)

Opintojakso keskittyy Euroopan valtioiden historialliseen syntyprosessiin sekä valtiollisten järjestelmien rakenteisiin ja toimintatapoihin. Tavoitteena on oppia ymmärtämään politiikan kulttuurisidonnaisuutta ja tätä kautta eri valtioiden politiikkaa.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö

Kirjallisuus: Graham B. (toim.), **Modern Europe**; Colomer J. (toim.), **Political Institutions in Europe**; Eatwell R. (toim.), **European Political Cultures**; Rhodes M. et al. (toim.), **Developments in Western European Politics**.

PV3. Suomen kansainväliset suhteet ja maailmanpolitiikka (4 ov)

Tavoitteena on perehdyttää Suomen ulkopoliitiikan ja kansainvälisten suhteiden kehitykseen sekä niiden riippuvuuteen kulloisistakin kehityslinjoista eurooppalaisessa ja maailman tason politiikassa.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö

Kirjallisuus: Berndtson E. & Kivimäki T. (toim.), **Suomen kansainväliset suhteet**; **Jacobson M.**, Finland in the New Europe; Kantola A. et al. (toim.), **Maailman tila ja Suomi** (korvautuu luentosarjalla); **Northern Dimension**. Yearbook 2000. The Finnish Institute of International Affairs.

VALTIO-OPIN B-OPPIMÄÄRÄ (28 OV)

Valtio-opin B-oppimäärä (28 ov) koostuu A-oppimäärästä ja kolmesta opintojaksosta (yhteensä 12 ov).

P2. Poliittisen ajattelun perusteet (4 ov):

- Ideologiat ja teoriat politiikan tutkimuksessa (2 ov)
- Poliittisesta ajattelusta länsimaisessa traditiossa (2 ov)

A1K. Kansainvälisen politiikan tutkimus (4 ov)

AV1. Modernin demokratian ongelmat (4 ov)

Edeltävät opinnot: Valtio-opin A-oppimäärä

D

P2. Poliittisen ajattelun perusteet (4 ov)

Tavoitteena on perehtyä aatehistorian kautta politiikan tutkimuksen teoreettisiin ja metodologisiin lähtökohtiin sekä nykypäivän filosofisiin ja ideologisiin taustaolettamuksiin.

Suoritustapa: Luentokurssit:

- **Ideologiat ja teorat politiikan tutkimuksessa (2 ov)** 24 t + harjoitustyö + kuulustelu, jossa tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan
- **Poliittisesta ajattelusta länsimaisessa traditiossa (2 ov)** 24 t + kuulustelu, jossa tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan

Kirjallisuus: **Oldfield A.**, *Ordered Cities, Ordered Souls. An Introduction to Greek Political Thought*; **Little A. et al.**, *Modern Political Thought. A Reader*; **Heywood A.**, *Political Ideologies. An Introduction. Second Edition*; Adam B. et al. (toim.), *The Risk Society and Beyond. Critical Issues for Social Theory*.

A1K. Kansainvälisen politiikan tutkimus (4 ov)

D

Opintojakso luo yleiskatsauksen kansainvälisen politiikan tutkimuksen keskeiseen sisältöön ja lähestymistapoihin.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu, jossa tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö

Kirjallisuus: **Baylis J & Smith S**: *The globalization of World Politics*; **Rosenau J & Durfee M**: *Thinking Theory Thoroughly, Coherent Approaches to an Incoherent World*; *Kosmopolis* -lehden neljä viimeistä numeroa.

AV1. Modernin demokratian ongelmat (4 ov)

Tavoitteena on perehtyä länsimaisen demokratian ja poliittisen kulttuurin viimeaikaisiin kehityspiirteisiin, ongelmiin ja ongelmia koskeviin ratkaisuihin kansallisesta, kansainvälisestä ja globaalista perspektiivistä.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö

Kirjallisuus: **Beck U**, *Mitä globalisaatio on?*; **Budge I**, *The New Challenge of Direct Democracy in Practice*; **Flyvberg B**, *Rationality and Power: Democracy in Practice*; **Held D**, *Democracy and Global Order*.

VANHENEMISEN TUTKIMUS

Vanhenemisen tutkimus toimii 15 opintoviikon laajuisena sivuaineena ja sen yksittäisiä opintojaksoja voidaan sisällyttää sosiaalipolitiikan tai sosiaalityön opintoihin. Tutkittavina ovat vanheneminen, elämäntietäminen ja ikäsidonnaiset ilmiöt, joita tarkastellaan yhteiskunnan ja sen muutoksen näkökulmasta. Myös vanhustyö, vanhus- ja vanhustenhoidon ja väestön vanhenemisen yhteiskunnalliset vaikutukset kuuluvat opintokokonaisuuden piiriin. Vanhenemisen tutkimus kattaa periaatteessa kaikki ikävaiheet, vaikka pääpaino onkin vanhuudessa.

Vanhenemisen tutkimuksen opetus on sosiaaligerontologista eli siinä korostuu sosiaalitieteellinen näkökulma vanhenemisen tutkimiseen. Elämäntietämistä ja ikäsidonnaisia ilmiöitä tarkastellaan yhteiskunnan ja sen muutoksen kontekstissa huomion kiinnittyessä myös vanhenemisen kulttuuriin kysymyksiin.

VANHENEMISEN TUTKIMUKSEN OPINTOKOKONAISUUS (15 OV):

V2D Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)

V3 Vanhenemisen ajankohtaisia kysymyksiä (4 ov)

V4 Monitieteinen vanhenemisen tutkimus (3 ov)

V9A Ikä ja elämänkulku I (4 ov)

V2D Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla lähestytään vanhenemistä ja vanhuutta yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja yksilöllisenä kysymyksenä sekä tutustutaan vanhuspolitiikkaan ja vanhustyöhön. Tavoitteena on oppia hahmottamaan vanhenevan ihmisen elinoloja ja elämäntilanteita sekä luoda käsitys vanhuudesta ikä- ja elämänvaiheena ja sukupuolikielisenä.

Suoritustapa: L 20 + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: Heikkinen E & Tuomi J (toim.): **Suomalainen elämänkulku**; Koskinen S ym.: Vanhustyö

V3 Vanhenemisen ajankohtaisia kysymyksiä (4 ov)

Opintojaksossa paneudutaan ajankohtaisiin vanhenemisen yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin kysymyksiin sekä vanhenemisen tutkimuksen keskeisiin teorioihin ja suuntauksiin.

Suoritustapa: Luentosarja + kuulustelu, jonka yhteydessä tentitään 2-3 teosta kirjallisuudesta.

Kirjallisuus: **Ikäohjelman monet kasvot**. Kansallisen ikäohjelman 1998-2002 loppuraportti; **Ilmarinen J**: Ikääntyvä työntekijä Suomessa ja Euroopan

unionissa; Kangas I & Nikander P (toim.): **Naiset ja ikääntyminen**; **Philipson C**: Reconstructing old age; Rahkonen O & Lahelma E (toim.): **Elämänskaari ja terveys**.

V4 Monitieteinen vanhenemisen tutkimus (3 ov)

Opintojaksossa valotetaan eri tieteenaloilta tehtävää vanhenemisen tutkimusta.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu (3 ov) tai verkkokurssi (1 ov) + kirjallisuuskuulustelu (2 ov)

län myötä –YLE:n aikuisopetuksen TV-sarjaan perustuva verkkokurssi (1 ov) korvaa kirjan: **Airaksinen T**: Vanhuuden ylistys.

Kirjallisuus: Heikkinen E & Rantanen T (toim.): **Gerontologia** sekä kaksi seuraavista: **Airaksinen T**: Vanhuuden ylistys; **Hännikäinen I**: Vaimot sotainvalidien rinnalla; **Saarenheimo M**: Jos etsit kadonnutta aikaa; **Vakimo S**: Paljon kokeva, vähän näkyvä.

V9A Ikä ja elämänkulku I (4 ov)

Tavoitteet ja sisältö: Opintojaksossa paneudutaan eri ikävaiheisiin, elämänkulun problematiikkaan ja elämäkertatutkimukseen.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu.

Kirjallisuus: **Gubrium & Holstein & Buckholt**: Constructing the life course; **Hockey & James**: Growing up and growing old; Sankari A & Jyrkämä J (toim.): **Lapsuudesta vanhuuteen – iän sosiologiaa**; **Vilkko A**: Omaelämäkerta kohtamispaikana.

D

VIESTINTÄ

Taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset muutokset yhteiskunnassa ovat yhä monimutkaisempia ja laaja-alaisempia. Näissä muutoksissa viestintä on avainasemassa. Siksi mediakentän ja julkisuuden ymmärtäminen on yhä tärkeämpää. Myös muutokset organisaatioissa korostavat viestintää ja vuorovaikutusta.

Viestintä on tieteenala, joka tutkii sanomien välitystä ja merkitysten tuottamista. Se on oppiaine, jossa tutkimus tukeutuu paitsi omiin myös muihin yhteiskuntatieteellisiin teorioihin, käsitteisiin ja metodeihin. Viestinnän tutkimus ja opetus on laaja-alaista: sisäis- ja keskinäisviestinnästä aina yhteisö- ja joukkoviestintään.

VIESTINNÄN PERUSOPINNOT 15 OV (A-OPPIMÄÄRÄ)

Perusopinnoissa tutustutaan viestinnän keskeisiin käsitteisiin, teorioihin ja analyysimenetelmiin sekä viestinnän yhteiskunnalliseen sääntelyyn.

1. Johdatus viestintään (5 ov)
2. Viestintä ja kulttuuri (4 ov)
3. Analyysikurssit (4 ov):
 - 3.1 Media-analyysi (2 ov)
 - 3.2 Yhteisöviestinnän analyysi (2 ov)
4. Viestinnän sääntely (2 ov)

1. Johdatus viestintään (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on johdattaa opiskelijat viestinnän peruskäsitteisiin ja lähestymistapoihin. Jaksossa tarkastellaan viestintää sekä semioottis-kulttuurisesta että prosessuaalisesta näkökulmasta.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskulustelu. Kirjallisuus tentitään kahdessa osassa.

Kirjallisuus: I osa: **Kunelius R**: Viestinnän vallassa; **Åberg L (2000)**: Viestinnän johtaminen.

II osa: **Herkman J (2001)**: Audiovisuaalinen mediakulttuuri; **Veivo H & Huttunen T**: Semiotiikka: Merkeistä mieleen ja kulttuuriin.

2. Viestintä ja kulttuuri (4 ov)

Jakso tutustuttaa opiskelijat viestinnän tutkimuksen kulttuuriteoreettisiin lähtökohtiin.

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Cameron D**, Sukupuoli ja kieli; **Hall S**, Identiteetti; **Kellner D**, Mediakulttuuri; **Lehtonen M**, Merkitysten maailma: Kulttuurisen tekstintutkimuksen lähtökohtia.

3. Analyysikurssit (4 ov)

3.1 Media-analyysi (2 ov)

Kurssilla analysoidaan erilaisia joukkoviestinnän tuotteita käyttäen keskeisiä mediatutkimuksen teorioita ja menetelmiä.

Suoritustapa: joko a) harjoituskurssi L 15 t + R 15 t + kotitehtävät tai b) itsenäisesti suoritettavia analyysitehtäviä kurssikirjallisuuden pohjalta. Harjoituskurssilla on läsnäolovelvollisuus.

Kirjallisuus: **Altman R**, Elokuva ja genre; **Fairclough N**, Miten media puhuu; **Hietala V**, Ruudun hurma. Johdatus tv-kulttuuriin; **Luostarinen H & Kivikuru U & Ukkola M**, Sopulisilppuri. Johdatusta mediakritiikkiin; **Kantola A**, **Moring I & Väliaverronen E (toim.)**, Media-analyysi.

3.2 Yhteisöviestinnän analyysi (2 ov)

Suoritustapa: analyysitehtäviä kurssikirjallisuuden pohjalta.

Kirjallisuus: **Fairchild M**, How to Get Real Value of Public Relations; **Ikävalko E**, Käytännön tiedottaminen; **Luostarinen H**, Mielen kersantti; **Aula P &**

Hakala S. (toim.), **Kolmet kasvot**. Näkökulmia organisaatioviestintään; ICO, **The Power of the Media and How to Measure It**.

4. Viestinnän sääntely (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat viestintää koskevaan lainsäädäntöön ja hyvään lehtimiestapaan.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Vuortama T & Kerosuo L**, Viestinnän lait ja säännöt (uusin painos).

Kokoelma tiedotustoiminnan säännöksiä:
<http://www.avoin.helsinki.fi/Kurssit/vieSaana/materiaali/>
<http://www.internetix.fi/opinnot/opintojaksot/0viestinta/tiedotusoppi/>
<http://valtioneuvosto.fi/resource/1971.pdf>

VIESTINNÄN ALEMMAT AINEOPINNOT 10 OV (B-OPPIMÄÄRÄ, YHT. 25 OV)

5. Viestinnän instituutiot 2 ov

Kurssin tavoitteena on hahmottaa yleiskuvaa suomalaisesta mediamaisemasta ja sen kehitysnäköystä.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu sekä essee

Kirjallisuus: **Joukkoviestimet 2002**. Tilastokeskus; Ruusunen A. (toim.) (2002): **Media muuttuu**. Viestintää savitauluista kotisivuihin; sekä muu kurssilla ilmoitettava aineisto; **Nordenstreng K & Wiio O A**: Suomen mediamaisema.

6. Näkökulmia viestintään 4 ov

Opintojaksossa perehdytään keskeisiin viestinnän tutkimuksen osa-alueisiin.

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Kaikille pakollinen teos: Kivikuru U & Kunelius R (toim.): **Viestinnän jäljillä**: Näkökulmia uuden ajan ilmiöön; sekä neljä teosta seuraavista (2 aihealuetta):

1) Journalismi

Mörs T: EU-journalismin anatomia; **Schudson M**: **The Power of News**.

2) Julkisuus ja yhteisöllisyys

Dahlgren P: Television and the Public Sphere; **Karvonen E**: Elämää mielikuvayhteiskunnassa. Imago ja maine menestystekijöinä myöhäismodernissa maailmassa .

3) Tietoyhteiskunta ja uusi mediakulttuuri

Bolter J D & Grusin R: Remediation. Understanding New Media; **Webster F**: Theories of Information Society, uusin painos.

4) Visuaalinen kulttuuri

Kress G & van Leeuwen T: Reading Images. Grammar of Visual Design; **Seppänen J** (2001): Katseen voima: Kohti visuaalista lukutaitoa.

5) Yhteisöviestintä

Aula P: Johtamisen kaaos vai kaaoksen johtaminen; **Morgan G**: Images of Organizations, 2nd ed.

7. Viestinnän oppihistoria 2 ov

Jakson tavoitteena on johdattaa opiskelijat ymmärtämään, miten viestinnän tutkimus on historiansa aikana kehittynyt ja millaisiksi suuntauksiksi se on jäsennettävissä. Opintojakson sisältönä on viestintää koskevan ajattelun ja tutkimuksen kehitys.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu sekä kotitunti

Kirjallisuus: **Hardt H**: Social Theories of the Press; **Hatch M J** (1997): Organization Theory: Modern, Symbolic and Postmodern Perspectives; **Kreps G** (1990): Organizational Communication; **Lowery S & DeFleur M L**: Milestones in Mass Communication

on Research; **Pietilä V.** Joukkoviestintätutkimuksen valtateillä; **Rantanen T.** "Maailman ihmeellisin asia". Johdatus viestinnän oppihistoriaan;

8. Viestinnän nykysuuntauksia 2 ov

Opintojakson tavoitteena on konkretisoida viestinnän tutkimuksen nykysuuntauksia esittelemällä alan tutkijoiden viimeaikaisia tutkimusprojekteja, keskeisiä lähtökohtia, näkökulmia, löytöjä ja metodisia pohdintoja.

Suoritustapa: kirjallisuusuuskulustelu

Kirjallisuus: **Clegg R S** (1990): Modern Organizations: Organization Studies in the Postmodern World; Alvesson M & Willmott H (eds.) (1992): **Critical Management Studies**; **Ekecrantz J & Olsson T**: Det redigerade samhället; **Gabriel Y** (2000): Storytelling in Organizations; **Hall S**: Representation: Cultural Representations and Signifying Practices; **Hutchison D** (1999): Media Policy. An Introduction; **McQuail D**: Media Performance; Tapper H (toim.): **Me median maisemissa**. Reflektioita identiteettiin ja mediaan; **Morley D**: Television, Audiences & Cultural Studies; **Morley D & Robins K**: Spaces of Identity; **Sparks C & Tulloch J** (2000): Tabloid Tales; **van Zoonen L**: Feminist Media Studies: sekä luennon yhteydessä ilmoitettava artikkelikokoelma.

INTRODUKTION TILL JOURNALISTIKEN (2 SV)

Målsättning: Målet är att de studerande skall få grundläggande kunskaper om journalistiken och dess roll i samhället, först vad det innebär att arbeta som journalist och kunna analysera journalistiska produkter.

Kursinnehåll: Föreläsningar, medieanalys + arbetsuppgifter

Litteratur:

1. **Hadenius, S. & Weibull, L.**, Massmedier. En bok om press, radio och TV. Sthlm 1997
2. **Hillesund, T.**, St r det noe nytt? Innføring i analyse av aviser og nyheter. Oslo 1994. 92 s.
3. **Hultén, L.**, Journalistikens villkor. Bor s 1993. 288 s.
4. **Hvitfelt, H.** Nyheterna och verkligheten. Göteborg 1989. 194 s.
5. **Thurén, T.** Ljusets riddare och djävulens advokat. Sthlm 1988. 334 s.

YHTEISKUNTAHISTORIA

Poliittisen historian sekä talous- ja sosiaali-historian perusopinnot on yhdistetty yhteiskuntahistorian perusopintojen kokonaisuudeksi. Poliittisen historian tehtävänä on jäsentää lähimenneisyyttämme historian tutkimuksen menetelmin ja tarjota tieteellisesti perusteltu johdatus nykymaailmaan ja -yhteiskuntaan. Talous- ja sosiaalishistoriassa tutkitaan taloudellisten ja sosiaalisten ilmiöiden, käytäntöjen ja instituutioiden kehitystä sekä tavallisen ihmisen ja arkipäivän historiaa.

YHTEISKUNTAHISTORIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

1. Johdantokurssi (2 ov)
2. Modernin maailman historia (6 ov)
 - 2.1 Taloushistoria (2 ov)
 - 2.2 Sosiaalishistoria (2 ov)
 - 2.3 Poliittinen historia (2 ov)
3. Suomalaisen yhteiskunnan kehitys (4 ov)
4. Erikoiskurssit (3 ov)

1. Johdantokurssi (2 ov)

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu

2. Modernin maailman historia (6 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu kohta kerrallaan tai suurempana kokonaisuutena

2.1 Taloushistoria (2 ov)

Cameron, R., Maailman taloushistoria.

2.2 Sosiaalhistoria (2 ov)

Spierenburg, P., The Broken Spell sekä Stearns, P. & Chapman, H., European Society in Upheaval.

2.3 Poliittinen historia (2 ov)

Hobsbawm, E., Äärimmäisyyksien aika.

3. Suomalaisen yhteiskunnan kehitys (4 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu.

Alapuro, R., Suomen synty paikallisena ilmiönä 1890–1933; Hjerpe, R., Kasvun vuosisata; Lehtonen, T. M. S. (toim.), Suomi – outo pohjoinen maa?; Peltonen, M., Talolliset ja torpparit; Meinander, H., Tasavallan tiellä: Suomi kansalaissodasta 2000-luvulle.

4. Erikoiskurssit (3 ov)

Tarkempia tietoja opetusohjelmamonteissa tai www-sivuilla.

YMPÄRISTÖPOLITIikka

Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla saadaan yleisnäkemykset ympäristöongelmien yhteiskunnallisesta luonteesta, tutustutaan ympäristöpolitiikan määrittelyyn ja tulkintoihin, historialliseen kehitykseen, aikalaisskeskustelun keskeisiin teemoihin, globalisoitumisen ja tulevaisuuden näkyymiin.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Massa I, Toinen ympäristötiede; Sairinen R ym., Suomen ympäristöpolitiikan tulevaisuuskuvat.

D

MAATALOUS-METSÄTIETEELLISET OPINNOT

YLEISOPINNOT

Y105 Markkinoinnin perusteet (3 ov)

Opiskelija perehtyy markkinoinnin keskeisiin käsitteisiin ja saa kokonaiskuvan markkinoinnin kilpailukeinojen käytöstä ja siihen liittyvästä suunnittelusta.

Suoritustapa: L 39 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Kotler, P. & Armstrong, G.** Marketing: An Introduction. Englewood Cliffs, 5. edition 1999.

ELINTARVIKE-EKONOMIA

ELINTARVIKE-EKONOMIAN A-OPINTOKOKONAISUUS (17 ov)

Kirjanpidon perusteet (3 ov)
Johdon laskentatoimen perusteet (3 ov)
Yrittäjyys ja talouselämä (3 ov)
Organisaatiokäyttäytyminen (3 ov)
Elintarvikkeiden kysyntä ja kulutus (3 ov)
Laadunhallinta, kirjallisuuskuulustelu (2 ov)

Kirjanpidon perusteet (3 ov)

Opiskelija saa käsityksen yrityksen ulkoisen laskentatoimen sisällöstä, tehtävistä ja hyväksikäyttöalueista. Kurssilla perehdytään kirjanpitoinformaation tuottamiseen. Kurssilla käsitellään seuraavia asiakokonaisuuksia: kirjanpidon teoria, kirjanpidon ja tilinpäätöksen perusteet, tuloslaskenta ja verotus sekä pääpiirteitä tilintarkastuksesta. Harjoitustehtäviä.

Suoritustapa: L 42 t, harjoitukset 28 t ja kirjallisuus.

Kirjallisuutta: **Leppiniemi, J. & Koskela, M.** Kirjanpito – perusteet ja harjoitukset, Weilin & Göös 1998. **Tomperi, S.** Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu, Weilin & Göös 1999. **Tilintarkastus – mistä oikeastaan on kysymys.** KHT-yhdistyksen palvelu Oy, 1995.

Johdon laskentatoimen perusteet (3 ov)

Opiskelijat perehtyvät laskentatoimen suorituseriaatteisiin ja oppivat soveltamaan niitä laskentatoimen perusongelmien ratkaisemiseen sekä pystyvät käyttämään laskentatoimen tuottamaa informaatiota yrityksen toiminnan, etenkin talouden, ohjauksessa ja päätöksenteossa.

Suoritustapa: Luennot/harjoitukset 64 t ja kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Jyrkkiö, E. – Riistama, V.** Laskentatoimi päätöksenteon apuna, 1997 tai uudempi, Weilin+Göös. **Kasanen, Koskela, Leppiniemi, Puttonen ja Virtanen.** Laskentatoimen ja rahoituksen perusteet. 1996. KY-palvelu Oy. Luennoilla erikseen mainittava materiaali toimintolaskennasta ja tulosyksikköorganisaation ohjauksesta.

Yrittäjyys ja talouselämä (3 ov)

Opintojakso perehdyttää opiskelijat pien- ja perheyriyten asemaan ja merkitykseen talouselämässä sekä yrittäjyyden mahdollisuuksiin sitä uudistavana voimana. Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijoille kokonaisvaltainen käsitys yrittäjyydestä, tarkastella yrittäjäksi ryhtymistä lainsäädännön sekä yksilön näkökulmista ja edistää yrittäjyyttä.

Suoritustapa: L 28 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Aaltio-Marjosola, I. (toim.) **Yrittäjyys ja organisaatio**. WSOY 1997; **Huuskonen, V.** Yrittäjäksi ryhtyminen motivoitumis- ja päätöksentekoprosessina. Turun kauppakorkeakoulun julkaisuja D 1/1989. Turku. Muu kirjallisuus ilmoitetaan luentojen yhteydessä.

Organisaatiokäyttäytyminen (3 ov)

Opintojakson avulla pyritään kehittämään osanottajien johtamistaidollisia valmiuksia suotuisan organisaatioilmapiirin aikaansaamiseksi ja tuottavuuden sekä luovuuden lisäämiseksi työyhteisössä. Luentosarjassa käsitellään organisaatiokäyttäytymistä, työmotivaatiota, työasenteita ja työhön kohdistuvia arvoja. Lisäksi opintojaksolla käsitellään johtamiseen, vuorovaikutukseen ja organisaatioiden toimintaan liittyviä aiheita.

Suoritustapa: L 16 t + kuulustelu

Kirjallisuutta: **Heinonen, J. & Järvinen, A.** 1997. Henkilöstöasiat yrityksen menestystekijänä. Otava; **Juuti, P.** 1989. Organisaatiokäyttäytyminen. Otava; **Juuti, P.** 1995. Johtaminen ja organisaation alitajunta. Otava; Lindström ja Kalimo (toim.) 1987. **Terveys ja elämän laatu**. Työterveyslaitos.

Elintarvikkeiden kysyntä ja kulutus (3 ov)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija perehtyy elintarvikkeiden kysyntään ja kulutukseen, kulutusmuutoksiin ja kulutuksen muodostumisympäristöön sekä näihin vaikuttaviin tekijöihin sekä Suomessa että kansainvälisesti. Pääpaino on osallistujien omaehtoisella tiedonhankinnalla, ryhmätyöskentelyllä ja raportointitekniikan oppimisella. Tavoitteena on oppia kriittisesti tarkastelemaan ja käyttämään hyväksi kurssin aihepiiriin liittyvää kirjallisuutta.

Suoritustapa: L 20 t, referaatti ja kirjallisuus.

Kirjallisuus: Kurssimoniste ja lisäksi **Tansey, G & Worsley, T.** 1995 tai uud. The Food System. A Guide. Eartha Publication Ltd. London. sekä referaattimateriaali.

Laadunhallinta (2 ov)

Kurssin tavoitteena on perehdyttää opiskelijat laatuajatteluun ja laatujohtamisen perusteisiin. Kurssilla käsiteltäviä aihealueita ovat mm. laadun käsitteet ja historia, laatujohtamisen elementit, laatujohtamismien ja laatuvalvontakriteerien käyttö yrityksen toiminnan kehittämisessä, laadun työkalut, laatu kustannukset sekä laadunhallinta ja omavalvonta elintarvikealalla.

Suoritustapa: Kirjallisuustentti

Kirjallisuus: **Lillrank, P.M.** Laatuajattelu: laadun filosofia, tekniikka ja johtaminen tietoyhteiskunnassa. Otava 1998. 203 s.; **James, P.** Total Quality Management. An Introductory Text. Prentice Hall 1996. 361 s.; Mahdollinen muu tenttaattorin osoittama lisäkirjallisuus.

EE060 Tuotantotalous ja logistiikka (2 ov)

Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot elintarvikealan yritysten logistisista, tuotantotaloudellisista ja ostotoimintaan liittyvistä kysymyksistä.

Suoritustapa: L 12 t + kirjallisuus + kuulustelu

Kirjallisuus: **Ballou, R.H.** 1992. Business Logistics Management. London. (osoitettu kohdin). **Sartjärvi, T.** 1992. Logistiikka kilpailutekijänä. Keuruu. 256 s. **Tarpila, J.E.** (toim.) 1999. **ECR ja elintarviketoiminnan toimintakäytännön tiedonhallinta**. Teknologikeskus 69/99. Tekes. 107 s.

KALATALOUSTIEDE

Kalataloustiede A-oppimäärä 15 ov

Tutkintovaatimukset saa järjestävästä avoimen yliopiston toimistosta.

KOTIELÄINTIEDE

Hevoskurssi (1,5 ov)

Perehdytään hevosjalostukseen sekä hevosten ravinnontarpeeseen, ruokintaan ja hoitoon.

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu

Kirjallisuus: ilmoitetaan luennoilla

KULUTTAJAEKONOMIA

KE31 Kotitalouden juridiikka (3 ov)

Perehdyttää avioliitto-, lapsi- ja holhousoikeudellisia sekä jäämistöoikeudellisia kysymyksiä koskevaan lainsäädäntöön kodin talouden näkökulmasta. Lisäksi perehdytään ajankohtaisiin kysymyksiin verotuksen, kiinteistö- ja asuntokaupan sekä velkasuhteiden alueelta. Edellisten lisäksi kurssi antaa yleiskuvan Suomen oikeusjärjestyksestä ja siviilioikeuden peruskäsitteistä.

Suoritustapa: L 34 t + välikuulustelu + harjoitustyö + loppukuulustelu

Kirjallisuus: **Litmala, M.** Avioehtosopimus ja taloudellinen turvallisuus. WSLT. Helsinki. 1998. 262 s. Osoitetut kohdat; muuta kirjallisuutta osoituksen mukaan.

KE32 Kuluttajalainsäädäntö (3 ov)

Perehdyttää kuluttajaa suojelevaan ja velvoittavaan lainsäädäntöön, kuten kuluttaja-, tuoteturvallisuus- tuotevastuu- sekä asuntoasioita koskeviin säädöksiin. Edellisten lisäksi opinnoissa tutustutaan kulusluotto- ja velkajärjestelylainsäädäntöön sekä Euroopan itegraation vaikutuksiin kuluttajansuojalainsäädännössä.

Suoritustapa: L 32 t + harjoitukset + kuulustelu.

Kirjallisuus: **Ämmälä, T.** Uudistunut kuluttajansuoja. Lakimiesliiton kustannus. Helsinki 1996. 290 s.; Muuta kirjallisuutta osoituksen mukaan.

KE52 Kulutus ja ympäristö (2 ov)

Opintojakso perehdyttää kulutuksen ja ympäristön väliin kytkentöihin ja luo valmiuksia ympäristönäkökulman huomioonottamiseen kulutukseen liittyvissä kysymyksissä. Kurssi suoritetaan harjoitustöiden avulla käyttäen hyväksi kurssikirjallisuutta.

Suoritustapa: L 8 t + R 30 + kirjallisuus

Kirjallisuus: osoituksen mukaan

KE53 Kulutussosiologia (2 ov)

Opintojakson tarkoituksena on välittää kokonaisnäkemys kulutuksesta kulttuurisena, sosiaalisena ja taloudellisena ilmiönä.

Suoritustapa: L 12 + essee

Kirjallisuus: **Bocock, R.** 1993. Consumption. Routledge. 131 p., **Ilmonen, K.** Tavaroiden taikamaailma: sosiologinen avaus kulutukseen. 1993. Tampere. 304 s., **McCracken, G.** 1988. Culture and Consumption. Bloomington and Indianapolis. 174 p., **Peltola, J.** (toim.) 1995. Kulutuskulttuuria – sosio-

logisia näkökulmia kulutukseen. Taloustieteen laitoksen oppikirjoja 1. Helsinki. 172 s. Muuta kirjallisuutta osoituksen mukaan.

LUONNONMUKAINEN MAA- JA ELINTARVIKETALOUS

LUONNONMUKAINEN MAA- JA ELINTARVIKETALOUS A (15 OV)

LUOMU0.1 Luomun lähtökohdat (1 ov)

Opintojakso on johdanto luonnonmukaiseen maa- ja elintarviketalouteen. Sen tavoitteena on rakentaa pohja sivuainekokonaisuuksien muille opintojaksoille. Opintojakso johdattelee kestävän kehityksen problematiikkaan ja kestävyyskäsitteisiin sekä tarkastelee luonnonmukaisen tuotanto- ja ruokajärjestelmien kehittämistavoitteita niiden pohjalta. Opintojakson aikana opiskelijat etsivät vastausta kysymykseen: "Mitä luomu on?" tarkastellen kriittisesti mm. erilaisia luontokäsityksiä, tulevaisuuskuvia sekä luonnonmukaisen tuotannon tulkintoja ja näkökulmia. Lisäksi opiskelijat perehtyvät luomualan kehitykseen ja nykytilaan.

Suoritustapa: L 25 t + harjoitustehtävät + oppimispäiväkirja + essee + osallistuminen keskusteluihin

Kirjallisuus: Kurssin kirjallisuuskansio

LUOMU1 Luonnonmukainen alkutuotanto (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa yleiskuva luonnonmukaisesta alkutuotannosta. Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee luonnonmukaisen alkutuotannon keskeiset käsitteet ja periaatteet sekä niiden toteuttamistapoja. Lisäksi opiskelija osaa

tarkastella maatilaa ja tilaryhmää toimivana kokonaisuutena ja ymmärtää kasvi- ja eläintuotannon roolin ja kytkennät tuotantojärjestelmissä. Kurssi antaa opiskelijalle myös valmiudet arvioida kriittisesti luonnonmukaisen alkutuotannon nykytilaa. Kurssilla perehdytään tilojen toimintaan ja kehittämishaasteisiin vierailujen ja harjoitusten avulla.

Opintojakson osiot:

Luonnonmukaiset tuotantojärjestelmät (1 ov); aluetaso ja tilayhteistyö, tila toimintajärjestelmänä, tilakokonaisuudet ja -analyysit Pello- ja puutarhakasvien luomutuotanto (2 ov); luonnonmukaisen viljelyn ekologiset perusteet, peltoekosysteemin toiminta, viljelykierrot, ravinnehuolto ja maan viljavuus, kasvinsuojelu, lisäysaineistot Luomukotieläintuotanto (2 ov); tuotantoeläinten käyttäytyminen ja lajinmukainen hoito, jalostustavoitteet, rehut ja ruokinta, luomukarjan terveyden- ja sairaanhoito

Suoritustapa: L 117 t + portfolio

Kirjallisuus: Koti- ja ulkomainen luomutuotannon peruskirjallisuus, kurssin kirjallisuuskansio

LUOMU2 Luonnonmukainen elintarviketuotanto (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa yleiskuva luonnonmukaisesta elintarviketuotannosta. Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee luonnonmukaisen elintarviketuotannon ja elintarvikealan yrittäjyyden keskeiset käsitteet ja periaatteet sekä niiden toteuttamisen tapoja. Opiskelija tuntee luomuruokaketjun toimintaa ja luomuruoan laatutekijöitä, ja osaa kriittisesti arvioida luonnonmukaisen elintarviketuotannon nykytilaa ja kehityshaasteita.

Opintojakson osiot:

Luomuelintarvikeketjut (1 ov); tuoteketjut pellosta pöytään, tuoteketjut ruokajärjes-

D

telmissä Luomuelintarvikealan yrittäjyys (1,5 ov); kestävän kehityksen haasteet yrittämiselle, luomumarkkinat, kannattavuus Luomuelintarvikkeiden valmistus (1,5 ov); raaka-aineen laatuvaatimukset, tuote- ja prosessikehitys, jalostus- ja pakkausteknologia, jalostuksen ekotehokkuus, luomuelintarvikkeita koskevat säädökset ja valvonta

Luomuruoka (1 ov); laatu ja turvallisuus, ruokavalion ja -kulttuurin kestävyys

Suoritustapa: L 75 t + portfolio

Kirjallisuus: Koti- ja ulkomainen luomuelintarvikealan peruskirjallisuus, kurssin kirjallisuuskansio

Valinnaisia, omaa suuntautumista ja luomuoopintoja tukevia opintoja (5 ov)

MEHILÄISTALOUS

MEHI100 Mehiläistalouden peruskurssi (1 ov)

Perustiedot mehiläisten hoidosta ja mehiläistaloudesta sekä pölyttäjähönteisistä ja niiden merkityksestä.

Suoritustapa: L 14 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Borg, P. 1993. Mehiläinen, ekologia ja hoito. Suomen luonnonsuojelun tuki Oy. 106 s.

OSUUSTOIMINTA

OSUUSTOIMINTA A- OPINTOKOKONAISUUS (15 OV)

Osuustoiminnan ja yhteisö- talouden perusteet (1-3 ov)

Opintojaksossa tutustutaan yrittäjyyden ja yritystoiminnan eri muotoihin yhteisötalouden ja osuustoiminnan näkökulmasta sekä perehdytään taloudellisen ajattelun taustalla oleviin käsityksiin ja arvoihin. Kurssin aikana opiskelija johdatetaan osuuskuntien ja muiden yhteisötalouden organisaatioiden historiaan, juridisiin lähtökohtiin, periaatteisiin, taloudelliseen ja sosiaaliseen merkitykseen sekä nykypäivään. Jakso antaa perustiedot osuustoiminnan yhteiskunnallis-taloudellisen erityisluonteen ymmärtämiselle yhteisötalouden, markkinoiden ja julkisen sektorin toimintakentässä.

Suoritustapa: Luennot, kirjallisuus ja lop-
pukuulustelu

Kirjallisuus: Laakkonen, V., Laurinkari, J. Uudistuva osuustoiminta. Puhakka, S. (toim.) **Sanastosta sanomaan. Osuustoiminnan ideologiasta ja arvoista.** Seppelin, M. Osuustoiminnan jalanjäljillä. Katsaus suomalaisen osuustoiminnan historiaan.

Osuuskuntien kehittäminen yrityksinä ja yritysten verkostoina (3 ov)

Tavoitteena on, että opiskelija tuntee osuuskuntien toimintaan liittyvät keskeiset yritystaloudelliset kysymykset sekä oikeudelliset erityispiirteet. Jaksolla tutustutaan osuuskunnan perustamiseen, liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen sekä osuuskuntien toimintaan verkostojen osana. Opiskelija tuntee erilaiset osuuskuntatyytit, osuuskunnan soveltuvuuden liiketoimintaan sekä jäsenten roolit ja vastuut

osuuskunnassa. Opintojakson aikana tutustutaan käytännössä erilaisiin osuuskuntamuotoisiin yrityksiin. Lisäksi opiskelijalle annetaan perustiedot osuustoimintaa koskevasta neuvonnasta, johtamisesta ja koulutuksesta.

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu, luennot harjoitustehtävineen

Kirjallisuus: Köppä, T., Laukkanen, J., Santala, J. Enemmän kuin yritys. Yhteisöllisen yrittämisen menestystekijät. (luku 3). Koskiniemi, E. (toim.) **Osuustoiminnallinen yhteisyrittäminen ja syventävät harjoitukset.** Pellervo-Seura. **Perustamme osuuskunnan. Opas omaa yritystä suunnittelevalle.**

Osuuskunnan hallinto ja johtaminen (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään osuustoiminnallista yritystoimintaa säätelevään lainsäädäntöön ja sen soveltamista koskeviin ohjeisiin ja käytäntöihin. Kurssi antaa perustiedot osuustoiminnallisten yritysten omistus- ja ohjausjärjestelmien erityispiirteiden ymmärtämiseksi johtamis- ja hallintotehtävien menestyksellistä hoitamista varten.

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu, luennot tapausesimerkkiharjoituksineen.

Kirjallisuus: Pöyhönen, S. Osuuskunnan hallinto ja osuuskuntalaki. Rajahonka, M. Osuuskunnan oikeudellinen asema. **Kooperatiivin vuosikirja 2002** (Osuustoiminnan lainsäädäntö, ilmestyy elo-syyskuussa 2002). Lahti, J. Sinun kumppanisi Suomessa.

Yhteisö- ja verkostotalouden organisaatiot ja osuustoiminta (3 ov)

Opintojaksolla käsitellään osuuskuntien ja muiden jäsenten omistukseen ja osallistu-

miseen perustuvien organisaatioiden soveltamista paikallistalouden kehittämiseen, hyvinvointipalvelujen tuotantoon ja kansalaisyhteiskunnan erilaisiin kasvaviin taloudellisen toiminnan tarpeisiin.

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu, jota tukee mahdollinen luentokurssi harjoitustehtävineen.

Kirjallisuus: INTA. **Developing Economy from Within.** Köppä, T., Laukkanen, J. ja Santala, J. Enemmän kuin yritys. Yhteisöllisen yrittäjyyden menestystekijät. (luvut 1 ja 2). **HAVIVA-raportti.**

Maaseudun paikallistalouden kestävä kehittäminen (3 ov)

Opintojaksossa tarkastellaan maaseudun paikallisyhteisöjen asemaa globalisoituvassa taloudessa ja muutosten merkitystä paikallisyhteisöjen tulevaisuudelle. Kurssi antaa perustiedot innovaatioiden omaksumis- ja leviämisprosesseista yhteisöissä. Jaksolla perehdytään taloudellisen yhteistoiminnan erilaisiin vaihtoehtoihin teknologisten uudistusten edistäjänä maaseudun yritystoiminnassa sekä kestävän paikallisen talouskehityksen ratkaisumahdollisuutena.

Suoritustapa: Luennot harjoitustehtävineen ja kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuuskoulustelu: Fairbairn, B et al. (ed.) **Co-operatives and Community Development. Economics in Social Perspective.** Laukkanen, J. ja Pirinen, K. Lähelle on pitkä matka? Paikallistalouden ja yhteistoiminnan kehittäminen kylien taloudellisten rakenteiden vahvistamisessa. Jarva, V. ja Köppä, A. (toim.) **Maan tiet. Maaseudun tiet tietoyhteiskuntaan.** Rantanen, S. Maaseudun uudet osuustoiminnan ideat.

PUUTARHATIEDE

Puutarhatieteen opetuksen tavoitteena on perehdyttää opiskelijat hedelmän-, marjan-, vihannes- ja kukkaviljelyyn sekä viheralan biologisiin ja ekologisiin edellytyksiin ja yhteiskunnan näille tuotannonaloille asettamiin vaatimuksiin.

Avoimessa yliopistossa tarjotaan puutarhakasvien (viherrakentamisen kasvit, muut koristekasvit, ravintokasvit) tunnistamiseen ja hoitoon, puutarhasuunnitteluun, vihannesviljelyyn sekä hedelmän- ja marjanviljelyyn liittyviä opintojaksoja.

Puutarhakasvitiede (2 ov)

Opintojaksolla opitaan puutarhakasvien (viherrakentamisen kasvit, muut koristekasvit, ravintokasvit) ryhmittely ja ryhmittelyn perusteet sekä puutarhakasvien nimeämisen ja tunnistamisen perusteet.

Suoritustapa: L 26 t + R 20 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus. Ryhmätunnit sisältävät tutustumiskäynnin opettajan ehdottamaan kohteeseen sekä harjoitustyön.

Kirjallisuus: **Kaukovirta-Ylätalo-Tegel 1998:** Puuvartiset koristekasvit (opettajan ilmoittamin osin). Muuta kirjallisuutta osoituksen mukaan.

Vihannesviljely (1 ov)

Opintojaksolla perehdytään vihanneskasvien tuotantotekniikkaan, tutustutaan tärkeimpiin lajeihin ja lajikkeisiin sekä ravintokasvien varastointiin.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Voipio, I. 2001.** Vihannekset – lajit, viljely, sato. Muuta kirjallisuutta osoituksen mukaan.

Viherrakentaminen (1 ov)

Opintojaksolla perehdytään viherrakentamisen materiaaleihin, menetelmiin ja viheralueiden hoitoon sekä tutustutaan vihersuunnittelun suunnitelma-asiakirjoihin laatimalla pieni pihasuunnitelma. Mahdollisuuksien mukaan kurssiin sisältyy tutustumisretki opettajan valitsemaan kohteeseen.

Suoritustapa: L 20 t + R 6 t (harjoitustyö) + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Soini, T.** Viherrakentajan käsikirja. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 4. (opettajan ilmoittamin osin).

Hedelmän- ja marjanviljely (1 ov)

Kurssilla perehdytään hedelmä- ja marjakasvien tuotantotekniikkaan, tärkeimpiin lajeihin ja lajikkeisiin sekä hedelmien ja marjojen varastointiin.

Suoritustapa: L 26 t + oppimistehtävät

Kirjallisuus: Kirjallisuutta osoituksen mukaan

PTARH260 Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle (2 ov)

Kasvien, puutarhaympäristön ja viherympäristön vaikutus yksilöihin, yhteisöihin ja kulttuureihin. Aihealueita ovat viherympäristön vaikutus ihmisen/yhteisöjen hyvinvointiin ja terveyteen, puutarhanhoidon viherympäristön terapeuttinen käyttö eri kohderyhmille, terapeuttisen ympäristön suunnittelu ja puutarhanhoito ympäristökasvatuksessa.

Suoritustapa: L 20 t + dialogitenti

Kirjallisuus: **Aura, S., Horelli, L. & Korpela, K. 1997.** Ympäristöpsykologian perusteet. WSOY. Por-

D

voo; Hjälpmedelinstitutet och Sveriges Utbildningsradio AB. 1999. *Möjligheternas Trädgård*. Kristianstads Boktryckeri AB. Kristianstad; Invalidiliiton mielekkään elämän projekti. 1998. Mielekkästä elämää puutarhasta. Lahti-Kopio Oy. Lahti; **Kaplan, R. & Kaplan, S.** 1994. The experience of nature. A psychological perspective. Cambridge university Press. Cambridge; **Lewis, A.C.** 1996. Green nature – Human nature. The mening of plants in our lives. University of Illinois Press. Urbana and Chigago.

RAVITSEMUSTIEDE

Ravitsemustieteen perusopinnot tutkintovaatimukset saa avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä opistoista.

YMPÄRISTÖNSUOJELUTIEDE

Ympäristönsuojelutieteen opetuksessa pyritään antamaan kuva ympäristöongelmista, niiden syistä ja ratkaisukeinoista. Ympäristöongelmilla tarkoitetaan ihmisen aiheuttamia ympäristömuutoksia, jotka koetaan kielteisiksi. Ympäristönsuojelun tarkoituksena on ympäristöongelmien ennaltaehkäisy, poistaminen, tai lievittäminen. Ympäristönsuojelutiede tutkii ympäristönsuojelun perusteita.

YMPÄRISTÖNSUOJELUTIEDE A (20 OV)

Vähintään 20 ov opintoja, joista vähintään 15 ov oltava ympäristönsuojelutieteen opintoja (YMPS-opintoja). Opintokokonaisuuden rakenne voi vaihdella em. rajoissa. Tavoitteena on edellytysten luominen ympäristönsuojelun kokonaisuuden ymmärtämiseen eri näkökulmien kautta. Ymps-kokonaisuuteen valittavat valinnaiset opintojaksot eivät saa kuulua jonkin toisen oppiaineen opintokokonaisuuteen. Tiedustele tarkempia opintokokonaisuuu-

den suoritusvaatimuksia opetusta järjestävästä yksiköstä. Esimerkki opintokokonaisuudesta:

YMPS1.1. Ympäristönsuojelun perusteet (3 ov)
YMPS2.1. Ympäristönsuojelun peruskirjallisuus (3 ov)
YMPS2.6.A Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)
YMPS2.3.A Ilmansuojelun perusteet – luennot (2 ov)
YMPS2.3.B Ilmansuojelun perusteet – kirjallisuus (2 ov)
YMPS2.2. Ympäristömuutosten arvottaminen ja arviointi (2 ov)
YMPS2.6.B Ympäristönsuojelu yhteiskunnassa (1 ov)
Valinnaiset opintojaksot (3 ov)

YMPS1.1. Ympäristönsuojelun perusteet (3 ov)

Opintojaksolla kuvataan teollisen maailman kehittymistä nykyisen kaltaiseksi systeemiksi, annetaan yleiskuva ympäristön muuttumisesta ja tarkastellaan ympäristönsuojelun keinovalikoimaa. Lisäksi luonnehditaan ympäristöongelmien tekniä ja yhteiskunnallista luonnetta sekä pohditaan ympäristökriisin ratkaisumahdollisuuksia.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Berninger, K., Tapio, P. & Willamo, R.** 1996. Ympäristönsuojelun perusteet. Gaudeamus. 389 s. 1., 2. tai 3. painos; Gustafsson, J. (toim.) **Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat. Uhkakuvista yhteistyöhön.** Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja A: 31. Neljäs uudistettu painos. 1999. ; muuta kirjallisuutta osoituksen mukaan.

YMPS2.1. Ympäristönsuojelun peruskirjallisuus (3 ov)

Syvennetään peruskurssilla saatua yleis-tietoa ympäristöongelmiin liittyvistä ekolo-gisista prosesseista ja saadaan taustatie-toa ympäristön tilasta Suomessa. Artikke-likokoelma perehdyttää erilaisiin näkökul-miin selittää ympäristöongelmien syntyä ja niiden ratkaisumalleja.

Suoritustapa: kirjallisuus- tai cdromkuu-lustelu + artikkelikokoelmasta tehtävät es-seet.

Kirjallisuus: **Wahlström ym. Suomen ympäristön tulevaisuus. Edita 1996.**; Hallanaro ym. Suomen luonto CD-facta. Kertomus ympäristön tilasta. Suo-men ympäristökeskus. WSOY. 2000; **Ympäristön-suojelu.** Artikkelikokoelma 2.1. (lainattavissa tiede-kirjastosta ja sisältää esseenkirjoitusohjeen).

YMPS2.2. Ympäristömuutosten arvottaminen ja arviointi (2 ov)

Kurssilla pohditaan ympäristönsuojelun fi-losofisia perusteita sekä käydään läpi luonnontaloudessa tapahtuvia muutoksia ja niiden tutkimista.

Suoritustapa: L 33 t + essee

Kirjallisuus: osoituksen mukaan

YMPS2.3.A Ilmansuojelun perusteet – luennot (2 ov)

Tutustutaan ilmansuojelun peruskysy-myksiin ja pyritään antamaan kokonaisku-va ilmastonmuutokseen vaikuttavista teki-jöistä ja alaan liittyvästä tutkimuksesta.

Suoritustapa: L 30 t + harjoitustehtävät

Kirjallisuutta: osoituksen mukaan

YMPS2.3.B. Ilmansuojelun perusteet – kirjallisuus (2 ov)

Ilmansuojelun ja siihen liittyvien ilmiöiden perusteet, keskittynyt erityisesti ilman-saasteiden vaikutuksiin.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: suoritettava kirjallisuus ilmoitetaan Il-mansuojelun perusteiden luentojen ensimmäisellä kerralla.

YMPS2.6. A Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla saadaan yleisnäkemyks ympäristöongelmien yhteiskunnallisesta luonteesta, tutustutaan ympäristöpolitiikan määrittelyyn ja tulkintoihin, historialli-seen kehitykseen, aikalaisskeskustelun keskeisiin teemoihin, globalisoitumisen ja tulevaisuuden näkyymiin.

Suoritustapa: L + loppukuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Massa, I.** Toinen ympäristötiede. Gau-deamus 1998; **Sairinen, R. ym.** Suomen ympäris-töpolitiikan tulevaisuuskuva. Gaudeamus 1999.

YMPS2.6.B. Ympäristönsuojelu yhteiskunnassa (1 ov)

Kurssin tarkoitus on perehtyä keskustelu-jen sekä vierailukäyntien avulla kysymykseen, miksi yhteiskunta tuottaa ympäris-töongelmia ja miten muutos toiminnassa olisi mahdollinen.

Suoritustapa: R 20 t + oppimispäiväkirja. Opintojakso suoritetaan osallistumalla ak-tiivisesti vierailukäynteihin ja ryhmäkes-kusteluun tai oppimispäiväkirjalla.

Kirjallisuutta: **Tapio.** Ympäristönsuojelu yhteiskunnassa kurssin luentomoniste.

Valinnaiset opintojaksot järjestetään luku-vuonna 2003-2004

MONITIETEISET OPINNOT

FILOSOFIA

Filosofian opinnot perehdyttävät inhimilliseen ajatteluun ja sitä koskevaan tietoon. Opinnot tähtäävät systemaattisiin tietoihin filosofiasta itsenäisenä tieteenalana sekä harjaannuttavat filosofiseen analyysiin ja argumentaatioon.

Helsingin yliopistossa filosofiaa voi opiskella kahdessa tiedekunnassa: valtiotieteellisessä tiedekunnassa käytännöllistä filosofiaa (Kf-koodit) ja humanistisessa tiedekunnassa teoreettista filosofiaa (Fte-koodit). Avoimessa yliopistossa filosofian opinnot koostuvat molempien tiedekuntien opintojaksoista.

FILOSOFIAN PERUSOPINNOT (20 OV):

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov)

Kf120 Johdatus filosofian historiaan (2 ov)

Kf130 Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan (4 ov)

Fte140 Johdatus tieto-oppiin ja ontologiaan (3 ov)

Fte150 Johdatus tieteenfilosofiaan (2 ov)

Fte160 Johdatus logiikkaan (3 ov)

Toinen seuraavista opintojaksoista:

– Fte170 Nykyaian filosofia (4 ov); tai

– Kf230 Etiikka (4 ov)

Mikäli opiskelija suorittaa opintojakson Fte170 Nykyaian filosofia, hän saa todistuksen teoreettisesta filosofiasta. Mikäli opiskelija suorittaa opintojakson Kf230 Etiikka, hän saa todistuksen käytännöllisestä filosofiasta. Tutkintovaatimukset noudattavat filosofian aineenopettajan perusopintojen vaatimuksia. Suositellaan, että opintojaksot suoritetaan luentokursseina.

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov)

Tutustutaan perinteiseen filosofiseen problematiikkaan, filosofian eri osa-alueisiin ja keskeiseen filosofiseen erityiskäsitteistöön. Opintojaksossa käsitellään tieto-opissa, metafysiikassa ja etiikassa esiintyviä filosofisia ongelmia sekä kysymystä filosofisen tiedon ja tutkimuksen luonteesta.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luentokuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: Jos opintojakso suoritetaan kirjallisuuskulusteluna, tentitään joko a) tai b):

a) **Airaksinen, T.**, Johdatus filosofiaan ja **Almond, B.**, Exploring Philosophy

b) **Sober, E.**, Core Question in Philosophy (2. painos), s. 1-111, 153-203, 265-344 ja 411-479.

Kf120 Johdatus filosofian historiaan (2 ov)

Tavoitteena on luoda opiskelijalle kuva filosofian historian tärkeimmistä kausista ja ajatussuunnista sekä keskeisistä ajattelijoista.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luentokuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Jos opintojakso suoritetaan kirjallisuuskulusteluna, tentitään yksi seuraavista vaihtoehdoista:

a) **Aspelin, G.**, Ajatuksen tiet, s. 1-549 (on ruots.)

b) Korkman, P. & Yrjönsuuri, M. (toim.), **Filosofian historian kehityslinjoja**

c) **Scott-Kakures, D. et al.**, History of Philosophy.

D

Kf130 Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan (4 ov)

Tavoitteena on tutustuttaa opiskelija etiikan ja yhteiskuntafilosofian peruskäsitteisiin ja ongelmiin, keskeisiin suuntauksiin ja teorioihin.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luento- ja kirjallisuuskulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskulusteluna, tentitään kohdat a) ja b):

- a) historiallinen osuus: **MacIntyre, A.**, Short History of Ethics ja **joko Barry, N.**, An Introduction to Modern Political Theory tai Barryn sijaan sekä **Häyry, M.**, Ihannevaltio että **Häyry, M.**, Hyvä elämä ja oikea käytös
b) systemaattinen osuus: **Feinberg, J.**, Social Philosophy ja **Frankena, W. K.**, Ethics.

Fte140 Johdatus tieto-oppiin ja ontologiaan (3 ov)

Perehdytään tieto-opin ja ontologian tärkeimpiin käsitteisiin ja oppisuuntiin.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin lisäksi tentitään: **Lammenranta, M.**, Tietoteoria.

Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskulusteluna, tentitään kohdat 1-3:

1. joko **Lammenranta, M.**, Tietoteoria tai **Moser, P. K.-Mulder, D. H.-Trout, J. D.**, The Theory of Knowledge
2. **van Inwagen, P.**, Metaphysics
3. Lisäksi yksi seuraavista vaihtoehtoista:
a) **Platon**, Faidon ja Theaitetos; b) **Aristoteles**, Kate-

goriat; c) **Descartes**, Metafysiisiä mietiskelyjä; d) **Spinoza**, Etiikka, osat I-II; e) **Kant**, Prolegomena.

Fte150 Johdatus tieteenfilosofiaan (2 ov)

Esitellään tieteellisen ajattelun keskeisiä periaatteita, tieteellisen argumentaation rakennetta ja pätevyyden ehtoja, tieteellisen tiedon luonnetta ja tärkeimpiä tieteenfilosofisia koulukuntia. Lisäksi tarkastellaan erityistieteiden, erityisesti yhteiskuntatieteiden, filosofisia ja metodologisia perusteita.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luentokulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskulusteluna, tentitään kohdat a) ja b):

- a) joko **Haaparanta, L.**, - **Niiniluoto, I.**, Johdatus tieteelliseen ajatteluun tai **Hempel, C.G.**, Philosophy of Natural Science
b) joko **Howard, R.J.**, Three Faces of Hermeneutics tai **Trigg, R.**, Understanding Social Science.

Fte160 Johdatus logiikkaan (3 ov)

Tutustutaan logiikan alkeisiin sekä harjaannutaan logiikan ja joukko-opin käsitteistöön.

Suoritustapa: luentokurssi + harjoitukset + kuulustelu

Fte170 Nykyaajan filosofia (4 ov)

Tavoitteena on antaa opiskelijalle kuva nykyaajan johtavista filosofisista aatevirtauksista, niiden kehityksestä ja suhteesta toisiinsa.

Suoritustapa: joko a) luentokurssi + luento- ja kirjallisuuskulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1 ja 2:

1. Joko a) tai b):

a) **von Wright, G.H.**, Logiikka, filosofia ja kieli (2. p., on ruots.)

Sekä toinen seuraavista:

- Niiniluoto, I. –Saarinen, E. (toim.), **Nykyajan filosofia**

- **West, D.**, An Introduction to Continental Philosophy;

b) **Passmore, J.**, A Hundred Years of Philosophy sekä Passmore, J., Recent Philosophers

2. Yksi seuraavista vaihtoehdoista:

a) **Wittgenstein, L.**, Varmuudesta; b) **Moore, G.E.**, Etiikan peruskysymyksistä; c) **Russell, B.**, The Problems of Philosophy; d) **Heidegger, M.**, Kirje "humanismista" sekä Maailmankuvan aika ja **Sartre, J.-P.**, Eksistentiaalismi on humanismia; e) **Adorno, T.**, - **Horkheimer, M.** - **Marcuse, H.**, Järjen kritiikki sekä **Habermas, J.**, Järki ja kommunikaatio; f) **Dewey, J.**, Pyrkimys varmuuteen.

Kf230 Etiikka (4 ov)

Tavoitteena on perehdyttää opiskelija systemaattisen etiikan peruskäsitteisiin ja ongelmiin, tärkeimpiin normatiivisen etiikan suuntauksiin, yleiseen arvo- ja normiteoriaan sekä niiden käytännön sovelluksiin.

Edeltävät opinnot: Kf110, Kf120 ja Kf130

Suoritustapa: joko a) luentokurssi + luento- ja kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1 ja 2:

1. Kohdat a) ja b) (yht. 3 ov):

a) La Follette, H. (toim.), **The Blackwell Guide to Ethical Theory**

b) **Airaksinen, T.**, Moraalifilosofia (jos Airaksinen on suoritettu aikaisemmin, tentitään **Häyry, M.**, Mahdollisimman monen onnellisuus. Utilitarismin historia, teoria ja sovellukset)

2. Yksi seuraavista (kukin 1 ov):

c) **Hare, R. M.**, Moral Thinking; d) **MacIntyre, A.**, After Virtue; e) **O'Neill, O.**, Towards Justice and Virtue; f) **Smith, M.**, The Moral Problem.

ERIKOISKURSSEJA

Fte512 Kriittisen ajattelun ja päättelyn taidot (3 ov)

Tavoitteena on hyvän ajattelun ja argumentoinnin taitojen harjaannuttaminen ohjatun käytännön harjoittelun kautta. Kurssin painopistealueita ovat tieteellinen argumentaatio ja sen arviointi sekä arvokeskustelu. Sisältönä on opiskelijoiden kriittisten taitojen kehittäminen.

Suoritustapa: L 24 t + oppimispäiväkirja + R 12 t + kirjallisuuskuulustelu

Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista luennoille ja harjoitusryhmään.

Kirjallisuus:

Valitaan yksi seuraavista (1 ov): Häyry, H., Karttunen, H. ja Virtanen, M. (toim.), **Paholaisen asianajaja: opaskirja skeptikolle**; Selin, R., Ollikainen, M. ja Salmi, I.V. (toim.), **Paholaisen asianajajan paluu: opaskirja skeptikolle**; Lindeman-Viitasalo, M. (toim.), **Toden näköiset harhat**; Palonen, K. ja Summa, H. (toim.), **Pelkkää retoriikkaa: tutkimuksen ja politiikan retoriikat**; Perelman, C., Retoriikan valtakunta.

D

LATINALAISEN AMERIKAN TUTKIMUS

LATINALAISEN AMERIKAN TUTKIMUKSEN OPINTOKOKONAISUUS (10 OV)

Latinalaisen Amerikan tutkimuksen opintokokonaisuus perehdyttää opiskelijan monimuotoiseen ja kulttuuriperinteeltään rikkaaseen, hyvin heterogeeniseen maanosaan, jonka erityispiirteiden kautta tutustutaan myös globaaleihin teemoihin kuten historiallisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin kysymyksiin sekä kehitysproblematiikkaan, ympäristöön ja kulttuuriin.

Johdantojakso (LAm 110, 4ov) on pakollinen kaikille ja muista osioista suoritetaan valinnaisesti yhteensä 6 ov.

LAm110 Latinalaisen Amerikan tutkimuksen johdantojakso (4 ov)

LAm 111 Johdantokurssi (1–2 ov)

LAm 112 Johdantokirjallisuus (1–3 ov)

LAm 120 Latinalaisen Amerikan ympäristö ja väestö (2 ov)

LAm 140 Latinalaisen Amerikan arkeologia ja antropologinen historia (2 ov)

LAm 141 Muinaisista mayoista rituaalitutkimukseen (1–2 ov)

LAm 142 Latinalaisen Amerikan arkeologia ja antropologinen historia (1 ov)

LAm 150 Latinalaisen Amerikan poliittiset ja taloudelliset rakenteet (2 ov)

LAm 160 Latinalaisen Amerikan uskonnot, ideologiat ja yhteiskunnalliset liikkeet (2 ov)

LAm110 Latinalaisen Amerikan tutkimuksen johdantojakso (4 ov)

Opintojakso antaa perustiedot Latinalaisesta Amerikasta ja sen tutkimuksesta

LAm 111 Johdantokurssi (1–2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + luentopäiväkirja

Kurssin voi laajentaa 2 ov:n laajuiseksi laatimalla noin 10-sivuisen esseen.

LAm 112 Johdantokirjallisuus (1–3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Hillman (ed.): **Understanding Contemporary Latin America**; Pakkasvirta & Teivainen (toim.) **Kenen Amerikka?** Kurssin voi laajentaa 3 ov:n laajuiseksi korvaamalla johdantokurssin esseen teoksella Pakkasvirta & Aronen (toim.): **Kahvi, pahvi ja tango: Suomen ja Latinalaisen Amerikan suhteet**.

LAm120 Latinalaisen Amerikan ympäristö ja väestö (2 ov)

Opintojakso perehdyttää Latinalaisen Amerikan ympäristöön ja sen ekologisiin erityispiirteisiin, ympäristön ja talouden välisiin suhteisiin sekä väestökysymyksiin, muuttoliikkeisiin ja kaupunkien kasvuun.

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Gilbert**: The Latin American City; **Salo & Pyhälä**: Amazonia

D

LAm 140 Latinalaisen Amerikan arkeologia ja antropologinen historia (2 ov)

Opintojaksossa paneudutaan Latinalaisen Amerikan alueen menneisyyden monimuotoisuuteen, muutosprosesseihin ja jatkuvuuteen alueen alkuperäisväestön saapumisesta eurooppalaisten kohtaamiseen.

LAm 141 Muinaisista mayoista rituaalitutkimukseen (1–2 ov)

Suoritustapa: luennot ja työpajatyöskentelyä, tarkempi suoritustapa selviää myöhemmin.

Kurssin voi laajentaa 2 ov:n laajuiseksi laatimalla noin 10-sivuisen esseen.

LAm 142 Latinalaisen Amerikan arkeologia ja antropologinen historia (1 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Yksi teos seuraavista: Gossen (ed.): **South and Meso-American Native Spirituality: from the Cult of the Feathered Serpent to the Theology of Liberation**, sivut 1–278; Talvitie & Ilmonen (toim.): **Sulkakäärme ja jaguaarijumala; Meksikon ja Guatemalan intiaanikulttuurit** tai Talvitie & Ilmonen (toim.): **Kultakruunu ja höyhenviitta: Perun kolme vuosituhatta**.

LAm 150 Latinalaisen Amerikan poliittiset ja taloudelliset rakenteet (2 ov)

Perehdytään Latinalaisen Amerikan yhteiskuntarakenteisiin ja instituutioihin, demokratiaan, tuotantorakenteisiin ja taloudelliseen kehitykseen eri maissa sekä maanosan rooliin maailmantaloudessa.

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Tulchin (ed.): **The Consolidation of Democracy in Latin America**; Barton: **A Political Geography of Latin America**.

LAm 160 Latinalaisen Amerikan uskonnot, ideologiat ja yhteiskunnalliset liikkeet (2 ov)

Perehdyttää Latinalaisen Amerikan uskonnolliseen, ideologiseen ja aatteelliseen monimuotoisuuteen.

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Bethell (ed.): **Ideas and Ideologies in Twentieth Century Latin America** (2 ov) tai kaksi seuraavista: **Carcía Canclini**: **Hybrid Cultures: Strategies for Entering and Leaving Modernity**; **Skidmore & Smith**: **Modern Latin America**; **Vuola**: **Köyhien Jumala**. Johdatus vapautuksen teologiaan.

AAKKOSELLINEN OPPIAINE- JA AIHEHAKEMISTO

Hakemiston sivuviittaus on tutkintovaatimuksiin (paitsi opiskelua tukevat kurssit, joista viittaus A-osaan). Tiedot opetuksen järjestäjistä löytyvät oppaan A-osasta ja järjestäjien yhteystiedot oppaan B-osasta.

Aasian ja Afrikan kulttuurit	73	Kotimainen kirjallisuus	84
Aikuiskasvatustiede	118	Kotitalouden juridiikka	154
Antiikin kulttuuri	74	Kulttuuriantropologia	86
Arabian kielen ja islamin tutkimus	74	Kuluttajaekonomia	154
Arkeologia	74	Kuluttajalainsäädäntö	154
ATK-taidot	53	Kulutus ja ympäristö	154
Biokemia	101	Kulutussosiologia	154
Biologia	115	Käytännöllinen teologia	59
Elintarvike-ekonomia	152	Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt	124
Elokuva- ja televisiotutkimus	76	Latinalaisen Amerikan tutkimus	164
Eläintiede	102	Logopedi	87
Engelsk textförståelse	53	Lukeminen	4
Englannin kieli	53, 54, 57	Luonnonmukainen	
English Reading and Writing	57	maa- ja elintarviketalous	155
Erytispedagogiikka	121	Lääketiede	67, 69
Espanjan kieli	57, 58	Maantiede	108
Estetiikka	78	Markkinointi	152
Eurooppaoikeus	64	Matematik	110
Filosofia	161	Mehiläistalous	156
Folkloristiikka	80	Mikrobiologia	114
Hevoskurssi	154	Oikeushistoria	64
Historia	82	Oikeustaloustiede	65
Internet ja www	4	Oikeustiede	63
Islam	74	Organisaatiokäyttäytyminen	153
Italian kieli	58	Osuustoiminta	156
Journalistik	150	Pedagogik	128
Kalataloustiede	154	Perinnöllisyystiede	110
Kansanterveystiede	67	Psykologia	88
Kasvatustiede	124	Puheviestintä	90
Kasvitiede	104	Puutarhatiede	158
Kehitysmatutkimus	133	Ranskan kieli	54, 58
Kemia	107	Ravitsemustiede	159
Kirjallinen ilmaisu	4	Ruotsin kieli	56, 58
Kirjallisuus	84, 98	Saksan kieli	54, 58
Kirjaston käyttö	4	Socialpolitik	134
Kirjoittaminen	4, 55, 56	Sosiaalipolitiikka	135
Kognitiotiede	83	Sosiaalipsykologia	139
Kotieläintiede	154	Sosiaalityö	137

Sosiologia	141	Vanhenemisen tutkimus	146
Statistik	54	Venäjän kieli	58
Suomen kieli	91	Viestintä	148
Suullinen ilmaisu	55	Vuxenpedagogik	128
Taidehistoria	93	Yhteiskuntahistoria	150
Teatteritiede	97	Yleinen kirjallisuustiede	98
Teologia	59	Yleinen mikrobiologia	114
Tieteellinen kirjoittaminen	55	Yleinen teologia	59
Tieteellinen tutkimus	55	Yleisbiologia	115
Tietojenkäsittelytiede	111	Yliopisto-opinnot	4
Tilastollinen päättely	55	Ympäristöasioiden hallinta	116
Tilastotiede	55, 56, 144	Ympäristönsuojelutiede	159
Toinen kotimainen kieli	56	Ympäristöoikeus	66
Tuotantotalous ja logistiikka	153	Ympäristöpolitiikka	151
Työoikeus	65	Ympäristöteologia	59
Tähtitiede	114	Ympäristötiede	117
Unkarin kieli	58	Yrittäjyys ja talouselämä	152
Uskontotiede	97	Yrittäjyyskasvatus	131
Valtio-oppi	144	Äidinkieli	56